

د جنگي جنايتکارانو

اتهام نامه

۱۳۹۵ / کابل

د جنگي جنايتکارانو
اتهام نامه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وايي:

افغانستان دې ازاد اوسي د افغان دپاره

نه د کار غل او مير غضب او شاد روان دپاره

د جنگي جنايتکارانو اتهام نامه

۱۳۹۵ کال

د جنگي جنايتکارانو محاکمه
د جهاد د تداوم په معنی ده

که افغان مجاهد نه وای نن به نړۍ بل ډول وای

د اسلام توره کتاب د پتر شالاتور لیکنه

٤٥	.....	کمیته مرکزی
٤٦	.....	پر میوندوال توطیه
٤٨	.....	د تحقیق هیئات
٤٩	.....	قضایي هیئات
٥٠	.....	د متهمینو د جملې:
٥٣	.....	د خلق گوند وحدت
٥٤	.....	خلقي ډله:
٥٤	.....	د پرچمیانو ډله:
٥٦	.....	د غوايي اوومه

درېم فصل

٥٩	.....	د جنګي جنايتکارانو اتهام نامه
٦٦	.....	د سردار داود او کورنۍ شهيدان
٦٧	.....	د سردار د کورنۍ نور غړي چې تپيان وه، لکه:
٧٠	.....	د کودتا عمال

څلورم فصل

٧٤	.....	د لومړيو ورځو شهيدان
٧٧	.....	د تره کي اداره
٨٠	.....	د اردو تصفيه
٨٣	.....	نامتو وژونکي
٨٥	.....	د تصفيې دوام
٨٧	.....	بې کفنان
٩٥	.....	د مجددیانو د کورنۍ بنځينه بندیانې
٩٩	.....	د رژیم ستر واکداران
١٠١	.....	پر پرچمیانو برید
١٠٥	.....	بې گناه گناهکاران
١٢٥	.....	بې گناه گناهکارانو بله ډله

فهرست

مخ	عنوانونه	
١	.....	پيلامه
		لومړۍ فصل
٣	.....	عموميات
٣	.....	شمالي ستر گاونډی
٦	.....	د قانون نقض شوي مواد
٩	.....	نړيوال جنایي ديوان (ICC):
١٠	.....	د رژیم د جناياتو يوه نمونه:
١١	.....	د هدف ظروف
١٢	.....	١- د افغانستان د خلق دموکراتیک گوند:
١٥	.....	٢- جاسوسي:
٢١	.....	ستون پنجم
٢٦	.....	د انقلابیانو فحشا او بې ناموسي
٣٢	.....	د انقلابیانو ناوړه گتې
٣٧	.....	شکنجه
		دوهم فصل
٤١	.....	د چنگاښ ٢٦ مه
٤٣	.....	د سردار کاري ډله

د جنایاتو جاج ۲۱۹

نهم فصل

د گورباچوف د تینیتې هلې ځلې ۲۲۸

دوه ننگین پروتوکولونه ۲۳۰

د رژیم سقوط او نجیب تېښته ۲۳۲

د نجیب جنایات ۲۳۵

لسم فصل

د بري په درشل کې ۲۳۹

د مجاهدینو واکمني ۲۳۹

امارت اسلامي ۲۴۳

پنځم فصل

د تره کي انقلابي محاکمه ۱۳۲

د وړي ۲۲ مه ۱۳۲

ملگری امین ۱۳۹

ملگری امین اداره او انقلابي اجراء ۱۴۰

شپږم فصل

رفیق ببرک کارمل ۱۵۴

پرچمي اداره ۱۵۷

پرچمي شورا ۱۵۷

د ببرک کابینه ۱۵۸

د ملگری امین صاحب د پلویانو مجازات ۱۶۱

د ببرک گوندی تغییرات ۱۶۳

د الله اکبر چیغه ۱۶۶

بې جرمه مجرمان ۱۶۹

پرچمي قضا ۱۷۹

د یابو بدلیدل ۱۸۸

یابو باید بدل شي ۱۸۹

د ببرک جنایات ۱۹۱

اوم فصل

داکتر نجیب: ۱۹۲

د نجیب اداره ۱۹۸

د نجیب د بې ناموسی یو مثال ۲۰۲

د کب ۱۶ مه ناکامه کودتا ۲۰۵

شهنواز ټنی ۲۰۵

د جنگي جنایاتو دوام ۲۰۸

اتم فصل

پيلامه

گناه مقدس

در شبي از شبها قاصد اجل اسامی شاه محمود و صديقی را با خود برد آنها هم مشتاقانه جام شهادت ميخواستند و به راه روان راه حقيقت، سبقت می جست.

در مجموع همه به جرم یک گناه مقدس، گناه دفاع از عصمت مادر وطن، گناه دفاع از قدسیت دینی و گناه دفاع از نوامیس ملی، گوش به آواز مهیب مرگ و چشم در انتظار سرنوشت دوخته بودند.

تا از شر بی سر سامان تاریخ از دامن مقدس وطن بیرون رفتن ميخواستند.

خلیل حيفي (فاجعه کابل) ۸۵ مخ

هو! بې کفنانو په پټه خوله او سرکښته د خدای او راستی میدان ته په مینه ور دانگل او د نوبت غوښتونکي وو، کوم کسانو چې به بېره کول.

ډاکتر صبور سیاسنگ وایي: (آنانی که زنده گی را می ارزیدند نیستند ما که نمی آرزیم هستیم.

وايي:

که پر تېرو سترگې پټې کړې؛ راتلونکي ته به په رندو سترگو گورې.

او شافه کارونه دود کړل، چې په لکونو انسانو پکې خپل ژوند د لاسه ورکړ. د روسیې نوم یې په اتحاد جماهیر شوروي واراوه. " ستالین هم په ۱۹۵۳ م کال ومړ.

د ده تر مرگ وروسته نیکیتا خروشچوف تر ۱۹۶۴ پورې په واک کې پاتې شو د ستالین جنايات یې وغندل، خو د لیونید برژنیف لخوا د واک نه وغورځېد او د ستالین خط مش بیا رویکار شو، چې تر همدې فلسفې لاندې زموږ هېواد کې هم لاسوهنه کوله. د نړیوال کاریگری نظام فلسفه یې رامنځته کړه، د پراختیا دوکتورین مطرح شول، د ده تر مرگ وروسته په ۱۹۸۵ کې نور زاړه کهنه پیخ کمونستانو او پر واک مین، چرنینکو، بیا اندریوپوف ته نوبت ورسېد، بالاخره (میخایل گورباچف) په نوبت کې شو. نور نو دې فلسفې او دوکتورین کار نه ورکاوه، ډېر دلایل نور هم موجود و، خو په اصل کې د مجاهدینو پر وړاندې د دوی ماتې، د شورویانو پوځي حیثیت ور خراب کړ او د نظام پایې ورسستې کړې.

- گورباچوف د پرستوریکا او گلاسنوست طرحه جوړه کړه، د اگسټ په ۱۹مه کال ۱۹۹۱ باندې ناکامه کودتا وشوه. شوروی تجزیه او روسیه بیا د یو مستقل هېواد په توگه په نړې کې رامنځ ته شو، د اتحاد جماهیر شوروي سور بیرغ له منځه لاړ. گورباچوف د کمونیستي کودتا په ترڅ کې خلع قدرت شو او بوریس یلسین واک ته ورسېد.

- د شوروي له تجزیې سره ختیځه اروپا آزاده شوه. د گورباچوف مېرمن په المان کې د سرطان د ناروغۍ له کبله ساه ورکړه؛ نو ده په امریکا کې د یوې شتمنې کونډې سره واده وکړ د نوبل د سولې جایزې مستحق وبلل شو.

- د یلسین لخوا د (کی جي بي) په ختیځ المان کې کارمند ولایمیر پوتین رویکار شو، چې وروسته د ټاکنو د لارې ولسمشر شو. د کمونیزم ځانگو نور له منځه لاړه، د کرملین له ماڼۍ د لینن جسد لیرې شو، لینن گراد بېرته (پېترس بورگ) استالین گراد پر (دوشنبه) بدل شو. لینن او شوروي نور هیر شو.

لومړۍ فصل

عمومیات

شمالي ستر گاونډی

"روسانو زموږ د هېواد په وروستيو پېښو کې یو شمیر کسان جذب، حمایه کولو او روزلو کې بشپړ رول درلود، نو روسیې ته لنډ نظر وشي کله چې د تزارانو وروستی تزار نیکولا په مقابل کې بلشویکان په ۱۹۱۷ کې بریالي شول. ولادیمیر لینن په المان کې اواره او پټ گرځېده، المانیانو د قدرت پر سر له تزارانو سره رقابت او مخالفت درلود، چې لینن یې په پټ ډول روسیې ته ننه ایستي، د لینن اصلي نوم ولادیمیر ایلیچ ؤ د ده ورور چې د تزار لخوا وژل شوي ؤ، مخالفت درلود. تر دې چې ولادیمیر د اکتوبر انقلاب پر خپل نامه تمام کړ او تر ۱۹۲۴ م کال پورې په واک پاتې شو د ده تر مرگ وروسته یوسف ستالین د هیگل او مارکس فلسفه د دیکتاتوري پورلیتاري تر عنوان لاندې په وژنو عملاً لاس پورې کړ او لس میلیونه یوازې روسان او جمله سل میلیونه یې ووژل پراختیا ته یې زور ورکړ، منځني آسیا پورې را ورسید تبعید

يو خبريال په دې وروستيو کلونو کې د يوه ښوونځي له شاگردانو نه د لينن په هکله پوښتنه وکړه، چا به ويل هنرمند دی، چا به ويل شاعر، مگر افغان گونديان لا اوس هم د مارکس په (...) شخوند وهي، په ډېره بې شرمۍ يې د نجيب لور (مسکا) را مخکې کړې او غواړي چې د خلق گوند د (وطن گوند) په نوم بيا را ژوندی کړي. روسانو روزلې په اصل کې هغه دې يوازې پالانه به بدله شي.

خلق او پرچم يو گوند و کله- کله يې زرگري شخړې درلودې، چې دا شخړې به کله د مرگ تر سرحده هم ورسېدې، اما په حقيقت کې منبع يوه وه لکه د رژيم د بهرنيو چارو وزير وکیل د خپل کتاب په (۹۱۱) مخ کې داسې وايي: "زندگي و سرنوشت طوری با هم گره خورده بودند که افتخارات شکست ها و ناکامی ها را با هم تقسیم میکردیم و در بدترین حالات پهلوی هم قرار داشتیم." دا مخالفتونه به تکتیکی غوندې وې.

د ۲۰۱۸ د فبروري ۱۵ مه نېټه د روسانو د وتلو د ورځې په یاد او بود، د سیاسيون او مطبوعاتو د تبصرو په ترڅ کې، گورپاچوف هم اعتراف وکړ، د نورو عواملو په څنگ کې، مجاهدين هم د شوروي د تجزیې سبب او علت و.

د قانون نقض شوي مواد

گونديان د قانون دا مواد نقض کړيدي:

- ۱- وژنه- د جزا قانون ۳۹۴ ماده
- ۲- ټيټه انگيزه سره د جزا قانون ۳۹۵ ماده.
- ۳- وهل او شکنجه د ج، ق ۳۹۹ ماده حبس دوام.
- ۴- غير قانوني توقيف: ج، ق ۴۱۴ ماده حبس متوسط.
- ۵- جاسوسي: ۱۹۴ ج، ق حبس دوام.
- ۶- د رژيم رانسکورول: ج، ق ۲۰۵ ماده اعدام.
- ۷- وسله وال پاڅون: ج، ق ۱۷۵-۲۱۱ ماده اعدام.
- ۸- د دښمن داخلیدو ته زمينه برابرول ۱۷۴ ماده اعدام.
- ۹- د ولسمشر وژل: ج، ق ۲۰۶ ماده اعدام.
- ۱۰- د غير قانونی گوند جوړول: ۲۲۱ ماده لس کاله حبس.
- ۱۱- د دولت پر ضد پروپاگند: ج، ق ۱۹۱ ماده لس کاله حبس.
- ۱۲- د بېروني هېواد نه مالي منفعت تر لاسه کول: ج، ق ۲۲۵ ماده لس کاله حبس.
- ۱۳- زنا او بې ناموسي: د ج، ق ۴۲۵ ماده حبس طویل:
- ۱۴- لواطت او تجاوز: د ج، ق ۴۲۹ ماده اوه کاله حبس.
- ۱۵- فسق او فجور: د ج، ق ۲۳۱ ماده درې کاله حبس.
- ۱۶- تهديد: د ج، ق ۴۲۳ ماده اووه کاله حبس.

۱۷- قذف او ښکنځل: د ج، ق ۴۲-۴۳۸ ماده ۲۰ زره افغانۍ جریمه.

۱۸- د جسد پټول: د ج، ق ۴۰۱ ماده درې زره افغانۍ جریمه.

۱۹- د دین پر ضد عمل کول: د ج، ق ۳۴۷ ماده ۶۰ زره افغانۍ جریمه.

۲۰- شراب نوشي: د ج، ق ۳۵۲ ماده ۶ میاشتې حبس.

د ارتکاب کوونکو ذاتي شخصیت: محرومه طبقه، ټیټ شخصیت، ناپوه، خرڅ شوی کسان.

زه مدعي العموم یوازې دلته وسله وال پاڅون، جنګي جنايات، د بشر حقونو نقض، جاسوسي او د ملي حاکمیت او خپلواکۍ د گواښ جنايات تر بحث لاندې نیسم.

د گوندیانو لخوا د جسد پټول یو عمومي جنايت و، چې د ولس په زرگونو او بلکې لکونو کسانو بې له شرعي او کلتوري مناسکو تر خاورو لاندې کېدل او خپلوانو ته یې جسدونه نه تسلیمول.

دلته نړیوال قوانینو ته هم اشاره کوم، چې زموږ د هېواد په اساسي قانون، جزایي قانون او د جزایي اجرااتو قانون کې هم اقتباس شوي دي؛ لکه دا لاندې چې د خلقي حکومت لخوا په صراحت تر پښو لاندې شوي دي:

الف: د بشر د حقوقو نړیواله اعلامیه:

۵ ماده: د کړاو ممانعت قانون

۹ ماده: خپل سر توقیف

ب: د نړیوال سیاسي حقوقو میثاق:

۶ ماده: ډله ییزې وژنې او د ۱۸ کلنۍ کښته مجرمینو وژنې ممانعت.

۷ ماده: د شکنجې او تحقیر ممانعت.

۱۱ ماده ۲ بند: د هېواد د پرېښودو حق.

۱۴ ماده: د محاکمې او د فیصلې علني اعلان او د وکیل دعوا حق.

ج: د شکنجې دفعه کېدلو کوانیسیون:

۱ ماده: د شکنجې ممانعت.

۶ ماده: د دولت د وحشیانه او غیر انساني کړنو مخنیوی.

د: د ماشومانو د حقوقو نړیوال کنوانسیون چې په جینوا کال ۱۹۲۴ کې ټاکل شوی:

۱ ماده: د ماشومانو د سن ټاکل.

۱۷ ماده: پر ماشومانو د جنسي تېري ممانعت.

۳۵ ماده: د شکنجې ممانعت.

۳۵ ماده: جگړې ته د ماشومانو د استولو ممانعت.

ډاکتره خانم ژولیت فرونت: حقوق بشر: د کندز او چهار درې پر ښځو د شوروي سربازانو تېري وکړ.

هلسينکي حقوق بشر راپور کال ۱۹۸۵ د جون میاشت: پر ښځو و تېري ته اشاره شوې ده، راپور دا هم زیاتوي افغانان د داسې واقعیت له بیانولو کرکه لري.

د رژيم د جناياتو يوه نمونه:

د جنرال عمرزي په کتاب "د کابل شپې" په ۴۴ مخ کې د زندانيانو يو لېست د اګسا د ۱۳۲۰ نمبر ليک او نېټه ۱۳-۱۲-۱۳۵۷ ليک په واسطه د محمد عثمان د اګساد د تحقيق د مدير په لاس ليک محبس ته لېږدول شوی دی، ټيټ رتبه او غير مسلکي کسانو لخوا د يادو کسانو جرم ارزيايي شوی او نهايي شوی دی دا کسانو د څارنوال، د تحقيق هيئات قضا پر ځای اجراءات کول. چې د دې پريکړې پر بنا ياد کسان سر په نيست شوي دي. دا يوه نمونه ده دا رويه په ټولو ولاياتو کې دود وه.

د کندهار د سيمې قضايي هيئات د نمونې په توګه وړاندې کوم: د دې هيئات فيصله نيهائي وه دا کسان:

۱- عبدالرحمن د کندهار ښاروال

۲- عبدالشکور روستائي د تعليم او تربيه مدير

۳- عبدالغفور اطرافي د ګمرک رييس

۴- غلام محي الدين د اوقافو مدير

۵- عبدالرحمن د ولايت اداري مدير

۶- محمد سرور د څارنوالي نماينده

۷- جان محمد لومړی بريدمن د قل اردو نماينده.

د پورتنې ليست نه پوهېدای شو چې د مرګ او ژوند واک د دغسې د ټيټو او بې تعليمو په لاس کې و. دې پورته کسانو امتياز دا ؤ، چې ګونديان ؤ. د دې کسانو پرېکړه کې سند پکار نه و، تحقيق نه کېده، دا فيصلې به نيهائي وې، مراغه او تميز يې نه درلودې.

په لېست کې له هر نامه سره يو غير مستند تور ليکل شوي و، چې البته يوه مانا ترې اخيستل کېدای شي؛ مسلماني په تور (اخوان) د زميندار تور (فيوډال) روشنفکر (غرب- زده) او داسې نور دا تور د اعدام لپاره بس و. ملي گرايانو ته په (تنگ نظره ناسيونالستان ويل، او شعله يانو ته چې افراطي.

نړيوال جنايي ديوان (ICC):

څو مثالونه: چې د هېواد د جنايتکارانو هم دا ډول مجرمين دي.

۱- د المان د نازي رژيم جنګي جنايت کاران لا اوس هم تر عدليې تعقيب لاندې دي.

۲- امريکايي سرتېري "ويل بارد نور پر" يو کتاب (زنداني قصر خود) په نوم د عراقي ديکتاتور صدام حسين په هکله ليکلي دي، چې د ۱۴۸ تنو د وژنې په تور د ډسمبر پر ۳۰ کال ۲۰۰۶ اعدام شو. چې افغان وژنې ميلونو ته رسي.

۳- ذوالفقار علی بوټو د پاکستان لومړي وزير د ټاکنيزو سياليو په وخت کې د يوه تن پر وژلو تورن شو، دی بيا د ولسمشر ضياء الحق د واکمنۍ پر مهال اعدام کړ.

۴- د يوګاندا، تانزانيا، لاوس، روندا جنګي جنايتکارانو په څېر افغاني جنايتکاران هم بايد محاکمه شي؛ خو افغان جنګي جنايتکاران لا تر اوسه د محاکمې نه لرې پاتې دي.

وايي: مجازات په حقيقت کې د ټولنې عکس العمل دي.

۱- د افغانستان د خلق دموکراتیک گوند:

۱۳۴۳م د مرغومي پر ۱۱ مه د افغان ولس د بدبختۍ او ملي خیانت لومړۍ څښتنه د (افغانستان د خلق دموکراتیک گوند) د یو سیاسي گوند په نامه په حقیقت کې د کی جی بی یوه څانګه په افغانستان کې پخواني جذب او استخدام شوي جاسوسان د یوه گوند په ډول په شېرشاه مېنه کې د نور محمد تره کي په کور کې کېښوده، چې کمونستانو به دا لومړۍ کنگره بلله.

د دې کنگرې غړي ځینې پېژندل شوي او ځینې نور پټ کمونستان وو. په کنگره کې د ادم خان ځاځي تر مشرتابه لاندې دا کسان و: نور محمد تره کی، ببرک کارمل، دستگیر پنجشيري، نظام الدین تهذيب، محمد اکرم کارگر، محمد ظاهر افق، عبدالهادي کریم، ملا عیسی، محمد حسن بارق شفیعي، نور احمد نور، محمد ظاهر بدخشي، شهیر الله شهیر، عبدالوهاب صافي، انجنیر خالقیار، سید عبدالحکیم شرعي جوزجاني، عبدالله ځاځي، عبدالقیوم نورزی، عطا محمد شیرزی، سلیمان لایق، غلام محی الدین زرملول، میر اکبر خیبر، ډاکتردرمانگر، سلطان علی کشمند، ډاکتر شاه ولي، عبدالکریم میثاق، سید نور الله کلالي، عبدالحکیم هلالي، محمد اسمعیل دانش، اناهیتا راتب زاده، صالح محمد زیری؛ که څه هم په لومړیو کې میر غلام محمد غبار او میر محمد صدیق فرهنگ هم ور سره وو، چې د ببرک د بد خلقي له کبله، چې تل به یې ویل د دې دو میرانو نه څه نه جوړېږي، وتلو ته اړل شول. ظاهر بدخشي هم بله لار ونيول، ظاهر افق هم وایستل شو د گوند تاسیس د (ج، ق) د ۲۲۱ مادې خلاف عمل و.

گوند د تکتیکي دلايلو پر بنا ډېر ژر د (خلق او پرچم) پر ډلو وویشل شو. د دې گوند مبارزه، د ملي او اسلامي ارزښتونو پر مخالفت او د شوروي په ثنا

د هدف ظروف

د گوند په نامه را ټوله شوي استخباراتي ډوله شبکه چې خپله اراده یې نه لرل او پروگرام د بل چا لخوا ورکول کېده. دا شبکه گوندیان ؤ، چې کمونستان یې بلل، وروسته یې انقلابیان شول، ایديالوژي یې لا هضم کړې نه وه، په حقیقت سوچه لوبغاړي وو؛ البته چې د روس د دې ستر هدف لپاره تشکیلات او ظروف پکار وو، د تزارانو ارمان و تودو او یو ته رسېدل، د بریټن دوکتورین، د پراختیا فلسفه، د سرې جگړې شدت او د ناټو او سینتو د پکتونو مخ ته دریدل؛ نو د دې اهدافو لپاره په کمزوري او غریبو هېوادونو کې د کمونیزم تخم و شیندي. البته د دې اهدافو لپاره ظروف په کار و، چې زموږ هېواد کې د خپل ناروا هدف لپاره لاس را اوږد او پر درو جبهو لکه گوند، جاسوسی او پځم ستون کار وکړ، تشکیلات جوړ کړه، چې د درو سرو شبکو د (کي جی بی) تر هدایت لاندې کار کاوه.

اما د هېواد لوړ پوړو چارواکو سره، د همزیستي مسالمت امیز احترام متقابل، لا عوضه مرستې دا ټول نیرینگ او استعماري خدعې وې او د شا لخوا خنجر وهل و.

شوروي د خپل ستر هدف لپاره کاریگري نظام تر عنوان لاندې واړه، واړه قومونه د اتحاد جماهير شوروي په چوکاټ کې د گوداگیان د کمونست گوند په نامه جذب کړل و یې روزل او دوی یې حمایه کول. د گوند تر څنګ یې جاسوسان او ستون پنجم له لارې هم خپل استعماري اهدافو په لوري حرکت وکړ. لکه:

کومو ځوانو پوځيان چې د سردار په کودتا (۲۶ چنگاښ) کې گډون درلود پاڅون ته ولمسول بې تجربې او ناپوه او ماجرا جوپه هلکان و. محمد ابراهيم عطايي په خپل کتاب (د افغانستان معاصر تاريخ ته لنډه کتنه) ۲۷۶ مخ کې گوند هم د شوروي تر حمايې او هدايت لاندې بولي.

گوندې فعاليت اود گوند جوړول يو غير قانونی عمل و او د اردو د افسرانو لپاره گوندې فعاليت د (ج، ق) د ۱۷۵مې مادې او ۲۱۱مې هغې له مخې يو صريح جرمي عمل و.

جنرال قادر د خپل کتاب په ۳۵۸ مخ کې خپله پښماني په ډاگه کړې ده، ببرک هم چې کله په حيرتان کې د ډاکتر نجيب لخوا په انزوا او مایوسې او يو محقر کور کې پروت و، يو پخوانی پرچمي ښاغلي مقتدر په نامه ته ويل چې روسانو ورسره خيانت کړی دی. نور افغاني کمونستان هم اعتراف کوي چې اشتباهات يې کړې دي. دوی خپل جنايات اوس اشتباه بولي؛ اما په هر صورت (جزا يې د عمل حق) ده.

د (هجوم) کتاب مولف په صراحت وايي چې د خلق گوند تدوين، راهنمايي د کی جي بي لخوا کېده. د پرچم ډلې پوځي برخه کې د نور احمد نور او وکیل دنده وه، چې مخ کې دا دنده د مير اکبر خيبر وه او د خلق ډلې لخوا دا دنده حفيظ الله امين ته ورکړل شوې وه، د گوند اجراءات او تشکيلات د جاسوسۍ د يوې شبکې په ډول وو چې د پردو په خدمت کې يې قرار درلود.

وايي: عدالت دی چې امنيت راوړي.

او صفت بنا وه، د گوند تشکيلات په بشپړ ډول د يوه استخباراتی سازمان په ډول محرميت هم يو لوی شرط و. د مبارزې په څنگ کې هدايت دا و چې دا لوړ پوړي او مهم سياسي روحاني او اجتماعي کسان تر څار لاندې ولري او اطلاعات يې را ټول کړي. په پيل کې ټول جاسوسۍ ته وهڅول او تشويق شول، لکه لينن کبير: (د خلقيانو په اصطلاح) ښه گوندي، ښه چکيست دی (چکيست د چيکا د شوروي د هغه وخت د جاسوسي ادارې و) گوند مارکسيزم او لنينيزم پر اصولو پابند و، د خلق په نامه ورځپاڼه يې هم را وايستل.

د دې دواړو ډلو، اوامر، هدايات، پروگرام مالی حمايه او مصارفات د کی جي بي لخوا تاديه کيدل. دواړه ډلې يې د ضرورت او تکتيک پر بنا، کله جنگ، کله به پخلا، که څه هم گوند پختگی ته لا رسيدلې نه و، کودتا ته وهڅول شول کودتا يو نظامي بغاوت و، چې د کی جي بي له خوا ځوان بې تجربه ځوانان جذب او استخدام شوي وو، البته د گوند په څنگ کې پر پوځي برخه کې هم کار کېده. که څه هم په سياست کې د اردو افسرانو مداخله، غير قانوني عمل و؛ په مجموع کې پوځ د سياست نه لرې ساتل کېده، کوم پوځي کسان چې د گوند او سياست په نامه فعاليت درلود د يو غير قانوني عمل او د سزا وړ و.

تر دې وخت پورې د احزابو قانون نافذ نه و، خو بيا هم گوند غير قانوني فعاليت کاوه، چې دا په خپله جرمي عمل و؛ اما تر ډېره ځايه دا ضد ملي او ضد اسلامي فعاليتونه د ځينو ملاحظاتو په نظر کې نيولو سره تحمل کېده. څرگند شو، چې د گوند ملکي بخش کې د ذهنيت سازي ايدیالوژي ارتقا لا پوره کار شوی نه و، ډېر پام پوځي برخې ته و، پوځيان چمتو شوي و، البته چې شوروي دوستان د (مشاورينو) په توگه څنگ کې ولاړ وو. د ثور د کودتا ته امادگي نيول کېده، چې دې عمل هم سياسي انگېزه درلوده. کله چې سردار د روسانو نه مخ را وگرځاوه، د شوروي هم نور سردار پکار نه و.

کله په بل ځای و، به ظاهره د فيوډاليزم او امپرياليزم ضد شعارونه ورکول او به اصل کې پر مارکسيزم او لينينيزم ايمان راوړي و .

(کي جي بي در افغانستان) کتاب به ۴۶ مخ کې راغلی، چې تره کي ته له شوروي نه په منظم ډول پيسې راتللی، چې آن امين صاحب هم پرې خبر نه و. مياشتنی معاش يې ۱۸۰ روبل و، د ميتروخين کتاب کې دا هم راغلي، چې د ببرک د خپل ماما زوی عبدالوکيل هم په دې خاطر نفرت کاوه چې ده هم کي جي بي سره نيغ په نيغه اړيکې ساتلې.

د سيد حسن شاه سروري او د احمد شاه پويا د غلام حيدر زوی د کي جي بي سره اړيکو ته اشاره کړيده وکيل د خپل کتاب په ۲۶۱ مخ کې.

د (پشت پرده ها در افغانستان) د ميتروخين په قلم کتاب په حواله (جنرال قادر) ته د شوروي استخباراتو د نظامي پخش لخوا روزنې ته اشاره شويده.

د همدې کتاب ۴۷۷ مخ کې د کور د کرايې په پلمه د ډاکتر حسن شرق اړيکو ته د روسانو سره هم بيان راغلي دي، (کا جي بي در افغانستان) کتاب په ۷۰ مخ کې د ډاکتر حسن شرق، صمد ازر، محمد رفيع او د تجارت وزارت معين عبدالسلام د کي جي بي اړيکو ته گوته نيول شوې ده.

وکيل کتاب ۱۸۵ مخ، د کريم ميثاق د کميټې مرکزي او پولېت بېرو د غړيتوب نه ايستل هم د کې جي بي هدايت و، دا په دې مانا دي چې کي جي بي پر ټوله اداره مسلط وه.

کمونستانو د گوند لپاره د کې جي بي د حمايې سره شمېر لږ ؤ، لکه چې الکساندر ليخفسکی د خپل کتاب (طوفان در افغانستان) په ۵۱ مخ کې د کودتا وخت د خلقيانو شمېر ۵ زره تنه بولي، که څه هم وکيل هغه ۹۰ زره تنه را وړي دي، البته وکيل به د خپل فعاليت په بيان کې لوړه مبالغه کوي. جاسوسي ته معمولاً ټيټ بې وجدان، د کمزور اخلاقو کسانو لخوا د پيسو او چوکۍ او واک وړي ژر استخدامېږي، البته څه نور عوامل هم شته، چې مهم يې دغه پورته عوامل دي.

۲- جاسوسي:

د گوند په څنگ کې د جاسوسي څانگه هم فعاله وه، چې د کي جي بي تر مستقيم نظارت لاندې يې فعاليت کاوه. که وکتل شي د خلق گوند (خلق، پرچم) ټول تشکيلات د استخباراتي شبکې په ډول و؛ فعاليت محرم، استخدام محرم، تماسونه محرم، گزارشونه او راپورونه محرم کوم مالی پانگه چې گوند ته ورکول کيدل هم پټه، ډېری وخت د گوند غړوله يو بل نه سره پېژندل، غونډې پټې نيول کيدې، کوم هدايت او وظيفه چې به ورته ورکول کېده، هم محرم و، صفوف ټول پټ و، يوازې څو تنه مشران پېژندل شوي، چې هغو هم ځان کمونست نه باله او ځانونه په يې دموکراتيک او روشن فکر بلل. هر گوندي د مارکسيزم بر (پنج بنا) بايد ايمان راوړي وای، د الحاد پلوي (دين ستيزي)، د امپرياليزم (امريکا) ټکول، لينينيزم (سوسياليزم) باندې په پټو سترگو باور درلودل، د فيوډاليزم ضده مفکوره درلودل، دولتي ادارې او پېژندل شوي، ديني، اجتماعي، سياسي، کسان تر سترگو لاندې نيول.

د کې جي بي در افغانستان کتاب ۲۵ مخ کې مستخدم شوي د (راز) ساتل او اطاعت باندې تاکيد و. کرار، کرار د (ازمايشې) دورې نه وروسته ځينې ضروري روزنې او ترينگونه لکه (شفر، عکاسي او داسې نور) هم ور زده کول، په جاسوسي کې جلب او جذب مهم او ستوزمن کار او بيا اړيکې نيول دي، چې د اړيکو د نيولو لپاره بايد يو پلمه پيدا شي او سترې اخفا هم ولري، د انجنير، ژورناليست او ډاکټر، تجار تر (پردې) لاندې خپل کار کوي.

تردې اندازې محرميت ساتل کېده چې آن ضرورت به نه و، نو د گوند غړي هم يو بل سره نه معرفي کېدل، غونډې ټولې په پټه کيدې، کله يو ځای،

م: ولادمير کودسکين د کي جي بي تښتيدلې مامور و لندن ته په يوه مطبوعاتي مرکه کې کارمل د کي جي بي د (۶۶) مديريت مامور بولي.

کارمل ماريد نوميدي او وروسته (مالتوف) نوم ورکړای شو.

۴- سيد محمد گلابزوي = (مامد) د کورنيو چارو وزير

۵- شاه محمد دوست = (پترسن) د بهرنيو چارو وزير

۶- محمود بريالی = (شير) د پوليت بيرو غړي

۷- صمد ازهر = (فتح) د څارندوي قوماندان

۸- حفيظ الله امين = (کاظم) لومړی وزير

۹- نور محمد تره کي = (نور) وروسته (ديدوف) عمومي منشي.

شورويانو به ډېر نور جاسوسان هم درلودل، خو افشا شوي کسان هم دغه دي، ممکن هم همدا اوس به يې هم لري، نور هېوادونه هم لکه ايران، هند، بریتانیا او امریکا هم دې شبکې ته اهميت ورکوي امریکا به هم بې برخې نه وه .

دا نومونه د (هجوم در افغانستان) او (کي جي بي در افغانستان) په کتابونو کې راغلي دي، يوازې د حفيظ الله امين نوم کاظم د بهرنيو چارو وزير عبدالوکیل خپل کتاب کې راوړي دي.

دا نومونه دومرې سري و، چې د خپلې مربوطه ادارې مامورينو نه په غير نور چا بايد نه وای پېژندلې، د (هجوم به افغانستان) کتاب په ۳۵۱ مخ کې راغلي دي.

کله په چې د کې جي بي د بهرنيو بخش رئيس کريوچکوف په کارمل د نورو ملگرو په مخ کې هم به هغه مستعمار نامه (مالتوف) ياداوه، په دې به (ببرک) شرمېده او تر نورو پورې په کم شو.

شورويانو پخپله ټولو يادداښتونو کې د اسدالله سروري او ډاکتر نجيب د کي جي بي سره نږدې او محرم اړيکې تائيد کړې دي. (افغان- شوروي جگړه) کتاب په ۵۵ مخ کې نجيب او سروري د کې جي بي ايجنټان بولي.

کوم څوک چې پدې جال کې راشي، دا يو مافيايي سازمان غوندې بيا ځان نشي ترې ليرې کولای، د جاسوس نوم معاش او تقاعد د اسرارو جز وي. ترفيع او تقاعد يې د ده په فعاليت او مهم راپورونو او فعاليت پورې تړاو لري. جاسوس د خبريال په پرتله، کوم چې خبريال په خپلو اجراآتو وياړيږي، مگر جاسوس پرې شرميږي، ټولنه ترې نفرت لري، د جزا قانون ۱۹۴ مادې هم ورته سخت سزا پيشيني کړې ده.

د شبکې اداره لوړ دولتي او لوړ سياسي کسان استخدومي او يا هڅه کوي چې خپل جاسوس لوړ موقف ته په ډول، ډول حمايه او لوړ موقف ته اوچت کړي. جاسوس لومړی اطلاعات جمع آوري، بيا تخريب لکه سبوتاژ، ترورو، آن د کودتا هدايت ورکوي، جاسوس په همدې ډول چې د ضرورت وخت کې خپلې جامې او خپل قوراه بدلوي، عقیده او گفتار ته هم تغيير ورکولای شي، خبريال خپل هېواد او خپلو خلکو لپاره کار کوي، مگر جاسوس د پردو لپاره.

زه به کله د زندان د ليدو لپاره ورغلم، کله چې به مې د جرم ټپوس وکړ، غل په غلا نه شرميده، قاتل به په قتل نه، مگر جاسوس او کتاليسټ په جواب نه وايه شرميده به، مگر د کوتې انډيوال به د هغه جرم سياسي جرم وباله، چې همدا جاسوسي وه. او د هغه بل جرم به يې کورنۍ او زبانه مشکلات وويل.

څرنگه چې د جاسوسۍ هر څه پټ وي، د مربوطه ادارې لخوا يې نوم هم ور واپول شي، لکه د گوند د رژيم دا کسان په کې جي بي کې په دې نامه ضبط شوي و، چې دې نوم ته يې شفرې نوم يا رمزي نوم وايي، لکه دا کسان:

۱- دستگير پنجشيري = (ريچارډ) د پوهنې وزير

۲- جنرال عبدالقادر = (عثمان) د دفاع وزير

۳- جنرال رفيع = (نيروز) دفاع وزير

صمد ازهر په کال ۱۹۷۲ کې استخدام شوې و او د شعاع په نامه يوه شبکه يې اداره کول. (کې جي بي در افغانستان) ۲۷۰ مخ.

جنرال قادر هم خپل کتاب کې راوړي دي، چې د ۷ ثور يوه ورځ د مخه سروري او گلابزوي شوروي سفارت ته د کودتا د پيل خبر ورکړ. دا مانا لري چې دوی اعتماديان و او بايد مخکنې اړیکې هم موجود وي، دا څرگنديږي چې دا کودتا افغاني نه وه.

د پورتنیو اسناد پر بنا جاسوسي فعاليت د گوند او د گوند نامتو کسانو څرگنده ده، جاسوسي جرم دی د جاسوسي عاملان لپاره زه د جزا د قانون د ماده (۱۹۴) سره سم طلب مجازات کوم.

د وکیل د کتاب په ۲۴۱ مخ کې د (در پشت پرده افغانستان) د کتاب ۱۹ مخ په حواله ليکي چې پرچم د کې جي بي او GRU (د شوروي نظامي استخبارات) سره او د خلق ډله د دې دواړو استخباراتو د شبکې سره اړیکې درلودې.

جنرال قادر د خپل کتاب خطرات سياسي (خاطرات جنایي) په ۱۴۵ مخ کې راوړيدي، چې د کودتا په لومړيو کې د انقلاب د بري په وياړ په کابل کې د شوروي سفارت يوه ميلمستيا ترتيب کړی وه، کله چې دې ميلمستياتو بېرک را ننوت، تره کي ورته وويل چې هغه ورځې تېرې شوې چې زه به راغلم ته به د هغې بلې دروازې نه ووتې او چې ته په راغلي، زه به د هغه بلې دروازې نه وتم، نن داسې ورځ راغلي چې دواړه يو ځای ځو او راځو دا پر جاسوسي په ډاگه اعتراف دي.

د (جنگ اشباح) کتاب مولف ستيوکول په ۴۶ کې که تره کی او امين دواړه د کی جي بي غړي او استخدام شوي بولي. وکیل د خپل کتاب په ۲۶۱ مخ کې د هند د ائشه نظامي په حواله ليکي: (چې قادر د شوروي نظامي استخباراتو (GRU) ته جذب شوی و.

د (جنگ اشباح په (۴۶) مخ کې هم راغلي دي چې امين او تره کي دواړه د کې جي بي لخوا استخدام شويدي، معمولاً به ليدنې او کتنې په پارکونو او يا موټر کې ور سره تر سره کيدل. تره کي د کتاب د جايزې په نامه شوروي ته دعوت شو.

چې وکیل هم د خپل کتاب ۵۴ مخ کې ليکلی، چې تره کي د خپلې ميرمن سره شوروي ته دعوت شو، دلته هم وکیل کلمه د (ظاهر امر) راوړې ده، داسې تماسونه يوه ستر اخفا په شان وي، په حقيقت کې او پردې تر شا نورې معاملې کېږي او (د ظاهر امر) کلمه هم د تامل وړ ده.

(هجوم به افغانستان) کتاب هم حفيظ الله امين او اسد الله سروري د کې جي بي فعال غړي بولي. (۳۸۸-۹) مخ او د همدې کتاب په لسم مخ کې د محمد خان جلالر او عبدالحق صمدی جاسوسي ته هم اشاره شويده، همدا کتاب به ۳۱ مخ کې د نور محمد تره کي د خاص اړیکو په هکله يادداشت لري، چې ده به پر دې اړیکو وياړ کاوه، (داود خان د کې جي بي په لومو کې) کتاب په ۳ مخ کې راغلي دی، چې علي محمد خان پخواني د دربار وزير هم د سيف الرحمن د ښځې په نامه يوه روسی ښځه په کور کې ساتله، چې استخباراتي روابط اسانه کړي. (حقيقت تجاوز شوروي بر افغانستان) ۶۵ مخ کې د کی جي بي د ايجنټانو ليدنه او کتنه د حفيظ الله امين سره راوړې ده.

محمد سرور (د منی) د بهرنيو چارو پخواني مامور بيان کاوه، چې بيخبره، دفتراً د جنرال محمد اصف د سيلو رئيس چې په اصف (تبله) باندې شهرت درلود، ليدو ته ورغلم، چې يو لوی شمېر عکسونه د شوروي د سفارت قونسل ته را اخیستی و.

ميټروخين دا هم ليکلی دی، د چنگاښ د ۲۶ کودتا مخکنې راپور د صمد ازهر لخوا روسانو ته خبر ورکړل شوې و.

خاص قشر پورې تړلي پېژندل کېږي، دا کسان کمونستان نه دي مگر د کمونستانو د بقا او استخدام لپاره خدمت کوي، دوی د جبهې شاته قرار لري. اما په هر صورت د پردو په خدمت کې و.

له لومړۍ نړيوالې جگړې را پدېخوا، په سياست او جگړو کې د جاسوسي چې په جگړو کې د ستون فقرات نقش لري، ستون پنجم هم د جاسوسي غوندي ستر رول لري، ريزرف (احتياطي) قواووې هم ورته ويل کېږي. دا کسان په خپله ټولنه کې پېژندل شوي کسان وي، په يوه تعليم يافته او مکتبي قشر پورې تړلي وي، د کمونست يا جاسوس گومان په هيڅ صورت ورباندې کېدای نه شي، دوه مخې رول په ډېر مهارت لوبوي، د دوی سره يو خاص احتياط او برخورد کېږي او تماسونه چې د مربوطه شبکې لخوا نيول کېږي، په پوره ديپلوماتيک ورسره په تماس کې وي. البته د هغه شبکې لخوا په ډېر مهارت حمايه کېږي، پام ورباندې کوي، چې دولتي لوړو مراجعو او د تصميم گيري مقاماتو ته ورسېږي، دوی د مقدم جبهې د فعاليت نه ډډه کوي، د عقب جبهې په فعاليت کې رول لري. يا په اصطلاح خپل نظام يا دولت ته شا د خوا خنجر وهي: لکه:

ډاکتر نعمت الله پژواک د هېواد د مشهورې کورنۍ نه و، په شاهي نظام کې د کورنيو چارو وزير، د سردار داود خان په جمهوريت کې د پوهنې وزير، البته چې پدې رژيم کې هم د ويلو ډېر څه درلوده.

ده د تره کي، امين، ببرک او نجيب ټولو په واکمنۍ کې سالم او سلامت ژوند درلود، پژواک چې کله په مسکو کې افغاني کلتور رئيس و، ممکن په يوه ډول، جذب او استخدام شوی وي. د رژيم پلوی ؤ.

ډاکتر حسن شرق د پاچهۍ په وخت کې د صدارت قلم مخصوص مدير چې تر وزيرانو يې قدرت لوړ و، د سردار محمد داود خان په جمهوريت کې د لومړي وزير مرستيال او د ډاکتر نجيب په وخت کې لومړی وزير شو.

(کي جي بي در افغانستان) کتاب په ۲۳۲ مخ کې راغلي، چې گلابزوي فداکاره او د شوروي دوستۍ ته وفاداره دی.

ډاکتر شېر شاه يوسفزی کتاب (تاريخ مسخ نمی شود) په ۲۷ مخ کې د جنرال مايروف د کتاب (در افغانستان چه ميگذشت) په حواله ليکي: (تره کی و ببرک دوی ایجنټان وو، چې په مختلفو چينلونو کې يې کار کاوه) هجوم په ۳۱ مخ کې بيا راغلي چې (دوی واړو به خپل پتو اړیکو وياړ کاوه). حزب دمورکايټک افغانستان ليکوال محمد اکرام انديشمند کتاب په ۲۳ مخ کې، جنرال قادر د شورويانو لخوا يو ريښتنې دوست بلل کيدو. او د همدې کتاب په ۳۳ مخ کې د جنرال اړیکې د G R U سره به کلکه تائيد شويدي.

او ملگري امين صاحب اړیکې د KGB سره په ۲۸ مخ په همدې کتاب کې راغلي دي.

او د (K G B په افغانستان کې) ليکوال وايښلي متروخين گلابزوي او محمد رفيع دواړه د K G B جاسوسان بولي انديشمند د خپل کتاب په ۴۷ مخ کې د K G B لخوا د ۱۹۷۷ د مي په مياشت د تره کي د ۳۰۲۴۰ افغاني د ورکړي گزارش راغلی دي د دې کتاب په ۶۸-۶۹ مخ کې د تره کی او امين د K G B ايجنټ ولاديمير ارتباطي نژدې اړیکو ته اشاره شويده.

جاسوسي د (ج، ق) د ۱۹۴ ماده سره سم په حبس دوام محکوم دي.

عدالت حکم کوي هيڅ مجرم بې محاکمې پاتې نشي او هيڅ بېگناه مجازات نشي.

ستون پنجم

دا کسان نه جاسوس وي او نه گوندي، دا کسان روزل شوي او د مبادا لپاره په ډېر احتياط ساتل کېږي، يو خاص شخصيت لري او د ټولنې په

هېوادو ترمنځ له ښو اړيکو سره علاقه لري، د شوروي سفارت چمتو دی چې تاسې ته يې در وپېژني، تر څو ستاسې په سلا مبارزه وکړي. د محاکمې لوړ مقام ته عرض کوم! چې و گوري د څه ديپلوماتيک جملو کې نغښتی مطلب راوړی دی. دا اړیکې بايد پخې او کلکې وې. آيا دا وړانديز طبعاً يو خاص باوري کس ته کېږي چې د باور له ازموينې راوتلی وي هغه و، چې دوهم انتخاب نور محمد تره کي يې د ده په گټه د پوځ افسران چې د غوايي د ۷ په کودتا کې وځلیدل لکه سروري، قادر، وطنجار، گلابزوي، مزدوريار، فتح او نور لا پخوا جذب او امر ته چمتو وو. کله چې سردار د خپل نا خلف او روزل شوي همکار ډاکټر شرق په سوء نيت پوه شو، تر اقدام وړاندې د هېواد نه يې لرې جاپان کې سفير کړ. وکیل د خپل کتاب (از پادشاهي مطلقه تا سقوط جمهوريت دموکراتيک) کې راوړيدی، چې ډاکټر نجيب او بېرک دواړو د ډاکټر شرق نه نفرت درلود او دې به يې البته خپل حريف باله، مگر زور يې پرې نه رسېده، کله چې د لومړي وزارت نه ليرې شو، وکیل د خپل کتاب په ۴۸۱ مخ کې پدې هکله د گورباچوف ازردگی راوړې ده. داسې نه ده چې شرق د گورباچوف شخصي ملگري وي او يا شخصي شناخت ورسره لري، يوازې د ده استخباراتي دنده ده چې خپل رهبري ته دا کسان چې تر امتحان وتلي دي ور وپېژني. دا کسان هم د جاسوسي په کټگوري کې راځي. د دې ملي خيانت له کبله په ميليونو انسانان شهيدان او مهاجر شول د دوی لپاره د (ق، ج) د ۱۹۴ مادې مطابق مجازات هيله کوم. د استاد برهان الدين رباني د سولې شورا مشر ته د محمد معصوم ستانکزی لخوا د سولې د پيغام په نامه کوم ځانمرگي ور وستی، چې د استاد د شهادت سبب شو. جمعيت اسلامي پر ستانکزي د ستون پنجم ادعا لري، که دا کار غير قصدي هم شوې وي، په هر صورت ستانکزی د سهوې قتل

ډاډمن يې ژوند درلود، په داسې حال کې چې د ناوای شاگرد او د جماعت چري ته وطن سور اور شوی و، خو دی له سترو پېښو نه روغ ووت. جنرال محمد اسمعيل عرفان، د مصونيت ملي مشر، دی په دواړو کودتاگانو کې مصون پاتې شو. او دواړو کودتاگانو کې حساسه پوست کې کار کاوه. دی د پاچهۍ پر ضد کودتا کې د امنيت او استخباراتو لومړی مسوول شخص و او د خلقي کودتا په وخت کې همدا ډول و. په دې پوهېږو چې د چنگاښ ۲۶ او هم د غوايي اوومې کودتاگانو کې رهبري د کې جي بي په لاس کې وه. د ده د اړيکو لپاره پوره دلايل موجود دي؛ د خلقيانو په وخت کې نور د ده دنده ختمه شوه، صحيح او سلامت لويديځ ته ورسول شو. همدا ډول چې بېرک په چکسلواکيا کې حمايه کېده، د پوځ د (خاد) مرستيال ډگرمن گل عثمان څو ځايه ويلي دي، شورويانو (کی جي بي) سلاکارانو به تل ټينگار کاوه چې (عرفان) تلف نه شي. نور پېژندل شوي کسان لکه فضل الحق خالقيار، غلام سخي دانشجو، عبدالغفار فراهي، عبدالغفور روان فراهی، حاجي محمد څمکنی، عبدالرحيم هاتف او مير امان الدين انصاری. د دوی اناتومي د کمونست سره په ظاهره جوړه نه وه. مگر د کمونست په خدمت کې وو، چې همدا کسانو د ستون پنجم دنده اجرا کوله. د ستون پنجم کارمندان تر اصلي جاسوسانو خطرناک او جاسوسان د گوندي کسانو او د صفوفو نه خطرناک دي. کله چې شورويان نور د سردار محمد داود خان نه مایوسه شول، يو بدلون ته ضرورت ليدل کېده، ډاکټر حسن شرق په خپل کتاب (کرباس پوشان برهنه پا) ۱۳۹ مخ کې داسې راوړي دي؛ د شوروي سفير پوزانوف ورته مراجعه کوي او ورته وايي (يو شمېر د اردو صاحب منصبان چې د دواړو

تر اتهام لاندې راځي، ځانمرگي بايد د ستانکزی لخوا د موضوع د حساسات پر بنا بايد جدي تالاشي شوی وای.

رنگین دادفر سپنتا په خپل کتاب (سياست افغانستان؛ روایت از درون) په ۵۴۹ مخ کې هم همدا دلیل راوړل شوی دی چې د کابل نه همدې ځانمرگی ۴۸ واري بهر کې تيلفونونه کړي دي، که احياناً د سهوې قتل هم و بيا هم ستانکزی د سزا وړ دی، د ده د سهوې پر بنا د سولې پروسه ناکامه شوه.

د انقلابيانو فحشا او بي ناموسي

گونديانو چې ځان ته انقلابيان ويل د بي بندوباري لپاره چې فسق او فجور رواج کړي، نو د پلار سالاري او مېړه سالاري تر عنوان لاندې ضد مبارزه پيل کړه.

د اول نه تر اخيره د گونديانو لخوا اخلاقياتو، ملي او اسلامي ارزښتونو پر ضد فعاليت او مبارزه پيل او دوام درلود. د يوې بي بندوباره ټولنې په لټه کې وو، د ببرک او ډاکتر اناهيتا د ناروا اړيکو په کور دننه او کور د باندې ټولو ته څرگند و، ان يوه ايراني ليکوال ډاکتر حسين پاپلی يزدي د اناهيتا و گوند ورشاملېدل د دې (عشق آتشين) له کبله بولي. د (هجوم به افغانستان) کتاب مولف ولاديمير سينگريوف او واليرې ساموونين هم د همدې کتاب په ۱۳۰۳ ۳۳۸ مخ د اناهيتا د ببرک (رفيق سر سپرده) بللې ده.

جنرال نبي عظيمي چې د صحنې ناظر او شامل و، (اردو او سياست) کتاب په ۱۷۴ مخ کې د بي بندو باري په هکله داسې ليکي: (رجال برجسته رژيم بر داشتن معشوقه ها و سترس های قشنگ... بدنامي را به نام رژيم خویش را کوييد و فارغبال و بدون اندیشه به عیاشی و فحاشی می پرداخت... با نغمه و اتن ملی با حرکات موزون دلپذیر دختران مکتب می رقصیدند شادی بخش محافل بزرگان آن عصر بوده اند. عظیمی دوام ورکوي: (خانم ها و دختران مکاتب با جنبیدن کاکل، ساق ها و سرین و دلپذیر بود).

د هلیسنکی د حقوقو بشر د ۱۹۸۵ کال د جون د میاشتې گزارش کې د شوروي د سپاهیانو او د گوندیانو لخوا پر ښځو تېري راوړي دي، دا یې هم علاوه کړي دي چې د دې تریخ حقیقت قربانیانو د حقیقت له بیانولو څخه ډډه کوله او پټه خوله پاتې دي. افغانانو د دې حقیقت نه کرکه درلوده.

جنرال عمرزي د خپل کتاب (کابل شپې) په ۷۷ مخ کې د کابل د څارندوی د قوماندان خان محي الدين خلقي په قلعه فتح الله کې د (ماری) نومې فاحشې سره لوڅ نیول په صراحت راوړي دي.

ډاکتر پوهاند محمد عثمان روستا تره کی د خپل کتاب (زندان پلچرخي) په ۹۶ مخ کې راوړيدي: (کارمندان زندان، اطفال را به بهانه ای اعمال مجازات، در حالی که موردی برای آن وجود نداشت از داخل اطاق بیرون منتقل میکرد و مورد تعرض جنسی قرار میداد، اطفال بعضاً با تاجر و گریه داخل اطاق میگردیدند. داستان را به دوستان خود بازگو میکردند.)

ستر لارښود نور محمد تره کی هم د انجونو له نڅا من، من غوښې اخیستې. (دو شپې پی در پی) ویدیو یې.

ډاکتر کبیر رنجبر د مشهوره (صمد ازهر) ورور، د پوهنتون پر خپلې شاگردې فخریه د (ازر) خیاط د میرمنې خور، چې بې پلاره او بې موره یوازې د خپل خور سره اوسېده، په شش درک کابل د کارخانګي په پلمه کورته غوښتې او جنسي تېري یې پرې کړی و او بې ناموسي یې ور اړولې وه، د گوند د ښځو د کمیټه رئیسه ډاکتر اناهیتا به د شکایاتو کمیسیون میر اکبر خیبر ته راجع کړه، کبیر رنجبر د بورس په نامه شوروي ته و تښتېد. باز خواست و نه شو.

د سازمان گوندي غونډو په پلمه ځوانان هلکان او ځوانان انجونو ور ټولولو لورې اوازې را پورته کړې وې.

ډاکتر شیر شاه یوسفزی هم د خپل کتاب په ۴۵ مخ کې د ډاکتر شاه ولی لخوا پر ښځو جنسي تېري چې درملنې لپاره به روغتون ته راتلې راوړی دی.

همدا و چې تره کی صاحب به من، من غوښته اخیسته د ده په قول تره کی صاحب اصلاً شنډ و، اولاد یې نه کیده، مگر نظري سیکس یې خوښ و. دا اعمال د جزا قانون په ۳۳۱ ماده کې فس او فجور تعریف شوي دي. د جزا وړ دي.

د رژیم مبارزه هر اړخیزه وه، د بې بندوباري دودول، د ملي او اسلامي ارزښتونو پر ضد مبارزه جدي وه. (زن، زر، زمین) اشتراکیت یې غوښتل او د انقلاب په چوکاټ کې راوړل. له ښځو نه تر ډېره د متاع په ډول کار اخیست. دلته بدې پېښې یې زما لاس ته راغلي، د نمونې په ډول د قضا لوړ مقام ته وړاندې کوم.

ممکن ډېرې د بې ناموسۍ پېښې راغلي وي، چې څوک پرې خبر نه دي او افغانان د حیا او شرم په خاطر د شکایت غږ پورته کړی نه دی. گوندیان عرف او دود ته نه کتل، دوی مسخ شوي انسانان وو، شراب یې څښل، زنا، لواطت او جنسي تېريو دودول یې غوښتل. پرچمیان په دې برخه کې تر خلقیانو څه وړاندې وو.

فسق او فجور نور عیب نه و، آن د شوروي سلاکارانو هم بې برخې پاتې نه وو.

د انقلاب د کتاب لیکوال په (لیدلي حالت) تر عنوان لاندې ۴۸-۵۱ مخونو کې راوړي دي، د ځوانانو سازمان لخوا یې مشرتوب کې د ملک طوطي زوی د ببرک شینواري په لاس و، نجونو شکایت کړی و، یو، دوو نجونو خودکشي هم وکړه. دې نجونو د سگریټو پر کاغذ لیکلی وو، چې موږ ټولې حامله شوې یوو.

جنرال عمرزي هم د (کابل شپې) په کتاب ۱۸۵ مخ کې د پلچرخي د قوماندان سید عبدالله په هکله لیکي: (دی به چې کله په نشه شو، د زندان پر نجنیو او هلکانو به یې جنسي تېري کاوه.)

درلود. يو معزز سپين ږيري كيسه كوله؛ چې د بس تم ځای مکرورويان کې ولاړ وم، يوه ميرمن د يوه واړه هلك سره هم هلته ولاړه وه، گلیم جم هغه ميرمن په زور خپلې پوستې ته پورته کړه، ماشوم چينې کړي (خاله ام است) چا غوړ پرې و نه گراوه، يو ساعت وروسته يې هغه ميرمن يې بېرته راوسته، هغه ماشوم ته يې وويل: (اينه چه شد، پس آوردمش.)

ډاکتر پوهاند محمد عثمان روستا د خپل کتاب (زندان پلچرخي) ۹۳ مخ کې د دويم بلاک باشي لخوا، چې د دولت د يو بانفوذ کس پر زوی چې کوچنی هلك ؤ د جنسي تېری كيسه راوړې ده؛

محمد عنبر د غلام علي زوی د بلاک ۲ د (۱۷۲) کوټې باشي د (خاد) د مامور بندۍ سره د لواطت بيان- د باشي سلام شمالي وال بد کاري د ذبيح الله پغماني په ۹۵ مخ. په همدې مخ کې د زمري شمالي وال د وحيد د شمالي اوسيدونکي سره، لواطت، ۹۵ مخ کې او د (خاد) مامور د سيد عالم سره لواطت، بيان د مثال په توگه راوړي دي، ۹۶ تر ټولو تراژيدی او د وير نه ډگه دا جنسي تېری به د جبر او اکراه سره و.

د استاد روستار په همدې مخ کې د هغو هلکانو باندې چې بندي به شو، راوړي چې د هغو دا بيان ژړا او تاثر وړ دی مرتکبين د جزا د قانون د ۴۲۹ ماده سره د سخت سزا وړ دي. جنرال عمرزي د کابل شپې کتاب ۱۸۳ مخ کې قوماندان د اعتمادی گل آغا دلگی مشر، د ساتنمنانو او ځوان پنديانو سره په زور او اکراه جنسي تري بيان راوړی دی.

استاد کاکړ هم زياتوي چې د لوگر د موسوي په کلي کې په عملياتو کې په کال ۱۹۸۵ قواي دوست د غوث الدين گلکار کورته ورننوتل، د هغه پر ميرمن يې جنسي تير وکړ. ميرمن هڅه کول چې ځان ووژني.

په ډېرو هغو کتابونو کې چې د افغانستان پېښې پکې خپرل شوي د دا ډول بې ناموسۍ کېسې راوړل شوي چې د پېښې قربانيانو به د کورنۍ د حيا او ابرو په خاطر خوله پټه نيولې و (هجوم کتاب مخ ۱۸۵).

بې بندوباري، فسق او فجور د کمونستانو د ټولو په واکمنۍ کې په شدت سره دوام درلود، د کورنيو د مشرانو صلاحيت نور ختم و.

د استاد برهان الدين رباني وخت کې هم د بې ناموسۍ له ډاره ځينو انجونو ځان د لوړو منزلونو نه را خطا کړ.

په گونديانو کې فسق او فجور عيب نه و، لکه کله چې لا افغانستان کې ښځو نهضيت او آزادي نه وه راغلې د کابل په نندارو کې په جشن کې به بارق شفيعي د ښځو رول ادا کاوه.

د هجوم کتاب په ۱۱۱ مخ کې د کې جي بي د راپور پر بنا چې ليکي: (امين وفاداری خاص در برابر همسر خود ندارد. البته در هم چو حلقات اينکار کدام خطای بزرگی نیست. خبر داريد که ببرک با اناهيता راتب زاد یکجای زندگی میکند آمين هم در عين حال اگر دستش برسد مخالف نیست با دیگری نیز تاري بدارند...).

د انقلابيانو جنسي تېریو ته جنرال قادر هم د خپل کتاب ۲۶۳ مخ کې اشاره کړې ده. پوهاند کاکړ هم په خپل کتاب کې راوړي دي چې د لغمان په قرغه يې کې، قواي دوست د گل حيدر کور ته د تالاشي په پلمه ننوتل، دی يې غلبيل، غلبيل کړ، پر ښځه يې تيرې وکړ او وړوکي ماشوم يې خفک کړ.

شنکجه گاه کابل کتاب په ۱۳۹ مخ کې په صراحت سره راغلي دي چې گونديانو به افغاني نجونې روسانو ته ور وستلې.

مشهوره سندر غاړي، بخت زرمينه هم، د ډېر استعمال له کبله وروسته بيا په مرموز ډول ووژل شوه.

قواي دوست چې کومې خپلې ښځې چې د انترناسيونالستي دندې، تر سره کولو لپاره افغانستان ته راغلي وې، (د دوی په اصطلاح) آن پر خپلو ښځو هم تيری کاوه، چې د (پټو توبو) کتاب کې څو ځايه دا مطلب راغلی دی. روسان په شهوت کې ډېر وحشت لری، گلیم جمو هم تر نورو څه کمی نه

د جنرال قادر د سياسي خاطراتو د کتاب ۲۴۳ مخ کې د موظفينو لخوا پر ښځو د جنسي تيري بيان راغلی دی، چې د کښتمند خور او ډاکتر گلالي چې د ولادی او نسايي د سرويس ډاکترانې وي، هم شکایت پورته شو او دا متجاوز نفر حسن نومېده.

انقلاب ليکونکي د خپل کتاب (په افغانستان کې ليدلي حالات) کې د پلچرخي زندان کې د زندان پر ښځو باندې د تېري بيان په ۳۷ مخ کې په تفصيل راوړل شوی دی، د دې کتاب په ۴۸ مخ داسې هم راغلي چې انقلابيانو ښځې او نجونې هم روسانو ته ور وستي. دا لا هم زياتوي کوم نجونې چې به حاضر نه و، هغه به په توپانچه وويشتل شوه. په دې ښځو او نجونو کې اکثر به حامله هم شوې و.

د همدې کتاب په ۵۰ مخ کې راغلی چې گلابزوی او وطنجار په گډه د يوې ښځې سره په محکمه کې د مرستې په وعده زنا کړی و، همدې ښځې د قاضي مخ ته اعتراف وکړه، د دې جرم سزا رجم او سنگسار ده.

ذبيح الله امانيار (شکنجه گاه کابل) مولف د خپل کتاب ۲۴ کې يوه تراژېدي او له ننگه ډک يو داستاڼ ليکي چې زه يې لنډيز راوړم؛ ناوې "ساره" او "راشد" سړی دواړه دولتي مامورين وو، تر اقتصادي فشار لاندې يې بيا هم د خوښۍ او خوښ ژوند سبا کوي. کومه شپه د بنديز په وخت کې دروازه ور ټکېږي، بالاخره د تلاشي په پلمه په دېوال عسکر ور پورته کېږي، معلم راشد له ځان سره بيايي.

څه وخت وروسته څو کسان دوپايه ځناور بېرته را گرځي، د راشد مور په بله خونه کې بندي کوي، د راشد پر ميرمن ساره تجاوز پيلوي، زاری او ژړا گټه نه کوي، دوی ولاړل، سارا د کورنۍ دپاره دا بې ناموسي منلای نه شوه، خنجر په خپل زړه زړه کې وهي او خودکشي کوي. روح دې شاد وي

د انقلابيانو ناوړه گټې

تر يو وخت پورې دا کسان به گوندیان نومېدل، د ثور د کودتا نه وروسته دوی ځانونه انقلابيان بلل، که څه هم دوی له بلې خوا رهبري او اداره کېدل او دوی يوازې لوبغاړي و.

همدا کمونستانو (بالخصوص پرچميانو) ډله د سردار په وخت کې هم رويکار وو، چې د محمد هاشم ميوندوال توطيه چې د حقيقت نه ليرې وه. د همدوی لخوا جوړه شوی وه. د دې قضیې نيم تورنان تجاران او شتمنان و دا څرگنده ده، چې زموږ هېواد کې شتمنان د سياست سره هيڅ علاقه نه لري، په دې تورنانو يې ملکيتونه خرڅ کړل، پيسې يې ترې بود کړې؛ اما گټه يې ور ونه رسول.

تره کی صاحب د خپل ماموريت وخت کې چې انحصاراتو مامور و، د اختلاس تر تور لاندې و، د خپلې سيمې (شيرشاه مېنې) هم د يو بد پورې مشتري په نامه پېژندل کېده. (هجوم در افغانستان) مولف هم د خپل کتاب په ۳۸۸ \ ۳۲ مخونو کې د ببرک اعتراض پردې باندې و، چې تره کي د شوروي هغه مصارفاتو څخه چې د گوند د تقويې لپاره ورکول کېده، ده (تره کي) به ترې ناوړه گټه پورته کوله.

د مير اکبر خيبر د جنازې په مراسمو کې، د خلق غړي بايد زنداني شي، حيفې د (فاجعه کابل) په ۱۶ مخ د اختر بلند څارنوال چې د تره کي کور تالاشي په ترڅ کې دوه لکه افغانی او ۳۰ زره روبل را پيدا شوي او د کودتا

پلان ور سره ؤ، د صندوقونه چې ټول قيمتي شيان ډک ؤ د نعمت الله لخوا د ډاکتر نجيب لپاره هم يو نا معلوم ځای ته انتقال کړل.

دا څرگند اختلاس دی چې د (ج، ق) د ۲۲۳ مادې سره سم طلب مجازات ورته غواړم، د دې گوند ډېر کسان کومو ته چې زمينه برابره و، درېغ نه کاوه. دا صندوقونه بايد بېرته را وغوښتل شي.

نيول، تالاشی ټول به دفعتاً د بې خبري په ډول اجرا کېدې، ټول هغه کسان چې به وژل کېدل، هر څه چې به يې درلوده، ساعتونو او نقدې پيسې يې د لوبغاړو مال و. بازخواست چا نه کاوه، دلته د انقلابيانو د ناوړو گټو په هکله قياس کېدای شي، چې پولیگون او نورو کشتارگاه کې په لکونو انسانان په شهادت رسېدلې، مگر وکیل د خپل ماليې وزارت په وخت کې د خپل کتاب ۳۶۳ مخ کې يوازې د ۳۰۰-۴۰۰ قاب ساعتونو او يو څه مبلغ نقدو تصديق کوي. د سروري د ورور محمد انور سروري لخوا ورته تسليم شول، په داسې حال کې نوموړي د اگسا جنسی تحويلدار نه ؤ. څرگنده ده چې د شهيدانو مالونه به همدې انقلابيانو وړي و.

ډاکتر محمد ظاهر صديق د (تاراج) په نامه خپل کتاب د خپل سر او بې سته مېلمنو په اړه ډېر اسناد او مواد را ټول کړي په ۳۳-۳۶ مخ کې تفصيل راوړيدي، چې د کور او د لويو لارو غلا، د دوکانونه، به زور سگرت اخيستل، د تالاشي په پلمه، د جمهوريت سوپر مارکيټ، د هلمند، کندهار او کيله گي يورانيم، مالتې، انار او گاز غلاوې په پټه يا نيمه پټې ته گوته نيولي او د انقلابيانو بې غيريتي او وطن فروشي پوره څرگنده وه، چې د خپل ولس بازخواست يې نه کاوه. يا يې نه شوای کولی، مېلمنو خپل مالونه هم غلا کول او پر افغانانو يې مرمی او وسلې هم خرڅولې. پسونه او چرگان به يې هم غلا کول، چې گونديان ور سره شريک ؤ، نورې ډېر د وير نه ډکې کيسې ډاکتر صاحب را ټولې کړي دي، په دښتو کې به موټر يا الوتکه و درول، شپون به يې مړ او پسونه به يې پورته کړل. د همدې کتاب (۴۲ مخ).

نقشه هم ور سره وه؛ دا ثابتوي چې تره کي د شورويانو لخوا مادي حمايه هم کېده. دا پيسې ممکن هغه د گوند دپاره د شوروي مالي مرسته ؤ.

کوم نفر چې به انقلابيانو ته شتمن په نظر ورغي، په مصنوعي ډول به يې اطلاع ورکړه، چې تر تعقيب لاندې يې او دا اطلاع به يې د يو زړه سوي په خاطر ورته څرگنده کړه، هغه د ځان د ساتنې په خاطر تېښتې ته اړ شو، سبا به يې کور د انقلابيانو لخوا لوټ او ضبط شو.

جنرال قادر د خپل کتاب په ۳۰ مخ کې خپله ليکي چې د حربي ښوونځي په رخصتيو کې به يې ايران ته شخصاً پخپله د ترياکو قاچاق کاوه، د غوايي د کودتا نه وروسته جنرال قادر د يو هيات په مشري د پاچا او د کورني د نورو غړو لکه سردار داود خان او سردار محمد نعيم خان نور کورونه تالاشي و ضبط کړل، چې د دې کورنيو نه ډېر مالونه غلا کړل، آن د شاهي کورنۍ قالينې يې اروپا ته خرڅلاو لپاره ولېږلې.

کله چې حفيظ الله امين شپږ تنه پرچميان سفيران د کار نه بر طرف او مرکز ته راغوښتل، دوی ټولو د سفارت شتمني چور او و تښتيدل، تر ټولو د ايران سفير ډاکتر نجيب او نور احمد نور ته چې په واشنگتن کې د غنمو د رانيولو لپاره دوه لکه ډالر لېږل شوي وو، په لاس ورغلل.

جنرال قادر هم د خپل کتاب ۴۱۳ مخ د سفارت د پيسو غلا ته اشاره کړې ده. جنرال لا دا هم زياتوي، کله چې به نور احمد نور د بېرک مخ ته ودرېده، نو بېرک به د دې پيسو د غلا موضوع د يوه فشار په توگه را پورته کوله. ان يو ځلې يې تفتيش هم وگوماره.

وکيل هم د خپل کتاب په ۸۷۲ مخ کې د هند د سفارت نه (۳۵۰۰۰۰) درې لکه او پنځوس زرو کلدارو وړل د سفير احمد سرور لخوا چې د ډاکتر نجيب باجه کيدو په تفصيلي بيان راوړي دي. د همدې کتاب ۸۷۱ مخ ۳۲ داسې معلومېږي چې نجيب د پخوا نه داسې ورځ پيش بيني کولای شوای، او خپل کورنۍ يې لا د مخه په هند کې ځای پر ځای کړی ؤ، او د تېښتې

حاجی اسد الله د ترافيکو مامور، فضل احمد، نور احمد او عبدالرزاق د کندهار اوسیدونکي. د پیسو په مقابل کې له بنده خوشې شول، پوهاند په اخیر کې دا هم زیاتوي: ((عوايد ناشي از رشوه علي السويه بين لاشخوران داخلي و خارجي تقسیم میشود.))

کورني او بهرني مارکسیستانو تر اخیرې کچې پورې هر ډول ناوړو گټو ته پام وو، مثلاً استاد پوهاند روستار د خپل کتاب ۱۳۸ مخ راوړي دي، چې د په اعدام محکوم شوي زندانیانو نه، تر اعدام او کشتارگاه وړاندې، د دوي وینه چوش کړه او د وینې بانک کې ذخیره کړه.

ډاکتر روستار اسناد راوړيدي چې د انقلابیانو لخوا، د دوي دښمنان د پیسو په مقابل هم خوشي کول اسد مقصود، د بشر داود زوی د شکر درې اوسیدونکي د ۳ لکو افغانیو په بدل کې او د بغلان د قوماندان پنځه تنه مجاهدین انجنیر هارون، گلاجان، مولانا فضل حق، عبدالفتاح او محمد عزت د دوه میلونو او پنځوس زرو افغانیو په مقال د بند نه خوشي شول.

د رژیم د ډاره او فشارونه په میلونو کورني قرار او مهاجرت ته په تش لاس اړ شول، کور به یې د انقلابیانو لخوا چور او ملکیت ضبط شول.

دا تصمیم غیر قانوني او ډیر ظالمانه ؤ، اما مهاجران پدې خوشحاله ؤ، چې اقلًا ژوندي خپل سر را بچ کړ.

او همدا ډول کله چې امین د تاج بیگ په ماڼۍ کې د مرغومي په شپږمه د شوروي یرغلو لخوا څخه په قتل ورسیدې د امین ټوپک د جزیې په ډول اندروپوف ته ور ورسیده. (د تاند ویبپاڼه امین څنگه ووژل شول د مصطفیٰ عمرزي لیکنه د جون ۶ کال ۲۰۱۸)

جنرال قادر د خپل کتاب په ۱۲۹ مخ کې د سردار نعیم خان له کوره په لاس راغلي ۳۵ خشت طلا ۶۰ دانې د طلا پوندونه، عبدالکریم میثاق ته تسلیم کړي. بیا یې حساب او کتاب معلوم نه شو.

د (زندان پلچرخي) په ۱۶ مخ د پروان ولایت او کاپیسا ۲۵۰۰ تنه ځوانانو چې د پوځ نه د تښتې په تور ونيول شول، چا چې مالي توان درلود بدې یې ورکړې، خوشې او دا نور د (۲ کالو بند نه تر اعدام) پورې ورسېدل.

میتروخین د خپل کتاب ۱۳۴ مخ کې د سروري له خولې لیکي: (دا مې د تالاشي په لاس راغلي هغه ۳۰۰ لکه افغاني د سروري لخوا و ملگري امین ته تسلیم شوي، او د پاچاهي کورنۍ او د مجددیانو د کورنۍ نه د ۲۸ کیلو سره زر په لاس راغلي وو چې امین صاحب د ځان سره واخیستل. په دې کتاب کې دا هم زیاتوي چې امین د خپل زوی په واسطه جاپان ته یوړل. د هغو پیسو نه ۴ لکه جنرال نظر محمد او ۲۵ زره جنرال حمزه ته ورکړې.

کله چې سروري د امین له ډاره، خپل موټر د شوروي په سفارت کې پرېښود، د هغه موټر نه هم ۵۳ زره ډالره، ۴ میلونه دوه لکه او شل زره افغانۍ په لاس راغلې.

ډاکتر حسن شرق هم د خپل کتاب په ۱۶۵ مخ کې په برلین کې د افغاني سفارت خرڅلاو ته اشاره کړې، چې د سفارت کارمند زلمي شهباز لخوا په ۶ میلونه ډالر خرڅ او پیسې یې تر اوسه ورکې دي.

ډاکتر پوهاند محمد عثمان روستار د خپل کتاب (زندان پلچرخي) ۱۳۸ مخ، د انقلابیانو د رشوت او ناوړو گټو ته اشاره کړې ده چې د دې لپاره د محبوسینو بالخصوص (حبس های طویل المدت) ضمانت را وایست، چې پدې مقابل کې ډېر زندانیانو چې پولي توان درلود، بې له دې چې حبس معیاد پوره کړي، د بند نه خوشې شول؛ لکه حاجي گلالي د کندهار- فدا محمد د حاجي حسن زوی، اسد الله د صلاح الدین زوی، محمود د عبدالقادر زوي د کندهار اوسیدونکي، عبدالهادی د حاجي محمد زوی،

ډاکټر پوهاند روستار د شرعياتو محصل د لوګر اوسيدونکي عبدالوکيل شکنجه په ۱۳ مخ کې، په همدې مخ کې پوهاند خپل د تحقيق کارمندان اسد الله رحمانی او حبيب مومند یاد کړي، د گوندیان د تحقيق په جريان کې د هر ډول فشار تطبيقولو اجازه وه؛ مثلاً پوهاند روستار د کتاب په ۲۲ مخ کې راغلي، چې د مستنطق لخوا د پولی تخنيک پر اختر محمد نومې محصل جنسي تېري وکړ. د اساسی قانون ۲۴ ماده کې صراحت لری، چې کرامت انساني د تعرض نه مصون دی.

کله چې قضیه رسوا شوه، مستنطق وويل؛ د اقرار ترلاسه کولو لپاره مور ته د هرې وسيله په کارولو اجازه ده، پر خپل جنايت صريح اقرار دی آن په ځينو مواردو کې په يې د کورنۍ غړي د جنسي تېري د تهديد لاندې راوستې استاد روستار د خپل کتاب ۲۸ مخ د مير داد پنجشيري د کورنۍ مثال راوړی دی. يا همدا ډول حبيب الرحمن هاله د عبدالاحد زوی د پوهنتون استاد هېواد نه وتلو په گناه ۸ کاله حبس او مېرمن، دوه ځوانې لوړنې او يو وړوکی زوی هم بندي شول. په داسې حال کې چې دې د وطن دښمنانو، پخپله وطن پرېښود، پر کومو هېوادو به يې چې د مرگ چينې به وهلې اوس هلته پند دي. په داسې حال کې چې اساسی قانون ۳۹ ماده اجازه ورکوي، چې يو افغان خارج ته لاړ او بېرته راشي. استاد روستار دا لا هم زياتوي چې د فشارو له کوم به ډېريو ته روانې تکليف پيدا شو، نوموړی زياتوي شکنجې ډول، ډول، برقي شوکونه، نوکانو ایستل، وينتانو ایستل، تناسلې او خصيه به يې د دو تخته په منځ کې نيول، ادارو د لار بندول په زنجير وهل، په يخو اوبو کې درول، د مالګې اوبه د نوکانو لاندې، تيزاب ور ننه ایستل، توده او داغ ميله يا بوتل په مقعد ور ننه ایستل. ۳۰ مخ.

ډاکټر روستار دا پورتنې مطلب د (نشریه افغانستان): شکنجه زندانيان سياسي، منتشره سازمان عفو بين المللی (ص، ۱۹-۳۰ سال ۱۹۸۰ پاریس) په حواله د کتاب په ۳۴ مخ کې راوړي دي، کوم چې د شکنجې له امله ناروغه

شکنجه

شکنجه د بشر د حقوقو نه صريح نقض دي او يو غير قانوني غير بشري او وحشي عمل دی. د اساسي قانون (۲۸) مادې شکنجه او تعذيب په صراحت سره منع کړي دي. همدا ډول د همدې قانون ۲۹ او ۳۰ مادو د اکراه په واسطه شهادت اقرار ممانعت کړی دي. همدا ډول د ټول بين المللي کنوانسيونو او مقرراتو کې همدې مطلب ته خاصې پام شويدي.

د دې بشریت دښمنانو د ديکتاور پوليټياريا مفهوم په شکنجه او وژلو کې را لنډ کړ. د سردار په واکمنۍ کې چې هم همدا د هېواد دښمنانو لاس بری و، لومړی شکنجه د محمد هاشم خان ميوندوال د قضیې تورنان او د عزت خاوندان شکنجه او بې عزته کرل څرگند شوه، چې د صمد از تر لغتو مرحوم ميوندوال ساه ورکړه او په ډېر کړاو او عذاب شهادت لوړ مقام ته ورسيد.

د دين دښمنانو پر خپلو همسنګره ملګرو هم زړه سوې و نه کړ، دلته د سلطان علی کشمند هغه تلویزيوني مرګې ته اشاره کوم چې د اسد الله سروري نه د شکایت په ډول وويل: چې غير اخلاقي شکنجه شوم، ممکن هغه يې داسې شکنجه شوی وي. کومه ډول چې حاجي احمد ايشچيد جنسی تيري پر حاجي جنرال عبدالرشيد دوستم ادعا لری. گوندیان پيژندل شوي د ټيټې کورنيو نه وو، په دې پوه وو چې دوی ته به څوک سر ټيټ نه کړي، نو د تصفيې تر برنامې لاندې يې مخ کې تر مخ په وژنو لاس پورې کړي، تر څو میدان ورته خالي پاتې شي.

همدې کتاب په ۲۹۳ مخ د روجايې په واسطه خپه کول هم بيان لري او د خپلې قبرغې د ماتېدو بيان هم راوړي دي او په همدې د سلطان علي کشتمند د شکنجې له کبله د چيغو اورېدو بيان هم کوي. کله چې به زندانيان شکنجه کيدل، نو گوندیانو به په تهديد ورته ويل، چې ستا خدای او رسول دې اوس تا وساتي. ذبيح الله امانيار د خپل کتاب (شکنجه گاه کابل) په ۹۳ مخ کې د امان الله د حزب اسلامي غړي، چې د ده هم اطاقه ؤ، بيان داسې راوړيدي، چې د اقرار اخيستلو دپاره يې د ده مور هم راوړي او شکنجه کوله، اخر يې دی د ده پر مور د جنسي تجاوز باندې تهديد کړ.

او ټپونه واخيستل هڅه به وشول چې هغه مدوا او روغ کړي بيا به يې اعدام کړ.

خدای دې استاد پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار او نورو وطنوالو ته اجر ورکړي. استاد ډير مهم اسناد د ده علميت پر بنا او مستند او قانوني اسناد را ټول کړي دي البته محکمې ته اوس سم په درد خوري دی په ۳۹ مخ کې ليکي: چې فدا محمد د حزب اسلامي غړي په ۱۷ کلني کې د اعدام حکم را ووت، درې کاله وساتل شو، کله چې ۲۰ کلن شو نو د محکمې د اعدام فيصله پرې تنفيذ شوه.

د گوند عمومي پاليسي په وحشت، وژلو او شکنجه باندې ولاړ و. د گوند غړو د ټولو دا رويه وه، مگر کوم کسان د گوند غړي پخپله د همدا وحشت او غير انساني کړنو سره مخ شول، بيا شکايت پورته او د حقوق بشر په فکر کې شول؛ دا شکايت صالح زيري، کشتمند او جنرال قادر په خپلو ليکنو او کتابونو کې راوړي دي.

محمد اکبرم انديشمند په خپل ۱۶۳ مخ کې راوړيدي، چې د زندانيانو به حساس ځايونو لکه د پوزې، د غوړ نرمي، اله تناسلې سره به يې برق وصل کړ. هر زندانی به په مرگ راضي ؤ، او د نا حقه اقرار به يې وکړ. دانشمند دا هم زياتوی چې پر زندانيانو بزکشی کيدل او پر نشان تمرين کيدو ۱۵۴ مخ.

البته دا د رژيم د جناياتو او د بشري حقوقو د نقض د ادعا لپاره يو پوره سند کېدای شي، قادر د خپل کتاب ۲۸۳ مخ کې د کندهار نه راوستلي کسان د ده د کودتا په تور څرنگه چې دی وايي، چې هېڅ پيژندگلو او ارتباط ورسره نه درلود، بيا هم اعدام شول.

دی په ۲۳۹ مخ کې د اسد الله امين، اسد الله سروري، اسد الله پيام، تړون او جيلانی د وزارت د مرستيال له خوا شکنجه به تفصيل راوړې ده او تر ټولو د هغه برقي الې شوک چې دوی (ولاديمير) باله، ډېر شکايت لری او د

بي لخوا روزل شوي ور ولېږل شول چې د سردار هم پکار وو، بې له دې چې سردار يې و پيژني، په کودتا کې شريک کړل، البته چې سردار هم په هغه وخت کې د اشخاصو په ماهيت او کرکتر پسې نه گرځېده، چې يوازې داسې کسان پيدا شي، چې کودتا ور سره عملي کړي. کودتا بريالۍ شوه، دا هم يو گام د بدلون په لوري.

کودتاچيانو دا کودتا انقلاب باله او کله به وروسته سپينه کودتا هم ويل کيده، نوي اصطلاحات منځ ته راغلل، لکه کميته مرکزي، رهبر، انقلاب، د انقلاب ملگري او نور...

دا عمل پخپله د (ج، ق) ١٧٤ خلاف عمل و، کودتا بريالي شوه، ملي شورا منحل شوه، د قضا خپلواکي له منځه لاړه، د دولت کارونه ټول په يو لاس کې شول، تفکيک قوا له منځه لاړه، د مطبوعاتو آزادي محدوده شوه. په نوي رژيم هم تر اندازې پر دروغو او توطيو او ظلم او استبداد ولاړ ؤ، چې وروسته کې به هم تفصيل راشي

حدس وهيل کيدی، چې په کودتا کې د (خلق دموکراتيک گوند) د پرچم د ډلې تفاهم ورسره ؤ، عبدالوکيل د خپل کتاب په ١٤١ مخ کې د سردار هغه نامتو بيانیه (خطاب به مردم) د کشتمند او سليمان لايق لخوا په ډېر احتياط ترتيب شوې بولي. ډېر احتياط پکار و، چې حساسيت پيدا نه شي.

دوهم فصل

د چنگاښ ٢٦ مه

پدې ورځ کودتا په لار شوه، چې دا کودتا د غوايي د کودتا مقدمه بلل کېږي، چې ډېر لوبغاړي يې شريکان دي. د چنگاښ پر ٢٦ کال ١٣٥٢ څو تنه د اردو افسران د سردار محمد داود په مشرۍ يو وسله وال پاڅون وکړ د کابل د قطعاتو قومندانان موسی شفيق لومړي وزير، د دفاع وزير جنرال خان محمد خان په گډون د کوره را وايستل شول او بنديان شول چا هيڅ حرکت ونکړ، قومندانان تسليم شول. دا يو بدلون ؤ، د کلو، کلو پاچهۍ نظام په جمهوري بدل شو، چې نورو کودتاگانو لپاره يوه بنسټ شوه. د دې کودتا ملگري هم هغه کسان و چې په وروستيو بدلونونو کې يې هم څرگند رول درلود. د دې بدلون داخلي بعد د دو سردارانو (سردار محمد داود خان او سردار عبدالولی خان) ترمنځ مخالفت او ځان غوښتنه او بهرني رول شورويانو، چې زموږ په هېواد کې يې يو بدلون غوښت چې جمهوريت نظام وروسته په بشپړ کمونستي رژيم بدل شي.

کله چې سردار نيت د يوه بدلون لپاره درک شو او يا به شورويانو تحريک کړی و . محدود څو تنو لکه ډاکتر حسن شرق، غلام حيدر رسولي، عبدالاله او قدیر نورستاني جذب شوي وي، نور گډون کونکی د کي جي

د سردار کاري ډله

سردار ممکن د کي جي بي سره د جلالر په اړیکو سم پوه ؤ، اما تحمل يې کاوه، يا پدې مانا چې د شورويانو په هکله سردار کوم نا سم نيست نلري او موږ داسې څه نه درلوده، چې د شورويانو نه پټ وي. پدې انقلاب (کودتا) کې هم د هغو کسانو لخوا ترتيب او پکار واچول شول، چې د غوايي کودتا او د مرغومي شپږم کې بشپړ نقش درلود. صاحب جان جگړن د گارد قومندان مرستيال د کودتا نورو گډون کوونکو هم لوږي څوکۍ ونيولې؛ لکه: غلام حيدر رسولي د قواي مرکز قوماندان د دوو رتبو سره محمد سرور نورستاني د ٤ زرهدارو قوا قوماندان مجيد ضيا د گارد قوماندان مولا داد فراهي د دفاع وزارت اداري رئيس محمد يوسف د ١٥ زرهدار قوا قوماندان خليل الله د مهتاب قلعه د توپچي قوماندان عبدالقدير ترافيکو د مديريت د واقعاتو د برسي آمر، د پوليسو عمومي قوماندان په توگه. عبدالکريم مستغني لوی درستيز.

- ١- سردار محمد داود خان د دولت مشر لومړی وزير، بهرنيو چارو وزير، د دفاع وزير.
- ٢- ډاکتر حسن شرق د لومړي وزير مرستيال.
- ٣- عبدال الله د ماليې وزير، (د ماليې وزارت عادي مامور).
- ٤- فيض محمد د کورنيو چارو وزير، (تورن) پرچمي.
- ٥- ډاکتر نظر محمد سکندر (مارکسيست) د روغتيا وزير.
- ٦- جگتورن غوث الدين فايق، د فوايد عامې وزير.
- ٧- غلام جيلانی باختري د کرنې وزير، پرچمي د ببرک د ترور زوی.
- ٨- هوايي تورن پاچا گل وفادار، د سرحداتو وزير، پرچمي.
- ٩- ډاکتر عبد المجيد د عدليې وزير، لوی څارنوال او د قضايې قوې مشر، پخوانی ډيپلوماټ.
- ١٠- ډاکتر نعمت الله پژواک د پوهنې وزير. د بيولوژي ډاکتر
- ١١- ډاکتر عبدالقيوم د معدن وزير.
- ١٢- عبدالحميد محتاط د مخابراتو وزير. کمونست، شعله اي.
- ١٣- ډاکتر عبدالرحيم نوين د اطلاعات او کلتور وزير. د نسايي او ولادي متخصص
- ١٤- محمد خان جلالهد تجارت وزير.

کميته مرکزي

کميته مرکزي، دغه اداره چې هېواد کې تر اوسه سابقه نلرله، مگر هر څه يې په واک کې ؤ.

د دې ډلې نه، پاچا گل، محمد يوسف، ضياء مجيد، ډاکتر شرق، فيض محمد، محتاط، فايق، رسولي، سرور نورستاني، قدیر نورستاني، خليل الله، يوسف فراهي، مولا داد، د مرکزي کميته غړي، چې په سر کې يې خپله سردار قرار درلود.

په مجموع کې د پرچميانو نقش ډېر و چې وروسته سردار داود پوه شو، چې په اسارت کې قرار لري. همدا ډول چې د سردار په اداره کې د پرچميانو نفوذ ډېر و، توطيې يو د بل پسې راغلې؛ د ميوندوال توطيه يې يوه نمونه ده.

پر ميوندوال توطيه

گرچه توطيه کې محمد هاشم ميوندوال د کودتا په تور و گرچه دا قضيه د غوايي تر کودتا وړاندې ده، مگر د غوايي د کودتا سره ربط لري او نسخه هغه نسخه ده، د غوايي انقلاب کې دا ډول توطيې يو معمولي ورځنې کار وبلل شو. د سردار محمد داود د کودتا او (چنگاښ، د ۲۶) نه فقط څو مياشتې تيرې وې، د سردار له رهبري سره، چې يو پېژندل شوې څيره و، چا مخالف و نه کړ او د سردار په ملي احساس او وطن دوستي کې شک نه و.

د ۱۳۵۲ کال د وږمي په ۲۸ د شپې د راډيو لخوا د لومړي ځل لپاره پخواني لومړي وزير محمد هاشم ميوندوال په مشرۍ او د څو کسانو جنرالانو په گډون د دولت په ضد د کوتا خبر خپور شو. چې چا ته د منلو وړ نه برېښده خو د سردار د قهر او غضب نه ټولو نگراني درلوده. نيول، نيول پيل شو، تالاشۍ په شدت عملي شوې، بې گناه کسان ونيول شول، نور هر څوک پر ځان ډارېده، بازخواست نه ليدل کېده.

آوازو، کوڅو او بازار ته هم درز وکړ، په پوره مهارت طرحه او پلان شوي وه، ظاهري بڼه يې سمه وه. د کودتا په سر کې يوه مشهوره او پېژندل شوې څېره، د هېواد خدمتگار او پخوانی لومړی وزير او په عين زمان کې د سردار پخواني دوست او نژدې همکار قرار ورکړل شو او يو شمېر د سردار پخواني اردو همکاران او يو بل شمېر تاجران هم پکې نيول شوي وو، تاجران او

- سرمایه داران زموږ په هېواد کې سياسي فعاليت هېڅ سابقه نه درلوده، د کودتا توران دا کسان و.
١. تورن جنرال خان محمد خان د لوی درستيز پخواني مرستيال ارکان حرب.
  ٢. ډگر جنرال عبدالرزاق خان هوايي لوی قوماندان.
  ٣. تورن جنرال عبدالرحيم ناصري د پوليسو او ژاندارم لوی قوماندان.
  ٤. جنرال نیک محمد سهاک. د حربي پوهنتون قومندان
  ٥. گل بهار خان هوايي ډگر جنرال.
  ٦. جنرال عبدالسلام ملکيار.
  ٧. ډگروال قوات خان.
  ٨. ډگروال امين الله.
  ٩. ډگروال ماما زرغون شاه شينواری.
  ١٠. ډگروال سيد امير. هوايي
  ١١. ډگرمن نقيب الله.
  ١٢. ډگرمن نور احمد
  ١٣. ډگرمن محمد هاشم کامه وال
  ١٤. د عبدالحكيم کتوازی دوه وروڼه
  ١٥. ډگرمن محمد اکرم. هوايي
  ١٦. ډگرمن ممتاز.
  ١٧. مولوی سيف الرحمن وکیل.
  ١٨. محمد عاريف شينواري چې په عارف ريکشا مشهور و . (د پېښور اوسيدونکی)
  ١٩. جنت خان غروال د پښتني بانک رئیس.
  ٢٠. حاجی الله گل، تجار
  ٢١. حاجی مولا گل، تجار

٢٢. حاجی الله نظر، تجار
٢٣. سعد الله کمالی وکیل.
٢٤. ډگروال شیر افضل افریدی.
٢٥. باز محمد زرمتی وکیل.
٢٦. ډگروال مير علي.
٢٧. ډگروال شاه علي مومند.
٢٨. حاجي فقير محمد، سناتور.
٢٩. حنان ځاخی، تاجر.
٣٠. ډگروال سردار ځاخی.
٣١. مولوي غلام حيدر د مولوي سيف الرحمن پلار
٣٢. جگړن اکبر.

تحقيق د کورنيو چارو وزير او د پوليسو لوی قومندان لخوا دا کسان شعوری او دستوري وټاکل دواړه د قدرت په نشه مست وو، تحقيق پيل شو.

د تحقيق هيئات

- ١- صمد ازهر.
- ٢- فاروق يعقوبي.
- ٣- نصر الله عمر خیل.
- ٤- عبدالله همکار.
- ٥- غلام رسول اتمر.
- ٦- باقي (بيني پوچوک)
- ٧- قطره.
- ٨- سيد کاظم.

دا ټول پرچميان او په توطيه کې شريکان وو؛ ازهر، اتمر، عمرخيل او همکار د يوې کورني نه او لغمانيان و. په څرگند ډول نقض حقوق بشر وليدل شو. هيئات په شکنجو او بې عزتي شروع وکړه، چې دا شکنجې او بې عزتي به د ټوکو او خندا سره مل وي؛ دا عمليات به اکثراً د نشو په وخت کې اجرا کېدل. باز محمد زرمتمی په خپل کتاب "زندان پلچرخي" کې خپل د سترگو ليدلی حال داسې بيانوي: "جنرال ملکيار يې تر لغتو لاندې اچولې و او شير افضل ډگروال يې لوڅ ځوړند کړی و" پخپل خپور شوي کتاب کې ښاغلي باز محمد زرمتمی زياتوي: "تقریباً ټولو اقرار وکړ. ميوندوال په لومړی ورځو کې د صمد ازهر تر لغتو لاندې ساه ورکړه، دې شهادت ته يې د انتحار (ځان وژنې) رنگ ورکړ. انديشمند هم د خپل کتاب ٦٦ مخ کې د صمد غوث د معلومات له مخې د ميوندوال وژنه د صمد ازهر تر لغتو او شکنجې لاندې د نورو په شان تائيد کړي او نقل قول کړيدي." تحقيق د هيئات دا ځاينانه او ظالمانه کړنې د اساسي قانون د ٢٢ مادې مخالفت سره بشپړ شوه.

قضايي هيئات

دوسيه او قضيه نظامي خاصې محکمې ته وسپارل شوه، قضايي هيئات تر تحقيق هيئات لا هم بې وجدان او غير مسلکي کسان ټاکل شوي وو، چې يو يې په حقوقي مسایلو نه پوهيدل. چې اکثر د پرچم د گوند رفیقان ؤ. نمونه يې دا دي:

١- ډگرجنرال غلام فاروق پخواني لوی درستيز.

٢- جنرال غلام نبی.

٣- جنرال عبدالرحيم.

٤- ډگروال محمد سرور نورستاني د قواي ٤ قوماندان.

٥- ډگروال نبی عظيمي.

٦- جگړن ستار.

خاصې محکمه د عدالت او انسانيت نه ليرې خپله فيصله صادره کړه چې نه د خدايه (ج) بيره او نه د ولس نه حيا.

د متهمينو د جملې:

١. تورجنرال خان محمد خان مرستيال

٢. ماما زرغون شاه

٣. عارف شينواری

٤. مولوی سيف الرحمن

٥. سيد امير پيلوټ په اعدام محکوم او حکم تنفيذ شو.

توطيه د عقل او منطق نه ليرې طرحه شوي چې د اول نه تر اخيره د کمونستانو په لاس کې و، د قضیې د ثبوت لپاره يوازې خپل ترتيب شوي اطلاع باندې اتکا او تر شکنجې او بې عزتي لاندې ځينو اقرار سند وبلل شو ترتيب شوي اطلاع د شينواریو د ملک طوطی زوی، ببرک شينواری دنده واخيسته. نیک محمد د قرباغ وکیل د ډاکتر نجيب اخښی، چې پرچميانو ته سم نژدې کس و، د خپلو معلوماتو له مخې ما ته دا بيان وکړ، چې د ميوندوال د توطیې لومړی اساس د ملک طوطي د زوی لخوا کېښودل شو او زرمتمی هم دا واقعیت په خپل کتاب کې راوړی دی، ببرک شينواری اوس مړ دی، مگر د قبر پر شنخته يې بايد وليکل شي چې (وژونکی) چې د قومي او وطندارۍ په اعتماد د مولوي سيف الرحمن وکیل کورته ورځي، د کور د دېوال په يوه سوږه کې يو لپست ايردي، چې دا د کودتا په معنی ده، (آيا کوم منطق او کوم عقل) دا مني، بيا پوليس اطلاع اخلي چې دلته د دوی په

په زندان کې و، مگر طرحه او پالیسي يوه و، بيا هم و وژل شول او ټولو شهيدانو نه قبرو او نه کفن وموند ۲۰۰۹ کې د شهيد محمد هاشم ميوندوال د کورنۍ په عرض او داد سره، د کابل د پخواني قوماندان باچا سرباز په رهنمايي د ميوندوال قبر او مړي ور وپېژندل شو، چې د هغه وخت هغه سور جاکټ يې لا په ځان کې و.

يوازې عارف ريکشا چې د (ډيورنډ) د کرنې هغه خوا د شينوارو د مشرانو په تقاضا يې مړی کورنۍ ته وسپاري او جنرال محمد رحيم ناصري په زندان کې مړ شو.

دا د انسانيت او بشريت نه لرې فيصله د سردار لخوا تاييد او يوه مرحلې يې محکمې فيصله تنفيذ شوه، په دې گير او دار کې د تاجرانو لخوا ډېرې پيسې پورته او کښته شوې. د اعدام د حکم تنفيذ د نبي عظيمي په قومنده تنفيذ شو، چې (تاريخ مسخ نمی شود) کتاب کې يې تفصيل راغي دي. د ميوندوال د قضیې (توطیې) ډير کسان لاهم ژوندي دي، د دې جملې نه هيڅ يوه ان د خپل وياړ په خطر دا کودتا کې گډون تاييد نکړ. څرگنده ده، يو جوړه شوي توطيه ؤ چې تنفيذ شو.

کمونستانو لکه د صالح زيري، ډاکتر حسن شرق، عبدالوکيل، دستگير پنجشېري، سلطان علی کشتمند، فقير محمد ودان، قدوس غوربندي، نبي عظيمي د دې توطيه په هکله هيڅ نه دي ليکلي؛ ځکه دا توطيه د دوی د گوند لخوا جوړه شوې وه.

بيا هم په دې وروستيو کې د حامد کرزي ولسمشر لخوا د دې محکومينو ضبط شوي دارايی د يو فرمان په ترڅ کې مسترد شوې.

که څه هم ډېر وخت تېر دی، بيا هم د (جزا د اجرا تو د قانون) د ۲۸۲ مادې سره لازم دي چې تجديد نظر وشي او د هغه وخت د دې پيښې کارکوونکي جنايت را پورته شي.

کور کې لېست دي (عجيه بې رېطه اطلاع) په لومړي سر کې پوليس لېست نه شي پيدا کولای، تر څو بيرته د ببرک سره تماس نيسي.

مولوي سيف الرحمن د ولسي جرگې په وخت کې په ملي او اسلامي استدلال د ملحدينو او کمونستانو مخ ته ولاړ و، د اسلام په گناه او شخصي عقدو پر بنا توطيه منځته راغله.

د کمونستانو طرحه شوي اطلاعیه مستند وبلل شو او تر شکنجې لاندې ځينو اعترافات هم وکړه، چې حقيقت يې نه درلود.

د ملک طوطي زوی پېژندل شوي کمونست او د گوند اعتمادي دنده تر سره کړ.

نور محکوم کسان دا دي.

۱- ډگروال جنرال عبدالرزاق خان، ۲۰ کاله بند.

۲- ډگروال امين الله خوگياڼی، ۲۰ کاله بند.

۳- ډگروال کوهات، ۲۰ کاله بند.

۴- ډگروال ممتاز پيلوټ، ۲۰ کاله بند.

۵- محمد هاشم پيلوټ، ۲۰ کاله بند.

۶- سناتور فقير محمد، ۲۰ کاله بند.

۷- جنت خان غروال، ۲۰ کاله بند.

او نور متهمين په مختلفو کالو حبس محکوم شول. د شتمنو محکومينو د سلب آزادۍ سره شتمني هم ضبط شول چې داسې فيصله زموږ هېواد کې سابقه نه درلودل.

دې وحشت او دهشت دوام وموند، ملا فيضاني، جگړن حاجی محمد او څو تنه ملگري او مريدان يې هم ونيول.

جنرال احمد شاه گرديزي هم د کودتا په تور ونيول شو دا يو دولتي تروريستي او مافيايي سازمان ؤ، چې د غوايي په کودتا کې ولس دا ترخې ډير وليدې، دا کسان د سوچه کمونستي نظام په وخت کې گرچه پخوا لا

سردار کرار، کرار پوهېده چې په اسارت کې قرار لري، عبدالحمید محتاط يې لري، فیض محمد د کورنیو چاور وزیر، جیلان باختري، ډگروال قادر د کابل قوماندان ډگرمن پاچا گل سرباز، پاچا گل وفادار، حسن شرق، او نور سوکه، سوکه لیرې کول؛ اما اصلی دشمن په کمین کې و. دشمن هم هره ورځ سرخوړی راولړ او د شوروي لخوا فشار هم را ډېریده. سردار د شوروي فشار ته تسلیم نه شو، روسانو هم نور بدلون ته ضرورت لیده سردار په وروستی سفر کې د شوروی او برژنیف نه خپه را و گرځید نو اسلامي نړۍ ته يې مخ کړ، د (هجوم کتاب) په ۹ مخ کې راغلی چې هو! روسانو هم بدلون غوښت مگر پدې تلوار نه د سردار ټول وروستی او پخوانی سیاست او کړنې روزمره د ده د کابینې غړي محمد خان جلالر لخوا شورویانو ته راپور ورکول کېده. د جلالر جاسوسي څه کوم پټه خبر نه وه. قطبي پر (خرس) په کمین کې و، پر سردار نور دا هر څه ناوخته و، چې د غوايي اومه پر را ورسېده؛ د افغان د غمیزې پیل او د ولس کړاو چې تر دا اوسه دوام لري. چې آغاز يې وو، او انجام يې نه.

د خلق گوند وحدت

بدلونونه په سرعت یو په بل پسې راځي. د خلق دموکراتیک گوند دواړې ډلې لا یو کال پخوا سره یو شوې وې. وکیل د خپل کتاب په ۲۱۴ مخ کې لیکي، کله چې وحدت تصویب شو، دا کسان د خلقیانو لخوا مرکزي کمېټې ته ور وپېژندل شول:

خلفي ډله:

۱. نور محمد تره کی
۲. صالح زیری
۳. غلام دستگیر پنجشېری
۴. ډاکتر شاولي
۵. عبدالکریم میثاق
۶. حفیظ الله امین
۷. عبدالرشید ارین
۸. محمود سوما
۹. عبدالقیدم نورزی
۱۰. عبدالحکیم شرعي
۱۱. عبدالاحد ولسی
۱۲. محمد یاسین بنیادي
۱۳. محمد حسن پیمان
۱۴. محمد اسماعیل دانش
۱۵. منصور قاسمی

د پرچمیانو ډله:

۱. ببرک کارمل
۲. میر اکبر خیبر
۳. عبدالوکیل
۴. سلطان علی کشتمند

۵. نور احمد نور

۶. ډاکټر نجيب

۷. محمود بريالی

۸. نظام الدين تهذيب

۹. عبدالمجيد سربلند

۱۰. محمد سرور يورش

۱۱. عبدالقدوس غوربندي

۱۲. سليمان لايق

۱۳. محمد حسن بارق شفيعي

۱۴. فدا محمد ده نشين

۱۵. ډاکټر اناهيتا راتب زاد

د غوايي اوومه

د همدې کال ۱۳۵۷ د وري د مياشتې پر (۲۸) د پرچم ډلې نامتو او پياوړی غړی مير اکبر خيبر چې د بېرک لخوا، انزوا ته تپيله شوې و او کومه گوندي دنده چې خيبر په پوځي برخه کې درلوده ترې اخيستل شوي وه. د خلقيانو ډله د ميرر اکبر خيبر وژنه د پرچميانو او په تيره د بېرک نه بولي او پرچميان دا وژنه د خلقيانو به تيره د حفيظ الله امين نه بولي، ځينې لا پدې کې د شوروي سفارت لاس بولي په هر صورت يو پروسه ؤ، محمد اکرام انديشمند د خپل کتاب په ۸ مخ کې د خيبر کورنې او تره کي لخوا دا قتل د بېرک نه بولی. د بېرک په هدايت د ده دنده و، نور احمد نور ته وسپارل شول. کله چې د مکرورويان په سيمه کې د خيبر مړ وموندل شو. د ده جنازه په يوه مظاهره بدرگه شوه او د خيبر پر ترور يې سردار تورن کړ او ډېر بې شميره تهديدونه يې ولگول. سردار نور اړ شو چې کمونستي مشران بنديان او د تحقيق هيئات وټاکي. که محاکمه شوي هم واي، ممکن مجازات به جزوي واي؛ ځکه چې عمل کې لا تر هغه وخت څه نه و، يوازې خبرې وې. کمونستانو پلمه غوښته، د غوايي اوم وه، کابينې غونډه درلوده، د پلچرخي د څلورمې زرهدار قوا، د جگړن محمد اسلم وطنجار تر مشرتابه لاندې حرکت وکړ، چې جگړن شير جان مزدوريار او جگړن رفيع يې د دې قوا رئيس ارکان يې ملگري و. وطنجار د ملي دفاع ماني جگړن رفيع ارگ

تر خپل توقيف وړاندې قادر او گلاب زوی ته د کودتا قوماندې ورکړه، چې په همدې ورځ د دې تکل د گلاب زوی او اسد الله سروري شوروي سفارته خبر ورکړ د جنرال قادر سياسي خاطرات کتاب) پر همدې ورځ د وزيرانو غونډې هم دوام درلود، کودتا پيل او د ځمکې او آسمان لخوا پر حکومت، پخپله پر ارگ، د ملي دفاع وزارت او د سردار پر کور بې امانه بمبارۍ پيل شوې. کودتا کاميابه شوه، ډېرې وژنې او ډېرې خرابۍ وشوې.

کومه هنگامه چې د خيبر په مرگ جوړه شوې وه، د خلق او پرچم په حکومتدارۍ کې نور بيا چا د دې وژنې تپوس و نه کړ. قدوس غوربندې د خپل کتاب (نگاهي به تاريخ حزب دموکراتيک خلق افغانستان) په ۵۱ مخ کې د مير اکبر خيبر د وژلو په هکله وژنه تلويحاً د کارمل خواته اشاره لري، وايي چې دی (غورندى) د ببرک په ټوله دوره کې په بند کې و او د نجيب په وخت کې له بنده خوشې شو.

د وکیل کتاب هم په ۲۴۴ مخ کې اشاره کړې ده. څرگنده ده چې وژنه د رژیم پر ضد يوه پخه توطيه وه، چې ممکن دوى پخپله خيبر وژلې وي. د کودتا عاملان څرگند دي. عاملان يې د (ج، ق) ۱۷۴ مادې سره د تعقيب عدليې وړ دي.

تور، سور او شين بيرغ په سره بيرغ بدل شو.

او مزدوريار د سردار کور تر اور لاندې کړ. د (اردو او سياست) کتاب د نبي عظيمي ليکنه.

اسد الله سروري، ډگروال عبدالقادر د هوايي قوا رئيس ارکان او سيد محمد گلابزوى د کابل هوايي ميدان کې، ډگر جنرال محمد موسى او د هغه ياور عنايت الله ووژل. عبدالقادر د سروري د هيلکوپټر په واسطه بگرام هوايي ميدان ته ځان ورساوه.

جنرال قادر خپل کتاب کې د لعل محمد کندهاري د مرستې بيان راوړېدې چې نوموړى د سلاح کوټ وړ ورته خلاص کړ او دا هم زياتوي چې جگړن گل آغا او عبدالحق علمي د کودتاجيانو ته د ارگ دروازه پرانيستل.

د سردار د وخت د معدن او صنايعو وزير تواب آصفي بيان کاوه، د ثور په اومه د کابينې غونډې نه سگرتو د ځکلو دباره را ووتم، چې عبدالحق علمي مخبره په لاس کې د بمباردمان الوتکو ته پر ارگ باندې د بريد کورديناټ ورکوي د هوايي ډگر جنرال او د ده ياور جگړن عنايت وژنه د گلابزوي، سروري او په (حقيقت التواريخ) کتاب ۵۹۲ مخ کې هم راغلى ده.

د همدې ورځې د شپې لخوا ارگ تر هوايي بمبارۍ لاندې ونيول شول. قدیر نورستاني د کورنيو چارو وزير او غلام حيدر رسولي د ملي دفاع وزير د خپل لوى درستيز عبدالعزيز سره يو ځاى، تورن جنرال عبدالعلي وردگ د قواى مرکزي قوماندان ته ځان ورساوه، رسولي د انضباطانو جگړن محمد خان د وطنجار ته د ستنبندو په خاطر ولېږه چې وطنجار دى خپل ټانک ته پورته کړ. بيا يې مړى او ژوندى معلوم نه شو. (د جنرال قادر کتاب ۱۴۲ مخ او ډگر جنرال نذير سراج کتاب ۱۴۵ مخ)

گوندي مشران لکه چې نور محمد تره کي، ببرک کارمل، حفيظ الله امين، داکتر شاه ولي، دستگير پنجشيرى، عبدالحکيم جوزجاني داکتر ضمير ساپي لا پخوا نيول شوې و، مگر حفيظ الله امين نه و نيول شوې. ده په پوليسو کې ملگري درلودل، د فقير محمد فقير او انجنير ظريف په واسطه

بولي او مجازات ورته ټاکل شويده، او دا محکمه د هالنډ په هاګ کې مقررې د جګړې په وخت کې وژنې هم جنګي جنايت دی. د هغو نوم ورکو شهيدانو نه بخشش غواړم، چې نه يم توانېدلی پدې دعوا کې د هغوی نومونه راوړم. ولې چې د شهيدانو شمير زخښت ډير او د حساب نه وتلي دي. وايي: هيڅ مجرم بې محاکمې بايد پاتې نشي او هيڅ بې گناه مجازت نشي.

درېم فصل

د جنګي جنايتکارانو اتهام نامه

د لوی څښتن تعالی په نامه

د قضا لور مقام ته

پدې اتهام نامه کې دوه عمده جرمونه بحث او پر عاملانو يې دعوا شويده. ۱- ملي خايت: ملي خيانت هغه جرم دی چې خساره يې و ټول ولس ته رسېږي، لکه ملي حاکميت، خپلواکي او د ځمکنې بشپړتيا تر سوال لاندې راولي او يا د اساسی قانون رکڼونه له منځ وړل او وسله وال پاڅون او جاسوسي، دا جرمونه قانونگذار د جزا په قانون کې ماده وار سزا ټاکلی ده، مگر د ملی خاين او يا ملی خيانت نوم ندې ذکر کړي. گرچه عام ولس دې جرم ته ملی خيانت او عامل ته يې ملی خاين وايي.

۲- جنګي جنايت او جنګي جنايتکاران: د ICC په قانون کې ډله ايزه وژنې او نقض حقوق بشر جنګي جنايت وايي: مجرمين يې جنګي جنايت کاران

شاهدان:

١- کوم کسان چې د زندانونه له مرګ نه بچ را وتلي، د سترګو ليدلې حال
 ٢- نړيوال معلومات او خپرونې، کورني نشرات د خلق او پرچم غړو ليکنې
 د مهاجرينو نشرات او بهرنۍ نشرات، روسي ليکوالان او نور بهرني ليکوالانو
 ليکنې د وخت صوتي او تصويري نشرات.
 مشدده حالت: انگېزه دني، متعدد او متکرر مجرمين دي او د وطن فروشي
 او د پردو د گټو په چوپړ کې.
 کوم تورنان چې غايب دي، لومړی د انټرپول له لارې را جلب او بغير د هغه
 غيايې فيصله د جزايي اجراتو د قانون د (٢٧١) مادې سره سم غيايې قضايي
 قرار صادر شي او څارنوالي هر تورن ته بايد مسخر وکيل و دروي.
 نړيوال جنايي ديوان لخوا البته يوازې په سلب آزادي اکتفا شي، دا ديوان د
 اعدام حکم نه صادروي. اما افغاني د جزا کود کې د اعدام جزا تصويب
 شويده.
 مجازات اعدام د ج، ق په ٩٨ مادې تنفيذ: د محکوم عليه څړندول تر
 مرګ پورې.
 د مجرمينو ټولو ارتکاب شوي جرمونه لپاره د ج، ق ١٥٥ ماده د شديد
 مجازات طلب کوم، چې محکمه يې په نظر کې ونيسي او جنګي جناياتو او
 نقض حقوق بشر ډله ييزو وژنو کې د اعدام مجازات دي، خپل حکم صادر
 کړي.
 انگېزه: د پردو لمسون او د قدرت وړي او دني انگېزه.
 مجرمين، مستقيم او غير مستقيم مجرمينو ترمنځ (اتفاق جرم) موجود و .
 د (ج، ق) ٤٩ مادې سره د گوند ټول غړي د سزا وړ دي او يا د جرم شريکان
 ؤ.
 تورن کسانو ته د اساسي قانون ٣١ مادې سره سم د دفاع وکيل حق محفوظ
 دي.

بسم الله الرحمن الرحيم

د عدالت په هيله!

د قضا لور مقام ته عرض او فضيلتمآب د محکمې مشر:

مدعی العموم زه موظف څارنوال: مجاهد د افغان زوی د ټولو، شرعي،
 حقوقي او قانوني اهليت سره د شواهدو او اسنادو او قراينو پر بناء په لاندې
 ډول دعوا او د مجرمينو لپاره طلب مجازات غواړم.

کابل (افغانستان)

جرم: عمده جرايم:

١- جاسوسي

٢- جنګي جنايات ډليزي وژنې.

٣- د بشر حقوق نقض: شکنجه، غير قانون توقيف او جنسي تجاوز.

٤- ملی خیانت: خپلواکي او ملی حاکمیت تر پښو لاندې کول او د يرغل
 ملګري او يا د يرغل زغم.

تورنان: د افغانستان خلق ديموکراتيک گوند، چې وروسته په عين ماهيت
 نوم په (حزب وطن) واړاوه.

مرکزي کمېټه: پوليت بيرو، کابينه، واليان، قوماندانان، د ولايتي شورا
 غړي.

د واقعي ځای: د افغانستان جغرافيه په محدوده کې.

د پېښې نېټه: ١٣٥٧ / ١٢ / ١٨ - ١٣٧١

مدعی حق العبد او مجني عليه: ميليونونه شهيدان او کړېدلي افغانان او
 افغان عام ولس.

شهود او اسناد: پلچرخي پولیګون، چمتلې دښته ډليزي قبرونه، د فيض آباد
 ډله ييز قبرونه او يو شمېر زندانيان چې لا تر اوسه ورک دي.

څلورمې زره دار قوا ټانکونه د جګړن محمد اسلم وطنجار په قومنده او مشرۍ مخ په کابل را وخوځيدل.

غلام حيدر رسولي د دفاع وزير او د کورنيو چارو وزير قدیر نورستاني، دې غونډې نه د ټانکونو د مخنوي په خاطر ووتل.

د پنځلس زره دار قوا جګړن غلام حضرت غوښتل چې د قوا ٤ زره دار د ټانکونو مخه ونيسي په قتل ورسېد، کودتاچيان د کابل ښار ته را ورسېدل، وطنجار د دفاع وزارت، جګړن شېرجان مزدوريار د سردار کور او جګړن رفيع ارگ، تر اور لاندې ونيول (اردو او سياست) ١٣٢ مخ، رسولي د لوی درستيز ډګرجنرال عبدالعزيز د مرکزي قوا قوماندان عدالعلي سره بې نتيجې څه هلې او ځلې وکړې؛ تر څو ونيول شول که څه هم دوی درې واړه د مقاومت نه لاس واخيست او د محاربې صف نه وتلي وو، نور جنګي اسيران بلل کېږي، د (ج، ق) ٣٩٤ مادې سره سم وژنه ده بې له محاکمې ووژل شول. طالبان چې د دوستم په لاس کې جنګي اسيران وو، هم بېله محاکمې غير عادلانه د ليلې په دښته کې تر ٣ زرو نه زيات په بېرحمانه ډول ووژل شول د گارد قوماندان جګړن صاحب جان مقاومت وکړ، د عمر شريف تورن ټانک يې ضربه کړ، ونيول شو او بيا اعدام، خو په ډېره مېړانه وجنگېده. جګړن شهزاده د باباجان لوی درستيز زوم، علاو الدين او اغا محمد ارگ مخابره چې هم لکه مصطفی تورن د کودتا چيانو سره لاس پټ ؤ.

بابا خان لوی درستيز کوم وخت چې د خپل روسي مشاور هدايت و نه مانه ځای پر ځای د مشاور لخوا وويشتل شو، چې د خودکشي خبر يې تيره شو.

د اوومې فرقې قوماندان تنظيم خان هم ووژل شو، ډګروال محمد هاشم نورزي د ارگ په مرسته د اوومې فرقې نه خپله لوا ته سوق ورکړ، بړيکوټ ته نارسیده له شا پر فیر وشو، قطعه شا ته ولاړه، د فرقې رئيس ارکان د

د نړيوال جزايي ديوان (ICC) ته په کتو جنګي جنايتکاران او نقض حقوق بشر تر مرور زمان لاندې نه راځي او هر هېواد د تعقيب حق او صلاحيت لري، گټه پورته شي.

کوم مجرم چې مړ او يا وژل شوي دي، د هغوی په هکله مجني عليه حق العبدی حق محفوظ دی، د هغه چې شتمنې جبران خساره و تاوان واخيستل شي.

د حکم تنفيذ: د جزايی اجراءاتو د قانون (٣٠١) مادې سره سم د محکمې حکم واجب التنفيذ دی، مگر د اعدام حکم د اساسي قاون د ٦٢ مادي سره سم به ولسمشر تاييد ضرور دي.

بل جرم د بيرغ بدلول، د جنګي جناياتو چې د بشري حقوقو ناقضان او ملی خيانت د پردو د گټو په خاطر متهم دي.

د ١٩٤٩ کال د کنوانسيون د ٨٨ مادې پر بنا لکه د (رونډا- او- تانزانيا) جګي جنايت کاران په تور يې محاکمه شول د دوی لپاره هم همدا ډول عدلي تعقيب هيله لرم او يا لکه د ١٩٩٣ کال د پخوانۍ يوگسلاويا غونډې محاکمه شي، همدا ډول د دوهمې نړيوالې جګړې مجرمين چې اوس لا هم د نازي المان جنايت کاران د (نورنبرگ) د نړيوالې محاکمې لاندې نيول او محاکمه کېږي، عدالت غواړم.

د قضاء لوړ مقام رئيس صاحب!

د غوايي کودتا لنډ جريان: د پېښو جريان او تشریح: ((دلته په دعوا کې)) له هر ډول تحليل او سياسي تبصرې نه ډډه شوې ده، يوازې جنایي اړخ او د پېښې تشریح او مجنی عليه او جانينان د اسنادو او شواهدو له مخې عرض شوي دي.

د پنجشنبې ورځ د غوايي د مياشتې اوومه کال ١٣٥٧ چې په ارگ کې د سردار محمد داوخان تر مشرۍ لاندې د کابينې غونډې دوام درلود، د

قوماندان شهناز تڼی لخوا هدايت شو، سردار محمد داود خان تسليمی ته دعوت کړي. (هجوم در افغانستان) ١٧٦ مخ، ټنی هغه څوک دی چې هرات پاڅون د سرکوبي دنده هم اخیستي وه.

کمونستي رهبران چې د کابل له نظارت خانې را ایستل شوي وو او کابل راډيو کې سره را ټول وو، د سردار محمد داود خان پر سرنوشت يې بحث درلود. دستگیر پنجشېري، صالح زيری (چې د خواري په زوی مشهور و) کریم میثاق او امین، د داود خان د وژلو پلوي کوله، بېرک مخالف او تره کي بیطرفه و. د قادر کتاب ١٩٥مخ.

امام الدین د گلخانې مانۍ ته ورننوت، د شوراى نظامي پیغام يې ورساوه، چې سردار باید تسليم شي، سردار سربېره پر دې چې تسلیم نه شو، د خپلې-تفنگچې په واسطه فیر او امام الدین ټپي شو، د جنرال نبي عظیمي په اصطلاح امام الدین د یو جانبي حرکت په اجرا، د گلخانې په مانۍ کې د سردار او د کورنۍ غړي چې هلته را ټول شويو ټوله ضربه کړل، هغه دا کسان وو:

د سردار داود او کورنۍ شهیدان

١. سردار محمد داود ولسمشر
٢. سردار محمد نعیم پخوانی د بهرنیو چارو وزیر او د داود خان ورور سپین ږیری، شیخ فاني.
٣. مېرمن زینب، د سردار مېرمن او د باباي ملت خور. سپین سړی
٤. بلقیس، د تیمور شاه مېرمن
٥. محمد عمر، د سردار زوي
٦. ویس د سردار زوی او سیما د ده مېرمن او وایگل زوي يې، وایگل ٣ کلن.

عبدالعلي افسر لخوا وويشتل شو، خپله عبدالعلي هم ووژل شو (اردو او سیاست) ١٤٣ مخ.

د رژیم په حمایه، کوم مقاومت چې یوولسمې فرقي قوماندان تورن جنرال محمد یونس د ننگرهار دوالي عبدالخالق رفیقي په سلا مشوره، مخ پر کابل قوا ته حرکت وکړ، مگر د تورن اورنگ لخوا دواړه وويشتل شول.

قادر د اسد الله سروري په مرسته د هیلکوپټر په واسطه بگرام ته ځان ورساوه، هوايي ځواک يې په لاس کې ونیوه.

سید محمد گلاب زوی او جگړن نظر محمد لخوا ډگرمن خانجان (مقبل) هم ووژل شو (اردو او سیاست) ١٤١ مخ.

د کندهار د قل اردو قوماندان ډگر جنرال محمد عظیم لغماني او د پکتیا د قل اردو قوماندان ډگر جنرال سراج الدین هېڅ عکس العمل ښکاره نه کړ. د بې همتۍ او بې کفایتۍ په جرم باید محاکمه شي، چې دواړه د سردار اعتمادی کسان وو .

په همدې ورځ جنرال عبدالمنان شینواري د دافع هوا قومدان د سروبي خپلې قطعې د لید لپاره په لارې کې د زره دارو ٤ قوا د انضباطانو لخوا د پلچرخي په سیمه کې د موټر نه کوز شو، مړی او ژوندي يې تر اوسه څرگند نه شو، یوه میاشت وروسته يې پوځي کلا کورته ور ولېږل شوه.

جگړن سید داود تړون د بگرام د هوايي میدان ٣٠ تنه افسران کتار پر خط ودرول، ټول يې تیرباران کړل، (اردو او سیاست) ١٣٠ مخ.

کله چې قادر هوايي قوا په لاس کې ونیوه، پر ارگ يې بمبارۍ پیل کړې، جگړن خلیل په (سگ بزمشهور)، د مهتاب کلا د توپچي افسر د احتمالي مقاومت د مخنیوي په خاطر قواى مرکز (د دارالامان مانۍ) تر اور لاندې کړ.

د دولت مقاومت نور مات او قطعات يې تفاوته پاتې شول، د ارگ دروازه خلاصه شوه، د کومانډو لومړی بریدمن امام الدیند جمعه دین زوي ته خپل

موسی شفیق لومړی وزیر لوی څارنوال وفی الله سمیعی، سید وحید عبدالله د بهرنیو چارو مرستیال، جنرال عبدالله روکی، جنرال عبدالقدیر خلیق، محمد رحیم د بابای ملت پیشخدمت نجیب الله امین، د اریانا هوایی شرکت رئیس، د رسولي زوم لاس ولچک شوي د نور احمد نور او وطن جار لخوا، صحرايي محاکمه و هم هلته په پلچرخي کې ضربه شول. او بې کفنه د تراکتور په واسطه خاورې پر واپول شوې.

وروسته کې د سردار ناظر باز محمد منگل د ۳ زامنو سره یو ځای شهیدان شول، (د تاند ویبپاڼه، د استاد شهسوار سنگروال لیکنه نیټه ۲۰۱۸. ۴. ۲۶). د غوايي د اوومې دا شهیدان بې کفنه او د اسلامي او افغاني دودونو خلاف تر خاورو لاندې شول، د حامد کرزي د واکمنۍ په وخت کې جنرال پاچامیر د هغه وخت د پلچرخي په پلیگون کې موظف بیان کاوه: "په لاری کې بار جسدونه د نور احمد نور او وطنجار لخوا راوړل شول او د تراکتور په واسطه خاورې پرې واپول شوې" د مرو جسدونه د یو هټیات لخوا تثبیت او په ارگ کې د ولسمشر لخوا د دولتي، اسلامي او افغاني دود سره د استاد سیاف په امامت د جنازې لمونځ ادا شو او د سردارانو جسدونه د دارالامان په غونډې کې په درنښت خاورو ته وسپارل شول. په دې مراسمو کې د شورا د وکیلانو په څنگ کې کبیر رنجبر، گلابزوي، نور الحق علومي، ببرک شینواری او نورو کمونستانو هم گډون درلود.

حامد کرزي د چار صد بستر روغتون د سردار محمدداود خان د روغتون په نامه مسمی کړ، د امام الدین او یا د گوندیانو دې غیر انساني حرکت ته پام را گرځوم او پرتله کوم.

د ۲۰۱۱م د مې پر (۲یمه) د پاکستان په ایبټ آپاد کې پر اسامه بن لادن د امریکایي کومانډو لخوا په شپه کې برید وشو رابرت اونیل هغه کس چې اسامه یې وژلي دی، د خولې بیان او د اسامه مېرمن (امل) بیان د اصلاحاتو ورځپاڼې د ۱۳۹۶ د غبرگولي پر لسمه داسې راوړی دی:

۷. خالد، د سردار زوی

۸. شینکي، د سردار لور

۹. زرنښت، د سردار لور

۱۰. هيله، د عمر لور

۱۱. غزاله، د عمر لور، ۸ کلن

۱۲. حارث، د عمر زوي، ۵ کلن

۱۳. زرمينه، د سردار نعيم لمسی

۱۴. نظام الدين، د سردار زوم

۱۵. عايشه، د سردار معيوبه خور

د سردار د کورنۍ نور غړي چې ټپيان وه، لکه:

۱- خورشيد د سردار محمد نعيم لمسی

۲- زهرا د سردار داود لمسی

۳- داود د سردار لمسی

۴- زهرا صفي د بابای ملت خورزه

۵- توران د اصفی زوی

۶- شیرین گل د عایشې پرستاره

۷- تیمور شاه اصفی ټپیان شول

صلاح الدین په پلچرخي کې اعدام او احمد علي سلیمان په پلچرخي کې په خپل مرگ مړ شو. د ولسمشر مرستیال عبدالله هم د سردار سر یو ځای شهید شو. (اردو او سیاست) ۱۴۲ مخ. اکرام اندیشمند د خپل کتاب په ۱۵- ۱۶ مخ کې د امام الدین په اقرار د سردار او د کورنۍ قتل د ده نه بولي.

پدې جنایت او ډلېزه وژنې کې نر او ښځې زاړه او واره بې تفاوته بې گناه او بې محاکمې ووژل شول، دا جنگي جنایت دي. د نورو وژنو په هکله زاهد خلیلی د تاند ویبپاڼه د جنوري پر ۱۰ کال ۲۰۱۸ داسې لیکلي: چې د محمد

" امریکایي کومانډویانو په هغه کور کې چې د اسامه شپږ زامن او درې نورې مېرمنې هم وي، په نورو یې غرض و نه کړ، یوازې اسامه یې وواژه او مړی یې د ځان سره یووړ. مگر امام الدین نر، بنحې، واره او زاړه تر تبغ تېر کړل.

د هجوم کتاب په ٢٣ مخ کې د شوروي له خوا د غوايي پر اوومه د هلیکوپټر یو جگړن وژنه هم راوړې ده.

د امام الدین دا جنايت، چې د گوند نورو غړو وړ سره اتفاق و، یو جنگي جنايت او د محاکمې وړ دی.

د خپلواکۍ ورځ د زمري ٢٨ مه ځای د اکتوبر ١٧ مې ونيوې.

د کودتا عمال

عظيمي د خپل کتاب په ١٤٢ مخ کې د دې ورځې د شهيدانو شمېر چې مقاومت يې کړی و سل تنه ياد کړي دي او د همدې کتاب په ١٣٠ مخ کې يې د کودتا عاملان دا کسان راوړي دي:

١. ډگروال قادر
٢. جگړن محمد اسلم وطنجار
٣. جگړن رفيع
٤. جگړن شير جان مزدوريار
٥. جگتورن فتح محمد
٦. تورن محمد داود عزيزي
٧. جگړن خليل تويچي
٨. اسد الله سروري
٩. سيد محمد گلابزوی خورد ضابط
١٠. جگړن نظر محمد پيلوټ
١١. جگړن عزت الدين پيلوټ
١٢. تورن وهاب
١٣. تورن اسد الله پيام
١٤. جگړن گل اقا
١٥. جگړن عبدالحق علومي گارد
١٦. تورن مهمند

پوځي پاڅون جرم دی او وژنې جنگي جنايت او شکنجې د حقوق بشر د مقرراتو نه په ډاگه سرغړونه ده. د (ج، ق) د ۱۷۴ مادې پر بنا دا پورته کسانو ته د اشد مجازات هيله کوم. وايي: عدالت دی چې امنيت راوړي.

۱۷. تورن عمر شريف د محمد شريف خان زوی، د عارف خان د شاهي د وخت د دفاع وزير.

۱۸. جگتورن محمد يعقوب

۱۹. لومړي بریدمن امام الدين

۲۰. جگړن عبدالحق صمدي

ډگر جنرال محمد نذير سراج د خپل کتاب په ۱۵۴ مخ کې، شير محمد، گلبار، رحيم، غوث الدين، سنت الله، عبدالروف، اشراف الدين رسول، کافي خان، مختار گل، دوران خان، تيمور او وهاب هوايي افسران د کودتا گډون کوونکي بولي.

د (ج، ق) د ۱۷۵ او ۳۹۴ سره سم د قصاص وړ دي.

د سردار له شهادت سره، د ده رژيم رانسکور شو، کودتا کاميابه شوه او نوی رژيم د کارينگرې نظام (تش په نامه) او د ديکتاوري پوليتاريا په چوکاټ کې رامنځ ته شو. وژل، شکنجه، تالاشي دود شول؛ ټول مروجہ قوانين، ملي او اسلامي ارزښتونه، عدالت او انسانيت تر پښو لاندې شو، جنايات عمومي شول. دلته عظيمي د خپل کتاب ۱۶۶ مخ کې کبير کارواني په هرات او کندهار کې په ډېر ه بې رحمۍ او قساوت سره ياد کړي دي او په همدې مخ کې د روسي تش په نامه مشاور (کتا چوف) مظالمو ته چې د ښار مدير محمد هاشم سر په گډه به يې پر انسانانو نشان زني زده کوله او مشاور يې عياش او رشوت خوره او نشه يي معرفي کړی دی. داسې سلاکاران ممکن په اردو کې ډېر وو.

غنی زنبور د خپل کتاب ۵۹ مخ کې راوړيدي، چې په همدې ورځ د ثور اومه د احمد توفيق کودتاچي لخوا د کورنيو چارو معين دشتی او د هغه د دفتر رييس او جنرال محمد ظاهر (کور) د پوليسو عمومي قومندان د وزارت په انگړ کې ووژل شول.

څلورم فصل

ستر لاروښود تره کي: ملگري امين تره کي ښه بې عقل، نشه ای او بوډا باله

چا مقاومت و نکړ پاڅون پر يالی شو، نظامي شورا تشکیل شوه، چې ډېر ژر دا شوراى نظامي په شوراى انقلابي ونومول شو، چې په سر کې د نظر محمد زوى، نور محمد تره کي د (نجيب بچي) په نامه چې بل صفت نه درلود نصب شو، وکیل په خپل کتاب کې هم را وړي دي چې د نامه او شورا په هکله هم د شوروي سفارت نه هدايت و غوښتل شو.

د (هجوم کتاب) مولف په ۶۹ مخ کې راوړې ده چې کودتا د يو کال نه لا پخوا پلان شوي وه، چې د وطنجار، قادر (اکا) او سروري جوړ شوي پلان و، چې امين هم تائيد کړي و.

د کال په تيريدو سره تره کي ځان د امين لخوا په اسارت کې باله، د سروري، وطنجار او گلابزوي د امين په هکله د شکايت په مقابل توصيه وکړه، چې د (امپراطور سره ځان مه مخامخ کوي) او کله چې مناسبات سم خراب شول، ملگري امين صاحب به دى (بې عقل، نشه ای او بوډا باله. (هجوم کتاب ۲۳۳ مخ.) يونس د هرات والی چې ځان ته فکور وايي د ملگري امين د پلويانو دى او ورور يې پرچمي د زابل والی، د شاگرد او استاد د مناسباتو خرابی. د دې پورتنې درېيو تنو د شيطان نه بولي او امين ته لا اوس هم وفادار دى.

تره کي صاحب: ما لاره درته جوړه کړه. اوس هر څومره چې کولای شي پر وځغلي.

د لومړيو ورځو شهيدان

څلور تنه وطن دوست او خدمتگار لومړي وزيران:

۱- محمد هاشم ميوندوال البته د سردار په وخت کې؛ اما د همدې کمونستانو په توطيه ووژل شو.

۲- سردار محمد داود خان

۳- محمد موسى شفيق

۴- نور احمد اعتمادي

شهيد وزيران:

۱. عبدال اله، د مالي وزير او د جمهور رئيس مرستيال

۲. غلام حيدر رسولي، د دفاع وزير

۳. عبدالقدير نورستاني، د کورنيو چارو وزير

۴. وقي الله سميعي، لوی څارنوال او د عدليې وزير

۵. عدالحالق رفيعي، د ننگرهار والي

۶. وحيد عبدالله، د بهرنيو چارو مرستيال

۷. عبدالهادي هدايت، د لوي څارنوالي مرستيال

۸. يار محمد دليلي د لوی څارنوال دوهم مرستيال

۹. دشتي، د کورنيو چارو مرستيال

۱۰. اسمعيل خان نورستاني، د کابل ښاروال

۱۱. مولوي عبید الله، د سترې محکمې غړی

شهيد جنرالان:

۱. ډگر جنرال محمد موسى، د هوايي او دفاع هوايي قوماندان

۲. تورن جنرال تنظيم خان، د اوومې فرقې قوماندان

۳. تورن جنرال محمد يونس، د يوولسمې فرقې قوماندان

د همدې ورځې نه د وینو بهیدل پیل شوه، ټول انساني ارزښتونه له منځه ولاړل، د دیکتاتورې پولیتاري په چارچوب کې د تصفیې تر عنوان لاندې، وژنې پیل شوې. انقلابیان پوه وو چې دوی پېژندل شوو ټیټو کورنیو پورې تړلي دي، څوک به دوی و نه مني. د مقاومت اوازې هم کرار، کرار د اطرافو لخوا مرکز ته را ورسېدې، چې د میلیونو کډوالو او د لکو شهیدانو سبب شو.

انقلاب د بریا په خاطر اسد الله سروري هم پخپل لاس وژنې او شکنجې نه ردوي، او دا د امین هدایت بولي (د هجوم کتاب ۸۳ مخ).

۴. تورن جنرال عبدالمنان شینواری، د دافع هوایي قوماندان

۵. تور جنرال عبدالقیر خلیق

۶. تورن جنرال عبد الله روکی

۷. تورن جنرال عبدالعلي وردگ، قوای مرکز

۸. ډگر جنرال عبدالعزیز لوی درستیز

۹. تورن جنرال محمد طاهر (کور)، د پولیسو قوماندان

۱۰. تور جنرال عبدالستار خان، هوای

۱۱. جنرال عبدالعزیز، قوماندان رادار

۱۲. جنرال سید عبدالغني

۱۳. جنرال احمد شاه گردیزی

۱۴. ډگر جنرال عیسی خان نورستانی

۱۵. تور جنرال صفر خان نورستانی

لیکوالان: ولادیمیر سینگریوف او والیری شاموونین د غوث جانباز ژباړه:

د هجوم کتاب په ۴۲ مخ کې راغلي دي چې د عبدالله روکی زوي په لینن گراد کې د طب محصل و چې هیڅ جرم نه درلوده، ممکن د خپل پلار په گناه هم په همدې ورځ ووژل شو.

د اکرام اندیشمند کتاب ۱۶۷ مخ: د تره کي او ببرک د مخالفت سره ملگري امین صاحب جگړن هاشم خوستي، جگړن هاشم کندهاري او ډگرمن سردار د ترانسپورت د کندک قومندان، ووژل.

د همدې کتاب په ۱۶۵ مخ کې د محمود قاریوف له خولې راغلي، چې گوند ماجراجویه او سرکوبگر ؤ، د امین او تره کي په دستور د مخالفینو وژل سم عدالت بولي (دانشمند کتاب ۱۶۹ مخ)

دا ټوله مړی یا شهیدان بېله کفنه او بېله اسلامی مناسکو په ډیر بې تفاوتې سره د تراکتور په واسطه خاورې پرې واړول شوې، ان کورنۍ ته یې هم د مرگ او ژوند خبر نه ورکاوه.

۱۷. نظام الدين تهذيب د سرحداتو وزير
  ۱۸. محمد منصور هاشمي د اوبو او برېښنا وزير
  ۱۹. عبدالقدوس غوربندي د تجارت وزير
  ۲۰. جنرال رفيع د فوايد عامې وزير
  ۲۱. علم گل سوما د لوورو زده کړو وزير
- د غوايي تر کودتا نه درې ورځې وروسته د نظر محمد زوي نور محمد تره کي د غزني د ناوې اوسيدونکي په اصل کې د (کي جي بي) جاسوس او په بيرون کې د کمونست په نوم مشهور او بې دين و، د دولت پر سر کې نصب شو، تش په نامه انقلاب، چې دی ترې هيڅ خبر نه و، او په حقيقت کې د پردو په لمسول يو وسله وال پاڅون و، د دوي په اصطلاح دا انقلاب په سرو وينو راغلي، او هر څه سور رنگ وموند، د هېواد ملي بيرغ هم سور شو.
- ۱- اسد الله سروري د استخباراتو رئيس چې په (اگسا) ونومول شو
  - ۲- سردار محمد (ولي) د نظامي خاد مشر
  - ۳- سيد داود تړون د پوليسو لوی قومدان شو
  - ۴- پاچا گل په ډهلي کې سفير
  - ۵- فيض محمد په بغداد کې سفير
  - ۶- انجنير نظر محمد په المان کې سفير
  - ۷- راز محمد پکتين په مسکو کې سفير وټاکل شول.
- قادر د بغلان، انجنير ظريف د کندهار، عبدالاحد ولسي د غزني، نظيف الله د هرات واليان وټاکل شول د ملي او اسلامي ارزښتونو په ضد مبارزې شدت وموند. تره کي پورې ډېر لقبونه او صفتونه وټپل شول، لکه (آموزگار توانا، رهبر محبوب، د انقلاب رهبر، د شرق ستوري او داسې نور...) که څه هم ده يوازې تر دوهم ټولگې پورې ښوونځی لوستی و. د حيرانتيا ځای دا و، کوم توصيفونه او لقبونه چې به آموزگار توانا پورې چسپول کيده. د ده به هم پرې پاور شو.

د تره کي اداره

- د تره کي تر مشرۍ لاندې په مساوي ډول کابينه منځ ته راغله البته په نوي اداره کې د پخوا نه پېژندل شوي کمونستان په کابينه کې لومړی حق درلود. (۱۵۰ مخې د نبي عظيمي کتاب د اردو او سياست) په نامه:
۱. نور محمد تره کي د انقلابي شورا مشر، جمهور رئيس او لومړی وزير
  ۲. ببرک کارمل په ټولو پوستونو کې د نور محمد تره کي مرستيال
  ۳. حفيظ الله امين د لومړی وزير مرستيال او د بهرنيو چارو وزير
  ۴. محمد اسلم وطنجار د مخابراتو وزير او د لومړی وزير مرستيال
  ۵. عبدالقادر د دفاع وزير چې په (قادر سگ) مشهوره و.
  ۶. نور احمد نور د کونيو چارو وزير
  ۷. دکتور شا ولي د روغتيا وزير
  ۸. صالح محمد زيری د کرهڼې او د ځمکو د اصلاحاتو وزير
  ۹. غلام دستگير پنجشېری د پوهنې وزير
  ۱۰. سلطان علي کشتمند د پلان وزير
  ۱۱. عبدالکریم ميثاق د مالي وزير
  ۱۲. محمد حسن بارق شفيقي د اطلاعاتو او کلتور وزير
  ۱۳. سليمان لايق د راډيو او ټلويزيون وزير
  ۱۴. اناهيتا راتب زاد د اجتماعي چارو او ګرځندوي وزير
  ۱۵. عبدالحيکم شرعي جوزجاني د عدليې وزير او لوی څارنوال
  ۱۶. محمد اسمعيل دانش د معدن وزير

د (جنگ در افغانستان) په ۲۲۵ مخ کې راغلي چې وطنجار، گلابزوی، او سروري غوښتل چې د تره کي مجسمه جوړه کړي مگر اصل کې يو (بوده) و. مگر امين صاحب به هم و ده ته بې عقل، نشه يي او بوډا وايه (هجوم) ۲۳۳ مخ.

د شپږ بجو وروسته به بنديز ولگيد، تالاشي او نيول به پيل شول حق او باطل معلوم نه ؤ، شخصي عقدو ځای ونيوه، د ناموس د دفاع په گناه وژنې، شکنجې په شدت دود شوې. د مقدسې گناه په جرم نيول پيل شول، قانون، ملي شورا، د قضا آزادۍ له منځه لاړه، نور د د قواوو تفکيک موجود نه و، هر څه په يو لاس کې و بيرغ هم سور شو.

ملگري کرار- کرار پر چرچو واوښتل کور کلي، کالي ترې هېر شول په تصفيه لاس يې پورې کړ. پر هر مخالف د انقلاب ضد ټاپه ولگېده، ځينې کسان د اخوان په نامه، ځينې د فيوډال په نامه وټکول. دهقان، روحانيون، قومي مشران، روشنفکران، ملت پالان، محصلين، شاگردان او کارينگران غرب زده، ځينې چپ افراطي او نور تنگ نظره ناسيونالست او داسې نور و بلل شول.

د هر چا لپاره يو غرض الوده اطلاع بس و، تالاشي، نيول، شکنجه، وژل، ژوندي تر خاورې لاندې کول، جسدونه او مړي يې بې کفنه ښخول او خپلوانو ته نه سپارل ورځنۍ چارې وې. بازخواست او عدالت نه و، جنسي تېري، فحشا، بې ديني، بې بندوبارې، ناوړې گټې په عام ډول دود شوې. د سازمان ځوانانو په سر کې بېرک شينواري موظف شوی و، پېغلو نجونو ځوانو هلکانو به د غونډو په نامه د شپې لخوا په سازمان کې پاتې کېدل، د پلار سالاري او شوهر سالاري په نامه په ضد مبارزه پيل او بې بندو بارې په شدت دود شول.

هر ملگري د مرگ او ژوند د تصميم واک درلود.

د اردو تصفيه

عظيمي د خپل کتاب ۲۴۷ مخ کې د هوايي افسرانو د شهيدانو لېست دا ډول خپور کړی دی.

۱. تورن جنرال عبدالستار خان
۲. ډگروال محمد احسان، مدير پيژند
۳. ډگروال تيمور شاه
۴. ډگروال سيد محمد
۵. ډگروال شير محمد پيلوټ
۶. ډگر من حبيب الرحمن مدير
۷. جگړن معروف پيلوټ
۸. ډگرمن محمد وزير غنډ تعليمي
۹. ډگرمن محمد اکبر پيلوټ
۱۰. جگړن ضياء الدين پيلوټ
۱۱. ډگرمن محمد وکیل پيلوټ
۱۲. جگړن سلطان محمد پيلوټ
۱۳. جگړن محمد اشرف محل چنار
۱۴. جگتورن محمد انور محل چنار
۱۵. جگړن محمد کريم راکټ
۱۶. ډگرمن محمد هاشم پيلوټ
۱۷. ډگروال عبدالرزاق هوايي

۱. جگړن محمد انور
  ۲. جگړن سيد
  ۳. جگړن شير جان
  ۴. سيد زمان الدين
  ۵. تورن محمد کريم
  ۶. جگړن عنايت الله ياور
- د دې ټولو شهيدانو مړي او کفن چا و نه ليد. او دا ټوله بېله تحقيق بېله محاکمې ؤ.
- يوه غرض الوده اطلاع د مرگ د سر نوشت دپاره بسنده وه.
- اوليانوفسکی: شوروي د خلق د گوند کورني او بهرني سياست تدوين او استقامت ورکاوه: (هجوم کتاب ۷۱ مخ)

۱۸. اکبر مقصودي رئيس ارکان شعله ای
  ۱۹. محمد اکرم رنجير شعله ای
  ۲۰. ډگروال نجيب الله امين
  ۲۱. ډگرمن محمد قاسم مدير
  ۲۲. جگړن تاج محمد بگرام
  ۲۳. جگړن محمد هاشم ميدان
  ۲۴. جگړن سلطان محمد پيلوټ
  ۲۵. جگړن محمد وکيل پيلوټ
  ۲۶. جگتورن عبدالله پيلوټ
  ۲۷. جگړن عبدالکافي پيلوټ
  ۲۸. ډگرمن محمد اکبر پيلوټ
  ۲۹. ډگرمن غلام محمد پيلوټ
  ۳۰. ډگرمن فدا پيلوټ
  ۳۱. ډگر من هدايت الله
  ۳۲. جگړن عارف
  ۳۳. جگړن خليل
  ۳۴. جگړن سيد
  ۳۵. جگړن شير جان
  ۳۶. جگړن شير زمان الدين
  ۳۷. جگړن باقي
  ۳۸. تورن محمد کريم
- نبي عظيمي د کتاب په ۱۴۲ مخ کې د غوايي د اوومې ورځې يا څو ورځې تر هغې وروسته د شهيدانو شمېر ۱۵۰ تنه راوړی دی.
- په لومړيو ورځو کې دا لاندې کسان هم شهيدان شول، چې نبي عظيمي کتاب (اردو او سياست) ۱۶۶ مخ کې داسې ليکي:

نامتو وژونکي

- عظيمي د خپل کتاب ۱۶۶ مخ کې نامتو وژونکي دا کسان راوړي دي چې
۱. ولس هم پيژندل
  ۱. عبدالله امين
  ۲. اسدالله امين
  ۳. اسدالله سروري
  ۴. اسد الله پيام
  ۵. عزيز اکبري
  ۶. منصور هاشمي
  ۷. سيد عبدالله پلچرخي
  ۸. غلام جيلان مرستيال وزارت دفاع
  ۹. کبير کارواني
  ۱۰. تورن اورنگ
  ۱۱. سيد داود ترون
  ۱۲. روزي خان
  ۱۳. اقبال
  ۱۴. جاندا
  ۱۵. شايسته خان
  ۱۶. جگړن يعقوب
  ۱۷. انجنير ظريف

۱۸. جگړن يعقوب
  ۱۹. عبدالاحد ولسي
- جنرال عظيمي په ۱۸۶ مخ کې ليکي چې ډگروال ميراجان او فضل قادر د لوجستیک رئيس جيلاني سره په ټولو وژنو کې گډون درلود. عظيمي په ۶۹ مخ کې راوړي دي چې صاحب جان صحرايي او انجنير ظريف ۳۶۶ هوايي غونډ قومدان ته هدايت کړی و چې ارغنداب، پنجوايي او شاه وليکوټ کې هر ژوندی حرکت بايد له منځه يوسي.
- هر ډول ظلم او ناروا عملي شو، چې په څرکند او آزاد ډول ديکتاتور پوليتاريا په عمل کې پياده کړ او دا پروسه يې په لاس کې ونيوله او په ډېر وياړ يې د لينن او استالين لار تعقيب او د هغوی پيروي يې کوله، د الله اکبر ځای "هورا" ونيوه. د روسيې بسمچې تجربه دلته عملي شول.
- تره کي صاحب د ولس په مقابل کې د جگړې اعلان وکړ، ده خپل مخالفين له يوه سره (مباح الدمه او واجب القتل) وبلل.
- د ملگرو ملتونو کميساري کوم گزارش چې د وخت ولسمشر حامد کرزي ته وړاندې شو او کاپي يې بشر حقوق د خپلواک کميسيون د ۸۴ / ۰۵ / ۱۷ کې ترتيب شوی دی تر اوسه لا اجرا پروت دی. چې په دې کې د اسد الله سروري، تره کي او امين جناياتونه تر اندازې ذکر شوي. د ټولو جناياتو او کړنو راپور به اسد الله سروري تره کي ته ورکاوه.
- وکيل هم د لومړيو ورځو نه پرچميانو باندې د فشار حکايت لري. د دغه کتاب ۲۸۶ مخ کې د محمد هاشم د ۴۴۴ کومانډو د قطعې د قوماندان د وژلو شکايت کوي. همدا ډول، د کتاب ۳۱۰ مخ کې د ۱۲ زرو کسانو د وژلو او ۲۰ زرو زندانيانو د کمونستي رژيم لخوا بيان راغلي دي. او هرو مرو تر دې شمېر نه نور هم ډېر دي. ډېر گمنامه شهيدان په شهادت رسيدلي دي. جنرال محمد نبي عظيمي د (اردو او سياست) کتاب ۲۴۸ مخ کې د دافع هوايي د افسرانو د وژلو څو ليستونه داسې تثبيت کړي او راوړيدي، چې د رژيم په وخت کې په يو او بل نامه وژل شوي دي.

پاسنيو کسانو ټولو لوړې زده کړې درلودې او د ملت سرمايه ؤ. ملگري په هغه وخت کې د بشر د حقوقو د ماتولو او ان انساني کړنو نه پرده پورته کړې، چې په خپله د ملگرو په شکنجه کې راغلي دي. د کشتمند، صالح زيري او جنرال قادر کتابونه دې ولوستل شي. د عدالت او حقوق بشر ته مراجعه وکړئ چې پر دوی راغلل. تره کي هم د عدالت په هيله و، دوی ټولو د عدالت په هيله او له محاکمې او مدافع وکیل پرته ووژل شول.

مجید کلکاني د ۱۹۸۰ کال په جولای په میاشت کې پانسي شو. پر مجید کلکاني د پخواني رژیم هم تور و، دی مائوست و، د نیک محمد د کوهدامن وکیل (د نجیب اخښی) کور کې چې د فاتحې لپاره راغلی و، ونیو، چا نه پېژند، تر څو نور احمد نور یې د پیژندگلوی تصدیق وکړ او بې له محاکمې ووژل شو کفن او جنازه یې چا و نه لیدل.

کلکاني د وکیل نیک محمد د زوی فاتحې ته ورغلی و او ویل کېږي چې اطلاع پخپله نیک محمد ورکړې ده د نیک محمد زوی د تره کي په واکمني کې دا چې د نجیب خور یې ؤ ووژل شو. حقیقت دا ؤ، چې حفیظ الله امین د کودتا قوماندان صادره کړه، ولې چې د خلق گوند نظامي برخه پر ده پورې تړاو درلود. نور احمد نور او وکیل چې د پرچم د ډلې نظامي برخې مسوول و، د کودتا جرأت و نه کړ.

نیول او وژل هم هغسې دوام درلود دلته د جنرال عمرزي د خپل کتاب (د کابل شپې) په ۱۶۵م مخ کې د کندز د شهیدانو لېست را وړی دی؛ البته د هېواد په هر گوټ او هره سیمه کې شهیدان ورکړل شوي دي د مثال په توگه:

د تصفيې دوام

۱. ډگرمن محمد نادر ایوبي، د هوايي توپچي قوماندان
۲. ډگروال شاه ولي پیلوټ او قوماندان سابقه بگرام
۳. ډگروال سید محمد پیلوټ
۴. ډگروال شیر محمد پیلوټ
۵. ډگرمن حبیب الرحمان پیلوټ
۶. جگړن محمد معروف پیلوټ
۷. ډگر من محمد وزیر پیلوټ
۸. جگړن ضیاء الرحمن پیلوټ
۹. جگړن مرتضي قل انجنیر
۱۰. جگړن احمد شاه
۱۱. ډگروال عبدالروف د لوجستیک کارمند
۱۲. انجنیر محمد اکرم د گارنیزيون جگړن شعله جاوید
۱۳. ډگرمن محمد یعقوب د هوايي پوهنتون استاد شعله يي
۱۴. ډگرمن محمد هاشم پیلوټ شعله يي
۱۵. جگړن محمد الحق (دره يي) مدیر مجله
۱۶. جگړن محمد کریم اگنټ بگرام
۱۷. جگتورن محمد راشد محلي چنار
۱۸. جگتورن محمد اشرف مخابره
۱۹. جنگورن حمید الله خلیق محل چنار مخابره

بې کفنان

د اسدالله پیلوټ په لاس لیکل شوي لیک ۱۳۵۷ / ۹ / ۲۸ / ۱۶۶۳ لمبر لیک په دې ډول وړاندې کوم دا لیست ۳۲ تنه د کندز د ولایت شهیدان دي یوه نمونه ده:

۱. ارباب شیرین د طوره قل زوی، امام صاحب
۲. حاجي عبدالحكيم د حضرت قل زوی، امام صاحب
۳. عبدالکريم د محمد نق زوی، امام صاحب
۴. قاري نظر الدين د قرچي زوی، امام صاحب
۵. حاجي جمعه د حاجي بيك محمد زوی، امام صاحب
۶. حاجي غلام محمد د حاجي بيك زوی، امام صاحب
۷. حاجي گل محمد د جهانگیر زوی، امام صاحب
۸. حاجي عبدالحكيم د ... تاش زوی، امام صاحب
۹. حقداد د حاجي سجا قل زوی، تخار
۱۰. عبدالواحد د حاجي امام قل زوی، کندز
۱۱. عبدالرحمن د خیر الله زوی، کندز
۱۲. محمد نذیرد ممتاز علي زوی، کندز
۱۳. ايشان رحمت د ايشان عصمت زوی، کندز
۱۴. حاجي بهسود د رحمت الله زوی، کندز
۱۵. قاري پنجی د خالي افغان زوی، کندز
۱۶. حاجي گلاب د عبدالسلام زوی، کندز

۱۷. ملا طوره د سیرت زوی، کندز
  ۱۸. حاجي عبدالله د محمد جمعه زوی، کندز
  ۱۹. نور محمد د حاجي صالح محمد زوی، کندز
  ۲۰. وکیل اختر د حاجي صالح محمد زوی، کندز
  ۲۱. مفتي محمد هاشم د فیض الله زوی، کندز
  ۲۲. مجید د احمد خان زوی، کندز
  ۲۳. حاجي محمد د حاجي خان محمد زوی، کندز
  ۲۴. عبدالحكيم د حاجي گنجينه زوی، کندز
  ۲۵. لالا نظر قد د حاجي صالح محمد زوی، کندز
  ۲۶. سيد حبيب الرحمن د سيد عبدالرحيم زوی، کندز
  ۲۷. حاجي عبدالغفور د حاجي عبدالستار زوی، کندز
  ۲۸. محمد د حاجي محمد عمر زوی، کندز
  ۲۹. خانزاده گل د حاجي حسين گل زوی، کندز
- د بلې نمونې په توگه به د هلمند د ۴۵ زندانيانو يو لېست چې د جگړن حسام الدين پیلوټ، د څارندوی قوماندان، په لاس لیک چې د کندهار د ۱۰۸۲ نيټه ۰۱ / ۸ / ۱۳۵۷ لیک په واسطه عزيز احمد اکبري، د اگسا مرستیال دهمزنگ ته لیږل شويدي. د خلق او پرچم د جنايتو کتاب ۲۶ مخ.
- دا کسان هم لکه د نورو په زرگونو او بلکې لکونو کسانو چې لومړی بندي او بیا وژل شوي دي، د مکتوبونو او سوال او ځواب د دې کسانو د وژنو لپاره بشپړ ثبوت دی. دوی ټول د هلمند اوسېدونکي وو، د خلق او پرچم جنايات ۲۶ مخ. دا کتاب انجنیر میرویس وردگ چاپ کړېدی.
۱. محمد ولي د عبدالستار زوی
  ۲. در محمد د ماجي زوی
  ۳. لالی د جلااد خان زوی
  ۴. امیر جان د نیک محمد زوی

۳۰. جمعه گل د امير زوی
۳۱. دل محمد د محمد حکيم زوی
۳۲. رحمت الله د محمد اخلاص زوی
۳۳. عبدالباري د عبدالرحمن زوی
۳۴. باز محمد د حاجي حليم زوی
۳۵. عبدالقيوم د لعل محمد زوی
۳۶. عبدالحسن د نظام زوی
۳۷. محمد زمان د الله داد زوی
۳۸. عبدالستار د بنو فير زوی
۳۹. عبدالباري د عبد الله جان زوی
۴۰. عزيز الله د اعظم خان زوی
۴۱. محمد دين د عبدالغياث زوی
۴۲. حاجي احمد شاه د محمد علم زوی
۴۳. عبدالله د عبدالحکيم زوی
۴۴. عبدالغني د عبدالعزيز زوی
- دا يوازې يوه نمونه ده چې د دې کسانو په څېر په لکونو نورو انسانان بې کفنه تر خاورو لاندې شول. د دوی ټولو د يو نفر جسد يې کورنۍ ته نه دی تسليم شوی. دا وژنې د ټيټې انگېزې پر بنا عملي شوي دي. مرتکبين او جرمي شريکان يې د (ق، ج) د ۳۹۵ ماده سره سم بايد مجازات شي.
- په لیستونو کې پر کس باندې يوه ټاپه لکه اخواني، فيوډال، مستبد لگول شوې ده، يو لوی شمېر شاگردان، محصلين، کارپگران او دهقانان هم د انقلاب ضد په اتهام وژل شوي، چې جنرال عمرزي او انجنير ميرويس وردگ يو اندازه اسناد را ټول او خپاره کړي دي.
- د حضراتو شهيدان دا کسان په ۹۲ مخ او ۱۹۰۶ / ۳ / ۱۱ / ۱۳۵۷ ليک په واسطه د سروري په امضا وژل شوي دي:

۵. محمد د ملا الله داد زوی
۶. شهاب الدين د نیاز محمد زوی
۷. فيض محمد د داد گل زوی
۸. دوست محمد د بشر محمد زوی
۹. خوشدل د اقا محمد زوی
۱۰. ملنگ د قلندر زوی
۱۱. عبیدالرحمن د کریم زوی
۱۲. پير محمد د خوشدل زوی
۱۳. فيض الله د اختر محمد زوی
۱۴. شمس الدين د محي الدين زوی
۱۵. جمعه الدين د غلام محمد زوی
۱۶. عبدالکریم د کمال زوی
۱۷. نصرالله د محمد عظيم زوی
۱۸. عبد الله د عبید الله زوی
۱۹. عبدالرزاق د عبد الله زوی
۲۰. احمد د عبدالکریم زوی
۲۱. ولي محمد د يار محمد زوی
۲۲. محمد د انور زوی
۲۳. شهاب الدين د ظريف زوی
۲۴. فضل احمد د حاجي احمد شاه زوی
۲۵. ساعت ملوک د ذکي بيگ زوی
۲۶. عبدالنبي د نظر محمد زوی
۲۷. مشک د جمعه خان زوی
۲۸. لعل محمد د حاجي صدو خان زوی
۲۹. عبدالسلام د عبدالله زوی

رياست جمهوري مقام ته د اسد الله سروري پر ضد د دادرسې عريضه وړاندې کړې وه.

انجنير احمد شاه احمدزي د جهاد يو مشهور څېره هم د خپلو، خپلوانو د نيولو لکه: ادم خان د خان آقا زوی د خاک جبار اوسېدونکی چې د بېرک شينواري لخوا نيول او توقيف شوی، مگر چا يې باز خواست و نه کړ.

احمد شاه احمدزی په خپله عريضه کې

۱- حاجي سعدالله د حاجي خيالي خان زوی

۲- حاجي محمد صديق

۳- حبيب الله د محمد صديق زوی

۴- جلندر د محمد صديق زوی، ملك عبدالحق

۵- مير آقا او ورور يې سميزاده مير

۶- محمد صديق تورن

۷- محمد عمر د جمعه گل زوی

۸- جليل د ضياءالدين زوی

۹- داود د نادر زوی

۱۰- محمد رحيم د ضعيف گل زوی؛ حقوق بشر کمېسيون ته شکايت وړاندې کړ، هغو سر پسې و نه گرځاوه.

حيات الله تورن او عبدالمجيد ښوونکي او د غزني اوسېدونکي سيد بشير د نور احمد زوی، د کابل د باراني اوسېدونکي له حقوقو پوهنځي فارغ او ورور يې قاضي ضياء احمد فدايي شکايت وکړ، چې ورور يې هېڅ گناه نه درلود، چې په دار يې ځورېد کړ او اته تنه نور هم ور سره وو. د لوگر د برکي برك او برکي راجان پاڅون انقلابي ملگرو داود منگل او لعل محمد کندهاري د کابل قوماندان لخوا وځپل شو، ۱۲۰ تنه په شهادت ورسېدل.

۱. جان اقا مجددي د عبدالحميد زوی، پروان

۲. عظام محمد مجددي د غلام معصوم زوی، لوگر

۳. عصمت الله، پروان

۴. عبدالستار د غلام خان زوی، پروان

۵. ميان جان د سراج احمد زوی، پروان

په ۹۶ مخ کې (د پرچم او خلق ژوندي جناياتو کتاب کې) د سروري په لاس ليک ۳۹۱۲ / ۱۴ / ۱۱ / ۱۳۵۷ لمبر ليک.

۱. عبدالباقي مجددي د عبدالکريم زوی، هرات

۲. عبدالصمد مجددي د عبدالکريم زوی، هرات

۳. محمد انور مجددي د عبدالله زوی، هرات

۴. علي احمد مجددي د بهاولدين زوی هرات

۵. فضل الحق مجددي د عبدالوهاب زوی، هرات

د هر ځای مجدديان وو، هر هغه يې را ټول کړل د ۱۹۳۲ ليک نېټه ۸ / ۱۱ / ۱۳۵۷ په واسطه غلام داود مجددي د بابا جان مجددي زوی، ضياءالله او رفيع د غلام داود مجددي زامن، عطا محمد مجددي، هارون مجددي، د خان زاد او عبدالرزاق د ښونځي شاگردان يو ځاي ونيول شول چې تر اوسه يې د مړي او ژوندي پته نشته.

۵۱۱ / ۱۳ / ۲ / ۱۳۵۸ لمبر د اگساد ليک د سروري په لاس ليک د څارندوی لوی قوماندان په عنوان ۷ تنه شاگردان: (عبدالرحيم د عبدالواحد زوی، محمد اسحق د محمد ابراهيم زوی، آقا پادشاه د محمد علم زوی، عبدالحارث د غلام ايشان زوی، محمد عالم د صالح محمد زوی، عنايت الله د عبدالله زوی، محمد امين د محمد علي زوی زندان ته ولېږل شول. (ظاهر طنين په خپل کتاب افغانستان در قرن ۲۰ د حضراتو شهيدان سل تنه بولي. په کال ۱۳۸۶ خوشحال نومې د لغمان اوسېدونکي د خپل پلار عين الدين او تره نصرالدين د نيولو او تر اوسه يې د مرگ او ژوند د نه معلومېدو په خاطر د

د قضا مقام ته بايد رېښتيا عرض وشي، کله چې مجاهدينو او د رژيم مخالف کسان هم لاس په کار شول، کوم کسان چې د انقلابي ملګرو يا قواي دوست ته په لاس ورغلل دوی د وجدان په حکم دا دفاع مشروع وه او د هېواد د ناموس په دفاع کې و.

کودتا چې ګونديان يې انقلاب بولي، دا يو بغاوت او مسلحانه پاڅون و د (ج، ق) د ۱۷۵ او ۲۱۱ مادې قابل مجازات دي.

پدې کې ډېر هغه کسان شته چې د داود خان په کودتا کې يې هم ګډون درلود، اصلي رتبه يې تورن يا بریدمن و، چې سردار د تقدير او تشويق په خاطر دوه-دوه رتبه تر فېع ورکړه.

د بریدمن به څه تجربه وي، طبعاً استخدام شوي او يو ابر ځواک يې شاته ولاړ و.

د سردار د رژيم په پلوی چا مقاومت ونه کړ، کوم کسان چې په کودتا کې يې ګډون نه درلود، که مخالف و او که موافق سخت سرکوب شول. د سردار د رژيم، ختم اعلان شو.

د رژيم فلسفه يوازې د تصفيه په نوم د ديکتاتوري پوليتاريا په چوکاټ کې انسان وژنه وه، دا دنده د هر ګوندي دنده او واک و.

د هر ګوندي چوغولي او راپور د انقلاب نه د دفاع په مانا دنده وه. مګر د اګساد کارکونکي او څارندوي لومړي درجه د وژلو دنده پر غاړه وه او په وژنو کې د ګوند ټولو غړو، موافقت، تحريك، تسهيلات، کمک، هدايت او مشوره کې پوره اتفاق او برخه درلوده، چې د (ج، ق) د ۲۲۵ مادې په اساس د ټولو جناياتو د جرم شريکان دي. يوازې هغه کسان لکه جنرال قادر، کشتمند، صالح زيری چې پر دوی خپله راغله، د بې عدالتۍ او غير انساني چلند په تړاو يې په خپلو کتابونو کې راپورې دي او د حقوق بشر يادونه کوي.

جنرال نبي عظيمي هم پخپل کتاب (اردو او سياست) کې څو ځايه د خلقيانو نه د شکايت په توګه د بې رحمۍ او قساوت اسناد راپورې دي لکه دا وژنې:

سید رونق، سید انور او سید حسین د کيان د کورنۍ غړي هم ووژل شول. (توفان در افغانستان) کتاب کې الکساندر لياخفسکي په ۷۹ مخ کې د ملګري امين صاحب جناياتو ته ګوته نيولې ده.

همدې کتاب په ۱۲۷ مخ کې د کندهار ۳۳ تنو وژنه د سر شماری د مخالفت په پلمه، باميان کې تاراج او کشتار او اروزگان کې ۳۰ تنو وژنې ته اشاره کړې ده.

شوروي دوستانو (د پرچميانو له قوله) د امين صاحب لخوا د وژلو شمېر تر ۵۰ زرو ډېر بولي.

۱۳۵۸ / ۴ / ۲ په نيټه د چنډاول د پاڅون په اړه جنرال عظيمي په ۱۹۲م مخ کې تر دوو زرو زيات کسان نيول شوي او سر په نيست او طبق معمول يې له کفنه او بې له محاکمې په ډله ييزو قبرونو کې تر خاورو لاندې شول. چنډاول تر بې رحمانه بمبارۍ لاندې راغی، په دې ارتباط دا کسان ونيول شول چې تر اوسه ورک دي. لکه:

سید سرور واعظ

شيخ محمد امين افشار

شيخ محمد علي

محمد اسماعيل مبلغ

سید ابراهيم عالمشاهي

محمد يوسف بينش د ولسي جرګې غړی

نادر علي جاغوري د ولسي جرګې غړی

سید عبدالحمید ناصر

اقاي عالم او علي احمد شامل و.

۱۴. سمین گل د محمد مجددي، لور
  ۱۵. فاطمه د حاجي سيف الله مجددي، لور
  ۱۶. گل د احمدزي مجددي، زوی
  ۱۷. وزير د کبير احمد مجددي، زوی
  ۱۸. سيمع الله د ضياء احمد مجددي، زوی
  ۱۹. جميل د محمد يعقوب مجددي، زوی
  ۲۰. شکیلا د کریم مجددي، لور
  ۲۱. شاه بیگم د خواجه مجددي، لور
  ۲۲. محمود د محمد اسمعیل مجددي، زوی
  ۲۳. امین د محمد اسمعیل مجددي، زوی
  ۲۴. محموده د حضرت غلام مجددي، لور
- مېرمنې او ماشومان هم زندان ته ولېږل شول.

اساسي قانون ۲۶ ماده صراحت لري، چې جرم یو شخصي عمل دی او بل ته سرايت نه کوي؛ د دې ښځو او ماشومانو گناه څه وه؟ په داسې حال کې چې نارینه یې هم بې گناه وو. محمد گل وطنپال دياني هم د خپل کتاب (افغانستان د ساره جنگ په لومو کې) ۲۲۱ مخ کې لیکي چې گوندیانو د مجددي د کورنۍ ټول غړي لکه د سلطنتي کورنۍ تباہ کړل.

د انقلاب د مخالفینو په نامه زندانونه نور دومره ډېر شول چې نور د (بریکوټ او پلچرخي) زندانونو کې ځای نه و، له نورو ځایونو د قانون خلاف د زندان کار اخیستل کېده؛ لکه د سردار داود خان روغتون زیرخانې، د کابل بالاحصار، د مهتاب قلعه د مخابراتي قطعې، د مرکزي قوا پخوانۍ ودانۍ، د دفاع وزارت پخوانۍ ودانۍ، په نوي ښکار کې په صدارت کې کوټې، درېیمه کارته، وزیر اکبر خان ځینې کوټې، شش درک او نور د جنرال عمرزي کتاب ۱۲۳ مخ.

د مجدديانو د کورنۍ ښځینه بنديانې

دا ټوله میرمنې یا په اصطلاح سیاسرې وې او ماشومان، مگر لوبغاړو ترجم پر ونکړ ولې ټوله بې گناه وې.

د حضرت صاحب مجددي د کورني نمبر ليک ۱۸۷۷ نېټه ۲۹/۱۰/۱۳۵۷ لیک په واسطه ۲۵ تنه ماشومان او ښځې هم پلچرخي کې اچول شوي، انقلابیان په لېست د (بنت) پر ځای ولد لیکلی دی. د خلق او پرچم جنايات کتاب ۷۵ مخ.

۱. حبيبہ مجددي د نور المشايخ، لور
۲. حميرا د محمد امين مجددي، لور
۳. هاديہ د فضل احمد مجددي، لور
۴. قدسيہ د فضل احمد مجددي، لور
۵. راشده د فضل احمد مجددي، لور
۶. کوكبه د فضل احمد مجددي، لور
۷. شاکره د فضل احمد مجددي، لور
۸. فوزيه د محمد ابراهيم مجددي، لور
۹. گل مکی د فضل عثمان مجددي، لور
۱۰. سيما د نعمت الله مجددي، لور
۱۱. هديه د محمد اسمعیل مجددي، لور
۱۲. زهره د محمد يعقوب مجددي، لور
۱۳. بلقيس د هدايت الله مجددي، لور

(د افغانستان ليدلي حالت) کتاب په ۳۷ مخ کې په يوه شپه د ۲۵۰ تنو شهادت راوړي دي، د گوندیانو ذات البيني مخالفتونو په واسطه څه اسرار او پټې رسوا شوي؛ لکه د (افغانستان پس از بازگشت سپاهيان شوروي) په ۸۱ مخ کې د ډاکتر نجيب له خولې ليکي: "د سروري لاسونه د انسانانو په وينو لړلي دي، ډېر انسان ده پخپله تير باران کړي."

د ۳۰ زرو تنو اعدام: پوهاند دوکتور محمد عثمان روستار، زندان پلچرخي کتاب ۱۲۳ مخ راوړي دي او پوهاند دا هم زياتوي چې د اعدام د تنفيذ په وخت کې به يرغلگرو قوا مشاورينو هم حضور درلود. دا وژنې به د شوروي د سلاکارانو په حضور کې عملي کېدې پوهاند لا دا هم د همدې کتاب په ۱۹ مخ کې د عبدالحکيم د عبدالحفيظ زوی د انجنيرۍ محصل وژنه چې هېڅ مسوليت يې نه درلود، د اگسا، د تحقيق د آمر عبدالغني لخوا مسوول و بلل شو، عدالت او قانونيت وجود نه درلود.

د پوهاند همدې کتاب ۳۹ مخې کې راغلي، چې د حزب اسلامي غړی فدا محمد چې ۱۷ کلن و، و ساتل شو، چې ۲۰ کلن شو اعدام پرې تطبيق شو. دې کسانو به دوې سزا وليدل؛ لومړی بند او بيا اعدام.

د خپل ناقصو اجرائتو لپاره به يې په درغلی او جعل هم لاس پورې کاوه. کله چې ډاکتر حسن شرق د ډاکتر نجيب لومړي وزير د (کرباس پوښان برهنه پا) کتاب کې راوړي دي: " کله چې د اردو لپاره جلب او جذب د سن په لحاظ کمښت سره مخامخ شو، ډاکتر نجيب به د اصلاح سن په نامه د کوچنيو هلکانو سن لوړ کړ، تر څو عسکرۍ ته برابر شي که څه هم دوی به واړه وو.

سلب آزادی د قانون پر بنا يوازې په رسمي زندانونو کې اجازه ده د جزايي اجرائتو د قانون ۴۱۴ ماده.

زندانيان دومره ډېر شول چې نه يې مسوول مامورينو ځای، تحقيق او محاکمې ته رسېده گي کولای شوه او نه يې د ښخېدو فرصت درلود. له ولايتونو نه ترانسپورت هم يوه لويه ستونزه وه. د رژيم لويغاړو د ملي او علمي کسانو يکطرفه کول او له مخې ليرې کولو دنده درلوده ملگري ستر لارښود که څه هم خپله بوډا او شنډ و، زړه سوی نه درلود. دلته د قضاء لوړ مقام ته د څو نامورو کسانو او پېژندل شوو نخبه گانو د شهادت نمونه وړاندې کوم، چې استاد حبيب الله رفيع د هغه کتاب چې (د زندان خوړلي ادیبانو) کتاب کې چې ټول يې ما هم پېژندل او دا کسان د اسدالله سروري تر تبغ تېر شوي دي:

۱. مولانا ارشاد د عبدالخالق زوی د بگرام اوسېدونکی؛ دانشمند، وکیل
  ۲. جگړن محمد جان (فنا ساپی) د کاپيسا اوسيدونکي؛ ارکان حرب، شاعر او ليکوال
  ۳. امان الله سيلاب ساپی د نصر الله زوی، ننگرهار شاعر د سيلاب شعر لا تر اوسه د همایون انگار په کمپوز کې ډير اوريدونکي لري چې وايي ببر سر څيرې گريوان کړم اشنا د بيابانو سره.
  ۴. محمد عارف تسل د ملک نعيم زوی؛ شاعر او ليکوال
  ۵. مولوي برکت الله د ملا رحيم زوی؛ خوست، ليکوال
  ۶. غلام مصطفی حقيق، شينواري
  ۷. مولانا شيرين سنگري؛ خوگياڼي، ننگرهار
  ۸. محمد اسمعيل، بلخي
  ۹. پايز حنيفي
- په ولاياتو کې چې به هر چا هر څه کول د گوندیانو لخوا صلاحيت و.

پوهاند روستار د کتاب ۱۴۲ مخ کې هم راوړي دي؛ کله کله به د تالاشي په وخت او محل واقعه کې هم صحرايي محاکمه هملته عملي کېده. وژني او اعدامونه په شفاهي هداياتو اجرا کېدې، د دوسيو او نورو قانوني اجرااتو ته رسيدگي نه کېده، سروري په ارتباط کوم چې د انجنير ميرويس وردگ کتاب (جنايات خلق و پرچم) کې اسناد را ټول شوي دي، د سروري د امر چې (به دوزخ روان کنيد، يا به پاکستان روان کنيد) مانا درلوده. لېرل او لېرولو ته ضرورت نه ليدل کېدو.

سروري هم څارنوال و او هم قاضي القضاات دا مطلب د وېديو کيسته (د وروز پي در پي) کې هم په تفصيل راغلي ده. انقلابيان د (مبادا) ورځې د تحقيق او پرس و پال فکر نه درلود، دوی ويل چې انقلاب (برگشت ناپذيره) دی، يا کوم کسان چې به زندان ته په رسمي ډول لېرل شوي وو او هغه به اعدام شوي او يا به اعدام کېدل، وړاندې دا مسوليت (اگسا) په خپله غاړه اخیست دا به يې وليکل چې (جهت اجراءات به ما اعزام داريد) دا يوه مانا و چې مطلوب کس به لا پخوا وژل شوی و يا به اوس اعدامیږي، اعدامونه په مرمی او فير و او يا به ژوندي تر خاورې لاندې کېدل. الوتکو نه هم را غورځول کېدل او په اوبو کې به هم اچول کېدل. دا بايد ومني چې دی (تره کي) تر څپ (دي) و، په اصطلاح څرگند شوه، چې (دی) (دی) دي.

کوم پایوازې چې به وتوانيد تر مسوولو کسانو پورې په يو ډول ځان ورسوي او د خپل بندي په هکله تپوس وکړي، د وژلو يا اعدام معلومات به يې نه ورکاوه، دا به يې ورته ويل چې هغه پاکستان ته تېنېدلې دی. دا بې شرمانه ځواب د ملگري امين و، کومې مېرمن چې به د خپل سړي تپوس وکړ، د امين ځواب به دا و چې لاړه شه بل مېړه وکړه. د گونديان په هکله دا ذهنيت ؤ، (گفتار زشت، کردار زشت، پندار زشت ؤ سر تا پا زشت). شعار: انقلاب برگشت ناپذيره دی.

د رژيم ستر واکداران

د ۴۰۰ تنو پرچميانو توقيف او بيا له هغه جملې نه ۲۵۰ تنه وژنه: عظيمي کتاب ۱۵۶ مخ کې په همدې کتاب کې ستر خلقيانو کوم ډير واک درلود گرچه په خلقيانو کې غريب څوک نه و، دا ملگري مقتدر او ستر واکداران دا کسان بولي: لکه:

وطنجار، مزدوريار، گلابزوی، سروري، داود تړون، يعقوب، اقبال وزيري، غلام جيلاني لوجستیک، غوث الدين گاگارين، جنرال قادر، اسد الله پيام، کبير کارواني، جعفر سرتېر، نور محمد سرحوزه وال، نادر دهقان، نظام الدين اداري رئيس، محمد هاشم څارنوال، فتح محمد، فقير محمد، سردار محمد (ولي)، گلرنگ، اصف شور، احمد علي، بهرام الدين، نظر محمد پيلوټ، شهنواز ټني، فتح محمد پېژندوال، امين بروت، جمعه، فاروق هراتي، غلام سعيد، فضل قادر، عتيق الله پېژندوال، توفيق احمد، لعل محمد، محمدزی نېکمل، محمد هاشم مهمند، عبدالودود، جانداد، روزي، اقبال، قاسم، غلام نبي، اسد الله، امام الدين، تواب، خان بانديچي، سيد مکرم،

چې د کسانو د انسانانو پر ژوند تصميم نيوي او هر څه يې په واک کې وو. عظيمي لا دا هم زياتوي چې هر شپه به له ۵۰ - ۱۰۰ تنه اعدامېدل. نور محمد سرحوزه وال کله چې په دوهم قول اردو کې قومندان ؤ، د زرهدار تورن شير محمد او بريدمل امان الله پدې تور چې روسی سلاکار يې تهديد کړي ؤ، ونيول او شهيد کړ.

د گوندیانو منځ کې هم عدالت نه و، نه قانون و او نه انصاف. نور پرچمیان هم پوره وټکېدل، د ۱۵ زره دار قوا قوماندان يوسف او مولاداد د وزارت دفاع اداري رئیس چې دواړه داود خان کودتا او غوايي کودتا کې هم نقش درلود، له دې کبله چې غلطه ډله (پرچم) یې ټاکلې وه، د نورو پرچمیانو سره امین صاحب ځان ترې خلاص کړ.

د استخباراتو څانگه چې په قصاب خانې شهرت درلود، مهمې دندې یې تالاشي، نیول، تحقیق، شکنجه او وژل و. د اگسا د کارکونکي په روسیه کې د شکنجو او وژلو دپاره روزل شوي او ترینګ شوي و. یادو شویو کارونو په شدت دوام درلود. که به کوم وخت نوې څېره راغله، څرنګه چې منبع او هدایت او اصول یو وو، یوازې د اداره نمونو به تغیر وکړ، نور نو کړنې او جنایات یو ډول وو. اگسا وه، په کام بدله شوه، کام په خاد بدله شوه. او خاد په (واد) په ټول کمونستي رژیم هر ډلو ناروا، ظلم، قانون شکنی، د بشریت لیرې اعمال د دیکتاتوري پولیتاریا فلسفه کې خلاصه شوې وه.

د سروري ځای اکبري د اکبري ځای اسدالله امین، د اسد الله امین ځای، ډاکټر نجیب او د ډاکټر نجیب ځای غلام فاروق یعقوبي اشغال کړ. درې تنه رئیسان لکه، اسد الله امین، ډاکټر نجیب او یعقوبي د خپلو جنایي اعمالو په سزا ورسېدل؛ مگر سروري د ابتدائیه محکمې لخوا په اعدام محکوم شو، د تمیز د قاضي خلقي عبدالخالق فراهي په کمک د عبدالسلام عظیمي قاضي القضاة (گرگ در پوست گوسفند) په حمایه اعدام په حبس تخفیف شو او په دې ډول د شهیدانو له وینو سره جفا وشوه، چې د غني په واکمني کې د بند نه ژوندي راووت.

خلیل زمر د پرچم د مرکزي کمیټې غړي، د اشرف غني لخوا مشاور وټاکل شو. د غني په واکمنۍ کې کمونستانو په عوض د دې چې محاکمه شي د فعالیت زمينه مساعد او برابره وه، چې د سره رویکار شول.

پر پرچمیانو برید

ګوند کې سپک او ټیټ کسان را ټول شوي وو؛ شهوت، وحشت او شخصي انګېزې پکې څرګندې وې، هر یوه د ځان لپاره کار کاوه او کوم کسان چې به یې پر ځان را ټول کړي وو، په هغو کې به هم شخصي گټې مطرح وې. زیار ایستونکو نور د چا په یاد نه وو، کور، کلی، کالی، نور هېر شول. گوندیان لکه لیوان، مخ په مخ سره ویده کېدل، مثلاً گوندیانو په خپلو د سنگر ملګرو (پرچمیانو) برید وکړ، د سنگر ملګري ته توطیه جوړول نیول، شکنجه کول، محاکمه کول او وژل هم څه عیب نه و، دا د دې کاري گوند خاصیت و. چې البته په دې کې د ملګري امین نقش پوخ و لکه: ببرک، نور احمد نور، محمود بریالي، وکیل، ډاکټر نجیب او اناهیتا راتب زاد د سفیرانو په نامه تبعید کړل. ورپسې یې قادر د دفاع وزیر، کشتمند د پلان وزیر، شاهپور احمدزي لوی درستیز او ډاکټر علي اکبر د جمهوریت روغتون ډاکټر د کودتا په تور ونيول، محاکمه شول او په اعدام یې محکوم کړل، وزیران له دې کبله چې پخته کمونستان و، د اعدام نه بچ او پر نورو حکم تنفیذ شو، ټولو پوره شکنجه ولیده چې قادر یې جريان په خپل کتاب کې په تفصیل سره راوړی دی. د کودتا په تور پرچمي سفیران برطرف او راجلب شول، هغو د سفارت شتمني غارت کړه، او وتښتېدل. امین دوی ټوله سلب تابعیت کړل، که څه هم د هېواد (اساسي قانون) ۲۸مې مادې سلب تابعیت منع کړی دی.

خليل زمر د مرکزي کميټې غړي چې د تره کي د واکمني د پيل نه د کي جي بي په هدايت د بيگانو سره د اړيکو په تور، لس کاله بېله محاکمې په زندان کې پاتې شو، د وکیل کتاب ۱۸۵ مخ. نوموړی هم د ولسمشر سلاکار وټاکل شول. په عمومي ډول اشرف غني، کمونستان ځان ته را نژدې کړل لکه:

د ملي امنيت رئيس معصوم ستانکزی، د ملي امنيت شورا سلاکار محمد حنيف اتمر، سر مشاور جنرال افضل لودين د اشرف غني احمدزي په واکمني نور پېژندل شوي کمونستان؛ لکه گلاب منگل د سرحداتو وزير، جنرال مراد علی مراد، نورالحق علومي د کورنيو چارو وزير، اصف دلاور، جنرال بابه جان، جبار قهرمان، جنرال زلمي ويسا، جنرال خديداد هزاره، د دفاع وزير مرستيال جنرال عبدالخالق سروري (مشهور په بې خدا) بيا هم روپکار دي.

په داسې حال کې چې د پالپوت د رژيم او نازي المان لا اوس هم تر عدلېپ تعقيب لاندې دي، زلمی خلیلزاد په خپل کتاب کې د ډاکتر اشرف غني احمدزی چې تمایلاتو ته اشاره کړې ده.

البته حق العبدی، دیت د ټولو مجني علیه گانو به قانوناً محفوظ وي.

ناظف شهراڼي خپل (انقلاب و شوروی در افغانستان) کتاب کې چې په کال ۱۹۸۴ چاپ شوی دی راوړيدي چې د اگسا د خفیفه پولیسو لخوا په زرو کسان نیول شوي او وژل شوي دي. ښاغلي ماردوس په نیویارک ټایمز ورځپاڼه کې د اسد الله سروري چې پخواني (اسد الله پیلوټ) تخلص کاوه، د ده اداره قصاب خانه او شکنجه خانه بللي ده، بې خواږي، د نوکانو ایستل، برقي شوکونه، لوړې او یخ ته درول د اگسا لخوا یو معمول کار بللی دی، ښاغلي پترېک کاشمینی د دې جنایت کارانو محاکمه غواړي. او داسې یې لیکلي دي.

د ۱۳۶۱ کال د وږي لومړۍ نېټه ډله ییزې وژنې.

د ۱۳۶۱ د زمري په دوهمه نېټه ډله ییزې وژنې.

د ۱۳۶۱ د غوايي په دوهمه نېټه ډله ییزې وژنې.

ان شورویانو دا انقلاب غندلی دی، تره کي او امین ته یې د مدارا توصیه کړې ده، (جنگ در افغانستان) ۲۸۵ مخ کې چې په ۹ کالو اشغال کې شورویانو هم د هر جنایت مرتکب شويدي، د بې گناه کسانو وژل، غلا، قاچاق او احتکار ته گوته نیولې ده.

آن په همدې کتاب کې راغلي، کله چې دوو تنکي هلکانو د قواي دوست غلاوې وليدې، د قواي دوست سربازانو هغه واړه هلکان (قالب گل (۱۴ کلن) او اقا شیرین (۱۳ کلن) ځای پر ځای ضربه کړل، چې غله افشا نه شي.

تره کي نور پوهېده چې وضعه د ده په لاس کې نه ده، او دی د خپل وفادار شاگرد په چنگال کې دی. قادر د خپل کتاب په (۲۷۷) مخ کې لیکي چې د گلابزوي د شکایت په ځواب کې وايي چې د (امپراطور سره ځان مه مخامخ کوه).

د هرات د کب ۲۴ مه پاڅون ۵۰ زرو شهیدانو او قربانیو سره وځپل شو، ملگري امین صاحب چې هغه وخت کې د بهرنیو چارو وزير او د لومړي وزير مرستيال و د دې پاڅون نه شوک وليد. د کب د میاشتې پر ۲۴ کال ۱۳۵۷ د هرات د فرقې وطن پاله او مومن افسرانو و درېدل، د فرقې قوماندان سيد مکرم او والي نظيف الله او روسی مشاور هوایی میدان ته و تښتېدل. جنرال نبي عظیمي سيد مکرم بې کفایت او والي عیاش او بې ناموسه بللي دي. د کتاب ۱۸۱ مخ (رهبر توانا تره کي) کاسگین ته په ټیلیفون کې د لښکر د رالېرلو هیله وکړه، ان تر څو په تلوار مسکو ته لاړ او خپله او د گوند ناتواني یې په عرض ورسوله. (هجوم بر افغانستان) کتاب.

بې گناه گناهکاران

ملگری تره کي: مور تر سوسیالیزم کې گام وړاوه، راساً کمونیزم ته ورسېدو. (هجوم ۵۹ مخ)

د مقدسې گناه په تور کله چې بندیز ولگېد، انقلابیان لکه وحشي لیوان سپړکونو او کوڅو ته راووتل په دوبي اوژمي د کمونستي رژیم په ټولو دورو کې د شپږ بجو نه وروسته به بندیز ولگاوه، د شپې به نارامه، ارامي کې به لیوانو په شان و تشو سپړکونو او کوڅو ته د تالاشي په پلمه راووتل د اسلامیت، عدالت، قانونیت او انسانیت ټغر یې نور ټول ؤ. تالاشي، نیول، شکنجه، جنسي تیری او بالاخره وژنې وې چې ټوله به بې کفنه تر خاورې لاندې کېدل ؤ، که څه هم د هیچا جرم ثابت نه ؤ. اصلاً به هیڅ جرم نه درلود.

چې زه دلته د ځینو شهیدانو اسناد محکمې درانه مخ ته وړاندې کوم؛ دې کسانو اصلاً یوازې بې گناهي گناه وه.

محمد قاسم د مخابراتو کاتب د پیغمبر (ص) د خوب د لیدو په گناه، د اگسا د مدیر محمد هاشم امیري په لاس لیک د ۲۱۶۷ نېټه ۲۱/۱/۵۸ لیک پواسطه.

محمد اسمعیل د محمد یعقوب زوی د کرهڼې محصل

فیروز د غلام جان زوی د طب محصل

عبدالباري د عبدالجلیل زوی د حقوقو پوهنځي محصل

شکر الله د الف محمد زوی د حقوقو محصل

نور الله د سید حبیب الله زوی د ساینس محصل

د اگساد مرستیال نواب په لاس لیک د پولیسو قوماندانۍ ته معرفي شول. ډگرمن میر عبدالرشید عسکر زاده د کندز قوماندان پلچرخي ته تسلیم شو، لکه د نورو غوندې یې د مړي او ژوندي پته نشته، حدس دی چې لکه د نورو په شان کفن به یې هم نه وي ورکړی.

کله چې دا بې کفنه زندانیان به ووژل شول، نو د زندان ته سند په توگه همدا ډول په متحدالمال ډول، محبس ته سند (لیک) تر دې جملې لاندې مثلاً (احمد د محمود زوی) جهت اجراءات که مدنظر است اعزام دارید) جهتي اجراءات هغه اجراءات و، چې سر په نیست به شو او یا لا پخوا شهید شوي او یا وروسته شهید شو. (جهت اجراءات) هم هغه اجراءات و (چې سر په نیست) به شي. دا سند په دې خاطر محبس ته ورکول کېدو چې مطلوب یا تورن کس به مخ کې د یو رسمي مکتوب په واسطه محبس ته ورکول کېده، دا اسناد د انجنیر میرویس وردگ د خلق او پرچم د جنایاتو په کتاب کې په تفصیل سره راغلي دي.

گوندیان په دې داد ؤ، چې پوښتنه نشته، عمومي گوندی پالیسي هم همدا ده او (انقلاب برگشت ناپذیره) دي. دو روز پی در پی ویډیويي کسټه کې هم ثبت شویده.

چې تر صحرايي محاکمې لاندې، ټولې ژونې او اجراءات شفاهي امر کېدل، ولې چې باید اسناد پاتې نه شي او یا یې د لیکونو فرصت نه درلود، وژنې صحرايي محاکمې تر عنوان لاندې وي.

چې د هر ډول تشریفاتو نه خالي، (نه تحقیق، نه وکیل دعوا، نه څارنوال، نه قاضي، نه کفن او نه قبر) اما د کارمل د وخت (خاد) یو ظاهري تشکیلات درلوده چې د ټولو نړیوالو نورمونو خلاف یوازې یوه مرحله یي محکمه مدنظر نیول کېده، هغه کې هم نه وکیل و، نه دفاع و، اکثرأ غیایي فیصلې وې، نه قبر و او نه کفن. د (ج، ق) د ۳۹۴ او ۴۰۱ مادو خلاف عمل ؤ چې د

۱۶. حاجي محمد وزير ولد امان الله، فيوډال د حيات الله زيارمل پرچمي والي اروزگان ورور، درجه اول
۱۷. حاجي عبدالوهاب ولد ملا محمد حسن، فيوډال مستبد اخوان
۱۸. داد گل ولد محمد اعظم، اخوان
۱۹. حميد الله د حاجي نور محمد زوی، فيوډال مستبد
۲۰. شمس الحق د عبدالرحمن زوی، فيوډال مخرب
۲۱. حاجي عبدالنبي د خدايداد زوی، اخوان مخرب
۲۲. سيد عبدالرحيم شاه د محمد ابراهيم شاه زوی، ملاک
۲۳. حاجي آغا گل د محمد نبي زوی، مستبد
۲۴. حاجي خان د حاجي ظريف زوی، اخوان
۲۵. حاجي محمد عمر د حاجي نور علي زوی، اخوان
۲۶. حاجي انبيا د حاجي محمد ابراهيم زوی، سرمايه دار قاچاقير
۲۷. محمد حنيف د محمد حسن زوی، سرمايه دار قاچاقير
۲۸. عبدالباقي د روزي محمد زوی، سرمايه دار قاچاقير
۲۹. اسد الله د حاجي داوود خان زوی، برادر اش به پاکستان فرار کرده است.
۳۰. عبدالغفور دملا جمعه زوی؛ قاچاقير، جاسوس پاکستان درجه اول
۳۱. حاجي عبدالله د حاجي کریم زوی قاچاقير، جاسوس پاکستان درجه اول
۳۲. حاجي اکبر د ملا گزر زوی؛ قاچاقير، جاسوس پاکستان درجه اول
۳۳. حاجي وزير د پاينده زوی؛ قاچاقير، غدار انقلاب درجه اول
۳۴. حاجي مولا داد د مير اسلم زوی؛ قاچاقير، غدار انقلاب درجه اول
۳۵. محمد صديق د حاجي عبدالرحمن زوی؛ فيوډال، پرچمي
۳۶. غلام رسول د غلام دستگير زوی؛ فيوډال، پرچمي درجه اول
۳۷. سلطان محمد د عبدالروف زوی، مخرب درجه اول

- سزا ور دي. د انجنير ميرويس وردگ د کتاب ۷۲ مخ پاڼه ۳۲ تنو لېست د جنرال عمرزي هم د خپل کتاب د (کابل شپې) نومې کتاب کې يو ليست خپور کړی د انجنير ميرويس وردگ (د خلق او پرچم ژوندي جناياتونه) نومې کتاب کې هم نشر شوي دي دا يوه هم بله بېلگه د جناياتو د ثبوت دپاره د کندهار د زندانيانو نويو لست.
- د کابل شپې په ۱۵۳ مخ چې ۴۴ تنه شهيدان دي. دا کسان د اگسا ۱۳۲۰ / ۱۳ / ۱۲ / ۱۳۵۷ نمبر ليک د محمد عثمان مدير په لاس ليک زندان ته لېږل شوی دی، چې نور چا و نه ليدل.
۱. عالي ياور د اختر زوی، شعلي يي سازمان درجه يك
  ۲. آغا محمد ولد يار محمد، اخواني سازمان درجه يك
  ۳. حاجي گل ولد د سلطان محمد زوی، اخواني سازمان درجه يك
  ۴. حاجي فضل محمد د حاجي نيك محمد زوی، فيوډال مستبد، اخوان درجه يك
  ۵. سيد محمد يوسف د سيد محمد آغاې زوی، مخرب
  ۶. وکیل عطا محمد د حاجي نيك محمد زوی، ضد انقلاب
  ۷. حاجي عطا محمد ولد حاجي سلطان محمد، مخرب
  ۸. حاجي يار ولد حاجي محمد دين، اخواني
  ۹. حاجي فيض محمد ولد حاجي سلطان محمد، متنفذ
  ۱۰. حاجي محمد شاه ولد ازاد خان، سازمان يافته
  ۱۱. حاجي خير محمد د حاجي ملك زوی، فيوډال مستبد
  ۱۲. حاجي عبدالکریم ولد نيك محمد، فيوډال مستبد
  ۱۳. حبيب الله ولد حاجي جان محمد، مخرب اخوان
  ۱۴. حاجي غلام رسول ولد محمد افضل، مخرب اخوان
  ۱۵. ملا آغا ولد تاج محمد، مولوي اخواني و دو برادرانش به پاکستان فرار کرده، درجه اول

۳۸. عبدالواحد د اختر محمد زوی، مخرب درجه اول
۳۹. ملا سيف الدين د قمر الدين زوی، مخرب درجه اول
۴۰. عبدالباري د عبدالسخي زوی؛ فيوډال، مستبد درجه اول
۴۱. جان محمد د شيرزاده زوی؛ فيوډال، مستبد درجه اول
۴۲. عبدالوهاب د عبدالغياث زوی، اخواني درجه اول
۴۳. حاجي محمد امين د حاجي نياز محمد زوی، اخواني درجه اول
۴۴. ملا پاينده محمد د عبدالواحد وی، اخواني درجه اول.
- له پورتنې لېست سره ۴۴ نفر د ۱۱۰۷ / ۱۶ / ۸ / ۱۳۵۷ ليک په مل د کندهار د څارندوی د قوماندان جگړن حسام الدين په لاس ليک د څارندوی عمومي قوماندان په عنوان بل را ليرلی شوی لیست.
- دا کسان د رژيم په بند کې وو، بيا چا و نه ليدل، د بې کفنان په کتار کې وشميرل شول. مړی يې هم وارثانو ته نه دی ورکړل شوی.
- عمرزي د خپل کتاب په ۱۸۹ مخ کې د کندهار بل لیست خپور کړی دی.
۱. حاجي قطب الدين د حاجي محمد خان زوی؛ زارع، فيوډال مستبد درجه يک
۲. ملک نور محمد د دين محمد زوی؛ زارع، فيوډال متسبد درجه يک
۳. حاجي امام الله د حاجي جمعه خان زوی؛ قاچاقبر، فيوډال مستبد درجه يک
۴. حاجي اختر محمد د حاجي احمد زوی؛ قاچاقبر، فيوډال مستبد درجه يک
۵. زمان د حاجي الله داد زوی؛ قاچاقبر، فيوډال مستبد درجه يک
۶. حاجي سلطان محمد د الله داد زوی؛ قاچاقبر، فيوډال مستبد درجه يک
۷. حاجي عبدالمنان د الله داد زوی؛ قاچاقبر، فيوډال مستبد درجه يک
۸. ملک بلند د نیک محمد زوی؛ زارع، فيوډال مستبد
۹. عبدالحق د عبدالامين زوی؛ زارع، فيوډال مستبد
۱۰. عبدالحکيم د حاجي محمد نعيم زوی، اخواني
۱۱. حيات محمد د فخير الدين زوی، زارع
۱۲. حاجي دوست محمد د عبدالقادر زوی، زارع ضد انقلاب درجه يک
۱۳. جلاد خان د جمعه خان زوی، زارع
۱۴. عبدالروف د علي محمد زوی، اخواني
۱۵. دلبر د عبدالستار زوی، زارع
۱۶. ملک محمد افضل د راز محمد زوی؛ زارع، فيوډال درجه يک
۱۷. محمد شفيع د ملا حاجي محمد مومن زوی؛ فيوډال و ضد انقلاب
۱۸. ملک وليخان د ادم خان زوی، فيوډال و ضد انقلاب
۱۹. محمد شفيع د عبدالباقي زوی، ملا امام
۲۰. نور الناس د محمد اخلاص زوی، زارع مستبد
۲۱. حاجي عبدالغفور د حاجي آغا محمد زوی، زارع مستبد
۲۲. حاجي محمد عمر د اختر محمد زوی، زارع مستبد
۲۳. حاجي گل محمد د حاجي عاشق زوی، زارع مستبد
۲۴. عبدالکريم د حاجي سليمان زوی؛ زارع، ضد انقلاب
۲۵. حاجي فيض الله د حاجي فيض محمد زوی، زارع خاين
۲۶. نصر الله د شاولي زوی، زارع خاين
۲۷. عبید الله د ملا عبدالله زوی، زارع خاين
۲۸. محمد ناصر د دين محمد زوی؛ باغبان باشي، مخرب
۲۹. شير محمد د حاجي محمد اقبال زوی؛ معلم، اخواني شامل جنگ
۳۰. سيد علي محمد شاه د سيد نور محمد شاه زوی؛ زارع، فيوډال ضد انقلاب
۳۱. حاجي ولي محمد د غلام فاروق زوی، فيوډال ضد انقلاب
۳۲. عبدالظاهر د حاجي عبدالرحمن زوی، فيوډال ضد انقلاب

۱۵۸ او ۱۵۰ مخ د ۷ تنو د ښونځي د شاگردانو په هکله چې آن د ۹ ټولګي شاگرد هم په کې ؤ؛ د خلق او پرچم جناياتو کتاب کې داسې څرګندونې ډيرې راغلي دي.

۲۳۴ مخ ۱۰ تنه محصلين د امان الله عثمان په لاس ليک د اګسا مدير.

۲۴۴ مخ ۲ تنه افسران د نواب د اګسا مرستيال.

۲۶۵ مخ ۲۷ تنه شاگردان او محصلين دي، د اګسا رئيس پيلوټ په لاس ليک.

۲۷۳ مخ ۲۵ تنه افسران د سمونيار عبدالغني په لاس ليک.

۲۷۷ مخ ۶ تنه افسران د پيلوټ په لاس ليک.

۲۷۸ مخ ۲ تنه افسران د محمد اسحق حميدي مدير عمومي تحقيق په امضاء.

۲۶۵ مخ د ۲۷ تنه د محصلينو او شاگردانو لست.

کوم کسان چې زندان ته ولېږل شول، دا دې کسانو د مرګ په معنا و، د ولاياتو نه انتقال هم يوه ستونزه وه، د ولاياتو استهدا په مقابل کې د سروري هدايت او ځواب دا و چې: (به دوزخ روان کنيد) (به پاکستان روان کنيد).

د (خلق- پرچم جناياتو کتاب) د اطلاع ورکونې اطلاع د محکمې د فيصلې په شان ارزښت درلود، تحقيق او محاکمې ته اړ نه وو. دا مطلب (دو روز پی در پی ویدیويي کسټه کې هم صراحت لري.

ولس پوه شو چې پاڅون ته اړ شو، په مقاومت او دفاع ته و دريدل او مهاجرت او شهادت لار غوره شو د کومو اسناد چې زما لاس ته راغلي د محکمې لوړ مقام ته وړاندې کړم.

د هجوم کتاب په ۱۱۲ مخ کې راغلي دي چې شورويانو هم زغم کاوه او دا به يې ويل چې انقلابيان په پټه خوله خپلو شخصي مخالفانو سره د حساب تصفيه وکړه، د وينو بوي دوی مست کړي او د سبا له مسووليتته ډار نه لري، يعنې دلته د رژيم جنايات پوره څرګند دي، کله چې به د مشاورينو د

۳۳. سيد مير احمد د سيد شاه زوی، فيوډال شامل جنګ

۳۴. حاجي محمد حسن د حاجي محمد وزير زوی، ضد انقلاب

۳۵. اختر محمد د شير خان زوی، معلم اخواني تخریب کننده درجه يك

۳۶. حاجي نصرت الله د حاجي محمد وزير زوی، زارع فيوډال مستبد

۳۷. عبدالملك د عبدالاسحاق زوی، زارع اخواني

۳۸. عتيق الله د حاجي عبدالجبار زوی، زارع فيوډال مستبد

۳۹. حاجي محمد رحيم د محمد اسماعيل زوی، معلم اخواني

۴۰. ملا عبدالرب د محمد حسن زوی، مولوي ضد انقلاب

۴۱. محمد افضل لودين د حاجي جان محمد زوی، اخواني

۴۲. ملا امير محمد د ملا نور محمد زوی ملا فيوډال اخواني

۴۳. غلام دستګير د حاجي عيسى زوی، معاون معارف اخواني

۴۴. حاجي رحمت الله د حاجي جمعه خان زوی، قاچاقبر

۴۵. حاجي حسين د حاجي محمد عظيم زوی، تجار

۴۶. حاجي ملا د محمد شاه زوی، مخرب د دې کسانو د اتهام دپاره هيڅ ثبوت نه يوازې ټاپه وه.

عجب اداره وه، نه يې شاه پرېښود او نه يې گدا، د خلق او پرچم جناياتو د کتاب په ۱۴۶ مخ کې په يوه ليک د کابل د ۲۵ تنو نيول. د هيڅ چا دپاره به ثبوت او اسناد نه ؤ. گوندیانو نه حرفوي وژونکي جوړ شوي ؤ.

مثلاً سروري د اګسا د عمومي رئيس په لاس ليک باندې د ۱۹۲۳ / ۴ / ۱۱ / ۱۳۵۷ لمبر ليک په واسطه ۸ تنه چې يو يې خليفه ؤ، چې عام خلك ورته (ډم) وايي هم د زندانيانو په لست کې ؤ، دا د کاريگري حکومت د اجراتو يوه نمونه ؤ.

د دې کتاب په ۹۷ او ۹۸، ۴۲۴ د ۱۵ تنو، ۱۳۱ مخ د ۲۴ تنو، ۱۳۵ مخ د ۳ تنو د افسرانو د توقيفې په هکله د اسد الله پيلوټ په لاس ليک.

۱۰۴ مخ د ۲۰ تنو دهقانانو په هکله.

دې بې بندوبارۍ نه سر وټکاوه د انقلابيانو ځواب دا ؤ، «چې موږ هر څه ستاسې نه زده کړي دي».

افغاني انقلابيانو داسې کارونه کول چې شورويان ورته حيران وو، لکه د هجوم په ۱۱۸ مخ د پکتيا سل تنه ځوانان بې له جرم، بې له محاکمې د څارندوي د قوماندان سيد داود تړون و مخ ته د ده مرستيال په هغه شپه تير باران کړل. پر دې ټولو اعمالو ټولو گوندیانو اطلاع درلوده چې نن ورته دوی اشتباه وايي. دا اوس هم دا خلقي ځناوران هغه وژنې د وخت دولتي پاليسي بولي پيښيمانۍ نه کوي.

انقلابيانو دا هم زده کړي وو چې انقلاب قرباني غواړي او بې رحمانه کړنې بايد ولري چې په همدې ډول يې په لکونو کسان ووژل.

د اګسا د تحقيق د آمر امان الله عثمان په لاسليک د ۱۳۵۶ / ۱۶ / ۸ / ۱۳۵۷ لمبر ليک په واسطه ۱۷ تنه افسرانو دهمزنگ ته ولېږل.

انجنير ميرويس وردگ په کتاب کې (د خلق او پرچم د جناياتو ژوندي اسناد) کې راغلي دي:

۱. امان الله عثمان د تحقيق آمر: د اګسا د ۱۴۶۸ ليک نېټه ۱ / ۸ / ۵۷ د دهمزنگ د محبس په عنوان سيد غايب الدين د عبدالرحيم زوی د وروستي اجراءاتو لپاره راغوبتل د توقيف دوام او يا خوشې کېده يې څرگند نه دي، بايد وژل شوي وي. دا مکتوب د زندان لپاره د بندي تسليمېدو سند دی چې دا مسووليت اګسا پر خپله غاړه اخلي.

۲. د تخار قوماندان سيد کاظم په لاس ليک د طب څلورم ټولګي محصل سيد حسين د ايشان زوی د اخوان په تور د ۱۱۴۴ ليک نېټه ۴ / ۸ / ۵۸ ليک په واسطه، د کورنيو چارو وزارت د استخباراتو په عنوان وليږي چې نور ژوند او مرګ معلومات نشته.

۳. جګړن حسان الدين پيلوټ د کندهار د محبس عنوان: د ۴۵ تنو د کندهار او هلمند محبوسين د ۱۰۸۲ ليک نېټه ۱۰ / ۸ / ۵۷ ليک په واسطه د

پوليسو د عمومي قومانداني پر عنوان. دا هغه کسان دي نومونه يې مخ کې تير شول.

۴. دا کسان انجنير سيد داود تړون د پوليسو عمومي قوماندان د ۹۹۱ / ۲ / ۷ / ۵۷ ليک په واسطه لېږل شوی دی، نو يې د مرګ او ژوند معلومات تر اوسه نشته، تر څو کلو په غلط اميد چې روسي ته لېږل شوي دي رابه شي د زندان نه محمد طاهر بدخشي غوښتنه. مرحوم بدخشي څه شو، ټول په دې پوه دي چې وژل شوي دي. بدخشي په يوه شپه د قاضي عبدالهادي هدايت سره د کوټې نه يوړل شول.

د شهيد عبدالهادي هدايت زوی خالد نومی چې د خپل پلار هدايت او طاهر بدخشي سره د پلچرخي په زندان کې يوه کوټه کې ؤ. داسې بيان کاوه چې د شپې ناوخته وو، سپاهي راغي هدايت او بدخشي يې و غوښت چې د تلې ۲۵ کال ۱۳۵۸ ؤ. هدايت دو رکعته نفل ادا کړ د خدای او راستي ميدان ته په شجاعت ودرید، مګر بدخشي پيچاره تګ ته حاضر نه ؤ، مرګ يې نه غوښت تر څو سربازانو په زور کش کړ. بدخشي د هغه گوند او رژيم د خوا ووژل شو، کوم چې په تاسيس کې ده رول درلود.

د بخشي وژنه چې جنرال قادر هم گوندي ملګري ؤ، هم د خپل کتاب په ۳۲۰ مخ کې بيان راوړیدی. طاهر بدخشي د جمیلې نومې د کشتمند د خور سرې ؤ، بدخشي لومړی خلقي ؤ، چې وروسته ستمي شو.

د جنرال قادر د کتاب په حواله بدخشي ډير لږ په زندان کې باتې شو، چې په وژنه يې اقدام وشو.

بدخشي د تړون په لاس ليک د ۸۰۶ / ۱ / ۱۰ / ۵۷ توقيف شو، جنرال قادر بدخشي وژل د تلې په ۲۵ مه کال ۱۳۵۸ راوړیده (همدا کتاب ۳۲۰ مخ)

۵. محمد نواب د اګسا مرستيال! د ۱۷۹۰ / ۱۴ / ۱۰ / ۵۷ ليک د درېيو مياشتو حبس دپاره حاجي بازي د کوچي زوی د بدخشان اوسېدونکي د درېيو مياشتو د حبس لپاره کابل ته راغوبستلو کې د پوښتنې خبره دا ده چې دا

حبس په بدخشان کې هم د درېيو مياشتو لپاره تېرېدای شي، خو خبره بله ده.

۶. محمد نواب د اگسا مرستيال! د ۱۸۴۲ / ۲۴ / ۱۰ / ۵۷ ليک په واسطه منگل د محمد حسين زوی د لغمان متعلم د خلق د څارندوی د عمومي قوماندان په عنوان د دوو مياشتو لپاره کابل ته را وغوښت دلته به هم هدف بل څه وي.

او ۱۳۶۷ / ۱۷ / ۸ / ۵۷ لمبر ليک د امان الله عثمان لاسليک په واسطه د ۷ تنو محصلينو د زنداني کولو د دهمزنگ زندان په عنوان.

همدا ډول د توقيف په خاطر د اگسا ۱۵۷۰ / ۷ / ۹ / ۱۳۵۷ ليک د ۹ تنو محصلينو توقيف د امان الله عثمان د اگسا د تحقيق آمر. ۵۷ مخ.

د ۷ تنو محصلينو ليست اعزامي محبس د ۱۷۷۸ / ۱۲ / ۱۰ / ۵۷ د څارندوي د قوماندان په عنوان د اگسا د مرستيال نواب په لاسليک. خلق او پرچم کتاب ۸۱ مخ.

د عزيز اکبري د اگسا د مرستيال په لاسليک ۱۲۹۸ / ۱۱ / ۱۰ / ۵۷ لمبر ليک. د هلمند ولايت نه مور ته څو ليست رالېږل شوی، چې د بل يو رالېږل شوی ليست کسان داده: چې دا کسان هم د بې کفنانو په کتار کې ور زيات شول.

۱. نیاز محمد د غلام محمد زوی

۲. خانزاده د پير محمد زوی

۳. روح الله د محمد ايوب زوی

۴. حاجي جمال د سيد محمد زوی

۵. عبدالرشيد د عبدالقدوس زوی

۶. عبدالملك د عبدالرشيد زوی

۷. محمد صادق د عبدالصمد زوی دموسی قلعه اوسېدونکی

۸. محمد د خواجه نوروز زوی د موسی قلعه

۹. بشير د محمد جان زوی

۱۰. بلوڅ خان د حاجي مير زوی

۱۱. عبدالقدوس د لعل محمد زوی

۱۲. عبدالاحد د محمد رحيم زوی

۱۳. عطاء الله د حبيب الله زوی

۱۴. عبدالقادر د ملا خشکيار زوی

۱۵. محمد جمعه د عبدالمجيد زوی

۱۶. محمد لعل د محمد امين زوی

۱۷. سيد لعل دمحمد نسيم زوی

۱۸. احمد خان د عبدالله زوی

۱۹. امان الله د حبيب الله زوی

۲۰. محمد رسول خان د محمد امين زوی

۲۱. حاجي بشير د دوست محمد خان زوی

۲۲. محمد ظاهر خان د محمد سيد زوی

۲۳. محمد اسحق د محمد هاشم زوی

۲۴. جان محمد د محمد جان زوی

۲۵. عطاء الله د دين محمد زوی

۲۶. داد الله د امير جان زوی

۲۷. سيد محمد د نور محمد زوی

۲۸. محمد لعل د محمد امين زوی

۲۹. ميراجان د محمد عالم زوی

۳۰. لعل محمد د اختر محمد زوی

۳۱. عبدالواسع د عبدالقيوم زوی

۳۲. خوش ملنگ د فاضل زوی

۳۳. لعل جان د سلطان محمد زوی

۵. غلام فاروق د سيداجان زوی درېيم بریدمن
  ۶. عبدالله د نصر الله زوی جگتورن
  ۷. علی محمد د مجید خان زوی جگتورن
  ۸. غلام جیلاني د محمد الله زوی دویم بریدمن
  ۹. گل محمد د محمد امین زوی جگتورن
  ۱۰. بهرام خان د غلام جان زوی دویم بریدمن
  ۱۱. عبدالصیر د عبدالقدیر زوی دویم بریدمن
  ۱۲. رحیم الدین د نجم الدین زوی خورد ضابط
  ۱۳. امیر محمد د شیرین محمد زوی خورد ضابط
  ۱۴. عبدالسلام د شهباز زوی ډگرمن
  ۱۵. محمد ظاهر د محمد گل زوی دویم بریدمن
  ۱۶. خیال الدین د یاور الدین زوی دویم بریدمن
  ۱۷. محمد ظاهر د محمد نادر زوی درېيم بریدمن
  ۱۸. عبدالواسع د عبدالله زوی جگتورن کندک گاز او کیمیا
  ۱۹. عبدالوکیل د عبدالرزاق زوی ډگرمن تفتیش عملیات
  ۲۰. محمد ظهر د خانجان زوی دویم بریدمن نقلیه قوای مسلح
  ۲۱. عطاء محمد د صالح محمد زوی
  ۲۲. نعمت الله د خیر الله زوی ډگرمن قطعه فرقه ۲۳۷ خوشکیار د انخرگل زوی درېيم بریدمن
  ۲۳. محمد رحیم د عرب الدین زوی جگتورن قطعه ۱۱۱
  ۲۴. خیال محمد د جمعه جان زوی درېيم بریدمن، دا کسان د بریکوت محبس ته سپارل شويدي.
- د کابل د څارندوي ۶۱۳۴ مو رخ ۵۲ / ۱۱ / ۲۴ لیک... په عنوان لیکلي چې د اردو افسران تسلیم شوی دي. بیا یې مرگ او ژوند ندی معلوم، په همدې لیک کې څو نفره لا ورك دي.

۳۴. امیرخان د محمد شاه زوی
  ۳۵. عبدالقیوم د محمد هاشم زوی
  ۳۶. خدالرحیم د فخر الدین زوی
  ۳۷. عبدالجبار د عبدالقدوس زوی
  ۳۸. عبدالحسیب د خشکیار زوی
  ۳۹. عبدالاحد د عبدالقادر زوی
  ۴۰. غلام سرور د عبدالوهاب زوی
  ۴۱. عبدالجبار د محمد شاه زوی
  ۴۲. عبدالباقي د آغا نور زوی
  ۴۳. محمد جمعه د صاحب خان زوی
  ۴۴. عبدالرزاق د عبدالعزیز زوی
  ۴۵. عبدالواحد د عبدالعزیز زوی د موسی قلعه اوسېدونکی .
- په دې ټول جدول کې یوازینې نمبره (لوړه نمبره) اول درجه ورکړل شوې ده چې د انقلابیانو په نزد دا یوه خاصه مانا لري او دا ټول ۴۵ کسه د یوې ولسوالۍ اوسېدونکي دي. چې مړ او ژوندی یې نو چا و نه لید.
- د کندهار، هلمند او کندز ولایتونو شهیدانو لېست چې د نمونې په ډول د میرویس وردگ له کتابه (د خلق او پرچم د جنايتونو ژوندۍ اسناد) څخه اخیستل شوی او اوس له همدې کتاب څخه ۲۲۳ / ۲۷۴ مخونو څخه د عسکري او اردو مظلومو بې گناه کسانو لېست هم د محکمې لوی حضور ته وړاندې کومه. چې د عمومي قوماندان لخوا دا کسان عمومي ریاست ته لېږل شوي دي چې ټولو وژنو کې شخصي عقدي رول درلود.
۱. غلام دستگیر د امیر محمد زوی خورد ضابط
  ۲. محمد آصف د محمد عمر زوی تورن
  ۳. امیر جان د سید احمد زوی درېيم بریدمن
  ۴. محمد برات د محمد رستم زوی خورد ضابط

۳۶۲ مخ د لوی درستيز محمد يعقوب د جلال آباد د عملياتو په هکله داسې وايي: "اسيران جنګي موجود بود، شخصاً به قتل آنها پرداخت، ياوران يعقوب جاغوره‌هاي ماشيندارها را که از فرط فير کردن های بلاوقفه گرم می آمدند، تبديل ميکردند، يعقوب لوی درستيز يك بار دو صد تن و به آن دنيا فرستاد. و ازین عمل خود تقدير خاص امين را دريافت کرد." قادر کتاب ۳۲۹ مخ. د کريم يورش وژل يې هم راوړي دي.

د انقلابي ملګرو ته خرابي او وژل يو وياړ و، لکه چې قادر خپل کتاب ۴۰۶ مخ کې د (جنرال بيګي) په هکله هم داسې ليکي چې د هرات په جنګ کې يې ويل چې (زنده جان) به (مرده جان) کړم. په دې شک نشته چې څومره خرابي او تلفات پکې اړولي وي، بيا هم د تورن اسماعيل خان مقابل کې مقاومت ونشو کولای او شاته ولاړ دا خبره چې زنده جان به مرده جان کړ عظيمي کله چې د هرات قومندان ؤ هم کړي ؤ، تاريخ مسخ نمی شود هم راوړیده.

جنرال قادر د کتاب په ۴۱۳ مخ کې د سفارتونو د هغه پرچمي سفيرانو کړو ته ګوته نيسي چې د تينبتي په وخت کې يې د سفارت شتمنی غلام کړې وې، لکه چې د نور احمد نور د واشنگټن سفارت غلا د ده په مقابل کې د ببرک لخوا د يو فشار په ډول کارول کېده.

يو ځلې تفتيش هم وګمارل شو، اوس هم (قضا بايد په دې برخه کې قضايي قرار صادر کړي).

جنرال غوث الدين په ګاګارين مشهور و، يو لايق پيلوټ، چې د غوايي په کودتا کې نقش درلود، بيا هم د ډاکټر نجيب د مخالفت پر بنا ووژل شو.

جنرال قادر په خپل کتاب ۳۰۹ مخ کې د احمد ظاهر قتل هم راوړی دی. تبصره داسې ده چې ويل کېږي چې د جنرال تړون لخوا د شخصي اړيکو پر بنا چې د ده دخښينې سره درلودې ووژل شو او د ترافيکې پېښې رنګ يې

د دې کتاب په ۱۹۱ او ۱۸۲ مخ د څارندوی د استعمال پر بنياد چې د لوی څارنوال مرستيال عبدالرحمن يعقوبي په لاس لاسليک شوی، ښيې چې د کلکان اوسېدونکی عبدالوحيد د عبدالنبي زوی دويم بریدمن هم مړ او ژوندی ورک دی.

د دې ليکونو نه څرګندېږي، چې هېواد ډېر شهيدان په دې دو، لومړيو کلونو (۵۷-۵۸) کلونو کې و. د هاليند څارنوالی کې د شهيدانو دوه لست، چې هر يو يې د (۵۰ زرو) تنو نمونه پکې درج دی ترتيب کړيدي. زه به دلته د هغو شهيدانو نمونه تقديم کړم چې اسناد يې را پيدا شوي دي.

د انجنير ميرويس وردګ هغه کتاب چې په اګسا کې د شهيدانو نومونه مستند د رسمي ليکونو، د سروري په لاسليک او يادو ولاياتو ته د رالېږل شويو کسانو په هکله دي او د لوی کتاب په توګه چاپ شوي دي، د جناياتو د اثبات دپاره نه منکر کېدونکي اسناد دي.

نور د دې رالېږل شويو کسانو مکتوب او تسليمي شته، نور يې تر اوسه مړي او ژوندي په لاس کې نشته، سروري يو شفر درلود چې د اعدام او وژنې په معنا و لکه، (پاکستان ته يې ولېږئ، يا دوزخ ته يې ولېږئ).

د زرو کسانو د مرګ او ژوند معلومات به نه ؤ، تر ډېر ه وخته پورې به کورنۍ د پلچرخي په دروازه کې په انتظار ولاړ و او خپلو عزيزانو ته به يې جامې هم ور وړلې، جنازه او کفن د هيچا ونشو.

زه د خپلې دعوا او اتهامنامې سره د نورو اسنادو او شواهدو ترڅنګ، د انجنير ميرويس کتاب (د خلق او پرچم ژوندي جنايات) وړاندې کوم.

نظام الحادي و، اسلامي او افغاني ارزښتونه سپکېدل، لکه چې وکيل، د صالح زيري له خولې په خپل کتاب په ۳۸۵ مخ کې د زيري د شراب څښلو بيان او شهادت ورکوي: چې بايد (ق، ج) د ۳۵۲ مادې سره سم ۶ مياشتې سزا و گوري. رژيم سراسر يو جنايي داستان و، مثلاً وکيل د همدې کتاب د

ورکړ. د ده کمپوزگر، ملگري، فضل احمد نى نواز د بهرنيو چارو وزارت مامور هم وواژه.

۳۱۹ مخ کې جنرال قادر ليکي چې ملا نياز محمد د الوتکي د کشف وروسته د روغتون سرطبيب او د وطنجار اخبى د امين او وطنجار د بلويانو ترمنځ جگړه کې ووژل شول.

عمرزى د خپل کتاب ۸۵۷ مخ کې د امريکا د سفير (ډبز) وژنه داود تړون لخوا چې د امين نږدې معتمد و، په عمدي ډول د گروگانانو سره چې د کابل په هوټل کې د تروريستانو سره يو ځاى تر اور لاندې ونيو.

عمرزى د کتاب ۱۴۷ پنځه تنه محصلان د امان الله عثمان مدير تحقيق اگسا په لاس ليک او په ۱۵۰ مخ کې تفتيش مدير يوازې د اخوان په جرم د سروري په لاسليك محبس عمومي ته معرفي شوي دي.

(کورنولوژي حوادث افغانستان) د ډاکتر جميل الرحمن کامگار جمع آوري ۲۷ مخ کې راوړي دي: د هرات د سليمي کلي ۳۳ تنه کليوال د سواد آموزى کورس ته د خپلو ښځو د لېږلو د مخالفت په اثر د ۵۷ کال د حوت پر نهمه شهيدان شول د همدې کتاب ۲۸ مخ د هرات د ملي پاڅون او ۲۴ زره شهيدانو په هکله ليکلي، چې د کوماندو قطعات د شهنواز ټپي په قيادت ډير تلفات راوړيدي په ۳۱ مخ کې د چنډاول د ۱۰۰۰ تنو شهيدانو تفصيل.

ډاکتر کامگار په مستند ډول د شهيدانو، د پېښې ځاى، د پېښې نيټه او د قاتلانو شهرت را ټول کړى دى.

د سلو تنو زندانيانو په پلچرخي کې اعدام کول، ۵۶ مخ.

په هرات کې د بمباردمان په واسطه ۴۰ تنو وژنه، ۵۹ مخ.

د لغمان ولايت څلور کلی د بمبارى په واسطه خرابه او يو شمېر شهيدان، ۶۱ مخ.

پر هرات د هوايي بريد پر واسطه ۳۰۰۰ تنو وژنه، ۶۱ مخ.

يو شمېر د پلچرخي د زندانيانو اعدام، ۶۱ مخ.

په غزني کې په تصفيوي عملياتو کې ۲۵۰ تنه وژنه، ۶۲ مخ.

په ننگرهار کې ۷۵ تنه د عسکري نه د فرار په تور وژنه، ۶۴ مخ.

د مجاهدينو د ميدان قوماندان رسول خان له پنځو يارانو سره په شهادت رسول، ۶۵ مخ.

قوماندان صمد په سالنگ کې په شهادت رسول، ۶۵ مخ.

د تخار قوماندان انجنير حامد الله، ۶۵ مخ.

د پروان قوماندان عبدالله نيازی، ۶۵ مخ.

قوماندان عبدالمطلب په پغمان کې، ۶۶ مخ.

تصفيوي عملاتو کې په کندز کې د ۵۴۲ تنو وژنه، ۶۷ مخ.

په ننگرهار کې ۸۰ تنه وژنه، ۶۷ مخ.

د قرغيې ولسوالۍ د ۳۰۰۰ تنو وژنه، ۶۸ مخ.

مولوي شفيح الله په کوه صافي کې شهادت، ۶۸ مخ.

د استاد فيض الرحمن فايز شهادت، ۶۸ مخ.

په هلمند کې دوې ورځې جنگ د ډېر و کسانو وژنه، ۶۹ مخ.

د پوهاند محمد عثمان روستار د کتاب د ۱۳۲ مخ کې د ۴۰۰ بنديانو شهادت چې د ۱۸-۵۰ کلونو منځ کې عمر ونه يې درلودل. د کندهار د

ارغنداب د ولسوالۍ د ۱۰۰ تنو وژنه، ۸۱ مخ کرونولوژي، کامگار کې داسې تفصيل راغلي دي. د کندهار د (دندې) د ولسوالۍ د کرز د کلي ۴۹ تنه د

سر شميرنې په مخالفت د انجنير ظريف لخوا د ده په دفتر کې په خپل لاس د ساطور پواسطه په شهادت ورسیده.

د کرونولوژي دوام:

د کندهار د لالا ملنگ شهادت، ۸۲ مخ.

د نورستان د ۲۰۰ تنو د شورويانو په بمبارۍ کې شهادت، ۸۹ مخ.

بي آمر په کابل کې وايي اسد الله سروري ته د ليدنې او مرستو د وعدو په خاطر ورغلی وم چې سروري په همدې ورځ د انقلاب څو تنه مخالفين په همدې کوټه کې ووژل. (هجوم ۵۹/۳۳۸ مخ)

د دولتي مطبوعې د وخت مرستيال په وياړ ويل، چې د غزني ولايت د انقلاب ضد عناصر په خپل لاس ۱۲۰ تنه وژلي دي. (رويدا د پنج ده اخير افغانستان) ۲۲۷ مخ.

همدې کتاب کې راوړي دي چې د پلچرخي په پاڅون کې ۴۰ تنه زندانيان شهيدان شول.

د غزني والي عبدالاحد ولسي به زندانيان هغو کسانو ته د وژلو لپاره تسليمول چې اطلاع او راپور به يې راوړي وو او بریدمن صالح محمد د سلطان محمد زوی هم والی ولسي ژوندي ورکړ چې د مړی او ژوندی پته نشته.

محمد گل وطنپال د ياني د خپل کتاب (افغانستان د ساره جگړې په لمبو کې) ۱۵۱ مخ کې د چنداول په پاڅون کې د ۳۰۰ تنو هلکانو او انجونو نيول او وژل راوړي دي. د همدې کتاب په ۲۲۲ مخ کې د کونړ د کراهه د ۱۲۰۰ تنه ولسي کسان وژنه راوړیده دی دا هم زياتوي، چې د کابل پوهنتون ۲۰ زرو تنو محصلانو يوازې ۴ زره تنه پاتې شول، نور يا بنديان، يا شهيدان او يا مهاجر شول.

تره کي به د لينن دا خبره تکرارول: چې د انقلاب پر دښمنانو بايد رحم ونه شي (هجوم کتاب ۹۷مخ).

د روداتو په ولسوالۍ کې د زاهيد ابراهيمي د شپږو تنو قوماندانانو د راکټ په واسطه وژنه ۱۳۶ مخ.

د تخار ولايت د راکټ په واسطه ۱۰ تنو وژل، ۱۵۰ مخ.

يو بل زجر کشيده د خليل حيفي په نامه خپل د زندان پر راغلي حالت د يو کتاب په ترڅ کې د (د تيره گي زنداني هاي خلق و پرچم کابل) ترڅ کې ليکلي دي او ډېرو وژنو ته اشاره لري.

قضا د ثبوت لپاره کولی شي چې بايد دا دومره کسان را وغواړي. دا د زندانيانو د ډول ډول شکنجو بيانونه کوي، ځينې د عمر تر اخيره معيوب شوي، ځينو تر شکنجې لاندې ساه ورکړې. په زندان کې کافي ځای نه و، يوه کوټه چې د ۲۰ تنو لپاره وه، دوی به ۲۲۰ تنه پکې اچولی وو او دې زندانيانو هر ډول روحي فشارونه او کړازونه ليدلي، تر ټولو لويه او شديده سزا د دور فيل سزا وه، چې انسانانو به يې سره څرخاوه. چا چې به ږيره درلودله ږيره به يې ترې شکوله.

د شکنجه گاه کابل کتاب په ۹۸ مخ کې يې د مدير خير الله د شهادت بيان راوړی دی چې مدير صاحب د ډېرو شکنجو وروسته به پر خپلو زخمونو ملهم ايښوده.

عبدالصبور سياستگ د ديوان جزا د قاضي چې غلام محمد نومېده او څارنوال فريد له غير انساني سلوک څخه شاکی دی. د فهم تايب او انځرگل د اعدام بيان يې خپل کتاب کې راوړيدي.

مولوي قسيم د تيل داغي څخه شکايت درلود، مولوي عبدالنافع هم د خاد رئيس مقيم پيکار لخوا شکنجه شوی. واقعاً د څو تنو ارډالو او ماشومانو حکومت و چې اصلاً اداره د روسانو لاس کې وه.

آن شورويانو د انقلابيانو دې وحشت او دشمنانه کړنو ته پام وه او پايله يې خطرناکه بلله، مگر د ستر لارښود بيا شعار دا و چې: "چې لاره مې هواره کړه، خپله نيلى څرنگه چې غواړئ وځغلوئ" مثلاً ايوان برشوف د کي جي

بي گناه گناهکارانو بله ډله

وکيل د خپل کتاب (از پادشاهی مطلقه الی سقوط جمهوری دموکراتیک افغانستان) په ۲۸۶ مخ کې د پرچميانو د وژلو په ترڅ کې د ۴۴۴ کوماندو قطعې قوماندان محمد هاشم وژل هم راوړيدي.

باز محمد زرمتمی د (پلچرخي زندان) کتاب ۱۰۲ مخ د غبرگولي په ۱۵ مه نېټه کال ۱۹۷۹ د پلچرخي په زندان کې د ۱۲۰ تنو زندانيانو وژل راوړي دي.

د گلاب بشر توقيفې د نواب په لاس ليک د (کابل شپې) ۱۴۴ مخ او ۱۴۶ مخ د همدې کتاب د مولوي گل محمد توقيفې د سروري په لاس ليک او ۱۴۷ مخ د همدې کتاب د ۵ تنو محصلانو د مدير امان الله عثمان او ۱۵۰ مخ کې د ۱۵ تنو محصلانو توقيفې د سروري په لاس ليک، د ۱۸۰ تنو وژنه د مرغومي ۸ کال ۱۳۵۸ (فاجعه ثور) کتاب ۱۵ مخ.

د مجددیانو ۳۴ تنه د شيخ محمد ابراهيم مجددي په گډون ښاغلي انقلاب هم د خپل کتاب ۴۳ مخ کې هم د کلا جواد پر مجددیانو ظلم په تفصيل سره راوړي دي.

داکتر کامگار دوام ورکوي.

په ۲۹ مخ کې د همدې کتاب د وري د يوويشتمې نېټې کال ۱۳۵۸ هم د کونړ (کرهاله) د ۱۲۰۰ تنو قتل عام خبر راوړی دی.

د باميانو د ولايت د ۷۶۰ تنو وژنه، ۳۰ مخ.

استاد غلام محمد نیازی او انجنير نصرتيار د ۱۳۴ تنو وژنه ۳۱ مخ.

د ۴۰ تنو او سيد اکبر وژنه په پلچرخي زندان کې همدا مخ.

د عليشنگ د ولسوالۍ د ۲۶۰ تنو وژنه، ۳۳ مخ.

د چار درې د ولسوالۍ د ۷۵۰ تنو وژنه، ۳۹ مخ.

د شتې ارچي د ولسوالۍ ۲۵۰ تنو وژنه، ۴۰ مخ.

مجاهد قوماندان آدم خان د ۱۳ تنو ملگرو سره په ننگرهار کې په شهادت، ۴۲ مخ.

د کابل د ولايت شمالي برخې بمباردمان د خلکو وژنه، ۴۳ مخ.

د وردگ ولايت د اختر د لمانځه پر جومات بمبارۍ کې ۱۲۰۰ تنو شهادت، ۴۴ مخ.

د خان آباد په ولسوالۍ کې د ۲۰۰ تنو نر او ښځو وژنه، ۴۶ مخ.

کندهار کې په سلگونو تنه د بمباردمان له عمله وژنه، ۴۸ مخ.

د کيمياوي وسلې په واسطه ۳۰۰ تنه وژنه ۵۳ مخ.

د سلو تنو زندانيانو په پلچرخي کې اعدامول، ۵۶ مخ.

په لوگر کې ۶۰ تنه ځوانان او ۱۳ تنه ماشومان چې په کاريز کې يې پناه وړې ده د شورويانو له خوا د گاز د استعمال په واسطه وژنه، ۵۷ مخ.

په هرات کې د بمباردمان په واسطه ۴۰ تنو وژنه، ۵۹ مخ.

د لغمان ولايت څلور کلی د بمبارۍ په واسطه خرابه او يو شمېر شهيدان، ۶۱ مخ.

پر هرات د هوايي بريد پر واسطه ۳۰۰۰ تنو وژنه، ۶۱ مخ.

يو شمېر د پلچرخي د زندانيانو اعدام، ۶۱ مخ.

په غزني کې د تصفوي عملياتو کې ۲۵۰ تنه وژنه، ۶۲ مخ.

په ننگرهار کې ۷۵ تنه د عسکري نه د فرار په تور وژنه، ۶۴ مخ.

د ميدان قوماندان رسول خان له پنځو يارانو سره په شهادت رسول، ۶۵ مخ.

قوماندان صمد په سالنگ کې په شهادت رسول، ۶۵ مخ.

په هلمند کې دوې ورځې جنگ د ډېر و کسانو وژنه، ۶۹ مخ.

دا کړنې ټولې د روسي مشاورانو تر نظر لاندې وې.

کبير کارواني په کندهار کې هغه جنايت تر سره کړل، تاريخ يې مثال نه لري عظيمي د (اردو او سياست) په ۱۹۰ مخ د کب د ۲۴ مې نېټې پاڅون د سيد مکرم ۱۷ مې فرقې قومدان او والي نظيف الله نهضت په امر او د نور محمد تره کي د کاسگين نه د هيلو او زاريو په خاطر د تاشکند نه الوتکو د بمبارۍ په واسطه پاڅون مات او تر ۵۰ زره نه زيات کسان شهيدان گزارش راوړی دی.

د پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار د کتاب په ۱۲ مخ کې راغلي، د روسانو لخوا دوه تنه تورنان تر شکنجې لاندې هلاک شول د شهيدانو کورنۍ د ډار په خاطر د روسانو د وژنې د پټولو لپاره د مستنطقانو سره د روسي د بورس وعده ورکړه چې خودکشي تصديق جوړ کړي، مگر ډاکتر فهيم نزيهې ډاکار و نکړ، مگر بيا هم دکتور فهيم نزيهې تهديد شو، بالاخره د خپلې مېرمنې لخوا چې روسي و، ترور او بښخه روسي ته وتبښيدل.

د همدې کتاب په ۱۳ مخ کې د عبدالوکيل د لوگر اوسيدونکي د کرهڼې محصل شهادت راورل شويدي، د ده تحقيق، هټيات کارمند اسد الله رحمانې او حسيب مومند نوميدي.

د ښوونځي هلکانو چې د ميرويس وردگ په کتاب کې د دوی توقيفې ته اشاره شويدي.

۱. عبدالرحيم د عبدالواحد زوی
۲. اقا ياد شاه ولد محمد علم زوی
۳. عبدالحارث د غلام ايشان زوی
۴. محمد سالم د صالح محمد زوی
۵. محمد امين د محمد علي زوی
۶. عنايت الله د عبدالله زوی
۷. محمد اسحق د محمد ابراهيم زوی.

د يو روسي عسکر بيان چې د شوروي عسکر په افغانستان کې عمداً بې گناه کسان وژنې د (مسکو په کنفرانس کې) وويل: هر څه د شورويانو په لاس کې و، افغاني گونديان يوازې د لوبغاړو رول درلود. کله کله به روسانو تر افغاني لوبغاړو زړه سوی درلود، مگر افغاني کمونستانو زړه سوی نه کاوه، لکه: سيد نجيب د سيد عماد الدين زوی د شينووارو اوسېدونکی، چې د انستيتوت صنعت په اداره کې د مدير اداري په توگه مامور و، يو مجاهد ته د دې لپاره چې ښار کې آزادانه گشت و گزار وکړي، د هويت کارت ورته ترتيب کړ، کوم وخت د همدې مجاهد موټر تالاشي شو، چې د موټر بانټ نه يو خلقي ملگري وژل شوي پروت دی، مجاهد تر شکنجې لاندې شهيد شو. د کارت په خاطر سيد نجيب الله په اعدام محکوم شو، مگر د شوروي مشاور د تجديد نظر په واسطه ۸ کاله بند ته تخفيف وموند.

د تخار ولايت د راکټ په واسطه ۱۰ تنو وژل، ۱۵۰ مخ.

د محمد اسماعيل ارغنديوال ولسوال په حواله د همدې کرونولوژي کتاب په ۱۵۳ مخ کې د ۱۲۸ تنو افغاني مهاجرو يې د ايران اسلامي حکومت (رد مرز) کړي او کمونستي رژيم ته تسليم کړيده چې رژيم لخوا په اعدام محکوم شويدي.

دا يو بل زجر کشيده د خليل حيفي په نامه خپل د زندان پر راغلي حالت د يو کتاب په ترڅ کې د (در تيره گي زنداني هاي خلق و پرچم کابل) ليکلي دي چې په ډېر سوزناکه تراژېدي مستند او ادبي جملو ليکلي. او په ۵۶ مخ کې د کابل د څارنوال روح الامين د ظلم او شکنجې بيان راوړی دی په ويلو ارزي.

د کتاب په ۱۶۷ مخ کې نبي عظيمي د اسد الله سروري قساوت د پرچميانو په هکله ليکلي دي، چې سروري د ټولو، هغو انسانو سره چې د ده لاس ته ورغلي و، همدا غير انساني برخورد کاوه او تر شکنجې لاندې وژل، د سروري انسان وژنه يوازې د پرچميانو سره نه، بلکه د ټولو انسانانو سره وه.

ملګرو، تره کي پام هم چارو ته را ګرځاوه، لکه قادر په خپل کتاب په ۷۷ مخ کې ليکي، چې ګلابزوي د امين نه تره کي ته شکايت وکړ، د هغه ځواب دا و، چې د (امپراطور سره ځان مه مخامخ کوه) يعني تره کي هم څه سر خلاص شو و، شورويانو هم د پرچميانو په برخه کې ډېر مسووليت احساس کاوه، پرچميان د شورويانو لخوا روزل شوي او پرې مصرف شوي و، اوس په ډاګه بغل ته شول او د ملګري امين د فشار لاندې هم وو. مګر بيا هم قتل عام دوام درلود په ګناهګار او بې ګناه پسې نه ګرځېدل انقلابيانو د ديکتاتور پوليتاريا تر نامه لاندې تصفيه دوام درلود.

بنديز دوام درلود. څوک چې مخالف و، هغه مجرم او ګناهګاره و او ګناهګار طبعاً محکوم په مرګ و، احتمالي مخالفينو هم د ژوند چانس نه درلود. آن د دې جنګي جناياتو او د بشريت په ضد جنايات، د ملګرو ملتونو د حقوق بشر کميساري د امين او تره کي صاحب د ۲۰ مياشتو د واکمنۍ د وخت جنايات د حقوق بشر په واسطه ولسمشر حامد کرزي ته گزارش وړاندې کړي. گزارش کې داسې هم راغلي دي، چې ګوندي مشران بې رحمه او بې کفايته وو.

چې دا جنايات د اسد الله سروري د اګسا د رئيس چې مستقيم تره کي صاحب سره په تماس کې و، عملي کېدل، په (رويدادهاي پنج ده اخير) ۲۲۰ مخ کې راغلي چې ((سروري په دستګيري، دسيسه سازيو کې دوامداره فعاليت درلود.)) او د همدې کتاب په ۲۲۲ مخ کې د کونړ کړاله قتل عام ته او په ۲۲۳ مخ کې د کندز چادرې د شورويانو لخوا ترسره شوي جنايت د ۲۵۰ تنو وژلو بيان لري چې په څو نورو کتابونو کې همدا قتل عام راغلي دي.

دياني په خپل کتاب ۲۲۶ مخ هم د انقلابيانو لخوا د بریتو د خړولو هم يو نابخشيديونکي جرم و .

د اګسا کارکونکی کوم چې د مکتوبونو لاندې امضا نه څرګنديږي خپله عمومي رئيس سروري، محمد نواب د رياست مرستيال، عزيز احمد اکبري مرستيال، محمد عثمان د تحقيق رئيس او عبدالرحيم دي.

د سپتمبر په ۱۳ مه کال ۱۹۸۲ سرو لښکرو د لوګر د حملې په وخت کې يو شمير د کلي خلکو کاريز ته پناه واخيستل. چې سرو لښکر په اخير کې کاريز ته زهرجن کيمياوي مواد ور واچول، چې وروسته د ولس ۶۰ تنه ځوانان او ۱۳ تنه وړکي هلکان د مرو جسدونه را وکښل. (روز شماری وقايع افغانستان) حامد علمي کتاب.

د انجنير ميرويس وردګ د راټول شوي اسنادو (د خلق او پرچم د جناياتو ژوندي اسناد) کتاب په مکتوبونو کې، د تخار د امنيه قوماندان سمونيار سيد کاظم، د کندهار د امينې قوماندان حسام الدين جګړن هغه کسان دي، چې د انقلاب ضد په پلمه، بې ګناه کسان زنداني کړي او کابل ته رالېږلي دي. دکندهار د قول اردو بريدمن امان الله د محمد سعيد زوی او تورن شير محمد د شادي خان زوی، د محمد انور سر حوزه وال د قول اردو قوماندان لخوا شهيدان شول.

پدې اسنادو کې عادي کاريګر او متعلم او د زيار استونکو هر طبقه ليدل کېږي.

د بې جرم مجرمانو وژنو نتيجه ورنکړه، مقاومتونو هم ورځ په ورځ پياوړي کېږي.

شوريان ته د نور قتل و قتال، جنايات بې کفايتۍ نا اهلتوب، ظلم او استبداد تر زغم ووت، وژنو، زندانونو، شکنجو، هم ګټه و نه کړه، ولس تابع نه شو، مهاجرتونونه مخ پر ډېرېدو شول، کلي او کورونه تش شول، تر څو شوروي د چارې په لټه کې شول، چې بايد په ادارو کې بدلون راشي، تر څو انقلاب ته نجات ورکړي. د بلې خوا (هفته فهم) ستر لارښود پام وکړ چې، په اسارت کې قرار لري، هر څه د وفادار شاګرد په لاس کې دي، د نژدې

پنځم فصل

د تره کي انقلابي محاکمه

د وړي ۲۲ مه

تره کي د ضد انقلاب په تور ووژل، چې ده خپله پدې تور ډيرې ووژل.
(هجوم کتاب ۲۵۵ مخ.)

تره کي صحرايي محاکمه دا هم يو کودتا او يو پاڅون ؤ، کله چې نور محمد تره کي د هوانا (کيوبا) د غير منسلک هېوادونو د کنفرانس نه د کابل خواته د راستنيدو په لارې کې څه وخت په مسکو کې لنډ تم او د ملگري پرژنيف او د نورو شوروي د مشرانو سره ليدنه او کتنه وکړه، مشوره دا شوه، چې امين د مخه بايد ليرې کړي او د جناياتو پيټي پر امين صاحب ور واړوي، مگر بر عکس د دې جناياتو پيټي پر خپل استاد (تره کي) ور بار کړه. ممکن ولس به څه آرام شي او د ببرک ډله (پرچم) هم ځان سره و نيسي، رهبر توانا د خپل اصلي خبرې پر بنا د پخوا په شان چې په ټولو تصميمونو کې (آغا بلی) و، ور سره ومنل امين صاحب چې د غوايي د انقلاب اصلي هير و، د منځه وباسي امين د احتياط په خاطر دې سفر کې خپل نژدې کسان لکه د تره کي صاحب ياور سيد داود ترون او داکتر شاه ولي د بهرنيو چارو وزير

سوکه، سوکه په دې شپو او ورځو کې د ارگ او گوند نه د باندې هم اوازې درځ وکړ، چې په گوند کې اختلاف ډېر شويدي، په گوند کې له دې کبله اخلاق او انسانيت نه و، هر څه په جنسي غرايزو او شهوت او خود خواهۍ بنا و، په ظاهره امين صاحب تل د وفادري او اطاعت ادعا کوله مگر بيا هم تره کي صاحب هم ځان په اسارت کې باله، ملگري امين د تره کي د بې عقلی نه نور پوزې ته راغلي و، شورويانو دوستان پوهيدل چې جنايات نور د رسوايي پړاو ته راغلي و او بدلون ته اړه ليدل کيدل کېږي چې دا پيښ شوي جنايات بايد پر يو چا وتپل شي، تر څو انقلاب وساتل شي، د دې طرح لپاره امين صاحب يو مناسب کس ليدل کېدې، چې په قربانۍ کې ونيول شي، د پرچميانو به هم عقده ووزي او برچميان بيرته صحنې ته راولي.
حبيب رهياب کال ۱۳۹۵:

اصلي ملي وحدت د پلچرخي په پولیگون کې دي. پښتون د هزاره، هزاره د تاجک، تاجک د ازبک په څنگ کې ښخ دي.

ليکلي شوي استعفا په غيا ب کې ومنل، د تپوس مجال نه و، همدا ډول د تره کي په وفات (وژنه) کې هم چا اوشکې تويې نکړې د ارگ د مډالونو رئيس رحمت الله منگل راته کيسه کول، "چې بې خبره کوټي باغچې ته ورغلم، تره کي صاحب د سيخ گول قفس کې پر يوه کلکه چوکي ناست دي. دی وايي چې د خدمت عرض مې وکړ، ده د چپس هيله وکړ، کله چې مې اشپز ته د دې هيله وسيله شوم، هغه راته وويل (اجل دي راغلي دي) منډه کړه".

تره کي تر يو وخت پورې اميد درلود، چې شورويان به يې په داد ورسپري، چې و نه شو، تره کي په نيټه ۱۹۷۹-۹-۱۴ ووژل شو.

عبدالوکیل په خپل کتاب ۳۱۵ مخ ليکلي دي چې:

۱- محمد يعقوب لوي درستيز

۲- جاندا د گارد قوماندان

۳- عبدالودود د ارگ د مخا برې آمر

۴- اقبال د گارد د امنيت آمر

۵- شايسته خان

۶- روزي خان د پلچرخي قوماندان نه هدايت واخيست چې تره کي د بالښت په واسطه د تړون د ترور او د انقلاب ضد اعمالو په تور مړ او ختم کړي چې دا د اکتوبر ۸ مه کال ۱۹۷۹ د فوتي اعلان تير شو. تره کي صاحب شکنجه شوي ندي. ملگري تره کي د پخواني وخت سره د مقاييسې وتلي ښه په غوښه پټ شوي و.

د روزي خان د ټلويزوني مرکې پر بنا، تر وژنې يوه ورځ د مخه کفن چاره هم شوي و، لومړی روزی خان پر خوله لاس ور ټينگ کړ بيا بالښت د احتياط په خاطر په خوله ور ټينگ کړ، چندان يې دوام و نکړ، (اميد اڅک) ليکنه تانند ويبپاڼه جون ۲۰ مه کال ۲۰۱۸. چې طب عدلي د وژنې اثار پيدا نکړي، روزي خان دا هم زياتوي، د دې لپاره چې عذاب و نکالي، لاسونه مو ور

ملگري د مراقبت لپاره ور سره مل کړي و، د استاد پټ تماسونه او ناوړه نيت به وفادار شاگرد ته په وخت او زمان سره استول او ستراتيژي دا و، چې وفادار شاگرد امين صاحب نه په ژوندي ځان نشي خلاصولاي په غير د مرگ نه.

کال ۱۳۵۸ د وږي مياشت ۲۲ باندې کله چې تره کي صاحب تازه د هوانا د سفر نه را وگرځيد امين يې خپل حضور ته ورغوښت، چې په ترڅ کې د امين د مرگ او ترور بندوبست عملي او د قتل په اقدام لاس پورې کړي.

تره کي چې د شوروي سفير پوزانوف هم ور سره و، امين خپل حضور ته وغوښت پلان دا و، چې امين په ارگ کې ضربه کړي.

شاگرد وفادار ملگري امين تر ده ځيرک و، ځان د مرگ نه بچ کړ، تړون ولگيد، د امين ساتونکي ځيرک وزيری ټپي شو، امين په منډه، منډه ځان لوی درستيز ته ورساوه، تره کي صاحب وويل ((چې اوس نو د هر څه پای شو))، پوزانوف هم د امين منډه تر کړکۍ پخپله وليدل.

لوی درستيز يعقوب او د گارد قوماندان جاندا ته هدايت شو چې تره کي نور نو محاصره او د گل خانې مانۍ نه، د ارگ کوټې باغچه ته د ده د مېرمنې (نور بي بي) سره انتقال او تر شديد نظارت لاندې کړي د ارگ کوټي باغچه کې يو وخت سردار عبدالولي او بيا د امين په امر جنرال قادر چې د کودتا په تور، تورن و، هم هلته بنديان و، وايي کوم وخت عليحضرت امان الله خان خپل تره سردار نصر الله خان هم دلته زنداني کړی و، وايي چې په لغړه کوټه کې واچول شول، چې نور بي بي شکايت په ډول وويل: (چې مور څه گناه کړيده چې دلته واچول شول) (هجوم) کتاب ۲۶۷ مخ.

شاگرد وفادار امين صاحب د وږي پر ۲۵ د پولينوم لخوا په غوڅ اکثریت و ټول مقاماتو ته وټاکل شو، او ټاکنې يې په چکچکو او هورا بدرگه شو، صالح محمد زيری (د خواري زوي) د خبل کتاب د (نيمې پيرۍ خاطرې) په ۴۲۱ مخ کې راوړيدي، چې مور ټولو يې له اعتراضه د تره کي شفاهي او بېله

ساتونکی ببرک او قاسم دا چې د تره کي صاحب امر يې اجرا کړ ونيول او بيا هم ووژل. دې دواړو يوازې امر ته اطاعت وکړ، تصميم نيونکي بل څوک و.

امين نور يکه تازه و، نه پرچم و، نه تره کي.

امين د دې واک په نشه مست و، د خپل ولي النعمت (شوروي) توطيې يې ته پام نه و، او ځان يې بيغمه باله، امين د ستالين اکټ کاوه، او د هغه عکس به يې د خپل کار پرميز ايښې و، امين به ويل، يوازې لس زره تنه فيوډالان سته که دا نابود شي مساله نوره حل ده. (توفان در افغانستان) ۱۲۷ مخ.

شعار دا و، کوم څوک چې زموږ سره ندي، زموږ دشمن دي. ډېر کسان وژل شويدي، چې کتابونو او مډيا کې يې نومونه ندي راغلي نوم ورکي شهيدان ډېر لرو.

د تره کي لخوا د امين صاحب د منځه وړلو هم اقدام په قتل دي او بيا د امين لخوا د رهبر توانا تره کي خلع او وژل، د حقوقي له لحاظ نا حق د ناحق په مقابل کې يو غير انساني، غير قانوني او غير اخلاقي کړنه ده، دواړه د مجازات وړ دي، د تره کي د اقدام په عملياتو کې تړون ولگيد او مړ شو.

په دې اعدام يا وژنه کې د قانون ډېر مواد تر پښو لاندې شويدي تره کي وصيت ونکړ، ان روزي خان يو گيلاس اوبه هم ور نه کړ، چې دې وخت کې د ده حلق ډېر وچ و.

۱. که د تره کي وژنه د ده د جرايمو په مقابل کې اعدام و بولو نو د جزا د قانون ۹۸ ماده اعدام ځړول راوپريدي نه د بالنست په واسطه.

۲. ۹۹ ماده د جزا قانون صراحت لري چې اعدام بايد محبس کې وي، نه په ارگ او کوټي باغچه کې. به کوټي باغچه کې توقيفي هم غير قانوني عمل دي، بند بايد په دولتي زندان کې وي.

وتړل، تره کي قضا ته تسليم او پښې يې له مقاومت نه وغځولې ژر يې په اصطلاح (جان، به جان آفرين تسليم کړه) کله چې يې يو گيلاس اوبه وغوښتې، هغه هم چا ورنکړي. تره کي کفن وموند، نور وطنوال نه کفن پيدا کړ و نه قبر. تره کي قسمت ته تسليم و، مگر سردار محمد داود تسليم نه شو، تر اخير مقاومت وکړ، چې بالاخره د افغان ملي بيرغ لاندې، خپله وينه تويې کړه.

د تره کي د دفتر ساتونکي ببرک او قاسم هم ونيول شول.

د دې عملياتو تلفات:

۱. نور محمد تره کي، رئيس دولت

۲. سيد داود تړون د رئيس جمهور ياور

۳. نواب د اکسا مرستيال

۴. د تره کي اعدام د انقلاب لپاره لويه قرباني و، تره کي ولاړ، امين راغلي، مگر د ولس په ژوند کې بدلون را نه غي. د تره کي صاحب وژنه د گوند د فيصلې په ډول اخبار شوه که څه هم دا يوازې د وفادار شاگرد تصميم و، تره کي صاحب هم د خپل وفادار شاگرد د قتل اقدام نيت درلود، چې د قانون پر بنا (اقدام په قتل) هم د سزا وړ دي.

د ولس ژونې او کړاو د پخوا په شان دوام درلود.

د ۱۶ زره شهيدانو لست چې امين پخپله پوره برخه پکې درلوده د کورنيو چارو د وزارت پر ديوالونو وځړول شول دا وژنې يې په خپل رهبر تاوان کړ، البته وژنې د تصفيې تر عنوان لاندې د ټول گوند پالسي و. بيا هم د گوند جناياتو يو بل ثبوت دي.

څرگنده ده، چې گونديانو پدې جنګي جناياتو کې ټول شريک دي، دا جنايات يوازې د تره کي او امين وخت کې نه بلکه د ببرک او نجيب په وخت کې هم دوام درلود، د (ج، ق) د ۲۳۴ ماده سره د ټولو لپاره مجازات غواړم. ملگري امين د تړون په وژنه او پرده باندې فير په تور د تره کي دوه

مرستيال دنده واخيسته چې د اګسا مشر سروري ووژني او يا يې ونيسي، چې دی پخپله د سروري د دفتر ساتونکي لخوا ضربه شو.

تره کي په وينو راغی او په وينو کې لار، د ده يو نيم کال واکمنی يوه توره او د ظلمت دوره وه، ملګري تره کي د دې جرمونو مرتکب شوی دی. د پردو د گټو دپاره پوځي پاڅون پلوی وکړه، او د دې پاڅون د دولت مشري ومنل البته د ده ور سره انقلابي ملګري يې هم د جرم شريکان بلل کېږي: چې د (ق، ج) د ۳۹۰ مادې سره د مجازات وړ دي.

۱. جاسوسي د (ج، ق) ۱۹۴ ماده. جاسوسي يې ثابته او مستنده ده.

۲. ډليزه وژنې تحريك او تشويق (ج، ق) ۳۹۴ ماده.

۳. د سيد داود تړون قتل، د ځيرک وزير ټپي کېدل د ده په هدايت.

۴. د امين د قتل اقدام مسؤل دي

۵. نقض صريح حقوق بشر او شکنجې منجر به قتل

۶. غير قانوني گوند جوړول ۲۲۱ د (ج، ق) سره.

۷. د دين ستيزي (ق، ج) ۳۷۴ ماده.

۸. فسق او فجور او بې ناموسي ترويج، (ق، ج) ۳۳۱، ۴۲۶ او ۴۲۹ ماده.

۹. د گوند د مصارفاتو نه ناوړه گټه پورته کول.

امين: تره کي نشه يي، بې عقل او بوډا خطاب وکړ (هجوم کتاب ۲۳۳ مخ). نور بي بي تره کي: کله چې تره کي او دده ميرمن د حرامسرای نه د (کوټي باغچه) لوڅې کوټې ته وليږدول شول، دې وويل: چې مور څه گناه کړېده. (هجوم کتاب ۲۶۷ مخ).

۳. ۳۱۷ ماده قانون اجراءات جزايي اعدام د جمعې په ورځ بايد نه وي، محاسبه څرگندوي چې رهبر توانا د جمعې په ورځ اعدام شو. رهبر توانا داسې حال کې مجازات شو، چې ناتوان شوي و.

۴. ۳۱۶ ماده قانون اجراءات جزايي صراحت چې د جزا تطبيق په وخت کې څارنوال او وکیل مدافع بايد حضور ولري، چې حضور نه درلود.

۵. ۳۲۰ قانون جراءات جزايي صراحت لري چې جسد يې اقرارو ته تسلیم شي. چې دا کار ندي شوي

۶. ۳۱۳ قانون اجراءات جزايي وايي چې ديني مراسم تر سره شي چې دا هم اجرا شوي ندي، فکر نه کوم چې لمونځ به يې شوي وي.

۷. محاکمه يې و نشول، تحقيق هم ترې ندي شوی البته جرم يې مشهود و.

بالاخره امين صاحب باختر آژانس ته خبر ورکوي، چې د تره کي د مرگ خبر د اکتوبر د مياشتې تر ۹ مې وړاندې تير نشي، د ميتروخين کتاب ۱۲۱ مخ.

گرچه امين په وروسته کې د ستر لارښود مرگ، د ور په برخه شوي ناروغي وبلل، مگر مستند اسناد ښيي، چې اعدام شويدي يا وژل شويدي که ملګري تره کي بريالي شوې واي، البته ده به هم پر خپل وفادار شاگرد زړه سوي نه واي کړي. دا هم د انقلاب يوه قرباني و، اما لويه قرباني د تره کي بريد پر امين او د تړون وژنه، ځيرک وزيری يې ټپي کېدل، ثابت او د شک وتلی کار دي. نو په دې اساس امين اقدام د تره کي په هکله، چې تره کي يې د ترور او ضد انقلاب په تور وواژه، يو ډول دفاع مشروع او عکس العمل دي.

قانوني غلطي دا ده چې تره کی بايد علني محاکمه او د ټولو قانوني مقرراتو په نظر کې نيولو سره محاکمه شوي وای نه په پټه د بالښت په واسطه.

تره کي صاحب يو څه بې پاسه هم و، همدا وفادار شاگرد و، چې دی يې د سردار د زندانه او محاکمې نه بچ کړ، په دې گيرو دار کې نواب د اګسا

تره کی: د انقلاب ډول به ډزیري، مور به نه یوو.

ملگری امین

بیرک: امین میر غضب- سفاک او د CIA جاسوس وباله

د وورې ۲۲ مه کال ۱۳۵۸ هغه ورځ ده کوم چې د تره کی لخوا امین تر یو ناکامه برید لاندې شو، چې د تره کی په توقیفې، برطرفي او بیا وژلو منجر شوه- امین واک په لاس کې واخیست.

حفیظ الله امین د حبیب الله زوی د پغمان اوسېدونکی په قام خروټی د امریکا نه فارغ التحصیل، یوه دوره د ولسي جرگې غړیتوب هم درلود د خپل استاد سره د تصفیه حساب نه وروسته خپل اصلي هدف ته ورسېد. پرچمیانو دی د CIA جاسوس باله که څه هم په دې برخه کې اسناد او ثبوت و نه موندل شو، د واک وړی، بې زړه شوی، زړه ور او لیوه مزاجه و.

د غوايي کودتا د ده په قوماندې په حرکت پیل وکړ، د تره کی د وژنې سره نو اوس هر څه د ده لاس ته ولویده، امین د (عدالت، قانونیت، مصونیت) اعلان وکړ. چې عملي نه شو او د ولس په ژوند کې کوم بدلون و نه لیدل شو، کور، کالي او ډوډۍ هم هېر شول.

د پخوا په شان بندیز، تالاشي، نیول، شکنجه او وژل دوام درلود، په زرو او لکونو وطنوال د گاونډیانو دښتو کې پناهنده شول، د تشریفاتو او لوکس او مجلل ژوند پلوي ؤ، له دې کبله چې د غوايي د کودتا قومنده ده ورکړی و،

نو ځان یې د (سپیده دم قوماندان) باله او ځان ته د ډېر واک حق غوښتونکي و .

د اساسي قانون په ۲۶ ماده کې راغلي چې جرم یو شخصي عمل دي. بل ته سرایت نه کوي، مگر امین د تره کی کورنۍ یې د سردار د کورنۍ سر په زندان کې یو ځای واچول. جنرال قادر د خپل کتاب ۳۱۶ مخ کې د وطنجار، گلابزوی، سروري د تینسټې په ترڅ کې بیان راوړی دی، چې امین صاحب د وطنجار، مزدوریار او سروري ښځې او د گلابزوي مور زندان ته ولیږل، سروري، گلابزوی او وطنجار د شوروي سفارت پناهنده گي ورکړه او وروسته د امین له ډاره شوروي ته په تابونو کې ولیږل.

د مجاهدینو او ولس- دښمني په څنگ کې چې پخوا به پرچمیانو هم مخالفت ور سره کاو، دا ځلي د تره کی پلویان او روسان هم ورته په مخالفت کې شول.

امین صاحب خپل ورور چې گوندي هم نه و، د شمال خوا د څو ولاياتو د زون تنظیمه مشر کړ.

ملگری امین اداره او انقلابي اجرات

سوما نومې چې د نامتو سندرغاړي او مهريار مېرمن نوم و، اړ ایستل چې نور د دې نامه نه لاس واخلي. چې وروسته سندرغاړي خپل نوم په (پرستو) بدل کړ، دا نوم ده واخیست محمود سوما ته د پوهنتون یو استاد خپل د علمي کدر کوم تیزس چې لیکلي و، او ده ته د ډېر ې خوشبیني پر بنا د کنټرول دباره او کتنې لپاره ورسپارلي و، محمود سوما هغه استاد شهید او د هغه پر تیزس یې ځان لپاره علمي کدر واخیست.

عبدالحکیم شرعي جوزجاني پولیت بیرو مقام ته را پورته کړل او انجنیر ظریف د مخابراتو وزیر، صاحب جان صحرايي د سرحداتو وزیر، فقیر

۴. د شوروي سفیر پوزانوف چې په ټولو جريانونو کې دخيل او توطيه گر و، د کابل نه وايست، ځينې لا هم وايي، چې په څپړه يې وهلی و.

۵. ستر خدمت يې، چې تره کي د انقلاب په ضد او د ترور په تور مجازات کړ، هېواد يې د هغه د شر نه پاک کړ.

د گوند په جناياتو کې که څه هم ده پوره برخه درلوده، افشا او د ۱۶ زرو بنديانو د وژلو لپست راويست او د گوند جنايات رسوا کړل ده هم (کور، کالي او ډوډی) شعار هېر کړل او د ده د (عدالت او مصونيت) شعار هم گټه و نه کړه، ده د هېڅ ډول قانونيت اسلاميت او انسانيت پروا نه کول.

د هجوم (۱۰۸) مخ کې راغلي چې تره کي او نورو خلقيانو د پرچميانو سره د امين د چلند پلوي کول.

د خلق گوند، بې اتفاقي او بې کفايتی ولس او نړی ته پوره څرگنده شوه، د گوندیانو خپل منځي مخالفتونه د ولس په گټه وو.

د دې کتاب په ۱۰ مخ کې د ترون په لاس ليک د مکتوب نمبر ۹۴۹ تاريخ ۱۲۷ / ۱۴ / ۵۷ د دهمزنگ محبس ته د ۲۶ تنو لېرل چې دلته د انقلاب به يوازې څلور مياشتې تېرې شوي دي. داسې څرگنديږي وژونکو ډېر زر په وژلو پيل وکړ.

د دهمزنگ د ۷۲۷۴ نېټه ۲۷ / ۶ / ۵۷ ليک په جواب کې د سيد داود ترون په لاسليک هدايت ورکول کېږي. که څه هم د مکتوب د کسانو حبس پوره دی، بيا هم بايد له بنده خوشي نه شي، د وردگ کتاب ۱۰ مخ.

همدارنگه امانيار د (شکنجه گاه کابل) په کتاب کې ليکلي يې دي، چې د تحقيق مستنطق بېسواده کس و، چې تل به يې ښکځل کول او زموږ د کورنۍ دوست چې شمس نومېده هغه يې اعدام کړ او د يو بل زنداني کيسه يې هم ذکر کړې

په همدې کتاب کې دمحمد امين معلم له ويره ډک سرگذشت چې د تره زامن يې (قهار او اشرف) پکې شهيدان شوی راغلي ده، چې له انسانيت

محمد فقير د کورنيو چارو وزير، خيال محمد کتوازی د اطلاعاتو او کلتور وزير، خير محمد ترانسپورت وزيران عبدالرشيد جليلی د پوهنې وزير وټاکل شول. تصفيه يې د پخوا غونډې دوام وموند.

آقا گل باعث، عزيز بسام، لعل پادشا، دوکتور عوض، استاد ذکريا، استاد حبيب الله، پوهنيار عبدالسلام، غلام رسول، ډاکتر محمد صديق د کندهار ښاروال د پرچم د غړيتوب په جرم بې له محاکمې ووژل او د اگسا نوم په کام بدل شو. (د وکيل کتاب مخ ۳۱۶)

د اسد الله سروري په عوض عزيز اکبري دې ادارې ته چې وروسته کې د ده زوم او وراره اسد الله امين وټاکل شول.

اسد الله پيام د پوليسو عمومي قوماندان شو، د شوروي سفیر پوزانوف يې د کابل نه وشاړه لويډبرژنيف د تره کي وژنه ځانته توهين باله، ولي د ده تره کی او د امين مقابل کې ولمساوه، شوروي په ډېر احتياط او خون سردی د انتقام په لټه کې شول او په همدې پلمه (اوبه خړې او ماهيان) ونيسي او خپل استعماري هدف ته هم ورسېږي او افغان هېواد لاندې کړي.

د امين سترې کړونو ته لنډه اشاره:

۱. پرچمي مشران د سفارتو په پلمه د هېواد نه ليرې کړل وروسته يې د کودتا په تور، تورن کړه، د سفارتونو نه برطرف، بيا را جلب کړل، هغه پوهيدل چې جلب په څه مانا دي، دوی د سفارتونو نه پټ شول، امين صاحب سلب تابعيت کړل پدې ډول د پرچم او خلق ترمنځ هغه پخواني تفاهم له منځه لاړ.

۲. جنرال قادر، کشتمند، شاهپور احمدزی، رفيع او ډاکتر علي اکبر يې د کودتا په تور ونيول، د اعدام سرحد ته ورسول.

۳. درې کلیدي وزير او د کودتا قهرمانان سروري، گلابزوي او وطنجار په تابوتونو کې د روسانو په مرسته لومړی تاشکند ته بيا بلغاريا ته د امين له ډاره ولېږدول شول او مزدوريار يې په پغمان کې ونيوه.

د کابل شپې ليکوال جنرال عمرزی د اگسا شکنجې او ستم په سمه توگه بيان کړی دی:

د دې کتاب په ۱۸۳ مخ کې راغلی چې سيد عبدالله د مدير زندان لخوا، يو زنداني چې پند بریتونه يې درلودل ووژل شو. د رژيم لخوا د زندانيانو هيڅ پوښتنه نه کيده او سيد عبدالله ډلگۍ مشر به پر زندانيانو جنسي تېری کاوه.

د قضا لوړ مقام پام دې ته را گرځو، چې ډېر او عمده وژنې، د کودتا په لومړيو کلونو کې چې تره کي صاحب او ملگری امين په واک کې و، ان د يوې ولسوالۍ نه وکتل شي يا د يوه کلي او يو ولايت ته پام وشي په لسگونو نفر را ټول شوي او نيول شوي دي. د ببرک او نجيب څوک چې پاتې ؤ، هغه دوی پسې را ټول کړل.

نور د انقلاب په نامه، جنايات شورويانو ته هم د منلو وړ نه وو، (طوفان در افغانستان) کتاب په ۱۰ مخ کې جنرال الکساندر لياخفسکي ليکي چې امين او تره کي بشري قوانين نقض کړي دي، او د همدې کتاب په ۹۳ مخ کې يې راوړي دي، چې د ملي او مذهبي ارزښتونو سپکاوی يې کړی دی.

عظيمي د کتاب ۶۷ مخ کې راغلي دي، چې صاحب جان صحرايي او انجنير ظريف ۳۶۶ د هوايي غوند قوماندان تورخان ته هدايت و، چې شاولي کوټ، ارغنداب او پنجوايي کې ژوند محرك پرېږدي.

کله چې د مخالفينو شمېر ډېر شو، هر والي پخپل ولايت کې تر اعدام پورې واک درلود، سيد منصور هاشمي په بدخشان کې، عبد الله امين په کندز او شمال خوا، عبدالاحد ولسي په غزني کې، انجنير ظريف کندهار کې، قادر په بغلان کې، سيد مکرم او نظيف الله په هرات کې.

الکساندر لياخفسکي د خپل کتاب (طوفان در افغانستان) په ۱۲۷ مخ راوړي دي، چې امين به ويل که ((موږ سل زره فيوډالان له منځه يوسو نور مسله

ليرې د شکنجې عجيب داستان لري او د قاضي او څارنوال بد سلوک ښکاره کوي.

حيات الله کارگر چې خلیق تخلص يې کاوه له زوی سره يو ځای د عبدالرزاق د يو ستمي قوماندان او ملك آصف د غنډ قوماندان په واسطه ونيول شو. او دواړه مستنطق ته وسپارل شول. د تحقيق څانگې مسؤلان اکثريت د رياست شش او يا رياست هفت وو. خلیق د همدې کتاب په ۲۱۲ مخ کې بيانوي چې سمیع الحق له شکنجې وروسته گنگی شو.

قاضي گل رحيم احمدزی: د خپل همصنفي بسم الله مقایسه د غير حق نيول کېدو او شکنجې بيان په ۲۲۰ مخ کې کړی دی.

غلام فاروق زرشوی د همدې کتاب په ۲۴۲ مخ کې د خپلو هم اطافيانو ډگروال شاه محمد، عبدالحی او سيد نقيب الله د بند، د عبدالله د وهل او ټکولو او د احمد شاه د اعدام بيان کړی.

زرشوی ليکي چې وطني کمونستانو يې د وژلو قصد درلود خو روسانو يې مخالفت وکړ او ده نجات پیدا کړ، همدارنگه دی ليکي (په وروستيو کې کوم کسان چې په اعدام محکوم شوی وو، ورسانو به وينه ترې په بوتل کې ويستله هغه به بې هوښه شو او بيا به يې فير پرې وکړ او مړ به يې کړ. پوهاند ډاکتر روستار تره کي هم په خپل کتاب کې دې موضوع ته اشاره کړې ده. دلته زرشوی د عبدالله له خولې د لوی څارنوال حشمت الله کياني او غني کلوله له جناياتو، خيانتونو او قاچاق څخه هم پرده پورته کړې او وايي: (عبدالله ۲۰ سال زندانی شد.)

د ۱۳۵۸ د وری مياشتې په ۲۷ د کونړ ولايت په کرهاله کې د رژيم د مخالفت په تور ۱۳۶۲ تنه قتل عام شول. (کورنولوژي حوادث افغانستان) ۲۹ مخ.

انجنير سيف الرحمن نصرتيار په شمول ۱۳۵ تنه د تحريك اسلامي برجسته غړی د پلچرخي په زندان کې په شهادت ورسيدل.

(توفان در افغانستان) په ۱۵۲ مخ کې راغلي چې د امين په درېيو مياشتو واکمني کې ۶۰۰ تنه يوازې گونديان وژل شوي دي.

ذهني او عيني شرايط برابر وو، اوبه سمې خړې شوې وي او ډېر دلايل موجود وو چې شمالي ستر گاونډي (د بېرک خبره) پر يو کوچنی، سوله دوست هېواد يرغل وکړي، او د ليويند برژنيف د پراختيا دوکتورين عملي کړي او د تزار او لينني تودو اوبو ته د رسېدو ارمان ته ورسېږي.

د انقلابيانو دا تر دې اوس جنايات يوازې د امين صاحب په غاړه واچوي او که و گولای شي ولس څه آرامه کړي او نوې څېره رامخته کړي. کي جي بي د دفاع او بهرنيو چارو وزارتونو ته دنده واخيسته چې د انقلاب د نجات په خاطر ملگري امين گوسمالي کړي او په تېره برژنيف د تره کي وژنه پر خپل مخ څپېره بلله.

امين بايد حذف شي، البته د امين حذف هم اسانه نه برېښيده. شوروي پوليت بېرو تصميم ونيوه چې تنبېدلي خلقيان او پرچميان ټول را ټول کړي او سرو لښکرو هم دنده واخيسته، د کي جي بي قطعيات په کابل کې په سفارت کې ځای پر ځای شول د الفا او زينت قطعيات هم کابل کې ځای ونيوه، شوروي سلاکارانو امين وهڅاوه چې د (تاج بيگ) غونډې مانې ته وکوچېږي. هرې ادارې، کورنيو چارو وزارت (کي جي بي) او د دفاع وزارت او گرميکو بهرني سياست کې خپله کار خانگي واخيسته.

د کي جي بي بهرنۍ برخې په افغانستان کې ډگروال بوگرانوف په تصادفي ډول بریدمن ميخايل طاليفوف چې د ازربايجان اوسيدونکي وموند، چې په ښه آسپزي هم بلد و، دنده ورکړه.

امين صاحب پوهيده چې شورويان به دې و نه بخښي او بريژنيف امين (مرتد، ظالم او پدرکش) باله، هجوم ۲۷۲ مخ ملگري ليويند بريژنيف د تره کي وژل ځان ته سپکاوی باله او امين غوڅ دريځ يې درک کړی و، چې کېدای شي لکه د مصر انوارالسادات مخ بل پلو واړوي.

حل ده)) امين صاحب به دا هم ويل چې افغانان يوازې زور پېژني، چې دا نظر به امين صاحب د شورويانو د اعتراض په مقابل کې وايه.

همدا کتاب دا هم زياتوي، چې په لومړيو ۱۸ مياشتو کې تر ۵۰ زرو زيات کسان ووژل شول د همدې کتاب په ۱۵۹ مخ يوازې د ۶۰۰ تنو د گونديانو وژل راوړي دي.

گونديان پدې ډاډه وو، چې تاريخ شاته نه ځي، دوی به د تل لپاره په واک کې وي او د بلې خوا يې زړونه پوره و، چې شورويان د دوی لپاره جنگېږي. ظاهر طنين د خپل کتاب په ۲۵۰ مخ کې ليکلي دي، چې گلابزوی د محمد موسی شفيق په هکله د تاريخ قضاوت د ملگري امين نه تپوس وکړ، د ملگري امين ځواب دا و، چې تاريخ زورمندان او هغه کوم څوک چې په واک کې وي پخپله گټه لیکي.

د همدې کتاب په ۳۴ مخ کې د کال ۱۹۸۷ جون د مياشتې د غزني د اندرو ولسوالۍ بمبارۍ او د زرو کسانو وژل راغلي دي. د همدې کتاب ۳۵ مخ کې په استاليف ولسوالۍ کې د روسانو لخوا د ۴۰ تنو وژلو ذکر هم شوی دی.

(کا جي بي در افغانستان) کتاب ۱۵۹ کې د پرچميانو لخوا د امين پلويان له دې د اگسا مامور سلطان گل او د روغتيا مامور سورگل وژل هم راوړي دي. د امين صاحب مخالفين ورځ تر بلې ډېرېدل، مخکې يوازې مجاهدينو له ده نفرت درلود، وروسته پرچميان هم ترې ناراضه شول. په وروستيو کې د تره کي ډلې، چې د تره کيانو په نامه يادېدل، هم ترې مخ واړوه. په اخير کې روسانو هم ورته په زړه کې شول، تر څو د مرغومي شپږمه را ورسېده او د وفادار شاگرد په لنډمهاله واکمنۍ کې وژنی و شوی، اما ډېرې نه؛ ځکه هغه څوک چې سر يې په تن ارزېده، نور پاتې نه و يا شهيدان شوي ول يا زندان کې پراته وو او يا مهاجر شوي ول.

د مرغومي شپږم

په ډير آرامۍ او خون سردۍ، کي جي بي او د دفاع وزارت او د بهرنيو چارو وزارت دنده واخيسته چې د يوه پوځي اقدام په واسطه امين صاحب له منځه يوسي. دا تصميم شفاهي و ليکل شوی کاغذ يې نشته ببرک ته بيا ضرورت شو چې په چکسلواکيا کې وموند، چې د امين پر ځای نصب کړي. گلابزوي، سروري، وطنجار، ډاکتر اناهيتا راتب زاد، وکيل، ډاکتر نجيب، نور احمد نور او محمد بريالي را غوند يې کړل چې تگ ته چمتو شي. دوی به خپل منځ کې شيرين بحث کاوه او پلان جوړاوه چې څوک اعدام، څوک زنداني او څوک حذف کړي. هجوم ۱۷۹ مخ.

د کومانډو خاص کنډک د الفا او زينت قطعات کابل ته رسيدلی ؤ، د هېواد شمالي سرحداتو ته ۴۰ قل اردو ور نژدې شوه. ببرک ته چې هيله پيدا شوه، نو يې وويل: (من هميشه باور داشتم که عدالت در دنيا وجود دارد) هجوم کتاب ۳۰۱ مخ.

امين صاحب ته د شوروي دوستانو لخوا مشوره ورکړه شوه، چې د امنيت په خاطر د ښار نه و وزی او د تاج بيگ مانۍ کې ځای پر ځای شي. ملگري برژنيف: امين مرتد او پدركش دی.

شپږم فصل

فريد مزدک: (افغانانو ته شوروي داسې اهميت لري لکه لمر چې ځمکې ته رڼا ورکوي) (د افغان- شوروي جگړه) ۴۲۸ مخ.

د مرغومي شپږمه

کال ۱۳۵۸ د مرغومي پر شپږمه ملگري امين د خپل نوې مانۍ په وياړ او غرور د کابينې د غړو لپاره له مېرمنو سره مېلمستيا ترتيب کړه، تر غذا وړاندې خوندوره سوپ (شوروا) هم سرويس شو کوم چې د ميخائيل ازربايجاني لخوا پخه شوی و . سوپ خوندور و، ملگري امين يې هم ډېر توصيف وکړ، اما دستگير پنجشېری، چې تازه له مسکو نه را گرځيدلي و، د شوروي مشرانو لخوا يې د امين لپاره توصيفونه او رضايتمونه راوړي وو، سوپ و نه خوړه، ممکن اشاره به ورته شوي وه. د صالح محمد زيری په بيان، دوا (الکول) هم وخوړل شول د پوهاند کاکړ د (افغان- شوروي جگړه) کتاب.

د عمليات مشر د کي جي بي ډگروال گريوچکوف ته هدايت و، چې امين مو ژوندي پکار نه دی. هجوم ۳۲۳ مخ.

څه وخت وروسته شکايت پورته شو، سوپې تاثير وکړ، ټول گنگس شول، د امين لپاره د سردار داود خان روغتون مشر ولايت خان د روغتون نه يو روسي ډاکتر سره و را ورسيدل چې دې وخت عمليات پيل شو، چې گلابزوي، سروري او وکيل هم ورسره و.

ملگري امين په داسې حالت کې وويشتل شو، چې بې دفاع او نا توانه ناروغه او گنگس و، يوې خوا او بلې خوا يوازې په زير پيراهنې او نيکر کې منډې وهلې. د ناروغ او ناتوانه وژنه نه اخلاق دي، نه ميرانه

يعقوب لوی درستيز پخپل دفتر کې د خپل شوروي سلاکار لخوا ځای پر ځای ضربه شو. يعقوب په ځنکندن و، چې د بهرنيو چار وزير عبدالوکيل، خپل شاور پرې تش کړ (افغان- شوروي جگړه) ۶۲ مخ. جنرال سيخافسکی هم تقريباً همدا ډول مطلب راوړيدی، چې د پرچم يو لوړ پوړی غړی يعقوب وويشت دده کتاب ۲۹۹ مخ.

د کورنيو چارو وزير فقير محمد فقير او د پوليسو قوماندان اسد الله پيام هم د شورويانو لخوا ولچک او په ډېره بې عزتۍ پر ځمکه اچول شوی و، عمليات ختم شول.

۹ بجو په شاوخوا کې د پېژندل شوي حنجرې (ببرک) نه د امين وژل او د کمونستي (تکاملي دورې) په نامه د کابل راډيو نه په تکراري ډول اعلانونه تېرېدل، امين مير غضب سفاک او نور محمد تره کي شادروان وبلل شول. په دې ډول د تاريخ يو بله صفحه واوښتل.

پوځ په عموم ډول کوم عکس العمل ښکار نکړ، پر امين هم څوک خپه نشول، د غوايي د اوومې په عمليات کې د خليل (...)) توپچی د مهتاب کلا قومندان په ډزو او د مرغومي په شپږمه د شوروي د يرغل په ترڅ کې د ملی قهرمان اعليحضرت شاه امان الله خان يادگار ويران، ويران شو.

ميتروخين د خپل کتاب په ۱۷۳ مخ کې راوړي دي، چې د سرحداتو وزير د قوماندان کبير او جنرال دوست نه هيله وکړه چې د شورويانو په مقابل کې مقاومت وکړي د سرحداتو وزير په هغه وخت کې صاحب جان صحرايي و. گهيځ د کابل ښار مهمې چهار راهي او مهمې دولتي ادارې د يرغليانو اشغال کړې وې.

دا د وير ورځ وه او افغاني غرور د يو څو ناولو لخوا تر پښو لاندې شو.

د شپې اووه نيمې بجې د دارالامان مانۍ تر اور لاندې ونيول شوه، ملگري امين او د ده دوه زامن عبدالرحمن، جنگياني او د ډاکتر شاولي مېرمن ډېر سربازانو چې شمېر يې ۱۵۰ تنو ته رسيد ووژل شول طوفان در افغانستان ۱۹۱ مخ.

د عبدالرحمن امين ماشوم زوی، خواک هم ټپي و، چې گلابزوی مور نه واخيست افغان شوروي جگړه د کاکړ کتاب ۵۹ مخ چې دهلك نور د مرگ او ژوند پته يې نشته ملالی او گلالی. د امين لوني هم ټپي شوې.

سروري د امين مېرمن پتمنۍ ته وويل چې (ميره دې مې در مړ کړ). د (افغان- شوروي جگړه) کتاب ۵۹ مخ.

د امين او دوو زامنو او ډاکتر شاولي د مېرمن جسدونه په کمپل کې و پيچول شول د شوروي، د مسلمانانو کنډک سره د دارالامان غونډي ته نږدې بې له کفنه او بې له جنازې تر خاورو لاندې شول. (هجوم کتاب ۳۲۳) مخ.

شورويانو هم تلفات درلودل، البته شمېر يې کم و. (جنگ در افغانستان) کتاب ۳۴۰ مخ کې د يو شوروي کوماندو له خولې ليکي: ((از پاسبانان از پا در آمده پريدم و به درون کاخ در آمدم.))

نبي عظيمي هم د خپل کتاب ۲۲۲ مخ کې ليکي: (تعداد زيادي اي افسران و سربازان درين شب با گناه، بې گناه به قتل رسيدند.) دا هم د غوايي د اوومې نه د وژنو دوام دي لکه: د چمتلې د دښت شهيدان د پرچميانو په ادعا ۱۷ زره تنو بې کفنه شهيدان بولي د (افغان- شوروي جگړه) ۱۶۲ مخ، البته د ۵۷ او ۵۸ کلونو وژنې دا ټول د تره کي او امين هدايت و.

امين لگېدلي او مړ و، چې سروري او گلاب زوی چې روسي يونيفورم په ځان و خپله د ملا وسلې را وايستلې د امين پر مړی يې خپلې تفنگچې تشې کړې.

د حفيظ الله امين د سلو ورځو واکداري پای ته ورسېده، رژيم نوی واکمن وموند.

د روسانو پر يوه بېطرفه او سوله دوست هېواد يرغل وکړ، د ځمکې او هوا نه پر يو غريب او ګاونډي هېواد را تويې شول او ټول ملي او بين المللي مقررات او قوانين يې تر پښو لاندې کړل، د هېواد خپلواکي او ملي حاکميت باندې لوبې وشوې. ملګرو ملتونو او نورو نړيوالو سازمانونو دغه عمل په کلکه وغانده.

د امين کورنۍ او ښځې او د صالح محمد زيري مېرمن د سلطنتي کورنۍ او د تره کي د کورنۍ د ښځو سره يو ځای پلچرخي زندان کې وچولې، د امين د کورنۍ موظف لمارف هادی يف د امنی په لور زړه بایله و، او د واده غوښتنه يې وکړه، چې د قومندان لخوا روسيې ته ولېږل شو، (تاندن ويېپاڼه) د مصطفی عمرزي ليکنه (امين څنگه ووژل شو) د جون ۲۰مه کال ۲۰۱۸.

گرچه جرم يو شخصي عمل دی او د سروري، وطنجار او د ګلابزوی مور او مزدوريار مېرمن يې له بنده را وايستل شوې.

د امين په وژلو کې هم تلوار وشو، دی بايد علني محاکمه او قانوني چلند ورسره شوی وای، د ده سره هم هغه معامله وشه لکه چې د سردار او تره کي سره چې وشوه، نه يې مړی چا وليد او نه يې جنازه او کفن. په دې عملياتو کې شوروي دولت ګټونکی شو، پخواني ارمان (تودو اوبو) ته يو ګام ور نږدې شول.

په کال ۱۹۸۳ د مسکو درېيم ټلويزیوني چينل کې اندريوپوف چې لا په کی جی بی کې و، د مرغومي د شپږمې، يرغل په باب چې د همدې شپې له پېښو يې گزارش ورکاوه په ډېر کبر او غرور وويل چې ((شوروي په دې حالت کې واک درلود، چې رژيمونه نسکور او نوی دولتونه رامنځ ته کړي)).

د افغان هېواد سره يې همدا وکړه، امين د نورو ګوندي ملګرو سره يو ځای د لاندې جنايتونو مرتکب شوی دی.

۱. ډله ييزې وژنې (جنګي جنايات) د ICC د قانون پر بنا.
۲. حقوق بشر نقض (ICC) د قانون او شکنجې.
۳. وسله وال پاڅون تحريك (ج، ق) ۱۷۵ ماده.
۴. جاسوسي (ق، ج) ۱۹۴.
۵. د تره کي قتل (ق، ج) ۳۹۴ ماده.
۶. د سردار د وژني تحريك، (ق، ج) ۲۰۶.
۷. د يو غير قانوني ګوند شموليت.

البته چې تره کي د امين د وژلو په اقدام جزايي مسوليت لري مګر د امين بريد پر تره کي هم جرم و، دفاع مشروع نه ده، بلکه د يوه غچ اقدام دی چې غچ او اقدام په جرم د قانون له مخې مجرم دی. امين سره هم قانوني چلند و نه شو، هغه مريض او ناتوانه و، مقاومت يې نه شواى کولى، بايد نه وای وژل شوی، بايد محاکمه شوی وای.

د دې شپې تلفات:

۱. حفيظ الله امين، رئيس جمهور
  ۲. عبدالرحمن، د امين زوی
  ۳. جنگياني، د امين زوی
  ۴. خوازک ماشوم، چې ګلابزوي له ځان سره واخيست.
  ۵. د ډاکتر، شاولي مېرمن
  ۶. يعقوب، لوی درستيز
  ۷. يو لوی شمېر کورني او بهرني سربازان چې د دواړو خواو سربازان نا خود آگاه په قتل ګاه ور مارش شول. عظيمي کتاب ۲۲۲ مخ.
- البته د ډاکتر شا ولي د مېرمني په ګډون هيڅ چا نه کفن وموند او نه يې جنازه وشوه، د امين صاحب په وژلو ډېر خوشحاله او ممکن څه انقلابيان به خپه وي د کمونستانو د واکمنۍ د وخت څوک چې په واک کې وو، دا جنايات، اشتباهات بولي په دې ټولو جناياتو کې د ګوند غړي د جرم

رفيق بېرک کارمل

ملگري امين، رفیق بېرک سياسي مداري باله

د بېرک د نامه سره د مرغومي شپږم تداعي کېږي او برعکس هم همدا ډول د مرغومي د شپږمې يرغل د امين او نورو کورنيو او بهرنيو انسانانو د وژلو تر څنگ چې افغان ولس ته درنه تمام شوه، د خپلواکۍ او ملي حاکميت تر سوال لاندې راغی. لومړيو کې د زندان دروازې خلاصې شوې د امين د وژلو سره هم کوم بدلون را نه غی؛ وژنو او زنداني کول د پخوا په شان شدت وموند، کورونه او کلي د مهاجرت په قصد تش پاتې شول، مجاهدين تر پخوا هم جدي شول.

کله چې د مرغومي شپږمه يادېږي، فوراً د سړی په پام کې بېرک را گرځي د يرغل په سر کې بېرک کارمل نصب شوی، کابل ته را واستول شو. دی د جنرال محمد حسين خان زوی د کابل د کمريو اوسېدونکی، د حقوقو د پوهنځي نه فارغ او دوې دورې په ولسي جرگه کې د کابل استازي و، په کمزوري اخلاق، کمونست او جاسوسی پېژندل شوی و. د خلق دموکراتيک گوند لومړی کنگرې غړو، ملگري امين ده ته (سياسي مداري) لقب ورکړي و، به تيری شو پانو کې د ده د اخلاقو او جاسوسي فعاليت مستند ليکنې راغلی دي. لفاظ او تيټ انسان ؤ، د واک دپاره هر څه حاضر ؤ.

شريکان يا په جرم کې اتفاق درلود، چې د (ج، ق) د ۳۹ مادې سره سم د سزا وړ دي د (ج، ق) ۵۰ ماده. که خلق و او که پرچم، تر اخره د نظام د استحکام لپاره ور سره ملاتړلي و، يو هم پيدا نه شو، چې استعفا وکړي يا د ۷-۸ ميليونو وطنوالو اقله د مهاجرت لار ونيسي، يا د باطل پر وړاندې ودرېږي. آن روسي يرغل ملگرتيا يې هم وکړل او د ملي ځائينانو کتار کې درېدل. د ملگري امين صاحب سل ورځنۍ واکمنۍ پای ته ورسيدل. رفیق بېرک کارمل د روس په ټانگ سپور عمومي منشي او د دولت په سر کې چې د کلونو را پدې خوا پدې ارمان کې ؤ، نصب شو.

ملگرو ملتونو د لړم په ۲۹ مه کال ۱۳۵۹ شوروي يرغل په قاطع اکثريت و غندي، مگر شاه محمد دوست د بهرنيو چارو وزير دا فيصله غير قانوني وبلل.

مشاور غلام دستگیر خان د ډاکتر طبيبي مشاور هم د ده، جنسي اړیکو داستانونو لري، دی چې په تن فروشي اموخته و، وطن فروشي ورته گران کار نه و، د (زندانه پلچرخي) د کی جی بی فراري افسر له خولې لیکي، چې د کی جی بی په ۶۶ مدیریت کې ده، یو سابقداره ماموریت درلود، لومړی اقدام کې نوی اداره جوړه شوه، چې په سر کې یې ببرک کارمل نصب و .

د K G B کوزیکچین د ببرک اړیکې د K G B سره راوړيدي، دا مطلب شهسوار سنگروال د اپریل ۱۵ مه کال ۲۰۱۸ د تاند ویبپاڼه کې رانقل کړیده. کله چې فراري خلقیان د مرغومي ۶ دپاره سره را ټول کړل شول، ببرک و اناهیتا ته وویل، ما به ویل چې په نړۍ کې عدالت شته، هجوم کتاب ۷۲ مخ.

دی پوره یوه پېژندل شوې څېره و، چې پلار هم عاق کړو او چتاق یې باله. د تره کی ورسره درې خلقي ملگري او پنځه پرچمي رفیقان چې د تښتیتي په حال کې و، پخپله کابینه کې د ځان سره ونيول.

جنرال مایروف: ببرک تنبل، الکولیست او بې حیا دی (پشت پرده های جنگ افغانستان ۴۶ مخ)

په رهبري کې بدلون راغي، مگر کړاو نور هم ډېر شو بندیز؛ تالاشي، نیول، شکنجو او وژل د پخوا په شان دوام وموند، کور، کالي، ډوډۍ دا بیان هم پسې هېره شول. مهاجرتونو نور هم زور واخیست، پخوا د مجاهدینو مخ ته یوازې کورنۍ شورویان ولاړ و، اوس د نړۍ ابر ځواک سره لاس او گړپوان شول. مجاهدین په خپل هوډ ودرېدل، جهاد نور هم تاو واخیست. رژیم د خپل مافیایي کرکتر پر بنا او سادیست خوی د اقناع لپاره وژني ډېر ې کړې او د دوهمې نړیوالې جگړې جنرالان او مارشالانو د افغان ولس ټکولو ته ملا وتړله، د ولس ځپل شدد وموند، کله چې محمود بریالي پولیاکوف ته په ژړا وویل، چې تاسې مور ته را زده کړي چې کوچنی ورور څنگه د لوی ورور بشپړ اطاعت وکړي. (هجوم کتاب ۱۱۵ مخ).

پرچمیان اوس عملاً ډگر ته را ووتل، چې په سر کې یې ببرک قرار درلود، ده خراب ورکیتوب تېر کړی. د شهیدای صالحین کوڅو کې را لوی شوی، ډاکتر شېر شاه یوسفزی د خپل کتاب (تاریخ مسخ نمی شود) په ۴۵ مخ کې لیکي: ((ببرک که هنوز (کارمل) نشده بود. از دوران طفولیت و نوجوانی در بغل ملک نور قلعه چه یی، و سرکاتب طاهر بگرامي سپري نموده، آن سرکاتب در زمان حکومتش او را هنوز هم ببرک جان میگفت...))

همدا وجهه و، چې د ببرک تن فروشي په وطن فروشي بدله شوه.

(داود خان د کی جی بی په لمو کې) کتاب په ۱۸۵ مخ کې، کله چې د ده پلار کندهار کې دنده درلوده، د پوځ انضباطان به د ده په پیدا کېدو سترې ول، ده به د ليني ډرپورانو سره په چمن کې شپې تیروولې.

دا شورا د ټولو سياسي، امنيتي، قضايي او قانونگذاري تصميمونو ظاهراً واک درلود. په حقيقت کې هر څه د (قواي دوست) په لاس کې و. شعار: سر ورکو، سنگر نه.

پرچمي اداره

ببرک د واکمنی د اشغال نه وروسته شپږم پلینوم به ۲۱/۳/۱۳۶۰ دایر کړ، چې هغه معلوم الحال کسان یې ځای پر ځای کړه. ببرک که څه هم دی په شوروي کې ټاکل شوی ؤ، بیا هم د راغوستي پولینوم لخوا د گوند سرمنشی، لومړی وزیر د رئیس هئیات په صدر کې وټاکل شو، چې نجیب دا بیت ورته زمزمه کړ:

موی سفید را فلکش رایگان نداد

این رشته را به نقد جوانی خریده است

بیا چکچکي او د هورا رمباري.

پرچمي شورا

د شورای انقلابي مشر او لومړی وزیر ببرک

اسد الله سروري

نور احمد نور

جنرال عبدالقادر

سلطان علي کشتمند

جنرال گل آغا او اسلم وطنجار د شورای انقلابي غړي وټاکل شول.

د ببرک کابینه

۱. ببرک، لومړی وزیر
۲. سروري، د لومړی وزیر مرستیال
۳. سلطان علي کشتمند د لومړي وزیر مرستیال، (دا دی گرگ او مېړه سره په یوه گودر اوبه څښي) د سروري غیر اخلاقي شکنجې له یاده وويستل.
۴. جنرال محمد رفیع، د ملي دفاع وزیر
۵. خورد ضابط سید محمد گلابزوی، د کورنیو چارو وزیر
۶. وطنجار، د مخابراتو وزیر
۷. شاه محمد دوست، د بهرنیو چارو وزیر
۸. دکتور اناهیتا، د معارف وزیر
۹. شیر جان مزدوریار، د ترانسپورت وزیر
۱۰. محمد خان جلالر (چې هر رژیم کې ځای یې و)، د تجارت وزیر، (کی جی بی) غړی.
۱۱. فیض محمد، د سرحداتو وزیر
۱۲. عبدالوکیل، د مالیې وزیر
۱۳. عبدالمجید سربلند، د اطلاعاتو او کلتور وزیر
۱۴. عبدالرشید ارین، د عدلیې وزیر
۱۵. محمد اسمعیل دانش، د معدن وزیر

۳. ډگرمن، نور الحق علومي د قواي مرکز رئيس ارکان
  ۴. ډگر من محمد نبي عظيمي، د اوومې فرقي قوماندان
  ۵. جگړن شهنواز ټني، د اتمې فرقي قوماندان
  ۶. ډگرمن عبدالقادر مياخيل، د يوولسمې فرقي قوماندان
  ۷. جنرال مير طهماس، د کندهار قول اردو قوماندان
  ۸. غلام نبي يوسف، د پکتيا قول اردو قوماندان
- اما قتل و قتال او ترور او وژنې د يرغلگرو ځواکونو په پشتوانه تر پخوا لا نور ډېر شديد او زلند او سراسري شول.
- نوی حکومت لومړی کار ۲۰ زره زندانيان کوم چې ژوندي پاتې و، عفو يې کړه د وکیل کتاب ۳۶۸ مخ. پداسې حال کې چې دا ټول بې گناه وو، عفو د جرم په مقابل کې راځي يعنې په دې معانا د زندانه خوشي کړل، که څه هم زندانونه بېرته ژر ډک شول.
- عبدالکریم میثاق په کابینه کې و نه نیول شو، ځکه چې شوروي استازو ورسره مخالفت کاوه، (از سلطنت مطلقه... ۳۹۹ مخ.
- دا ثابته ده، چې روسانو څومره نفوذ کړ و او ډېر مزدوران يې روزلي وو، ډېر تحليلگران پدې عقیده دي چې شورويان پر اسد الله سروري او بيا پر نجیب دومره ډاډه او باوري وو چې دوی به هم هرو مرو د کي جي بي غړيتوب ولري.
- دستگیر پنجشېری: با این مناسبات نوین (مطلب از يرغل نه دی) افغان و شوروی زندگي نو، فرهنگ نو و انسان های آگاه سر بلند خواهد کرد.

۱۶. راز محمد پکتين، د اوبو او برېښنا وزير
۱۷. گل داد، د لوړو زده کړو وزير
۱۸. نظر محمد، د ټولگټو چارو وزير
۱۹. محمد ابراهيم عظيم، د روغتيا وزير
۲۰. فضل الرحيم، د کرهڼې وزير
۲۱. د اسد الله سروري پخوانی دنده (اگسا) ډاکتر نجيب ته وسپارل شوه او د (اگسا) نوم پر (خاد) بدل شو. چې شاوخوا ۶۰۰ تنو شورويان د سلاکارانو په توگه اگسا کې کارته موظف شوی و.
- د حزب ديموکراتيک افغانستان کتاب په ۳۶۴ مخ کې راغلی چې نجيب به پخپله په تحقيق او شکنجه کې گډون کاوه، چې دا کار اسد الله سروري هم کاوه، د خاد مامور جنرال فاروق مياخيل چې اوس المان کې دی زندانيانو ته روحي شکنجه هم ورکول په همدا کتاب کې د هرات پاڅو ته او د نجيب کشت و کشتار ته اشاره شويده.
- د اکرام دانشمند کتاب يوازې د خاد اعداميان ۵۰ زره تنه بولي. ۳۶۷ مخ.
- نجيب د خاد تشکيلات ډير پراخه کړه، د وکیل کتاب په ۱۶۷ مخ کې راغلي، چې ببرک په ډير وياړ سر ويل چې خاد، د مخالفينو په ضد يو طاقت دی چې ۶۶۵۰ تنه پرسونل لرل په حقيقت خاد د کي جي بي يو څانگه و.
- په نوی اداره کې چې سروري، گلابزوي او وطنجار مهم رول ورکړل شوی و، وکیل د خپل کتاب ۴۷۹ مخ د دې درو تنو لاسونه په وينو لړلی بولي. د (افغان- شوروی جگړې) ۱۶۲ مخ کې د پرچمي له خولي راوړيدي چې سروری يوازې څلور زره پرچميان وژلي او ۱۶ زره تنه د اگساد او خاد لخوا وژل شويدي، چې د چمتلې دښته کې ډير د سر کوپړی را ووتلی.
- ببرک په لومړيو ورځو کې دا کسان په پوځي برخه کې نصب کړل:
۱. تورن جنرال بابه جان، لوی درستيز
۲. ډگرمن خليل، د قواي مرکز قوماندان

د روزي، اقبال، جاندا، اقبال او شايسته خان پنځو تنو د مجازات او جرم د تامل وړ دي چې په جرم کې يې انگېزه او مقصد مهم دي. دوی وسيله وه، دې پنځو تنو مادونان د امر د اجرا يوازې وسيله گرځېدلي، اصلي وژونکي هغه څوک دي چې امر يې ورته کړی دی، البته دوی هم د يوه ظالمانه او غير قانوني کړنې په مقابل کې مجرمان دي د روزي خان جرم تر نورو پدې ډير دی چې تره کی يې په وچه حلق مړ کړ.

داسې نه چې يوازې دا ۱۵ تنه مجرمين نه دي، بلکه نور همه شته دي؛ دلته قانوني محاکمه او طی مراحل بايد شوي وای. د اساسي قانون ۲۵ ماده په صراحت نقض شوې ده، د دې کسانو جرمونه نه دي تشخيص شوي، قاضي او څارنوال يې هم څرگند نه دی، دا هم بې کفنه ووژل شول صحرايي محاکمه وه، مړي او قبرونه يې هم معلوم نه دي او محاکمه يې هم بايد علني وای.

ببرک د دې ۱۵ تنو په ډله کې تر ټولو مهم سفاک وژونکی، اسد الله سروري د ببرک مرستيال چې د دې جنايت اسناد د ميرويس وردگ (خلق و پرچم ژوندي جنايات) او نورو کتابونو کې راغلي دي. لويه برخه کومه چې د ولاياتو لخوا اگسا ته رالېږل، چې سروري لخوا بې له محاکمې وژل کېدل خپل مرستيال کړ.

د ډاکتر شاه ولي او ترون د راپورونو په خاطر ملگري امين پر ملگري تره کي صاحب د مرگ برید وکړ، د دوی دوو راپور د تره کي د مرگ سبب شو، د سزا وړ دي. ولې چې د تره کي د مرگ مسببين دي.

ډاکتر ظاهر طنين کتاب (افغانستان در قرن ۲۰) د خلقي رهبرانو افغاني خاصيت لږ و.

د ملگري امين صاحب د پلويانو مجازات

د امين نژدې پلويان د امين سره د همکاريو په جرم ونيول شول بې له محاکمې که څه هم د دوی جنايات څه پټه خبره نه و، دا کسان اعدام شول:

۱. عبدالله امين، د حفيظ الله امين ورور د شمال زون تنظيمه رئيس
۲. اسد الله امين، د حفيظ الله امين وراره او زوم، د اگسا مشر
۳. سيد عبد الله، د پلچرخي قوماندان
۴. صاحب جان، صحرايي د کندهار والي
۵. انجنير ظريف، د مخابراتو وزير
۶. عارف عالميار، د ترانسپورت رئيس
۷. صديق عالميار، د عارف ورور وزير پلان
۸. روزي خان
۹. عبدالودود، گارد مخابره
۱۰. اقبال، امر امنيت گارد
۱۱. جاندا، د ارگ قوماندان
۱۲. شايسته خان، د پلچرخي قومندان
۱۳. علي شاه پيمان، قوماندان ژاندارم و پوليس
۱۴. وزير محمد زيرک، د امين ياور
۱۵. محمد وردگ، د کام د تحقيق رئيس

د ببرک گوندي تغيرات

عبدالوکيل په خپل کتاب په ۴۳۳ مخ د ببرک د رژيم د نورو اجرااتو پيل داسې راوړی دی.

۱۲ پولينوم کې د ببرک د خوا دا کسان مرکزي کمېټې ته وټاکل شول:
اصلي غړي:

۱. سيد اکرام پيگر

۲. عبدالستار پردلي

۳. عبدالغفار لکنوال

۴. محمد انور فرزانه

۵. نور الحق علومي

۶. احمد شاه سرخابي

۷. سرور منگل

۸. شهنواز تڼی

۹. عبدالغفار داود

۱۰. عبدالواسع کارگر

۱۱. جميله پلوشه کمېټه مرکزي غړې

علي البدل غړي دا دي:

۱. ادينه سنگين

۲. خدايداد بشرمل

۳. سيد نسيم ميهن پرست

۴. عبدالقادر اشنا

۵. عبدالعزيز مجيد زاده

۶. عبدالفتاح

۷. غلام فاروق يعقوبي

۸. فضل احمد طغيان

۹. فرید احمد مزدک

۱۰. محمد اسراييل

۱۱. جنرال محمد افضل لودين

۱۲. محمد عوض نبي زاده

۱۳. محمد فاروق

۱۴. محمد کبير کارگر

۱۵. نعمت الله

۱۶. قيچ دهقان

ډېر قراین شته چې سروروي او نجیب دواړه د (کي جي بي) روزل شوي کسان وو، همدا ډول چې سروري به اندرپوف اکتونه کول، نجیب د (بريا) پر پله قدم ږدي، د خاد تشکيلات پراخه شول د خپلو وطنوالو د خپلو اړتيا ليدل کېده، د (ثور انقلاب) ورځپاڼه په (حقيقت انقلاب) بدله شوه. دا ټولې کړنې د روسانو په حضور کې کيدې.

وژنې د پخوا غوندې ډله ييزې وې، د دې لپاره چې زندانيان مقاومت ونه کړي او يا چينغې جوړې نکړي، په لاسو کې ولچک او په خوله کې به يې يو ډول وسپنه ور اېښوده چې اواز يې پورته نه شي. (زندان پلچرخي) کتاب ۱۲۷ مخ.

همدا خبره پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار د خپل کتاب په ۱۳۸ مخ کې راوړې ده: بر علاوه، چې د وژل شويو (شهيدانو) مالونه لکه، پيسې، څپلې، ساعت ان ظرفونه او کالي د سربازانو لپاره غنيمت و او دا يې هم

راوړي دي. چې دا وژنې بې گټې پاتې نه شي، د محکوم په مرگ وینه به يې ترې ایستله، تر هغه اندازې، چې وکولای شي تر کشتارگاه پورې لاړ شي، او د دې وینو لپاره د (وینو بانک) جوړ شوی و، د بنسټي نړیوال سازمان هم د اعدام د محکومینو د وینو را ایستل هم تایید کړیده.

د رومانیه کمونستی جمهور رئیس چاسیسکو هم د دې دپاره چې ژوندې پاتې شي. د ځوان هلکانو وینه به ایستل او خپله ځان ته به تزریق کړل.

د ختیځ المان جمهور رئیس د کمونستي رژیم د نسکوریدو سره ډیرې متبذل کسیتې راووتی. افغان توانا رهبر به (زنده ناچ) خوښ ؤ، د انجونو د رقص نه به يې (من، من غوښه اخیستل)، ویدیو (دو روز پی در پی)

وکیل د خپل کتاب په ۴۶۳ مخ کې د سروري د ورور، محمد انور سروري لخوا دې ته د شهیدانو څو سوه ساعتونو او نغدو پیسو د تسلیمې بیان راوړی دی چې دولت ته تحویل شول.

دا به هم خدای ته معلومه وي، چې جنرال محمد انور او سروری به ځان ته څومره پیسې او ساعتونه گرځولي وي، ولې چې شهیدان په زرو و، نه پدې اندازه چې جنرال محمد انور دا غنیمت وکیل ته تسلیم کړه. زندانیان مالونه لکه غنیمت به پاتې شول ډاکتر پوهاند روستار هم د خپل کتاب ۱۳۸ مخ کې راوړیدی.

د انقلاب (کودتا) ماهیت هغه وخت څرگنده شو، چې څیرې، څرگنده او ډگر ته راووتلې دا کسان چې ځانته انقلابیان وایي، په حقیقت یوازې ساده لوبغاړي دي، دوی د ټولنې رټل شوي، محرومه، عقده مند، کمزور اخلاقو خاوندانو، مزدور طبیعت، ناپوه، جاهل، غله، د ټیټې کورنۍ د گوند په نامه (کی جي بي) لخوا جذب شوي، روزل شوي او تنظیم شوي وو، لکه: ولس نشوای کولای چې ډلې ته سر ټیټ او د دوی حکمراني يې ومني، ولسي پاڅون ته چمتو شول چې خپل ملي او اسلامي ارزښتونه وساتي، لوبغاړي د تصفیې په نوم وژنې او قتل عام پیل کړې.

د الله اکبر چيغه

ولس اصلي دشمن ته پام و، چې ببرک یوازې د لوبغاړی په توگه دی. د دې دپاره چې د شپې لخوا بندیز و، له بامونو د (الله اکبر) چيغه پورته او په مرکز او ولایاتو کې يې پر دشمن شپه نا ارامه کړه. دې ملکوتي چيغو پر دشمن هم یو خاص اثر درلود، د الله اکبر د چيغو په جرم هم ډیر کسان زندانونو ته ولیږل شول.

په هر اندازه چې د هېواد دشمنانو ظلم او تېري شدت مونده په هغه اندازه مقاومت لوړې کچې ته رسېده، د ولس عکس العمل جدي و، تر څو کوڅو او سرکانو ته راووتل، رژیم د یرغلگرانو په هدایت د مقاومت د ځپلو لپاره کمېټه جوړه کړه چې په سر کې يې اسد الله سروري یو مشاور او جنرال قادر قرار درلود. په لومړۍ ورځ ۹۰۰ تنه مظاهره چیان ونيول شول، ۵۰ تنه ځای پر ځای ووژل شول. (افغان- شوروي جگړه) کتاب ۱۳۷ مخ.

هندوانو آواز پورته کړي د الله کبر چيغې به يې وهلې او دا به يې چې اسلام په خطر کې دي واقعاً هندوان د اسلام تر چتر لاندې بشپړ د سر، ناموس او مال مصونیت درلود.

د ښونځیو پر انجونو هم صرفه و نشول، پر هغوی هم د ټوپک شپیلۍ را وارول شول. د ناهید او جمیل په گډون څو تنې نورې هم په همدې ورځ په شهادت ورسیدې. د (افغان- شوروي جگړې) ۱۳۹ مخ.

او دا لا هم په همدې مخ کې رغلی، چې د ښونځي د انجونو په مقابل د دې جنايتکارانو د جملې کمونست نجم الدين د پغمان اوسیدونکي او مدیر

کله کله د ببرک وخت کې صحرايي محاکمې ته تش په نامه يوه قانوني بڼه ورکول کېده مګر وژنې هغه د پخوا په شان وې، د ببرک په وخت کې د ټولو ملي او بين المللي حقوقي موازينو خلاف يوه مرحله ای محکمه موجوده وه، وکيل دفاع چا نه پېژنده، فقط هغه د تره کي صاحب او ملګري امين د رژيم دوام و.

د (افغان- شوروي جګړه) کتاب ۱۶۲ مخ کې پوهاند ډاکتر حسن کاکړ د يوه پرچمي له خولې ليکي: روسانو ډير ژر د ولس په ځپلو لاس پورې کړ. کتاب دا هم راوړي، چې د روسانو لخوا په عملياتو کې ۸۰ په سلو کې ملکي کسان تلف شوي وو.

ډاکتر کاکړ د همدې کتاب ۲۳۵ مخ د ۱۵ کلنې کبرا نومې انجلۍ نيولو ته هم اشاره شوي او دا يې مثال راوړيدی.

نبي عظيمي د خپل ۳۰۰ مخ د ببرک په ارتباط او د ده غوڅ اجراتو په باره داسې راوړيدې. (ببرک امور قواي مسلح را ارزيايي و کنترول ميکړد و رهنمودهای مشخص ميداد. اشخاص را جزا ميداد. اخطار ميداد و اعدام ميکړد). دا ټوله گواه پردې چې قانون محاکمه، محکمه مد نظر نه ؤ، يو گوند هر څه کولای شوی.

ظاهر د ميدان ولايت اوسيدونکی پيژندل شويدي او د همدې کتاب ۱۶۰ مخ کې د زرو شهيدانو شمېر راوړيدې. دا پيښې د کب د مياشتې درېيمه ؤ. د انجونو شهادت د حقيقت التواريخ ۶۰۶ هم تاييد کړيدی. او په ۱۳۵ مخ کې د ناهيد شهادت راوړيدې.

آن هندو افغانانو د خپلو وطنوال سره په گډه د الله اکبر چيغې وهلې، پورتنې کتاب ۱۴۸ مخ د مثال په توگه د اشوکمار محصل د کندهار اوسېدونکی، د الله اکبر چيغو ته په تور ونيوه او ۸ کاله حبس پرې راووت او د ده ملګری عبدالودود محصل هم اته کاله د حبس فيصله پر راووته. ولس ابر قدرت ته پنجه وکړه او ټبر يې سپر کړ.

د ولس کړاو کم نه شو، هغه پيژندل شوې څېرې بېرته روپکار شوې لکه، وکيل، بريالی، راتب زاد، سروري، گلابزوی، نجيب، ببرک، وطنجار، کشتمند، قادر، نور احمد نور او نور مخکې به يوازې انقلابيانو خرابي کول او وژنې کول، اوس ابر ځواک تر غاښو مسلح پر يوه واړه او سوله خوښونکي هېواد مسلط شو او د ولس د سرکوبۍ لپاره ټولو پوځي امکاناتو لکه: بيولوژيکي او کيمياوي وسلې د سکر ۲۰ خوشه يي بمونه، راديو اکتيف وسله او د ناپالم بمونه پر پراخه پيمانه وکارول شول چې دا وسلې د ملل متحد لخوا منع شويدي چې د مرو شمېر يې نشته ما دلته (نمونه مشت خروار) هغه وژل شوي چې د انقلابيانو په خپل لاس په زندانونو کې شهيدان شوي دي، کوم چې زما لاس ته راغلي دي، د محکمې د قضاوت لپاره مستند را ټول کړي دي، چې د ټولو نمونې په دې مختصر کې راوړل له حوصلې وتلی کار دی.

ټول گونديان او انقلابيان چې د شورويانو د يرغل ملګري او بيا د يرغل د زغمل او د هغه کمونستي رژيم د بقا او استحکام لپاره فعاليت او کار کاوه، د يرغل د جرم شريکان دي. او د (ج، ق) ۴۹ مخ سره سم د سزا وړ دي.

څارنوال او د خاد مامورين ور سره و، تنفيذ شو، مړي خپلوانو ته نه ورکول کېدل آن کورنيو ته به يې خبر هم نه ورکاوه. خپل زنداني ته په مياشتو، مياشتو جامې راوړي.

وژنو د پخوا په شان دوام وموند، د سروروي ځای د اګسا قصاب خانه ډاکتر نجيب ته ورسیده. پدې جنګي جناياتو کې انقلابيان دا ځلې قوي ملګري لري. د انقلابيانو په خبره چې افغانستان شورويانو ته د (ناموس) حيثيت لري.

د (زندې پلچرخي) کتاب په ۱۲۷ مخ کې پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار د ۱۳۵۹ کال په منځ کې د سلو تنو وژونو ته اشاره کړې ده. دی ليکي چې په ميډيا کې به يوازې د ۵ تنو خبر تېر شو.

د حکم د تطبيق د (وژلو) راپور به يې د خاد مشر ته په مخابره کې اطمینان ورکړ. د وژنو لړۍ د پخوا په شان دوام وموند، لکه چې د پوهاند صاحب کاکړ را ټول شويو معلومات ۳۳۹ مخ کې دا هم راغلي چې د کندهار او هلمند سل تنه د ارغنداب بند کې اوبو کې واچول، چې منصور هاشمي د همدا ډول کار وکړ او د بدخشان بنديان يې د کوکچې بند کې وغورځول، انجنير ظريف د کندهار والي په يوه شپه ۴۸ تنه کرزيان پخپل لاس د ساپور په واسطه شهيدان کړل، تخار، هرات او نورو ټولو ولاياتو کې همدا حالت جاري و. د لوګر پر سړک ۴۰ تنه د روسانو لخوا ووژل شول ۳۴۸ مخ، د کابل او جلال آباد پر سړک ۸ تنه شهيدان شول ۳۴۹ مخ، د ۳۵۳ مخ (کاکړ صاحب) ليکي: (د ۱۹۸۱ د اپريل ۱۷ باندې ۱۳ تنه په کامه کې د کيمياوي موادو په واسطه وووژل شول چې وشړېدل.

د ۱۹۸۴ کال د مارچ په مياشت کې د يرغلګرو سره په کامه کې جګړه ونښته، دواړو خواو ځاني تلفات درلودل، درنې وسلې وکارېدې، شورويانو د قوماندان ملا عبدالشکور ياسيني ته وړانديز وکړ چې د في نفر مړی د شل زره افغانی پيسو په مقابل کې ورکړي، ملا صاحب ترجيح ورکړه چې د

بې جرمه مجرمان

د بېرک ادارې د نيولو شوو کسانو سره، په داسې حال کې چې هېڅ جرم په يې نه درلود، غير انساني برخورد او انتقام جويانه عمل کاوه او د جنګي اسيرانو په سترګه يې نه ورته کتل، اکثراً به دا زندانيان بيمار او ناروغ وو چې د ټولو ملي او بين المللي موازينو خلاف عمل و.

بنديز، تالاشي، نيول، شکنجه او وژنې د پخوا په شان دوام درلود، ولې چې د هدايت منبع يوه و، دوی له يوه اخوره تغذيه کېدل، په اداري تشکيلات د تش په نامه محکمه را منځ ته کړه، تش زندانونه بېرته ژر ډک شول.

تحقيق د خادستانو په لاس کې و چې اکثراً په تاجکستان او د شوروي نورو ايالاتو کې روزل شوي وو، څارنوالان هم همدا ډول، څارنوال به خپله دعوا نه تورن خبر او د وکیل دفاع د نيولو اجازه نه وه، د زنداني له زندانه به هم څوک خبر نه و، چې چيرته دی، بې وجدانه قضاتو به هم پر شکنجه سترګې پټې کړې او په بې شرمانه ډول خپله فيصله صادره کړه، هښتاي تحقيق گوندي، څارنوال گوندي او قاضي گونديان و، دا ټول د جزايي اجراتو د قانون خلاف عمل و. په تحقيق او قضا کې شوروي مشاورانو گډون کاوه.

شورويانو پوهېدل چې انقلابيان بې سويې او بې کفايته دي نو هره اداره کې د سلاکار په توګه به يو روسي ناست و چې هدايت او لارښوونې به يې کول. د ابتدائيه محکمې فيصله نهايي او قطعې وه، استيناف او تمیز موجود نه وو، د اعدام پر فيصله به شورای عالي انقلابي او کارمل نه منظوري اخيستل کېده او د اعدام فيصله به د يو بل هښتاي لخوا چې اکثراً د گوند غړي

جنرال قادر کتاب ۳۰ مخ کې د حربي ښوونځي استاد عبدالغفور پرواني وژنه هم راوړل شويده.

۳۹۲ مخ د ژوري به نښته کې د جنرال شهناز ټني تر قومندې لاندې ۱۱۶ شهيدان او ۳۲۱ ټپيان او ۱۹۸۵ کال په برید کې ۱۸ مجاهدين شهيدان، جنرال ټني اوس په کابل کې ژوند کوي، ټني د خپل ولس د وژلو او ملي خيانت هېر دي. په ډير بې حيايي سره دی په تېره دوره کې رياست جمهوري ته هم کانديد و، د افغان د وينې بازخواست تر اوسه چا ونه کړ، چې جنرال ضياءالحق، لومړی وزير ذوالفقارعلي بوتو د يوه قتل په تور پانسي کړ د دې کسانو سره بايد حساب وشي. د افغان وينه له هر چا نه بې ارزښته ده.

د امين د وژلو نه وروسته په نېټه ۲۸ دسمبر ۱۹۷۹ کال د بېرک د اعلان لندې څو ټکي: (امروز ماشين شکنجه امين و دست يارانش- جلاخان وحشی، غاصبان و قاتلان دها هزار هم میهن ما پدران، مادران، خواهران و پسران، دختران، کودکان و پير مردان ما در هم شکسته شده است جنگ در افغانستان ۲۵۲ مخ) دلته مطلب دا دی چې د ادعا او جملې حقيقت چې په زرگونو کسان وژل شوي، شکنجه شوي د کارمل رژيم هم عين کړنې تکرار کړې، په زرو يې خلک اعدام کړل. وضعيت همغه د پخوا په شان دوام وموند.

د شورويانو يرغل سره د کورنۍ شورويانو (خلقيانو) د پخوا په شان قتل و قتال ته دوام ورکړ شو چې يوازې په بمباريو کې په کال ۱۹۷۹، ۲۴۰ زره ملکي کسان او مجاهدين وژل شوي دي. د کاکړ صاحب کتاب ۲۲۷ مخ.

د دې کتاب په ۱۳۹ مخ کې د روسي يرغل په مقابل کې په پيل کې ۵ زره تنه مظاهره چيان ونيول شول او په ميرويس ميدان کې ۸ تنه هزاره گانو جواليان ووژل شو.

روسانو د مرو په غوښو، ښه ده چې افغاني گيدران او کارغان ماړه شي پوهاند کاکړ کتاب ۳۵۶ مخ.

د همدې کتاب ۳۵۹ مخ کې د فتح آباد او باغ بالا په حصه ۱۸۰ تنو شهيدانو او د قوماندان عبد الله لغماني د ډلې ۲۵ تنه تر اخير سلگۍ پورې مقاومت وکړ تر څو چې شهيدان شول.

کاکړ صاحب د کتاب په ۳۶۳ مخې کې د لغمان غلښنگ دره کي يو يو نارينه چې په (قواي دوست) مخ ته ورتلي وژل کېده به؛ دا چې مسوليت لري او که نه، مهم نه و .

۳۷۹ مخ د ژوري په حمله کې چې پرچم او يرغلگر سر په گډه وو، ۱۸۱ تنه مجاهدين شهيدان خو د رژيم ۳۶۳ تنه سرتېري ژوندي ونيول شول.

د سټې کنډو په جگړه کې کال ۱۹۸۷ د ليندۍ د مياشتې په څلور، پنځم او شپږم (۶۰۰۰) روسانو گډون درلود، چې گورياچف قصد درلود چې نوره دا جگړه يوې خوا ته کړي، د گل زړک قوماندان په حواله چې شورويانو د اوبو هغه يوازينۍ چينه زهرجنه کړې وه، د شوروي (قواي دوست) په هر بشري ضد عمل او جنايت لاس پورې کاوه ۴۰۰ مخ همدا کتاب.

د ملا نقيب سر قوماندان د کندهار د ارغنداب د سيند په غاړه چې چهار قلبي د کلی په سنگر روسي عسکرو حمله وکړه چې دې حملې ته په پوره تکيکي ډول غاښ ماتونکی ځواب ورکړ. او د کندهار په شاخوا کې حاجي سرکاتب د حزب اسلامي قوماندان، گل آغا شيرزوی، محمد شاه کاکو، قوماندان څارنوال او اختر جان قوماندان په پوره ميرانې او د شهادت په منلو سره د کندهار نه دفاع وکړه. يوازې د ملا نقيب سرقوماندان په دې جگړه کې چې ۱۹۸۷ پيل شوه ۲۵ تنه مجاهدين شهيدان درلودل ۳۷۲ مخ.

۳۷۹ مخ د حفيظ منصور په حواله ليکي چې د ۱۳۶۱ کال د روسي په يرغل کې پر پنجشیر ۳۰۰ تنه شهيدان شول.

د افغاني شورويانو هم لکه کمېټه مرکزي، پوليسټ بيرو، د وزيرانو د شورا غړي، يا واليان ممکن په ځينو ځايونو په خپل لاس څوک نه وي وژلي اما هدايت او امر به يې صادراوه، چې رهبر توانا به اعلان وکړ چې (مجاهدين مباح الدم او واجب القتل دي). دا جنگي جنايتکاران دي.

سليمان لايق هم يو وخت په يو محفل کې وويل چې (ما) څوک نه دي وژلي د مجلس يوه غړي ورته وويل، چې پوهېږم، مگر (تا) يوازې امر ورکاوه تا تصويب کاوه.

ستر لارښود تره کي صاحب هم، وفادار شاگرد ملگري امين صاحب په خپله نه دی وژلی، بلکې هغه څو تنو ته هدايت ورکړ چې استاد نور بايد ختم شي، دلته اصلي وژونکي امين صاحب دی او دا نور يوازې وسيله او د معاون جرم په توگه مجازات شي نه د اعدام په سزا. (د يو روسي سرباز د خولې)

د پټو توبو د کتاب په ۱۸ مخ کې راغلي، چې کلی به د جگړې وروسته لکه نوې قلبې شوې ځمکې غونډې و اما مور بيا هم د مرو څنگ ته غنيمت راغونډول.

د دې کتاب په ۲۲ مخ کې راغلي، چې مور دښمنان ونيول او الوتکې ته پورته کړل، بيا مو د غرو پر گارو را وغورځول. دوام ورکوي، چې د واده د ورا موټر تر اور لاندې کړ. زوم او ناوې تر مخه تلل، مور زړه سوي نه پېژنده.

روسي سرتېري بيان کوي، چې اکثر نيول شوي کسان ډېر بې خبره کسان و، دوی به د (الله اکبر) چيغې وهلې، مگر په لسو دقيقو کې به يې بيا هېڅ وجود نه درلود. دا د روشنفکرانو او د انقلابي حزب کړنې وې او د کارينگريو حکومت و. د همدې (پټي توبې) د کتاب ۱۶۴ مخ کې د شوروي دوستانو د يوه سرتېري بيان داسې راغلی دی "زه په کومانډو کې وم، د هرات د شين ډنډ په سيمه کې د شپې له مخې يوازې گرځېدم، چې ليرې متوجه شوم،

کاکړ صاحب د خپل کتاب ۱۶۲ مخ کې ۴۰۰ تنو وژنه د ډاکتر نجيب د (خاد) د مشر لخوا په اعدام محکوم شوي دي او د کابل د سهاک د کلي ۱۳ تنه مجاهدين شهيدان کړل.

شوروي ځواکونو وکولای شو، چې د پيسو په مقابل او ځينې امتيازاتو په خاطر يو شمېر سست عنصر کسان لکه د هرات سيد آغا چونغر، د اقچې د سيمې مليشه قومندان او د فيض آباد د ولسوالۍ عبدالله جان او عبدالله حنايي، سيد حسين شاه منصور په شمال کې د قريباغ آغا محمد رحيم خا د مجاهدينو پر ضد استخدام شول، چې خساره او زيان ورساوه. (افغان-شوروي جگړه) ۳۰۸ مخ.

پوهاند کاکړ د خپل کتاب ۳۵۶ مخ کې د ۱۶ تنو قوماندانانو د شهادت او په ۳۵۹ مخ کې د سره رود سيمه کې د ۱۸۰۰ تنو شهادت را وړي دي. دا هم زياتوي چې د قوماندان عبدالله لغماني ټوله جبهه وځپل شوه.

پوهاند ډاکتر محمد حسن کاکړ د خپل کتاب په: ۳۱۶ مخ کې د لغمان دولت شاه د کلی ۱۶ تنه شهيدان

۳۷۵ مخ کې د ارغنداب (کندهار) وژنې

۳۶۳ مخ کې د لغمان پلوټې د کلی وژنو ۶۰ تنو وژل او بيا تقريباً ۲ زره تنو وژنو بيان راوړيدي.

۳۸۴ د د پنجشير درې ۱۷۰۰ تنه شهيدان.

۳۸۴ د الينگار درې ۶۰ تنه شهيدان

او په ۳۹۳ مخ د (ژوري) جگړه کې د قوماندان شهروز ټني لخوا چې په کال ۱۹۸۵ و نښته، ۱۰۶ تنه شهيدان ۳۲۱ ټپيان او په بله جگړه کې ۱۸ تنه شهيدان شوي دي. د کتاب په ۶۹ مخ کې د يوه روسي سرتېري له خولې ليکي: (څرگنده ده، چې جنرال پخپله ښځې او ماشومان نه ويشتل مگر مور ته يې امر ورکاوه).

د همدې کتاب په ۷۴ مخ کې راوړي چې په قلعه قاضي باندې د اتمې فرقي قوماندان جنرال عبدالرحيم لخوا د روژې مبارکي مياشتې پر ۱۳مه کال ۱۳۶۳ د افطار پر وخت په توپ کې والوزول. کاريزمير، کوچکين او نورو کورونو د بمباردمان لاندې راغلل. په ۱۲۲ مخ کې د ليندۍ مياشتې ۲ مه کال ۱۳۶۲ يو لوی شمېر ۳۲۰ وژل شوي چې د هغې جملې نه د فاضل بيگ، غوث الدين د کندز د ولايت د کرهڼې محصل، احمد شاه د هلمند او ايوب د لوگر اوسيدونکي و، چې شهيدان شول. دې وخت کې خواجه عطاو الله د پلچرخي قوماندان او د خاد امر (هوتک) نومېده.

پر انقلابيانو نور کابل سور اور شو په کال ۱۳۶۴ کې د پايتخت د انتقال اوازې او گنگوسې پورته شوې د ببرک د دې وړانديز سره د جان آغا مخالفت د ده په سر تمام شو. ډاکتر يوسفزی کتاب ۱۷۹ مخ.

يوسفزی په ۱۴۸ مخ کې دوام ورکوی چې د غزني ولايت نه ۵۸ تنو عسکري ته په زور راوستل، کوم چې د تينبتي په حالت کې ونيول ځای پر ځای ضربه شو.

خليل حيفي د خپل کتاب ۸۱ مخ کې راوړيدي، چې عبدالروف نومې د دوی د کوټې انډيوال چې د زړه ناروغۍ درلوده، د برقي شوک تاب ونشوای چې راوړي، په شدت تکان وخوړ او وروستی فرياد يې وايست، په خاموشي ساه ورکړه.

(توفان در افغانستان) په ۸۰ مخ کې ((د شوروي د سرتيرو او هوايي ځوناکونو لخوا د کلو خپل او د کرهڼې تباهي او ملکي کسانو تلفات په څرگند ډول راوړي دي)) دا ټول د دې لپاره چې کارمل او د ده گوندي ملگري په واک کې پاتې شي.

ډاکتر اشرف رسولي د خپل کتاب په ۳۱۳ مخ کې راوړي دي: " په ۱۹۸۳ کې د مجاهدينو د ۱۵ تنو سرو لښکرو سرتېرو د برمه په مقابل کې د يوې با عزته افغانې کورنۍ مېرمنې برمه کړې، تر څو تبادلې منځ ته راغله

يو نفر ابياري کوي او توپک يې په ونه کې ځوړند دی، پرې ور غوټه شوم، د ده لونگی مې په خوله کې ور تخته کړه، چې چيغې ونه وهي. زيره مې ور پورته کړه، او زما فنرداره چاقو مې پرې را کش کړ او غاړه مې ور پرې کړه. (دا د زيار ايستونکو نظام دی). د دې مسؤل څوک دي؟

تاريخ مسخه نمي شود، د ډاکتر شېر شاه يوسفزی کتاب په ۳۸ مخ کې د دوهم بریدمن دواجان (نيکمل) د کب د مياشتې ۱۳۵۸ کال عمليات د شورويانو په گدون د قيصار، المار او چچکتو او غورماچ د سيمو چې د تالاشي په پلمه د غنډ قوماندان سيد عارف سيفي، سيد هاشم هزاره د غنډ سياسي امریت مرستيال، جمال د خاد امر او د لومړۍ غنډ قوماندان عبدالغني بيان را وړيدي، چې دا کاريگري نظام د مثال نمونه ده، شورويانو په قرارگاه کې دوه تنه نيول شوي ووژل.

ډاکتر يوسفزي (د تاريخ مسخ نمی شود) د هرات د فرقي قومندان جنرال نبي عظيمي په اړه په ۵ مخ کې داسې ليکي: (... چنان بې خود و مستانه تازيانه می کويده و بی لگام اسپ تازی می راند. در آن جا اين پهلوان قهرمان اولين امتحان خود را در ولسوالی های غوريان، کميسان و زنده جان سپری مي نمايد و با قتل و قتال و کشتار ۳۵۰ نفر زن و مرد پير و جوان و اطفال بيگناه وفاداري اش به دامان حزب کمونست به اثبات مي رساند...).

د همدې کتاب په ۳۱ مخ کې د کونړ ۱۲۰۰ تنو وژنه د (هورا) د نه ويلو په جرم وژل - د هرات د تخت سفر د ۴۰ زرو وژنه په زرو نفر د بگرام د سرک شا او خوا وژنه ۵۰ زره د پلچرخي زندان کې ژوندی تر خاورو لاندې کول راغلي دي په ۸۱ مخ کې راوړي دي. چې تر ۸۰ زرو نه ډېر د کونډو مېرمنو نومونه فهرست وليد، چې د خلق ديموکراتيک گوند د شومو اهدافو قرباني شوي دي.

ډاکټر پوهاند روستار تره کی په خپل کتاب کې راوړيدي، چې محکوم په اعدام به د کوټې د انډيوالانو نه بخشش واخيست او خدای پاماني به يې وکړه، سر ښکته به د خدای او ريښتيا ميدان ته کرار- کرار روان شو، مگر خليل حيفی بيا په خپل کتاب کې داسې جملې راوړيدي، چې د آزادۍ پتنگان به شهادت ته تلوسه درلوده او تلوار به يې کاوه او د کتار نه به راووتل، د شهادت بل ملگری به پر غږ وکړ، (برادر نوبت را مراعت کنيد). روح دې ښاد وي.

کرونولوژي حوادث افغانستان راوړيدي:

۱. ۹۳ مخ کې د کندز ۷۵۰ تنو وژنه.
  ۲. ۴۰ مخ کې د کندز دشت ارچي ۲۵۰ تنو وژنه.
  ۳. ۴۴ مخ کې د وردگو د مسجد بمباردمان ۱۲۰۰ تنو وژنه.
  ۴. ۴۸ مخ کې د کندهار بمباردمان ۱۰۰ تنو وژنه.
  ۵. ۵۵ مخ کې د پنجشير بمباردمان.
  ۶. ۵۶ مخ کې ۱۷ تنه پلچرخي کې اعدام.
  ۷. ۸۱ مخ کې د کندهار ارغنداب بمباردمان سل تنه وژنه.
- سمنگان کې روسانو د تلاشی په وخت کې د يوې حامله ښځې پر گيډه، پدې پلمه چې دا يو بمب دی، لاس تير کړ او په اخير کې يې په برچه گيډه ور څيرې کړه. دا ؤ د ببرک کاريگري نظام او د تره کی د زيار استونکو نظام.

فخاري هم د خپل کتاب (افغانستان سرزمینی تسخير ناپذير) په ۲۸۲ مخ کې ليکي: " د کابل په ۳ کيلومتري په تلاشي کې ۳۵ تنه ووژل " د همدې کتاب ۱۵۲ مخ کې ليکل شوي دي، چې هر يو يې افغان دښمن بلل کېده. د پټي توبې ۲۰ مخ داسې راوړيدي چې روسانو به ويل چې د ډېرو مرو او وژلو په مقابل کې چې به مور د مرو غوړونه ور ښکاره کړل په مړيا به ونازول شو او درمندو ته به مو هم اور ور اچول.

(سرزمینی تسخير ناپذير) ۱۹۸ مخ کې راغلي چې د دره صوف د ۹۰ تنو بې دفاع اوسېدونکي امو درياب ته وغورځول شول.

د همدې کتاب ۲۵۳ مخ کې راغلي: "کله چې د حربي ښوونځي ځينې هلکانو جگړې ته له تللو نه ډډه وکړه، د روسانو لخوا ووژل شول. روسانو پخپله هم په مستقيم وژنو کې برخه اخيستل لکه: " (آينه افغانستان) مجله په ۴۹ مخې کې د وخت لوی درستيز باباجان خان وژنه د روسانو لخوا بولي او د انتحار ادعا ردوي.

قوای دوست د لوبو د شيانو په ډول بمونه شيندل چې ماشومان به هم ترې زخمي کېدل.

جنرال مايروف د خپل کتاب ۳۰۲ مخ کې د کاريونو د اوبو د زهرجن کولو ته هم اشاره کړې ده. امريکايي تاييمز مجلې هم د (شترلينگ سگراو) د کيمياوي او بيولوژيکي موادو د کارولو تصديق راوړی دی، چې دا مجله په کال ۱۹۸۰ د دسمبر پر ۲۹ مه خپره شوې ده. د امريکا د بهرنيو چارو وزارت هم دا مطلب تائيد کړی دی.

پوهاند ډاکټر محمد عثمان روستار د (زندان پلچرخي) په ۱۳۸ مخ کې د جدي پر ۲۰مه د سلو تنو اعدام درې ورځې وروسته بيا د ۹ تنو اعدام د مدير اکبر د اعدام سره راوړی دی.

ډاکټر جمیل الرحمن کامگار د کتاب (کرونولوژي حوادث افغانستان) کې هم دا مطالب راوړي دي:

غيايي ده، که څه هم تورن په محبس کې دی د اعدام فيصله شورايي عالي تائيد او بېرک لاسليک د ټولو نړيوالو د نورم نه خلاف فيصله يو مرحلې ده، دا کار وروسته نجيب هم کاوه.

(جنايات ديروز و دادخواهی امروز) کتاب ۱۵ مخ، د هغه کسانو چې تصادفي ډول د (خاد) د زندانونو او شکنجو نه ژوندي راوتلي د پراخو شکنجو او غير انساني چلندونو بيان او کيسې د ځان سره لري. د (روزهای دشوار) کتاب ليکوال مصطفی نورپه ۱۱۶ مخ کې ليکي، چې مامور قادر صادقي لخوا بېچاره حبيب نومي په (هگيو) کې په کلکه لغته وواهيه، تر څو اقرار يې وکړ، په اخير کې د ديوان (الف) رييس عبدالفتاح لخوا په لس کاله بند محکوم شو.

(دوست ځواکونه) اکثراً پر ښځو او ځوانې انجونو حملې کولې او موټر يا زره پوش ته به يې پورته کړې، ديري د وير نه ډکې پېښ اوريدل کېدل، کوم وخت يې د کوم خلقي دفاع وزير خور هم پورته کړي و، روسان پداسې وحشي او شهوتي غرايزو نړيوال شهرت لري. گوندیان د ناموس داري برخه کې پوره بې تفاوته ليدل کېدل.

د اپريل پر دوهمه کال ۱۹۸۴ د سرو لښکرو لخوا د پنجشير د ولس د خپلو په خاطر د رژيم واکدارانو يو بل ته تېريکونه وويل.

د (و) اختصاصي انقلابي محکمې ۳۷۰ / ۸ / ۱۲ / ۶۳ د ۹ تنو د اعدام فيصله د هيئات شورايي عالي انقلابي لخوا تائيد او د بېرک په لاسليک مزین د تطبيق لپاره مربوطه مرجع ته وليږل شوه.

محکومين دا و: نثار احمد د امير محمد زوی

محمد انور د گل خان زوی

گل محمد د محمد هاشم زوی

علي محمد د مير محمد زوی

عبدالله د عبدالعزيز زوی

پرچمي قضا

د بشريت او عدالت نه ليرې د کسانو اعدامو ته دوام ورکړ. عدليې او قضايي اداره ټوله د يو گوند په لاس کې و، د گوند غړو په ولاياتو کې ټولو يوه عقیده درلوده، مثلاً عدليې چارو کې، کریم شادان قاضي القضا، د انقلابي اختصاصي محکمې رئيس فضل احمد مرستيال، راسخ لوی څارنوال، سيد شرف لوی څارنوال، حیات الله زيارمل مرستيال، څارنوال هاشم نظامي څارنوال، حشمت کياني انقلابي څارنوال مرستيال، يعقوب کمک مرستيالان، بشير بغلاني، عبدالرشيد ارين، وهاب صافي، عبدالحکيم شرعي جوزجاني د عدليې وزيران، عبقری معین نظام الدين تهذيب قاضي القضا او نظامي محکمې رئيس محم اصف الم و (د عظيمي کتاب ۱۸۰ مخ).

د بښنې نړيوال سازمان په خپل راپور په کال ۱۹۸۵ کې راورپدي، چې افغانستان قضايي سيستم وجود نه لري، يوازې د يوې تروريستي ډلې لخوا چې شورويان يې حمايه کوي قضايي اجراءات په ډېر غير عادلانه ډول اجرا کېږي.

د غزني د مجاهدينو يو سرگروپ د نجات د جبهې غړي وويل، چې د يو ورځې ۳۰-۴۰ تنه، ولچک، سترگې ترلي لاريو ته د وژلو دپاره به پورته کېدل، او د الله اکبر چيغې به يې وهلې.

که د هرات د محکمې د (و) ديوان ۲۹۴ / ۱۴ / ۱۱ / ۶۳ فيصله په غور وکتل شي دا غير قانوني، غير عادلانه او غير انساني څرگنده دي، محاکمه علني نده، سري او خصوصي ده، وکیل دفاع نشته، د الزام دلايل کمبود دي، محاکمه

عبدالله د حبيب الله زوی

او غلام حضرت د غلام سرور زوی، روح دې شاد وي.

دوست د عبدالغني زوی او عبدالظاهر د مصطفی زوی د (و) د دیوان ۲۹۴ /۱۴ /۱۱ /۶۳ فیصله، دا دواړه ۲۲ کلن دي، دا پریکړې د بشریت د عدالت نه لیرې وې دا دواړه د سن او عقل او منطق په اساس بې تجربه لا هنوز ماشومان وو دا دواړه ۶۳/۲/۲۶ گرفتار او په ۱۴ /۱۱ /۶۳ فیصله پر راووتل. قاضیان او د همدې قضیې څارنوالان او د تطبیق هیئات د تعقیب عدلیې وړ دي. د دغو پورتنیو محکومینو (شیهدانو) جرم یوازې د جمعیت غړیتوب و، نه بله څه.

پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار تره کي د خپل کتاب (محاكمه جنایات جنگي در افغانستان) په ۳۴ مخ کې د ملک باري چې د نړیوالې د بشري حقوقو اتحادیه لخوا د کمونستانو د جنایاتو د بررسی لپاره موظف شوی و، له خولې لیکي: په کونړ کې (د فبروري د ۲۸ مې او بیا د مارچ تر ۴ مې پورې کال ۱۹۸۰ په عملیاتو کې هر څه د خاورو سره برابر شوي و، ۱۶۰ زره تنو نفوس نه یوازې ۳۷۷۳۴ نفر ژوندي پاتې شوی و، نور مړه، یا زخمیان او یا پاکستان ته مهاجر شوي و او بسڅو د کونړ سیند ته ځانونه اچولي او د ډاره یې خود کشي کړي و .

همدا کتاب د مې میاشتې کال ۱۹۸۶ د غزني د رامک د کلي د ۳۵ تنو تیرباران او د ۴۷ تنو په شمول، کوم په کاریزونو کې پنا اخیستی و راوړيدي.

پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار د (محاكمه جنایتکاران جنگ در افغانستان) د کتاب په ۲۸ مخ د هرات د کب د میاشتې د ۲۴ مې نېټې پاڅون د وسلو پر ځمکه ایښودلو او تسلیم اعلان د بښنې په مقابل کې وشو، خلک تسلیم او د پناه لپاره د هرات په جامع جومات کې د عبادت لپاره ننوتل، د وعدې خلاف د (خاد) مشر، نجیب په قتل عام پیل وکړ او په

لیونتوب سره یې په ډله ییزې وژنې لاس پورې کړ، ان چې شورویانو عذر او زاري هم و نه منلې مگر ده دا وژنې د ببرک په امر بللې.

جنرال مایروف هم پورتنې مطلب د خپل کتاب (پشت پرده های جنگ در افغانستان) داسې راوړی دی:

" ای ببرک تو ادم فرومایه و بې وجدان بر آمدی. " او زیاتوي: "که ادم های فرومایه، همیشه ظالم میباشند" او ببرک ردیل او چل بازه بولي.

د جنرال د اعتراض په مقابل کې ببرک وايي: " کور باید د سپرو نه پاک شي " جنرال مایروف د نجیب د وژنو په هکله د خلیل او رفیع دواړه بیان لیکي چې ډاکتر نجیب (یو بوی ناکه گیدره بولي).

داکتر روستار په خپل کتاب کې یو بل مثال:

د ببرک او نجیب په دوران کې د وطن د پتنگانو محاکمې په دې ډول وې:

- ۱- غلام فاروق (۲۰) کلن
- ۲- عبدالودود (۱۹) کلن
- ۳- عبدالقدوس (۲۴) کلن
- ۴- غلام سخي (۲۳) کلن
- ۵- ذبیح الله (۲۲) کلن
- ۶- غلام رسول (۲۲) کلن
- ۷- عطاو الله (۲۰) کلن
- ۸- دوست محمد او عبدالظاهر ۲۲ کلن
- ۹- محمد انور (۲۲) کلن
- ۱۰- محمد گل (۱۷) کلن
- ۱۱- احمد (۲۰) کلن
- ۱۲- عبدالله (۲۵) کلن

دا کسان په اعدام محکوم شول، دا په هیڅ بشري او انساني نظام کې مروج نه دی، پر دې کسانو د زون شمال غرب (هرات) کې د (و) د انقلابي دیوان

بعد از وصول گزارش عبدالرحيم خيرخواه یک سلسله اسناد څارنوالی اختصاصی انقلابی حوزه شمال غرب آن زمان هنوز هم موجود است که حکایه از جنایات موصوف مینماید بطور مثال:

اول: قرار مکتوب نمبر ۸۸۲ / ۴۹۲ مورخ ۱۱ / ۴ / ۱۳۶۴ که به امضاء عبدالرحيم خيرخواه مزین میباشد اشخاص ذیل ساعت یک بجه بعد از ظهر بتاريخ ۸ / ۴ / ۱۳۶۴ اعدام گردیده اند.

۱. باب صاحب مشهور به فیض محمد ولد نیک محمد ولدیت حاجی محمد، مسکونه شهر هرات.

۲. عبدالمنان ولد تازه گل ولدیت احمدگل، وظیفه سرباز.

۳. خالق داد ولد کریم داد ولدیت رحیم داد، سابق سرباز فرقه ۱۷ هرات.

۴. شیر علم ولد شاه زمان ولدیت نصرت، سرباز فرقه ۱۷.

۵. محمد حلیم ولد عبدالصمد ولدیت لعل؛ محمد مسکونه ولایت فراه، صاحب منصب غند ۲۸ فرقه ۱۷ هرات.

۶. محمد موسی ولد سردار ولدیت جیلانی، لومړی بریدمن فرقه ۱۷ هرات.

۷. ذبیح لله ولد نور الله ولدیت سکندر، مسکونه قریه گوالیان ولسوالی انجیل ولایت هرات.

۸. غوث الدین ولد قربان ولدیت حرمن، درپور تکسی ۸۵۱ مسکونه شهر هرات.

۹. نثار احمد ولد فقیر احمد ولدیت یار محمد، درپور تکسی ۸۹۴ مسکونه شهر هرات.

شخص عبدالرحيم خيرخواه در جمله هیأت تطبیق حکم اعدام حضور داشته (فوتوکاپی اسناد موجود است).

جزا لخوا محکوم شول او د انقلابي څارنوالي، لوی څارنوال حمشت کیانی په وړاندیز، د انقلابي شورا په تأیید، د بېرک او نجیب په منظوري ووژل شول، دا یوه نمونه ده، د (و) دیوان رئیس

۱- محمد حریف (حریف)

۲- میر عمادالدین عماد او صاحب شاه د دې دیوان غړي دي، د دې پورتنې موضوع څارنوالان:

۳- عبدالروف،

۴- سید احمد،

۵- عبدالمنان څارنوال (مدعی العمومان) و او د زون عمومي

څارنوال عبدالرحيم خير خواه نومېده، دې وخت کې د الف د دیوان رئیس سکندري و.

د رژیم جنایات همدا ډول دوام درلود او رژیم په یو ظاهري محاکمه کې ډېر وطنوال د ناموس د دفاع په جرم ووژل، چې نوم یې اعدام وکړ، دلته ماته د زون شمال غرب کوم اسناد په لاس راغلي، چې (مشت نمونه خروار) په توگه یې محکمې ته وړاندې کوم.

طوریکه مردم ولایت هرات آگاهی دارند صدها نفر هموطن ما به جرم مسلمان بودن و داشتن عضویت در تنظیم های جهادی (حتی رحیم چوچه ولد عبدالاحد بچه مامایش) از طرف څارنوال عبدالرحيم خير خواه به اعدام محکوم گردیده و یا سالها را در محابس بسر برده اند.

۹۷ تن از اهالی بی گناه ولسوالی انا دره به جرم بغاوت علیه نظام برحال در مورخه ۷ / ۱ / ۱۳۵۸ با هدایت عبدالرحيم څارنوال خيرخواه نه؛ بلکه شرحواه مذکور اعدام شده که از اجساد شان تا اکنون خبری نیست (تمام اهالی ولسوالی انا دره ولایت فراه) خبر دارند.

- دوم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۱۴/۶۰۷/۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ به امضاء عبدالرحيم خیر خواه اسامی غلام فاروق ولد عبدالعزيز مسکونه قریه طوطچی ولسوالی کشک هرات جوان ۲۱ ساله اعدام گردیده است.
- سوم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۱۸/۶۱۱/۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ به امضاء عبدالرحيم خیر خواه اسامی عبدل مشهور به عبد الله ولد عبید الله مسکونه قریه نقر آباد ولسوالی شیندند جوان ۲۶ ساله اعدام گردیده است.
- چهارم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۲۲/۶۱۵/۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ اسامی عبید الله ولد عبد الله مسکونه قریه لنگر ولسوالی زنده جان ولایت هرات جوان ۲۸ ساله اعدام گردیده است.
- پنجم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۲۴/۶۱۷/۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ به امضاء عبدالرحيم خیر خواه اسامی احمد ولد عبدالرحيم ولدیت محمد انور مسکونه قریه هومش ولسوالی شیندند جوان ۲۰ ساله اعدام گردیده است.
- ششم: قرار مکتوب نمبر ۱۷۲۰/۹۱۵/۳ مورخ ۱۳۶۴/۷/۲۰ دو نفر اعدام گردیده است.
- هفتم: قرار مکتوب ۱۶۲۷/۸۶۴/۷ مورخ ۱۳۶۴/۷/۷ به امضاء عبدالرحيم خیر خواه اسامی ذیل اعدام شده اند.
۱. نثار احمد ولد میر محمد ولدیت محمد اسلم؛ مسکونه قریه سرنو ولسوالی انجیل، سرباز قوماندانی امنیه هرات.
  ۲. محمد انور (ودید) ولد گل خان ولدیت محمد اسلم؛ مسکونه ولسوالی انجیل، دوم بریدمن کارمند حوزه ۵.
  ۳. گل محمد ولد محمد هاشم ولدیت عبدالرزاق؛ مسکونه قریه مانوگی ولسوالی دره پیچ ولایت کونړ، جگړن فرقه ۱۷ هرات.
  ۴. علی احمد مشهور به نجیب الله ولد میر محمد سعید ولدیت سید احمد؛ مسکونه گذرگاه انجیل معاون رئیس ارکان کندک ۴ قومی.
  ۵. عبدالله ولد عبدالعزيز قوم مهمند.

۶. عبدالله ولد حبیب الله.
  ۷. غلام حضرت ولد غلام سرور.
- هشتم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۱۰/۶۰۳/۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ حکم اعدام عبدالخالق ولد عبدالقادر ولدیت سیف الدین مسکونه ولسوالی زنده جان هرات وظیفه دهقان ۳۱ ساله.
- نهم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۱۲ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ حکم اعدام محمد علم ولد پیر محمد مسکونه ولایت فاریاب.
- دهم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۰۸/۶۰۱/۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ حکم اعدام دوست محمد (خیرک) ولد عبدالغنی مسکونه شهر هرات ۲۲ ساله و عبدالظاهر ولد مصطفی مسکونه علاقه داری کشک ۲۲ ساله.
- یازدهم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۱۶/۶۰۹ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳ حکم اعدام غلام سخی ولد حاجی خان محمد ولدیت شیر محمد مسکونه ولسوالی کرخ ولایت هرات ۲۲ ساله.
- دوازدهم: قرار مکتوب نمبر ۱۱۲۰/۶۱۳ مورخ ۱۳۶۴/۵/۳
۱. عبداللطیف ولد محمد حسن ولدیت جان محمد مسکونه ولسوالی پشتون زرغون ولایت هرات ۳۴ ساله اعدام.
  ۲. حبیب الله ولد غوث الدین ولدیت فیض محمد، مسکونه ولسوالی گذره اعدام.
  ۳. عبدالقدوس ولد محمد افضل ولدیت شمس الدین، مسکونه ولسوالی گذره ۲۰ سال حبس.
  ۴. غلام سخی ولد عبدالکریم ولدیت حبیب الله، مسکونه شهر مزار شریف ۲۰ سال حبس.
  ۵. ذبیح الله ولد غوث الدین ولدیت فیض محمد، مسکونه ولسوالی گذره ۲۰ سال حبس.

۶. غلام رسول ولد عزيز محمد، مسکونه قريه شالبافان ولسوالی انجيل ۲۰ سال حبس.

۷. عطاء الله ولد عبدالکريم ولدیت عبدالحکيم، مسکونه ولسوالی انجيل ۲۰ سال حبس.

که اینک فهرستی از اسناد موجود کار کردگی اش عبدالرحيم خيرخواه څارنوال است.

عبدالرحيم مذکور ادعای بیطرفی نموده و چه خوب گفته است که "بنده فروخته حزب نبودم و به گفتن و سر کشیدن نره کلمه هورا څارنوال شده بودم" که خود قضاوت نماید.

رژیم پر متعلمانو او محصلانو هم رحم و نه کړ، لکه:

۱. عبدالناصر د محمد حنيف زوی، کونړ، متعلم ۱۷ مخ.

۲. سيد حسين د ايشان حافظ زوی، تخار، محصل طب د ولايتي کمېټې په فيصله ۱۹ مخ. د سيد کاظم سمونيار قوماندان ولايت.

۳. سيد احمد د سيد گلاب زوی د لوگر اوسېدونکی دهقان ۱۷ مخ.

۴. سيد وهاب الدين د عبدالرحيم زوی، خيرخانه کاريگر ۱۸مخ.

جنرال مايروف دا هم د همدې کتاب ۵۶۹ مخ کې زياتوي: "نجيب ډېر ې ويني تويې کړې" جنرال مايروف نجيب د دې قتل و قتال له کبله د (سپې بچي) بولي.

د (و) د ديوان فيصلې به د يو هيئات لخوا، عبدالرحيم خيرخواه د استيناف انقلابي څارنوال، څارنوال غلام جيلانی، د (خاد) د پنځم مدیریت سرپرست محمد علی، او داکتر محمد اشرف د حوزي داکتر لخوا تنفيذيدل.

د يابو بدليدل

شورويان وتلو ته اړه شول مگر د شوروي سربازانو له وتلو سره ببرک جدي مخالفت کاوه، تر څو گورباچف په ډاگه ورته وويل: "د شوروي خلك نور خره نه دي، چې ستا د تاج او تخت لپاره د خپلو زامنو ويني تويې کړي." (طوفان در افغانستان کتاب) ببرک لا ملي او بين المللي سياسي حالت درک کولای ېې نه شو او د هر کلي لپاره ېې يوه، يوه ټولي سپاهيان غوښتل در پشت پرده هاي جنگ در افغانستان) ۱۸۸ مخ.

شورويان پيلامې ته رسيدلې و، چې نه سکات او نه ناپالم کار وکړ.

دی د ببرک بې کفایتي، ټنبلې او شراب نوشي نور د زغم وړ نه بولي. اندريوپف به ويل، چې پدې کې شك نشته چې ببرک يوه کرغېرنه څېره ده، خو زموږ لارښوونو ته کلک غوږ نيسي، بالاخره نتيجه شوه چې نور دې د استفادې نه دی. مايرويف پخپل کتاب کې دا هم راوړي دي؛ کله چې ببرک د سربازانو له وتلو سر مخالفت کاوه، دی وايي چې ما ورته وويل، افغاني او شوروي سپاهيان د جگړې په اور کې سوځي او ته شراب خوري کوي، نو په اخير کې وژړل. روسي فعاليت د بن بست سره مخامخ شو، دې پايلې ته ورسېدل چې (يابو بايد بدل شي) (افغان - شوروي جگړه) ۱۶۷ مخ.

يا بو بايد بدل شي

د ټولو فشارونو وژنو سره وضع سمه نه شول، بيا بدلون ته ضرورت شو د خپل مخالفت سره (مسکو) ته هلته يې چا پروا و نه کړه. د ببرک جنايات او ملي خيانت نور ثبوت شو او د ده ملګري مزدک کايواني، اناهيتا او محمود بريالی د ده د ملي خيانت شريکان دي، چې (ج) ق ۱۷۴ ماده پر تنفيذ شي د سولې مخالفت يې هم درلود او د روسانو وتل يې خوښ نه ؤ. د ببرک پلوي کول.

شوروي کې غټ، غټ تحولات راغلل، نوبت ميخائيل گورباچف ته ورسېد، نو دا وخت دی چې شورويانو دې خپلې پښې سپکې کړي او د تېښتې په لټه کې شول، وژنو، شکنجو، خرابۍ، ويرانۍ او هر ډول وسلو له کارولو سره مقاومت مات نه شو. شوروي جنرالانو خپله کمزوري، غلطۍ او د خلقيانو ټيټوالي مني او د مجاهدينو زپورتيا، وطن دوستي، پای مردې ته د احترام سرتيټوي. (د هجوم کتاب)

گورباچف په دوشنبې کې د سليمان لايق، نجيب، وطنجار او نور په مخ کې ببرک ته اعلان وکړ، چې خپل سربازان غواړي چې وباسي، مگر په ډېر بې شرمي ببرک د يرغل له ختمولو سره مخالفت وکړ، شورويانو د ببرک د عزل تصميم ونيوه، او مسکو ته وغوښت چې دې کار ته د اختر محمد زوی ډاکتر نجيب ټبر ووايه او د ببرک په مخالفت يې لاس پورې کړ، تاريخ تکرار شو، بيا يو بل روزل شوي، وفادار شاگرد، د خپل استاد په تخریب لاس پورې کړ، نجيب نه غوښتل چې ببرک کابل ته راشي. ډير وخت وروسته

ډيرو زاريو پواسطه اجازه ورکړه شو، چې کابل کې پخپل مکرورويان پارتمان کې و اوسپري. په اخر کې د شمال په حيرتان بندر کې يوه حويلي ورکړه شو، چې هلته په ډير ذلت او خواري ژوند کاوه، او امريکا LM سگرت څکول تر څو هلته ساه ورکړه، هلته ښخ شو، چا يې فاتحه وانخيستل، تر څو طالب راغي هډوکې يې امو دريا کې لا هو کړ.

ببرک په اخير کې په حقيقت اعتراف وکړ، هېواد اشغال شوی دی او خپل ځان د سلاکارانو په لاس اسير بولي، مگر بيا هم د شوروی د وتلو سره مخالفت کوي (د حزب ديموکراتيک خلق افغانستان) کتاب ۴۰۹ مخ او ۴۳۹ کې راغلي کله چې د K G B لومړی مرستيال، ببرک استعفا ته مجبور کړی و، ده وژړل او د مرگ هيله يې وکړه.

د شورويانو د وتلو په مخالفت کې د نجيب په تخریب لاس پورې کړ گرچه گورباچوف پوهيدې چې نجيب هم په زړه کې خوښ نه ؤ، چې د شورويانو لخوا دوی پر ميدان يوازې پاتې شي. اما استعمار همدا ډول وي نو د ده مقام هم خوښ ؤ، نشی چې ببرک غوندې ورتل شي. او د زور سره مخامخ شی شورويانو کافی گوداګيان لرل او د ده پر ضد يې خپل ځينې پلويان د فراكسيون په ډول سره غوندې کړل، د غوايي پر ۱۴ مه کال ۱۳۶۵ د ببرک د واکمنۍ ټغر را ټول او بل وفادار شاگرد (نجيب) رويکار شو. ستر جنرال مايروف د خپل کتاب ۴۶ مخ کې دی هم (بي حيا او بې شرمه) بللی دی. د ولس په ژوند کې بدلون رانغی.

د ببرک ملی خيانت دلته پوره روښانه دي! چې لومړی د روسانو سره په گډه په يرغل کې گډون درلود. دويم وروسته د وتلو مخالفت وکړ، او د يرغل دوام يې غوښت؛ د ببرک په محاکمه اقدام و نشو.

ميټروخين د کی جي بي د کتاب په ۱۴۸ مخ کې د ليکوال زرياب د خولې د ۱۷ زرو تنه وژنه راوړې ده.

د ببرک جنايات

۱. د ببرک جاسوسي ثابته د (ج، ق) ۱۹۴ ماده.
۲. د غير قانوني گوند جوړل (ج، ق) ۲۲۱ ماده.
۳. ډله ييزې وژنې (جنگي جنايات) ۳۹۴ ماده (ICC)
۴. شکنجه د حقوق بشر په صراحت نقض (ق، ج) ۳۹۹ ماده.
۵. د دښمن داخلېدو (يرغل) ته زمينه برابرو، ۱۷۴ ماده.
۶. زنا او لواطت، جنسي تېری، فس او فجور رواجول (ق، ج) ۴۲۶-۴۲۹ مادې.
۷. خپله هم خراب ځواني تيره کړی ؤ.
- په يرغل کې وکیل، نور احمد نور، ډاکتر نجيب، محمود بريالي، اناهيتا، سروري، گلابزوی او وطنجار مستقيم شريکان دي. چې د شورويانو سره يو ځای پر وطن راغلل.
- د يرغل تحمل او همکاري کې د گوند ټول غړي او د حکومت کارونکي ور سره يو ځای مجرم دي چې د وطن د خرابۍ او وژنو سبب گرځېدلي دي
۸. خپلواکي او ملي حاکميت تر مستقيم گواښ لاندې راوستل (ملي خيانت)
۹. وطنوال ترک وطن ته اړيستل.
۱۰. د يرغل د دوام غوښتنه او د شورويانو له وتلو سره مخالفت.
- البته سروري، وطنجار، گلابزوی، نجيب، نور احمد نور، وکیل، مزدک، کاوياني، ډاکتر اناهيتا، محمود بريالي په ټولو جرايمو کې اتفاق او شراکت لري او د همدې سزا وړ دي، دوی د يرغل ملگري دي، گوند يرغل تائيد او د يرغل ملگرتيا وکړه، مالي تاوانونه هم تر حساب تېر دي. د (ق، ج) د (۴۹) مادې پر بنا د اتفاق جرم سره مجرم دي.
- چې البته حق العبدی به پر ځای پاتې وي او حق يې محفوظ دی.
- مايروف: نجيب مفسد او بې وجدانه بللي: (پشت پرده های جنگ) کتاب.

اوم فصل

ډاکتر نجيب:

ببرک، نجيب روبای مکار وباله

د غوايي ۱۶ مه نجيب سپينه کودتا پواسطه واکمن شو.

شورويانو ببرک ترې ليرې کړ.

د ډاکتر نجيب راتگ هم يو کودتا غوندې وه، بل وفادار شاگرد د خپل استناد په تخریب يا سياسي وژنې لاس پورې کړ د نجيب رویکاريدل هم يوه سپينه کودتا غوندې وه، پدې کې لکه نورو کودتاگانو غوندې د شورويانو مستقيم يا غير مستقيم پکې لاس ؤ نجيب د کارمليانو په تخریب لاس پورې کړ ببرک، نجيب يو (روباي مکار) وباله، او هغه بيت د یاد وایستي، چې:

موی سفید را فلکش رایگان نداد

این رشته را به نقد جوانی خریده است

د مي په ۴ مه کال ۱۹۸۶ د ۱۸ پولينوم کې ډاکتر نجيب منشي عمومي او د دولت مشر وټاکي. د ببرک پلويانو په تخریب لاس پورې کړي.

د شورويانو لخوا، بلخصوص د گورباچف لخوا، ببرک مجبور شو چې د واکمنۍ نه ليرې شي. کوم څه چې بادار غوښتل، ډاکتر نجيب يې د اجرا لوز وکړ، ده د شوروي سپاهيانو د وتلو سره د ببرک خلاف چمتو والي

اشد مجازات سره مخامخ کيدو. د بشري حقوقو نقض او ډله ييزې وژنې دوام درلود.

د (زندان پلچرخي) کتاب ۶۶- ۶۷ مخونه ډاکتر پوهاند محمد عثمان روستار، د تحقيق او محکمې جريان نزاکتونو او باريکيو ته له دې کبله چې مسلکي حقوقندان دي سم پام کړيدي چې واک د بل چا و، پوهاند يو مثال راوړي چې قاضي القضاة عبدالکریم شادان د قضا د خپلواکۍ خلاف د لومړي وزير کښتمند په ځواب کې وايي چې (اصل مرجع ته د (قربان علي) د کار په خاطر مراجعه وکړي اصل مرجع معلومه ده چې څوک دي دا جوتته وي چې د قضا اداره هم د (شوروي دوستانو) په واک کې وه، بل ځای داسې ليکي:

((درين دوره محاکمه قضاات ميکوشيدند، با شاهد چشم و ابرو به متهمين بفهماند، که شما با دفاع جانانه از خود، نزد ما براءت داريد، اما چه کنيم که دم ما زير پای ديگران است...)) مرگ پر داسې بې وجدانه قاضي چې د قضا خپلواکۍ نشوای عملي کولای بايد لکه نور ولس د مهاجرت لار نيولی وای.

کله چې مجاهدين کابل ونيوي لومړی کریم شادان قاضي القضاات او عدالاحد ولسي د عامه ولس د قهر سره مخامخ او په خپل لاس اعدام شول. د (ولسي محکمې) لخوا په خپل لاس په فصاص محکوم او حکم تنفيذ شو دې وخت کې د خاد مامور قريشي د شکنجې نه ډېر کسان په عذاب و.

((تاريخ مسخ نمی شود)) په ۲۶۰ او ۲۶۱ کې د (خاد) د کارکونکي، کوم چې ډېر فعال و، د احمد عرفان د محمد عوض زوی او د ده مېرمن نيولوفر د محمد اشرف لور، هم د خاد کارمنده و، د ۱۳۶۸ کال کې کودتا کشف کړه، چې ۱۳۶ تنه افسران زنداني شول. او د ډگروال صدرالدين او جنرال عبدالغني د (خاد) مامورينو لخوا شکنجې ورکړل کيدل. د دې کتاب په

څرگند کړ، د ناچاري له مخې وعده وکړه، چې د سولې لار به هم ونيسي. يو بدلون راغي، مگر کړاو د پخوا په شان دوام درلود، تلاشی، بنديز، تحقيق، نيول او وژل بمباردمان د پخوا په شان دوام درلود. بدې جاياتو کې نجيب پوره تجربه درلوده. د نجيب د واکمنۍ دوره، پر دو برخو ويشل کيدای شي.

۱- هغه دوره چې د خاد مشر و، ډليزي وژنې کړيدي.

۲- هغه دوره چې د دولت مشرتوب کې قرار ونيوي دا ځلې پایلي ته ورسيد، په ډير مکاری سولې پلان رامخ ته کړي.

دی د پکتيا اوسېدونکی د طب د پوهنځی نه فارغ، د تحصیل د وخت نه د کمونست لارنيولې او په قساوت مشهور و، چې په (نجيب گاو) شهرت درلود د ده ورور (صديق راهي) په خپل کتاب (نجيب را بشناسيد) پوره تشریح کړيدي.

صديق په يو ملي احساس او ميرانه د کورنۍ د اړيکو نه په غير د خپل ورور د نظام پر ضد د مقاومت سره يو ځای شو او په ډير مناسب وخت د نجيب د مخ نه نقاب ليرې کړ او د ده د اخلاقو افشا يې وکړل، او هغه بيان يې هم راوړيدي، چې نجيب گاو، پر خپل يو هم صنفی جنسی تيري کړې ؤ، چې هغه مظلوم هلک تر اخيره روانی تکليف نه کړیدی.

ډاکتر نجيب په خپل مسلک کې کار ونکړ، د حزب د موکراتيک خلق د گوند، د پرچم ډله غوره کړه، د خاد اداره يې پراخه کړه، او د کمونست مخالفين يې په بې رحمانه ډول وځپل د امين او تره کي ديکتاتوري ته دوام ورکړ، د شوروي د جاسوسي د ادارې مشر (بريا) اکت يې کاوه. د ببرک د ليريکيدو او د ده د راتگ سره د هېوادوالو په ژوند کې کوم بدلون رانغی.

بنديز، تلاشی، نيول، شکنجه او وژنې د پخوا په شان دوام درلود. تر پخوا يې هم ډېر ظلم او شدت وموند د وطنوالو په ځپلو شورويان سره په اخلاص او کلکه ولاړ و، هر ډول تبصره د نظام د مخالفت په مانا و، او د نظام ضد د

نجيب وکولای شو، چې خاد ته پراختيا ورکړي، اما په حقيقت کې د (کي جی بی) یو څانگه و .

نجيب د مبادا ورځې لپاره، خپل ولي النعمت ببرک ته ۵۰ مواردو کې دوسیې ترتیب کړي وې چې د ببرک پر مخ به یې رایستلی چې پدې ډول د ببرک خوله پټه وساتي. (افغان- شوروي جگړه) ۴۲۹ مخ.

هغه جنايات چې د تره کي او امين په وخت کې د اسدالله سروري لخوا کېدل، د ببرک او پرچميانو په وخت کې د نجيب لخوا عملي کېدل.

د تره کي (کور کالي، ډوډۍ) د امين صاحب (عدالت او مصونیت) د ببرک وحدت او د نجيب ملي پخلاينه په عمل کې پياده نه شول.

کوم شرعي فيصلې چې د محاکمو لخوا صادرېږي، معمولاً د پاک خدای (ج) په نامه وي، مگر د کمونستي ادارې په وخت کې به د خدای (ج) په نامه نه؛ بلکه د حزب دموکراتیک خلق عنوان درلود.

په اعدام محکومین به په پټه خوله د کوټې د انډیوالانو نه وداع وکړه، او بخشش به یې وغوښت سرکښته اچولي روان شول، بې کفنه به تر خاورو لاندې شول، په اسلامي تنظیمونو سره همکاري په مرگ محکومه سزا و .

یو شمېر د محکمې فیصلې د نمونې په ډول وړاندې کوم چې تورنان یې ټول په اعدام محکوم او اعدام پر تطبیق شويدي، دلته ټول اجراءات د انقلابیانو لخوا کیدو، مثلاً اخذ اطلاع یا راپور د (خاد) د مامورینو، چې خادستان طبعاً ټول انقلابي و، څارنوال هم انقلابي و، چې د انقلابي څارنوالي په سر قرار درلود.

قاضیان هم انقلابیان و، بې طرفی د قاضیانو نه مراعات کیده. شورای انقلابي چې د تائید صلاحیت و، هم طبعاً چې انقلابیان و، ببرک او ډاکتر نجيب د هغو ویاړ په انقلاب کې و .

۱. فیصله ۳۶۴ / ۲۸ / ۱۱ / ۶۳.

۲. فیصله ۳۲۵ / ۱۸ / ۱۱ / ۶۳.

۳۹۷ مخ کې راغلي، چې د زندان مدیر جنرال رسول بې خدا په زرو کسان ژوندی ښخ کړيدي.

د ۸ صبح ورځپاڼه د لیندۍ پر ۲۰ مه کال ۱۳۹۵ یو لوی مضمون د حسن سیرت په قلم د (دیدار از کشتارگاه پولیگون) تر عنوان لاندې پرې مضمون (بیاد بازماندگان قربانیان، زنده بگوران خواستار تامین عدالت از حکومت) خپور کړيدي... و (عدالت گمشده اصلي بازماندگان قربانیان جنگ در افغانستان...) حبیب رهیاب چې پلار یې شهید شوي دي، کوم لست چې د تحقیق د وخت رئیس امان الله عثمان لخوا بیرون ته راوتلي دي وایي: (چې په گورستان کې یو واقعي وحدت ملي لیدل کېږي، چې پښتون د هزاره په څنگ کې او هزاره د ازبک په څنگ کې او ازبک د تاجک په څنگ کې تر خاورو لاندې شويدي) بازماندگان عدالت غواړي.

الکساندر مایروف د خپل کتاب (در پشت پرده های جنگ) په ۱۵۳ او ۱۶۹ مخ کې نجيب او ببرک فرومایه او بې وجدان بللي دي.

نجيب، هغه کسان چې په هرات کې وسله پر ځمکه ایښې و، بیا هم ده تیر باران کړه، (پشت پرده های جنگ در افغانستان) ۱۵۲ مخ.

کله چې جنرال مایروف خبر شو، نو یې وویل ((در زندگی ام ادم هاي بپرجم را دیده بودم، اما به این پیمانہ، نه، تو از آنها هم پلید و بد سگال استي)).

نجيب باید د ده ملگرو سره، چې پلاني کړونو کې ور سره شریک او یا متفق و، هم مجازات شي، جنرال مایروف د هرات د پاڅون په هکله نجيب ته وایي، چې افغانستان کې د قانون او شریعت په څنگ (پښتونوالي) هم یو قانون دي، کله چې پاڅونوالو سره وعده وشول، چې وسله کېښېږدي او دې به د سزا نه معاف وي. نو (پښتونوالي د لوز ماتول اجازه نه ورکوي تا ولې داسې وکړل.؟؟)

هرات کې نجيب ډېر ویني تویې کړې، همدا کتاب ۵۲۹ مخ.

۳. فيصله ۳۴۹ / ۲۳ / ۱۱ / ۶۳.
۴. فيصله ۳۵۰ / ۲۳ / ۱۱ / ۶۳.
۵. فيصله ۳۷۰ / ۸ / ۱۲ / ۶۳.
۶. فيصله ۳۰۳ / ۱۵ / ۱۱ / ۶۳.
۷. فيصله ۳۱۹ / ۱۷ / ۱۱ / ۶۳.
۸. فيصله ۳۲۴ / ۱۸ / ۱۱ / ۶۳.
۹. فيصله ۲۸۴ / ۱۴ / ۱۱ / ۶۳.
۱۰. فيصله ۳۴۱ / ۲۱ / ۱۱ / ۶۳.
۱۱. فيصله ۲۹۴ / ۱۴ / ۱۱ / ۶۳.
۱۲. فيصله ۳۶۰ / ۲۶ / ۱۱ / ۶۳.
۱۳. فيصله ۳۲۲ / ۱۸ / ۱۱ / ۶۳.
۱۴. فيصله ۳۴۱ / ۲۱ / ۱۱ / ۶۳.

په عدالانه ډول، د انتقالي عدالت په چوکاټ کې ضرور دي، چې دا فيصلې د سره تجديد نظر شي.

سره د دې چې شورويانو ته نجيب منلی و، مگر خلقي او پرچميانو دواړو ور سره مخالف و او د نجيب دوهم ماموريت د ستونزو ډک و.

شورويان وغوښتل چې دا اور د چېرې د بدلون په واسطه څه ارامه شي او د تښتې لار ورته برابر شي. ازمول شوي څيره او خپل ډېر وفادار گوداگي رامنځ ته کړ، اما د ولس په ژوند يې بدلون رانغي. کور، کالي، ډوډۍ بيا د ياده ووتل.

نجيب هم لکه نور گونديان د شورويانو په ثنا او صفت پيل وکړ، شورويانو ته برادر بزرگ خطاب کړ او د شوروي دوستي يې خپل ملي شرف وباله، د وکيل کتاب ۴۵۹ مخ.

شهسوار سنگروال د شيبا رشين په حواله د تانند ويېپانه نېټه د مارچ ۲۵ کال ۲۰۱۸ ليکي چې نجيب د شوروي د گټو دفاع کوله.

د نجيب اداره

د ده په کار ي ټيم کې غلام فاروق يعقوبي چې په خاد کې د ده مرستيال و، پر خپل ځای د (خاد) وزير وټاکي او د (خاد) نوم يې په (واد) بدل کړ، يعنی وزارت امنيت دولتي نوميدې.

کشمند او بيا حسن شرق لومړی وزيران په اخير کې فضل الحق خالقيار هم لومړی وزير شو.

عبدالوکیل د بهرنیو چارو وزير.

گلابزوی د کورنیو چارو وزير.

جنرال نظر محمد د دفاع وزير.

شاه محمد دوست وزير دولت.

حاجي محمد څمکنی کفيل رئیس شورای انقلابي

او دا لاندې د کمېټې مرکزي غړي او يا علي البدل غړي وټاکل:

امتياز حسين، ياسين صادقي، عبدالغفار لکنوال، ايوب کارگر، احمد شاه سرخابي، فدا محمد ده نشين، جنرال گل آغا، دکتور فاروق، محمد نسبي جويوا، مجيد زاده، نعمت الله، حميد پويا او خليل کاريگر.

د فضل الحق خالقيار کابينه:

محبوب الله کوشاني، عبدالصمد سليم او محمد انور ارغنديوال د لومړی وزير مرستيالان.

معصومه عصمتي د تعليم او تربهي وزيره.

غلام محي الدين دريخ د عدليې وزير.

سيدا کرام پيگير مشاور وزير .
 پورته کې راغلي وزيران ځينې هغه کسان دي، چې هم پر ميخ وهي او هم پر نعل.
 نجيب د ملي پخلاينه په څنگ کې وژنو ته دوام ورکړي او روسانو ته (ماست مالي) د لاسه نه وه، ورکړې لکه وکيل پخپل ۴۶۰ مخ کې د نجيب دا جملې راوړي، چې روسانو ته خطاب کې وايي: ای انقلابيون، ای ليننيست ها، برادر بزرگ، دوستي با شوروي، شرف ملي ماست او نور او نور. گرچه دا ټول ځای و نه نيوي بالخصوص کله چې لومړی د سټنگر راکټ د حزب اسلامي د قوماندان انجنير عبدالغفار لخوا په جلال باد کې وتوغول شو، مجاهدينو مورال نور هم لوړ شو، غلام فاروق يعقوبي چې په (فاروق گيريوک) مشهور و، نشوای کولاي چې د مجاهدينو مخ ډب کړي.
 اعدامو په نامه وژنو دوام درلود، کمکی هلکان چې په اعدام محکوم و، تر هغه وخت پورې به وساتل شول، چې سن به يې ۱۸-۲۰ ته ورسيد. د نړيوال ميثاق خلاف عمل دي.
 داکتر حسن شرق د خپل کتاب ۲۲۳-۲۲۴ مخ کې (ملگری) متکرر مجرمين بللي دي.
 شرق د خپل کتاب ۲۷۳ مخ کې داسې بيان راوړي. ((کله چې اردو د پرسونل لخوا په کمبود مواجه شو، ډاکتر نجيب امر وکړ، چې کم سن، هلکان د اصلاح سن په واسطه، عسکري ته برابر کړي، په حقيقت کې هغه هلکان ۱۵ يا ۱۶ کلن و .
 نجيب د ديکتاتوري تر عنوان لاندې کوم ناورين چې پر هېواد راغلي و، پشپړل نقش درلود هر ډول جناياتو البته د نور گوندي او انقلابي ملگرو سره مرتکب شو. اما ناکامه شو، چې په ولس کمونيزم ومنې، وايي چې په زور کلي او کورنه کېږي، د ده دومخې سياست، چې يو لاس کې د پخلاينه پلان او بلې خوا وژنې، بمباردمانو هم څه رانه وره، ډېر ي ستونزې لري، امينيان

مهر محمد اعجازي د روغتيا وزير .
 فاروق اعتماد د امور اجتماعي وزير .
 محمد حکيم اصفي د ماليې وزير .
 صديق سيلاني د شئون اسلامي وزير .
 غلام محي الدين شهباز د پلان وزير .
 انجنير غفران د کرهڼې وزير .
 محمد انور دوست د صنايع وزير .
 فقير محمد نیکزاد د کور جوړلو وزير .
 انجنير عبدالصمد صلاح د معدن وزير .
 ډاکتر ودير صافي د هوانوردي وزير .
 انجنير محمد نسيم علوي د مخابراتو وزير .
 مير عبدالغفور د اوبو او بريننا وزير .
 داکتر محمد انور شمس د لوړو زده کړو وزير .
 فتح محمد د مهاجرينو وزير .
 ذکيم شاه د تجارت وزير .
 انجنير حیات الله عزيزي د کليو او پراختيا وزير .
 داکتر نور محمد بړيڅ مشاور وزير .
 فقير محمد مشاور وزير .
 اما ددې په څنگ کې کليدي وزارتونه بيا هم د گوندیانو لپاره و، لکه:
 وکيل د بهرنيو چارو وزير
 وطنجار د دفاع وزير
 يعقوبي د (واد) وزير
 راز محمد پکتين د کورنيو چارو وزير
 خليل د ترانسپورت وزير
 بشير احمد روپگر اطلاعاتو او کلتور وزير

خلقیان، تره کیان او کارملیان د ده په ضد و، د ده د جناياتو کیسې لکه وژنې، بې ناموسی او ملي خیانت ډېرې دي.

د نجیب د بې ناموسی یو مثال

د جنرال الکساندر کتاب در پشت پرده های جنگ در افغانستان ۳۳۴ مخ دا یوې پېښه بیان د قضا لور مقام ته وړاندې کوم: د جنوري په ۱۴ مه کال ۱۹۸۱ د قوای دوست دو زره پوښونه د هېواد د کوم کلی کوڅو کې د گرمې په شان په ډېر غرور تیرېږي او ځان فاتحان بولي د کلو دیوالونه تیتې دي چې گوري یو کور کې پسونه ولاړ دي، ملگري ته غږ کوي، هلکه ودراره، تر دیوال وړ اوږي پسونه زره پوښو ته پورته کوي، چې گوري کور کې ښځې هم شته ده، چې د دوی پام وړ اوږي او یو بل ته وايي، چې بد نه دي، ور پسې منډې وهي، پدې کور کې نارینه هم شته هغه نارینه په بله کوټه کې قلفوي، نارینه ممکن ښځو وروړ، پلار او یا میړه وي، ښځې نیسي او پرې جنسي تېری کوي، هغه کور کې ماشومان هم و. یو یې هلته په تناره کې پتیرې، وروسته ددوی پرې فکر راځي، چې دا کسان باید ووژل شي، واړه او زاړه ټول وژنې او سر پر سر یې اچوي، کټونه، پردې او پرستني پر اچوي د ټانگ او زره پوښ بنزین راباسي او پر اچوي او اور ورکوي.

سبا پېښه رسانه اي کېږي، لور پورې روسانو، د همدې پېښه د پوستې مسول ته هدايت ورکړ، چې د پېښې نه انکار وکړي د پوستې مسول د وجدان په حکم که څه روسي او کافر دي، محاکمه او سزا ومنل، اما تر حقیقت تیر نه شوي، مگر د افغان ولسمشر ډاکتر نجیب په تیت وجدان او په ټینګه بې ناموسی دا عمل د مجاهدینو لخوا وباله اعلان وکړ (چې اشرارو

پاکستان بايد هيڅ مطرح نه واي، موضوع د مجاهدينو او د روس ترمنځه وه شورويانو، د مجاهدينو پر ټاټوبي او هېواد باندې يرغل کړی و، د افغانستان کمونستي دولت هيڅ مطرح نه و، مگر داسې و نه شول... شوروي خپل ځان ديدخل نه باله، تر څو د پاکستان او افغانستان کمونستي رژيم د سولې تفاهم نامه لاس ليک شوله، چې مجاهدينو و نه منل، خو د شوروي د قوا و، د وتلو ته لار هواره شول.

د قواي دوست په يونيفورم کې دا جنايت وکړ (ځينې شته دی چې دې ځاين ته لا اوس هم شهيد وايي. نجيب بايد (ق، ج) د ۱۸۶ او ۲۳۲ سره محاکمه شوي وای.

داسې پېښې نور هم تر شوي دي، پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار تره کي هم د خپل کتاب (محاکمه جنايتکاران جنګ در افغانستان) په ۳۶ مخ کې راوړېده.

ډاکتر نجيب د جرم پټولو په جرم، شريك جرم دی او د حقيقت نيولو سر يې خپله دنده، نده پر ځای کړ د اجباري زنا او د وژنو شريك مجرم دی، پښتونوالی خو، بې له دي، ده نه درلود.

نجيب د اذهانو د فريب په خاطر د گوند نوم د (وطن د گوند) په نوم بدل کړ، اصلاً يوازې نوم بدل شو، څيرې او پاليسي او بدنامې هغه وې، کوم چې د دوی زده وې، او يا ورته هدايت و، په ملي پخلاينه هم د چا باور رانغلی او د ده گوندي ملگرو هم ور سره مرسته نه درلوده، څرنگه چې اخلاص پکې نه و، د ده طرحې ناکامې شولې، نجيب هم تورن اسماعيل خان د هرات د مجاهدينو قوماندان او احمد شاه مسعود غيايې محکمه په اعدام محکوم کړل. مجاهدينو يوازې پدې راضي کېدل، چې کمونستي نظام ړنگ او جنګي جنايتکاران محاکمه وشي او دا محاکمه د جهاد تداوم بولي.

د بلې خوا شوروي تلوار درلود، چې ژر خپل سپاهيان وباسي، تر څو د ملگرو ملتونو مرسته و غواړي دې پروسې هم دام و موند، د وتلو پروسه يې د ملگرو ملتو د لارې او د هغو په واسطه غوښتل.

په لومړيو کې دا طرحه د افغانستان لخوا، شاه محمد دوست مخ ته وړل او وروسته کې، کله چې عبدالوکيل د بهرنيو چارو وزير شو، هغه ته وسپارل شول. طرحه داسې وه، چې د ملگرو ملتو له خوا (کورډ ويز) او د پاکستان د بهرنيو چارو وزير (زين نوراني) په کې د سولې طرحه مخ ته يوسي او د افغانستان او پاکستان ترمنځ د سولې يو قرار داد وشي په حقيقت کې

بريد جنرال خواجه محمد شفيح

ډگروال حاجي سيف الدين

جنرال عبدالقادر (اکا) او د ټنی مېرمن پاکستان ته دوو الوتکو په واسطه ورسېد او تسليم شول، الوتکي يې هم دېمن (پاکستان) ته تسليم کړه، چې بيا يې چا پوښتنه هم و نکړ. (د عظيمي کتاب ۴۹۱ مخ).

عظيمي د خپل کتاب ۴۱۰ مخ کې د ټنی د کودتا کېدون کوونکي، جنرال اصف شور، ډگروال کبير کارواني، ډگروال جعفر سرتير، ډگروال محمد زى نيکمل چې ووژل شو، جنرال شيخ محمد باور، جنرال دوست محمد، جنرال عبدالحق، جنرال حکيم نوري، ډگروال خان محمد، جنرال خان آقا مموزی، جنرال حمزه، جنرال هاشم څارنوال، جنرال فتح محمد رئيس لوژستیک، ډگروال عمر زراعتي، ډگروال غلام سيد، نظر محمد ډگروال، معصوم ستانکزى او داسې نور ملگري لکه: زيري، پنجشيري، مير صاحب کاروال، جنرال فاروق قومندان توپچي، جنرال قادر اکا، جنرال فقير، جنرال حضرت راوپردي. کارواني، اصف شور، جعفر سرتير ونيول شول او د ډگروال حبيب الله لخوا ووژل. عبدالرحيم ستانکزى او ډگروال فيروز سيا د ډگروال بابه جان لخوا وژل شول، نور هم يا ووژل او يا هم بنديان شول.

او د همدې کتاب ۴۲۱ مخ کې د ټنی مخالفين او د نجيب پلويان داسې راوپردي، جنرال حسام الدين حسام، ډگروال بابه جان، جنرال امير محمد، ډگروال حبيب الله، اصف دلاور، جنرال سيد اعظم سعيد، جنرال جلال رزمنده، جنرال عبدالرزاق، جنرال عبدالستار، جنرال قادر مياخيل، جنرال محمد الروف بيگي، ډگروال اشرف ناصري، ډگروال ابن يمين، جنرال علي محمد، جنرال همايون فوزي، ډگروال عبدالمجيد روزي، جنرال انور، جنرال فتاح رحيمي، جنرال رحمت الله، جنرال عتيق الله، ډگروال عبدالرحيم، ډگروال محمد عالم رزم، ډگروال امام الدين عبادي، ډگرمن کبير مردمي، تورن نورالله، جنرال عظيم زرمتمی، ډگروال دريا زرمتمی، جنرال ولي، جنرال

د کب ۱۶ مه ناکامه کودتا

شهنواز ټنی

گونديان د خراب د روزنې او بد، خصلت پر بنا، څرنگه چې د دې گوند شهنوازي غرايز او بې وفايي د اصولو په توگه منلي دي، د رژيم د دفاع وزير جنرال شهنواز ټنی په کال ۱۳۶۸ د کب ۱۶مه د خپل ذاتي خاصيت پر بنا لکه څنگه امين پر تره کي او نجيب پر بربک برید وکړ، همدا ډول ټنی پر نجيب برید وکړ، مالي او جاني تاوانونه واپول، ډير بې گناه د کابل ملکي کسان ووژل کېږي، کابل ښار به خراب شي يو پلو هم پروا نه لري، پدې اخ او ادب کې يوازې د ملت مال ۴۶ مختلف ډوله الوتکي خرابې شوې، دواړه خوا تلفات درلود، ټنی، پاکستان ته تسليم او د څو بریتورو جنرالانو د دو الوتکو په واسطه او خپلې کورني د غړو سره پاکستان ته و تښتيد.

قادر په خپل کتاب په ۴۱۶ مخ کې د ټنی د تښتې ملگري

جنرال حمزه

بريد جنرال غلام رسول پيلوټ

جنرال نظر محمد

نياز محمد مهندي

گلاب الدين پيلوټ

د جنگي جناياتو دوام

استاد تره کی چې پخپله حقوقدان دی د خپلې محکمې جريان د لوبې په شان بولي او د اختصاصي محکمې د (الف ديوان) رئیس خليل سکندري ښودلی دی.

استاد داکتر محمد عثمان روستار کتاب ۷۵ مخ کې راوړيدي چې عبدالجليل د پوهنتون فارغ د غزني اوسېدونکی د فرار خدمت په جرم په اعدام محکوم شو. اصلاً زه مدعی العوم باید په خپله دعوا کې د مستندو اسناد چې د زندان پلچرخي کتاب کې استاد روستار نشر کړی دی، چې د انقلاب د لوبغاړو د محاکمې لپاره کافي دی او د محکمې قناعت به د سزا لپاره کافي شي

د خليل حيفی، پوهاند کاکړ ياددښتونو او پلچرخي کتاب ډېر ارزښتناکه دي. د ذبيح الله امانيار د امان الله الکوزی زوی هم مستند کتاب دی چې د انقلابيانو د جناياتو د ثبوت لپاره د استاد روستار کتاب په شان د زندانيانو شکنجې او واقعيت کيسې راټولې کړي دي.

امانيار د خپل کتاب په ۴۳ مخ کې د تحقيق د کارمندانو نمونه ليکلي چې جنرال قادر هم پخپل کتاب کې ورته اشاره کړی ده. دا کسان دي ترون، جيلاني، مصطفى، سروري، اکبري، شهزاده، گل سعيد د سردار محمد زوی، د محبس مدير سيد عبدالله او سرباز گل آغا جهاني شهرت درلود. زه دلته د ټول کتاب له تفصيل څخه صرف نظر کوم يوازې قضا مقام ته زما د دعوا

محسن هلال، جنرال هاشم، ډگروال هاشم زرمتمی، جنرال محمد کاظم، جنرال امام الدين، جنرال عبدالله، جنرال خطاب، جنرال ظاهر سوله مل، جنرال شير محمد، جنرال صديق ذهين، جنرال نبي عظيمي، ډگروال مصطفى، جنرال عبداللطيف او جنرال عزيز حساس راوړيدي. کله چې گونديان او د انقلابيانو د خپل منځي شخړو له کبله، به ښکر په ښکر شول، ډېر ملکي او بې گناه کسان به د منځه لاړل، چې د بازخواست مجال يې تر اوسه نشته، ډېر عامه تاسيسات لکه د غوايي پر اووم، د مرغومي پر شپږم پدې کودتا کې هم له منځه لاړل.

دغه دواړې خواوې د وژلو او د خرابۍ مسول دي، چې بايد مجازات شي او تاريخ ته مختوري دي، دوی پر هيڅ چا آن پر خپلو ملگرو زړه سوی نه درلود.

جبار قهرمان خپل اطاعت نجيب ته اعلان کړ، جنرال مصطفى قهرمان هم د ټنی په مخالفت کې و، قهرمان هغه څوک دي چې د اشرار په نامه (خپل وطنوال) ډېر وژلي وي نو دا مقام تر لاسه کولای شي. د نجيب په مقابل کې د دفاع وزير شهواز ټنی مخالفت او پوځي پاڅون د خپلو جناياتو تېرئې او جبران په خاطر او يا يو ملی احساس باندې ندي شوي، بلکې په دې ايډيالوژي تل يو پر بل بريد کړې دي، اما ډير تاوان ولس واخيست.

ليکوال د خپل کتاب په ۲۷۹ مخ کې ادعا کوي چې د وکیل د خور ټريا دا اعتراض د کارمل د وحدت حزبي د تيوري په مقابل داسې بيانوي، چې آيا څنگه وحدت کيدای شي چې د سروري لگيدلي سگريټ به (زما په سينه) کې خاموش کاوه، ادعا ته دوام ورکوي چې په کال ۱۹۷۹ کې د بښنې نړيوال سازمان (لندن) زندانيان ۵۰ زره تنه، بې له محاکمې اعدام او ټول شکنجه ښودلې دي. (۲۸۰ مخ). دی زياتوي چې ډاکتر نجيب او خاد تر سروري او اگسا څه کمې نه درلود.

دی زياتوي: د کب درېيمه کال ۱۳۵۸ د کابل پاڅون د (الله اکبر) په نارو پيل شو، د کندهار پاڅون ته اشاره شويده، چې په همدې ورځ ۳۰۰ تنه شهيدان او په زرو زخميان شول. دی په ۲۸۲ مخ کې زياتوي چې تر ۲۰۰ تنو زيات متعلم او محصل ووژل شول. ببرک هم قساوت کې تر امين کم نه و، د خاد او اگسا کار کوونکي د ساديست په مرض مصاب، هر يوه په شکنجه کولو کې خپل ابتکار څرگنداوه، خشونت، تعذيب، شکنجه، جنسي تجاوز او ژوندي ښخول کوم ممانعت نه و، د هغه وخت د حقوق بشر راپور کې راغلي و.

سروري په وژنو کې خاص مهارت درلود، په کم وخت کې د ده د قصاب خانې نه په زرخواو کسان شهيدان شول.

رژيم د تصفيې په پلمه د وژنو او زنداني کولو بله پروژې نه درلود، د دې دو تنو په لاس او يا د دوی د ادارې لخوا وژنې کېدل، اگسا او خاد بنديز چې څو کاله دوام وکړ، د تالاشي په پلمه کورنو ته ور داخل شول.

ډاکتر پوهاند د (زندان پلچرخي) کتاب په ۱۹ مخ کې د شرعياتو د پوهنځي محصل عبدالوکيل او د لوگر اوسېدونکي د خولې بيان راوريدې، چې د تحقيق په جريان کې د اگسا د مامورينو اسدالله رحمانې او حبيب مومند څنگ ته روسان ناست او هدايت ورکاوه: د شکنجو هدايت ورکاوه، خليل حيفی د (فاجعه کابل) کتاب په ۷۷ مخ کې داسې بيان لري: (نعره های دل

د ثبوت لپاره د شکنجې اسنادو په توگه مجنی عليه کسانو د شهادت لپاره کشتارگاه کابل نمونه وړاندې کوم چې دا دي:

۱. محمد انور غلزي د اکاډمي علومت استاد ۲۷ مخ.

۲. سنديگل محبوب جوان تحصیل کرده ۵۲ مخ.

۳. عبدالودود کارمند اجير ۷۰ مخ.

۴. غلام جيلاني هوايي نظامي ۸۴ مخ.

۵. مولوي عبدالروف نافع خطيب هرات ۹۷ مخ.

۶. قسيم قاضي ۱۱۸ مخ.

۷. محمد فهيم څارنوال ۱۴۵ مخ.

۸. صبور الله سياستگ ۱۱۶ مخ.

۹. محمد امين معلم ۱۸۸ مخ.

د ملگرو ملتو د بشري حقوقو کميساره د جنرال نبي عظيمي له بيان په حواله ليکي: د څرخي پله زندانيان بې محاکمې د شپې لخوا اعداميدل او په هغو گودالو کې چې مخ کې به ورته چمتو او تيار شوي و تر خاورو لاندې اچول. د انقلابيانو هدف روښان و چې ټولنيزه رهبران، سياسي، ديني کسان، قومي مشران، روشنفکره کسان، مسلمانان، کارگران، محصلان، شاگردان د دوی پکار و، چې له منځه يوسي، د بښنې نړيوال سازمان د ۱۹۷۸ کال د اگست په مياشت کې په خپل گزارش کې راوريدې، چې يو لوی شمېر محصلان ونيول او ووژل، د (فاجعه ثور) په نوم، ۱۵ مخ کې ليکي چې د جوزا کال ۱۳۵۸ د پلچرخي زندانيان په يوه شپه ۱۸۰ وژنې ته گوته نيولي ده.

همدا کتاب په ۳۴ مخ کې صراحت لري، چې د غوايي کودتا نه خلقي و، نه پرچمي؛ يو روسي کودتا او د انقلاب کبير اکتوبر دوام و، د کتاب ليکوال زياتوي چې يو ولسوال د ملک زوی بندي او سر په نيست کړ، او ولسوال که څه هم ښځه درلوده، د يو خان ۱۴ کلن لور په نکاح کړه، دا و د سوسياليزم لاس ته راوړنه.

ذبيح الله امانيار د خپل کتاب (سيمای زنده به گوران قلعه مرگ) کې د شکنجې په باره کې د هغو کسانو مرگ په تفصيل راوړي، چې چانس راوړي، چې د دې قلعه نه ژوندي را وتلي دا دي:

۱. محمد انور عليزايي وايي د شپې پر ۱۲ بجو د نور جان شينواري لخوا د څو نور کسانو لخوا يووړل شوم، چې ۳ کلنې لورمې ژړل چې زه هم ورسره ځم، د وهلو او ټکولو په سگریټو سوځل، برقي شکونه، سر دوښتانو کښول، اوبه پاشل، په ميز پورې تړل، د غاښونو ماتول او د نوکانو ایستل په تفصل سره بيان کړی دی د همدې کتاب ۳۷ مخ کې عليزايي دا هم زياتوي چې د محبس په کوټه کې ورسره کسان د هرات وکیل شاهپور، محمد انور مشهور (په هفت بلا) او بنا خان، ظاهر خان او حاجي ادم خان، جنرال قادر را وغوښتل غير حق او غير قانوني زنداني شول، عليزی د تحقيق هيئات هغه مشهور وژونکي لکه تړون، جيلاني، مصطفی، سروري، اکبري، شهزاده، گل سعيد او نور معرفي کوي، دی دا هم زياتوي، چې مېرمن زما د سرنوشت په هکله سردار محمد (ولي) د نظامي خاد رئیس ته عريضه کوي، بالاخره ورته وايي چې دا ميره دې تښتيدلي، ته کولای شي په دې مور ناستو کسانو کې يو خوښ کړي.

۲. منډيگل محبوب ۵۲ مخ: دی د خپل مستنطق جلال هوفیاني چې وروسته يې نوم جلال رزمنده شو بيان راوړي، د تحقيق په جريان کې د څو کسانو په تحقيق کې چې په کوما حال کې ورباندې راغی، بيان راوړيدي. په لاس او پښو پورې مې د برق سيمونه وتړل، چې دوی به دې سيم ته (قایل شا) ويل. دی دا هم زياتوي، چې د يو ۱۶-۱۷ کلن هلك په مقعد کې د فانتا بوتل داخل کړی و، په کوټه کې هم ځای نه و، په نوبت به ويده کيدلو زه يې په يخ کانتینر کې واچولم.

خراش بې گناه هان و هربار تا تلخی جانکدن و لب گور متحمل می شدم...

حیفي دا هم زياتوی: (نام محبوسين را به عنوان رهايي ميخواندند، آن ها بالاخره از قيد حيات رها مي شدند.)

عمرزی هم د تحقيق په جريان کې د برقي شوکونو يادونه د خپل کتاب په ۱۷۲ مخ کې راوړيده. د خپل کوټې د ډاکتر نسيم لودين د زړه سوی او مرستې مشکور دی ډېر زندانيان د تشابونو د کمبود نه شکايت درلود. چې يوازې په ورځ دوه وخت به نوبت بايد گټه پورته کړي، تشناب ته به نوبت ولاړ و، آن کله چې به د پروگرام نه په غير ضرورت شو، د کوټې په داخل کې د نورو زندانيانو په مخ کې پلاستيکي کڅوړې کارول، د عمرزی کتاب ۱۷۹ او ۱۸۳ مخونه.

کتاب (فاجعه کابل) د خليل حيفی د سترگو ليدلی او راغلي حالت په ۳۹ مخ کې داسې بيانوي، چې په سوال او جواب، را باندې حمله ورشول، بالاخره غږ وکړ، چې برقي الات راوړي، حيفی دا هم بيانوي چې په همدې شپه، څو وار مړ او څو واري ژوندي شوم.

حيفی په ۷۹ مخ کې د برقي شوکونو بيان داسې کوي: (حلق او ستونې به مې په دې اندازه وچ شو، چې فکر مې کاوه، چې په عمر مې اوبه نه دی ځکلی او تودې څپيرې په مې پر مخ حواله کيدې، دی نور هم زياتوي، چې شکنجه به د دې وژونکو لخوا ځنکدن حالت ته ور سولم.

حيفي په ۸۲ مخ کې د څو کسانو د محافظينو لخوا وژنه په خپل سترگو ليدلي حال راوړيدي. چې مخ کې ورته گودال د قبر په مانا ورته جوړ شوی و، په همدې مخ نوموړي د هوايي افسران د يونيفورم سره او روحاني کسان د خپل عمامه سره د ملي نواميس د دفاع او يکتا پرستی په جرم را کشيدل.

[د جنایاتو بل مثال]

فروش د تبنگ سره هم په کوټه کې ورسره زندانيان و، قاضي احمدزي د خپل تحقيق مامور يو هراتي او بل هاشم قیومي معرفي کوي، قاضي د خپل کوټې د يو نفر بيان داسې راوړي چې سپين ږيري دومره شکنجه شوی داسې چې د چا يو، پيال به يې نشوای نيولای، بيا هم د تحقيق په جريان کې لت و کوب شوی و.

۲۳۵ مخ کې د نورالله مامور د خولې بيان دی وايي چې په زندان خوښ وم، کالي او کور خالي و، ټولو فرار کړی و، وطن غم خانه و. امانيار داسې بيان ته دوام ورکوي:

چې غلام فاروق زر شوی ۲۴۳ مخ، د خپل تحقيق د روسي مشاور د خوا بيان لري، وروسته د فضل الرحمن مستنطق ته سپارل کېږي. دی د ډگروال شاه محمد او سيد نعمت الله د شکنجو بيان راوړيدي، ۳۵ تنه د خوشي کيدو په پلمه ټول پولیگون ته يوړل، د ده ملگري احمد شا هم ور سره و، د داود د اعدام بيان په ډېر تراژېدي سره راوړيدي. زر شوي د روژې په مياشت کې د ۳۰۰ تنه د اعدام تفصيل راوړيدي، او دی تر اعدام وړاندې د وينو د ايستلو بيان هم راوړيدي او د عباد الله د خاد مامور د قاچاق بيان هم ليکلي دي، دی هم د څارنوال حشمت کياني ظلم بيان کړی دی.

غني کلوله تحقيق بل نفر و، چې د کياني د ظلم بيان لري، د عادل نومې د شکنجنې بيان، او د عمر څلورم صنف محصل پدې اندازه شکنجه شوی و، چې عصاب يې له لاسه ورکړی و، دی د ۷۰۰ تنو د اعدام بيان لري، زرشوی د تحقيق په جريان کې آن د يوې انجلۍ د شکنجې له امله د هغې چينغو بيان راوړيدي. د شپې د خوا د تحقق په جريان کې ودکا څکل رواج او ټولې شکنجې يې د روسانو د خوښې لپاره وې، زرشوی د صالح مشتري د دوی د کوټې ملگري اعدام نقل کوي.

د ۱۳۵۷ کال په منځ کې په يوه شپه د ۱۰۰ تنو وژل. (زندان پلچرخي کتاب ۱۲۷ مخ.

محبوب وايي، چې مور ۷۵ تنه به يوه قضيه کې نيول شوي و، د هغې جملې نه ۱۴ تنه په اعدام او نور د ۱۴-۱۵ کلو حبس محکوم شول، د حشمت کياني څارنوال د ظلم بيان راوړيدي. دی د اشرف گل اعدام هم بيان کوي. ۳. غلام جيلاني ۸۳ مخ، د خپل لت و کوب او شکنجې په تفصيل بيان راوړيدي، دی هم تر ټولو د تشناب د نه امکاناتو نه شکايت لري. ان کله، کله به د ډېر ضرورت لپاره په هغه ظرف کې چې د غذا لپاره و، رفع قضای حاجب کاوه، کله چې به په تشناب نوبت ورسيد نو هغه به يې پريول. نوموړی دا هم زياتوي، چې د انقلابي محکمې د رئيس عبدالکریم شادان لخوا يې له ثبوته ډير کسان په اشد مجازات (اعدام) محکوم شول.

جيلاني د يو بل د کوټې د ملگري امان الله نومي د لغمان اوسېدونکی چې د حزب اسلامي د غړيتوب په جرم نيول شوی و، بيان کوي چې د اقرار ترلاسه کولو لپاره يې د ده مور راوستلی و، او تهديد کړ، چې د نه اقرار په صورت کې به جنسي تجاوز پرې وکړي.

ذبيح الله امانيار د خپل کتاب ۷۰ مخ کې د عبدالودود، ۹۷ مخ کې د مولوي عبدالروف نافع جرم په مسجد کې د افتتاح په ورځ پر برك کارمل د تيرې وارول و، په ۱۱۹ مخ د مولوي محمد قسيم په ۱۴۵ مخ کې د محمد فهيم نايب، هم د شکنجو بيان او د اختر گل د پغمان د اوسيدونکي د اعدام بيان راوړيدي په ۷۶۶ مخ کې.

د ډاکتر صبور سياسنگ، په ۱۸۶ مخ کې د محمد امين معلم، پخپل بيان کې چې د خپل کا کا زوی عبدالقهار لخوا چې حزب ته د جذب شوی و په دې خاطر د محمد صديق عالميار تر فشار او شکنجې لاندې په اعدام محکوم شو بيان يې راوړي او دا هم زياتوي، د محمد اشرف د تره بل زوی يې هم اعدام شو او د تحقيق مامور موسی ښودلې دی.

۲۰۲ مخ کې د حیات الله کارگر د توقيفې بيان او په ۲۲۲ مخ کې د قاضي گل رحيم احمدزی ښه بيان راوړيدي، چې جوالي د پری سره او سگریټ

د شېر غان اوسېدونکی دا هغه کسان دي، چې ډېر شديد او سخت شکنجه شويدي، چې مرتکبين د دی عمل د (ج، ق) د ۳۹۹ مادې په اساس متوسط حبس محکومېږي.

د شکنجې ډولونه د استاد روستار (د زندان پلچرخي) کتاب پوره او ستند یاد داشت شويدي. وهل، خفه کول، یخ کې درول، پر تاوده منقل درول، برقي شوکونه ورکول، بې خوبې ورکول په ساعتو، ساعتو دیوال ته درول، تشناب ته نه پرېښودل، د نوکانو ایستل د بې ناموسي په منظور د کورنۍ ښځینه غړي ورته راوستل، اوبه نه ورکول، تر شاوړ لاندې درول، جنسي تیری کول، د نوکانو لاندې ستن چوڅول، د اله تناسلي په تناب تړل او بیا کښول، چوکۍ پر گيډه ور اېښودل او پر هغه یو کس کیناستل. د فانتا بوتل په مقعد ور داخلول دا کتاب زیاتوي، چې دا ټولې شکنجې د رئیس د خاد اسد الله سروروي، ډاکتر نجیب او د دو مرستیالان لکه فاروق یعقوبي، نواب، عزیزي اکبر او نور په واسطه او هدایت عملي کېدل.

استاد په خپل کتاب د اختصاصي محکمه مشر ئیس عبدالکریم شادان د مشاورینو صلاحیت او رول ته اشاره کړیده. (۶۶ مخ)

استاد تره کی چې پخپله حقوق دان دی د خپلې محکمې جریان به کومدي په شان بولي او د اختصاصي محکمې د (الف دیوان) رئیس خلیل سکندري ښودلی دی.

استاد روستار کتاب ۷۵ مخ د عبدالجلیل د پوهنتون فارغ د غزني اوسېدونکی چې د فرار از خدمت اردو په جرم په اعدام محکوم شو. اسناد چې د زندان پلچرخي په کتاب کې استاد روستار نشر کړی دی، مهم او مستند اسناد دي دا باید محکمې مد نظر ونیسي.

د خلیل حیفي، پوهاند کاکړ یادښتونو او پلچرخي کتاب هم ډېر ارزښتناکه دي.

د (کي جي بي در افغانستان) کتاب په ۲۳۲ مخ کې د بېرک، کښتمند، قادر او رفیع لخوا بیان راغلي دي، چې د اگسا مشر سروري د ډېرو جنایاتو ارتکاب تاییدوي. د همدې کتاب ۱۰۹ مخ د امین لخوا د اگسا مامور سلطان گل او د روغتیا وزارت مامور سورگل وژنه راوړیده.

گوندیانو بالخصوص پرچمیانو خپله پایښت او ټینګښت د یرغل تر سیوري لاندې لیدې، لکه جمله پلوشه د مرکزي کمیټې علی البدل غړي داسې بیان کوي: ((هم کاري بي غرضانه و برادرانه همسایه بزرگ شمالي، تمام پلان های دښمنان نظام نوین را خنثی ساخت.))

پوهاند روستار د گزارش په دوام ۴۳ مخ درې تنه نامتو شکنجه گران: (شیر محمد، رجب او محمد احسان ښودلې دي استاد د ۴۲-۶۰ مخ پورې د ۲۹ تنو زندانیانو لکه: قربان علي ولد عبدالله، دراني د رمضان زوی، نعمت الله جاروکش، سید محمد سیلابي د ارغنداب ولسوال، حاجي عبدالرحمن د حاجي عبدالوهاب زوی، قدرت الله معلم د پغمان اوسېدونکی، حاجي عبدالظاهر د حاجي عبدالرشید زوی د کندهار اوسېدونکی. تازه گل د محمد علم زوی عبدالرزاق د محاذ عضویت، فرهاد ده خدایداد اوسېدونکی، دین محمد د جان محمد زوی د قلعه قاضي اوسېدونکی حاجي فدا محمد اختر محمد زوی د کندهار د ډنډې اوسېدونکی، غلام مجتبی افسر، محمد اکبر د لوگر اوسیدونکی، شاه محمد د خان زوی د کندهار اوسېدونکی، حبیب الرحمن د سیدالرحمن زوی د پنجشیر اوسېدونکی، عید محمد د غور اوسېدونکی - عبدالجلیل د غزني اوسېدونکی، میر هاشم د میر پادشاه زوی ډریور، محمد شاه دهقان د فراه، محمد ظریف د خیر محمد زوی د میدان اوسېدونکی، حاجي عبدالرشید د لغمان اوسېدونکی محمد اکرام په ملا بزرگ سره مشهوره- دا د میر د نظر محمد زوی د پکتیکا، ولي محمد د غنی زوی آشپز، محمد صادق د عبدالرزاق زوی د وردگ، عبدالحبیب د دراني زوی د میدان، گل محمد د محمد سالم زوی

بيان کوي، د هجوم کتاب ۹۵ مخ کې د جنرال قادر د خپل شکنجې بيان د برقي ماشين (هنډل) چې د سروري لخوا په کيدو بيان راوړيدی. جنرال قادر لا دا هم يادوي، کله چې به کشتمند د شکنجو نه بې تابه شو د منځه وړولو هيله به يې کول، قادر دا هم زياتوي، کله چې کشتمند د خپلې مېرمن (کريمه) د نيولو نه خبر شو، د کودتا په کولو يې اقرار ژر وکړ. کشتمند پخپله د غير اخلاقي شکنجو کيسه په ټلويزيون کې وکړه، کومه رويه چې جنرال عبدالرشيد دوستم د حاجی احمد ايشچي سره وکړه، کشتمند چې د اسدالله سروري لخوا شکنجه شوې ؤ، هغه دا شکنجې غير اخلاقي و بلل.

د (فاجعه کابل) د کتاب په ۷۷ مخ کې د زندان د شکنجو په راپټه داسې مطلب راغلي: ((نعره های دل خراش بېگناه هان، يك انعكاس هولناك داشت، شکنجه های ادم کشان و هر بار تا تلخي جاندهندان و لب گور متحمل ميدم.)) په همدې کتاب کې راغلي چې ((نام محبوسين را به عنوان رهائی ميخواندند و آن ها و اقعاً از قيد حيات رها می شدند. و به گروه بی کفنان مي پوستند.))

چې دا زندانيان د ډول، ډول شکنجو بيانونه کوي، ځينې تر ټولو عمر پورې معيوب شويدي، ځينې لا تر شکنجې لاندې ساه ورکړيدي، روهي فشارونه او کړاونه دې بنديانو ليدلي، تر ټولو (دور فيل) سزا، چې انسان به يې سره څاوه، شديد او کرونيکي و، چا چې به ږيره درلوده، ږيره به يې ترې شکول. عبدالصبور سياسنگ د ديوان (ج) د قاضي چې غلام صانع نوميدې او څارنوال فريد د نا انسانيت نه شاکي دي او د انځر گل د اعدام بيان راوړيدی.

مولوي قسيم د تيل داغی نه شکايت درلود، مولوي عبدالروف نافع، د شش درک د خاد رئيس مقیم پيکار له خوا شکنجه شويدي واقعاً د څو تنو ارډالو او اوباشو حکومت و، چې اداره اصلاً د روسانو په لاس کې و او يو مافيایي رژيم ؤ.

د ظاهر طنين کتاب (افغانستان در قرن ۲۰) په کې ډېر څرگند ډول جنایي اسناد او شنيلی راغلي دي. که څه هم طنين پخپله هم خلقی ؤ. د (خاد) په اړه ترتيب شوی گزارش، دا هم زياتوي چې د (خاد) مامورين د (کي، جي، بي) په تائيد ټاکل کيدل، او يا ډېر ی د (کي، جي، بي) غړيتوب هم درلود.

د ننگرهار پخوانی والي عبدالله خان وردک د ۸۶ کالو و، چې ونيول شو د (بې کفنانو) په ډله کې ودرید، دی شيخ فاني ؤ.

د (اگسا) ۸۶۳ نېټه ۵/۳/۵۸ ليک د څارندوي عمومي قومانداني په عنوان ۷ تنه د لسم او نهم ټولګي متعلمان د توقيفې په منظور د (اسد الله پيلوټ) عمومي رئيس په لاس ليک معرفي او ليرل شويدي، دا هلکان بايد ۱۵ يا ۱۶ کلن وي چې په نړۍ کې په هيڅ واره هلکان د بند وړ ندي. همدا وړو هلکانو نور معلومات نشته.

انقلابيان د هغه وخت د ولس د شکنجو او وژلو يادونه کوي، کله چې دوی د خپل سنگر د ملګرو لخوا ونيول شول، نو د عدالت، انسانيت او د شکنجو

جنرال قادر د کتاب ۲۲۷ مخ د قومانداني مدافع هوايي د مرستيال ستارخان وژلو بياني راوړيدي.

واسيلي ميتروخين د (کي، جي، بي) پخواني مامور چې لندن ته د ډېر و محرمو اسنادو سره پناهنده شو د خپل کتاب (کي، جي، بي در افغانستان) کې ډېر اسناد برملا کړيدي، لکه چې د دې کتاب ۶۷ مخ کې ليکي: ((چې عبدالاحد ولسي د غزني والي او د ولايتي کميټې لومړی منشي په کال ۱۹۷۸ د مې په مياشت کې ۹۰۰ تنه د انقلاب ضد په تور نيولي، شکنجه او په هره شپه کې ۵۰-۶۰ تنو پورې د (۱۸) فرقې شاوخوا ته وژل. کوم اعاشه او غذا چې به پاته و، د دې نه څرگنديدل، چې نفر يې وژل شويدي. ميتروخين په ۶۶ مخ کې استخباراتو د مرستيال عزيز اکبري له خولې ليکي چې کوم کسانو چې د بېگناهی اسناد نشوای ارايه کولای، ټول وژل کېدل. عبدالاحد ولسي کله چې د غزني والي و، هم د خپل اجراتو په لړ کې د (شرق ستوري يعنی تره کي ته گزارش ورکړي، چې په غزني کې يې سپين لنگوتی پرې ايښې ندي. دی په کابل کې د قاري بابا د مجاهدينو لخوا په داسې حال کې چې د بهر سفر ته روان و د خپل اعمالو په سزا ورسيد.

د امين د وژلو په تفصيل سره ميتروخين داسې بيانوي، چې ۲۶۸ مخې کې د کندهار د اووه تنو پرچميانو نه يو هم انور خان د کندهار د قل اردو پيژندوال و دی دوام ورکووي. ۵-۶ تنه د ريشخور پرچميان هم ووژل شول.

جنرال قادر د کتاب ۲۸۳-۳۰۰ مخونو د خپل کودتا په ارتباط چې د کشتمند، رفيع، شاپور احمدزی او علي اکبر په باره د شکنجې بيان راوړيدي. چې د اسدالله سروري، اسدالله امين، اسد الله پيام، داود ترون د پوليسو قوماندان او د ملي دفاع مرستيال او د لوژستیک رئيس جيلاني لخوا تعذيب او شکنجه شويدي. او د برقي شوکې اله (ولاديمير) نوميدل. د دې کسانو په ظلم د انسانيت نه ليرې برخورد ډيرو زندانيانو بيان راوړيدي.

اتم فصل

د جناياتو جاج

عدالت دی چې امنیت راوړي

په مختلفو دورو کې د کمونستانو جنايات:

کوم جنايات چې د کمونستانو په مختلفو دورو کې ارتکاب وموند، دا يو جنگي جنايات او کشتار عمومي دي.

جنگي جناياتو تعريف د ICC په قانون کې سره سم تعريف شويدي ډلپره وژنې، نقض حقوق بشر (شکنجه او تعذيب) نسل کشي، گوند دا جنايات د ديکتاوري پروليتاريا تر عنوان لاندې په څرگند ډول مرتکب شويدي.

خلقيانو پر خپلو گونديانو او د سنگر پر ملگرو هم زړه سوی نه درلود، امين او تره کي پر کشتمند او انقلابيانو لکه قادر، او رفيع هم همدا ډول برخورد وکړ. امين پر تره کي زړه سوی و نکړ، ببرک پر امين، نجيب پر ببرک زړه سوی و نکړ، د ببرک پلويانو هم د نجيب د تينستې مخ را وگرځول، تر څو طالب يې په داد ورسيدل گونديانو په مجموع کې يو پر بل زړه سوی نه درلود.

د غزني والي عبدالاحد ولسي، قادر د بغلان والي، انجنير ظريف او صاحبجان صحرايي د کندهار او نظيف الله د هرات واليان او داسې نور بې زړه سوی وژونکی و.

د غوايي د اوومې حرکت جرم او ملي خيانت دي، ځکه هر هغه عمل چې منل شوي اساسي قانون، يا دولتي تشکيلات د زور د لارې تغير ورکړي ملي خيانت او سزا يې د (ج، ق) د ۲۰۷ مادې په ملاحظه اعدام دي يا په بل عبارت، خپلواکي او ملي حاکميت له منځه وړل او د ځمکې بشپړتيا ته خطر رسول، ملي خيانت بلل کېږي. قضا او د پارلمان د منځه يوړل ملی خيانت دي. کودتاچيانو د پردو په هدايت د پردو د گټو لپاره د وژنو دنده اخيستی و، ولس سخت کړاو وليد، د پردو په دښتو کې يخ او لمر ته ساه ورکړه، د گوند، ټولې کړنې يو مافيايي حرکت و، هر غړي به خپل قساوت د نورو مخ ته په ننداره اېښودې، پر انسانانو يې نښان او ښکار، زده کاوه، د هغې جملې نه يو د نظامي خاد د رئيس سردار محمد (ولي) ياور پير محمد باوري ؤ.

د کودتا ټوله عمالان ۳۹۹ (ق، ج) سره محاکمه شي او د قانون ۱۴۸-۱۴۹ مادې مشدده حالت هم په نظر کې ونيول شي.

وژنې، کړاونه شکنجې، تالاشي، نيول مهاجرتونه، د شپې بنديزونه جنسي تيري د غوايي د اومې نه پيل شول ننگيال هم د خپل کتاب (هلته چې تاريخ تکرارېږي) په ۳۴ مخ کې او د روس پارلمان (دوما) غړي او د هايډروجني بمب د اختراع پلار پوهاند سخروف هغه ليک راوړيدي، چې د افغان ولس د ښځو او ماشومانو د وژنو نه يې پرده پورته کړيده. او ناپال بمونه کارولو ته هم گوته نيولي ده، دی د گورباچوف لخوا د ريښتيا ويلو په جرم تبعيد او نظر بند شو.

د انقلابي ملگرو کړنې د جنګي جنايتو د (۸-۹) مادو او د منع شکنجه د کنوانسيون د (۱-۲) د سزا وړ دي. چې دا کار تر ټولو د (اگسا او خاد) او پوليسو لخوا په ډېر شدت او بې زړه سوی عملي کيدو. د هالند شاهي دولت څارنوال (ښاغلي ي. لوکاس) د افغانستان د عدليې وزير نه د مې پر ۱۸ مه کال ۲۰۰۶ د ځينو کسانو په هکله معلومات غوښتې، مگر متاسفانه

چې همدې خلقيانو د هاشم ميوندوال، تورنانو سره هم د اخلاق نه د ليرې وضعې وکړي.

د عدليد تعقيب لپاره شعوري يا غير شعوري د کمونستانو ليکنې او خپرونې کوم چې جنرال قادر، زيری، پنجشيري، فقير محمد ودان، کشتمند، غوربندي، نبي عظيمي، عبدالوکيل او نور ليکلي دي د دوی د جناياتو د ثبوت لپاره پوره گټه اخيستل کيداى شي، د سرې کودتا يعنی د غوايي د کودتا د ورځې را پدې خوا ټولې وژنې (شهيدانو) هيڅ يوو، قبر او کفن او د ښخيدو ځای معلوم نه دي، هيڅ ډول اسلامي مناسک پر ځای شوی ندی او نه يې مړي خپلو کورنيو ته سپارلي دي. (ج، ق) د ۱۰۴ مادې د سزا سره محکوم شي.

دا رويه د کمونستانو په مختلفو واکدارۍ همدا ډول و، ځينې کورني لا تراوسه هم په اميد دي چې عزيزان به يې پيدا شي د ملگري امين مړي هم څرگند نه شو، د رهبر توانا جسد هم همدا ډول ورک دي، لکه د نور احمد اعتمادي، موسى شفيق، قدیر نورستاني، عبدل اله او د سردار د کورنۍ هم همدا ډول معلوم نه دي.

نو افغان ولس جنګي جنايات کاران لکه د نورو هېوادو جنايات کاران د محاکمې ميز ته درول غواړي.

کوم څوک چې لا تر اوسه لا درک او پټ دي او په جناياتو کې رول درلود د (جزايي اجرااتو د قانون) د ۲۰۱ مادې سره سمه غيايي محاکمه وشي.

منجنی عليه او متضررين د يو اعلان په ترڅ کې را وغوښتل شي او خپل حق و غواړي.

د گوندیانو کړنې بې سزا پاته نشي، کوم کړنې، چې بې سنجشه، د اخلاقو نه تش، د انسانيت خالي او د قانونيت ليرې، د انقلابي چلند تر عنوان لاندې و، بايد تعقيب عدليې شي. پدې هکله د قضا او محکمې خاصي پام غوښتل پکار دي.

عبدالحق مجددي د خپل کتاب ۵۹۸ مخ کې د ډاکتر عبدالرحمن صافي وژنه د ملګري امين لخوا هم راوړيدي. مجددي دا هم زياتوي (۵۹۹) مخ چې ډګروال محمد هاشم نورزی د (دهمزنګ) په حصه کې کله چې د ارګ په لوري د سردار محمد داود خان په مرسته مارش و، تورن علاو الدين د شا د خوا وويشت نو قطعې عقب نشيني وکړ، ډګروال عظيم لوګري، ډګروال انورخان عباد خيل او جگتورن ميراغا (شامزاري) د رژيم د مخالفت په تور اعدام شول.

عبدالحق مجددي د خپل کتاب ۶۰۸ مخ کې د هرات د کب د ۲۴ کال ۵۲ پاڅون کې ۲۵ زره شهيدان راوړيدي.

د هرات پاڅون د ملي او اسلامي ارزښتونو د دفاع په خاطر را پورته شو، مګر پاڅون وځپل شو او ډېر گران تمام شو، خلك وايي چې تر ۵۰ زرو تنو زيات کسان شهيدان شول.

مجددي زياتوي، چې ملا جمع الدين مهمند، عبدالملك خياط، سمیع الله خان ستانکزی، ډاکتر عبدالولي، ملا عبداللطيف ناصري، حميد الله نيازي، گل محمد سرخاڼي، معلم توريالی او محمد الله ميراوال په شهادت ورسيدل.

مجددي ۶۰۹ مخ کې زياتوي، چې قوماندان داود منگل، امام الدين د برکي برک او برکي راجان د لوګر په پاڅون کې ۱۲۰ تنه را ټول او بيا تير باران کړل. دی په همدې مخ کې زياتوي، زر تنه د وردګ د ولايت نه په شهادت ورسيدل. او د غبرګولې د مياشتې په ۲۹ مه کال ۱۳۶۰ په تعداد ۶۰۰ تنه د لوګر مسلمانان ووژل شول. او په نور کلو کې ۵۰ تنو شهادت راوړيدي. يرغلګرو د کافرانو د غنمو درمندونو ته هم اورونه واچاوه.

جنرال قادر د خپل کتاب سياسي خاطراتو په ۳۰۸ مخ ليکي کله چې اسدالله سروري، د انقلاب ملګري، د ده د ليدو لپاره زندان ته ورغلي و. د ده چې خوله د نساوارو ډکه و، د سروري پر مخ يې تف کړه او بيا په يو

چې ډاکتر نجيب لا پخوا دا اسناد له منځه وړيدي. اما پدې اړه، د قضا مقام نه هيله ده، چې د شاهدانو په شهادت او موجود په لاس راغلي اسنادو بسنه وکړي. د جرمونو د اثبات لپاره ډېر قرائين شته، پوليس او د (خاد) کارکونکي شکنجې، زخم، جنسي تجاوزونه او اکثراً منجر په مرګ و. چې د جنګي مجازات قانون (۸) ماده په دې هکله څرګند صراحت لري. اعدامونه، شکنجه، توهين، تمسخر د انقلابيانو ورځنی کار و، د خشونت او تعذيب نه خلاصون په خاطر ډېر و غیر واقعي اقرارونه کول او مرګ ته يې ترجيح ورکول.

دی ټيټ همته او وحشي گوندیانو د اقرار په خاطر به يې زندانيانو د کورنيو پر غړو هم جنسي تير وکړ، د اکسا مرستيال عزيز اکبري د سروري د خور زوی، په ډېر وياړ، د شکنجې او په عذاب سره د محمد موسی شفيق وژنه به کيسې کولی.

اوس د هيلو او د اميد سترګې د محکمې لوړ مقام او د نړيوال جزايي ديوان (ICC) ته په لارې دي. چې عدالت وکړي.

(جنگ در افغانستان) ۲۸۵ مخ داسې ليکي: ((طې نه سال جنگ همه چيز بود، هم کشتن مردم بيگناه، هم قاچاقبري، احتکار و چيزهای که نزد هر انسان با وجدان احساس نفرت و انزجاری بر میانگيزد...)) مګر پورته مطلب بې ځواب پاتې دی، چې دی ټولو جناياتو نه، چې د گوندیانو په اصطلاح (نيروي دوستان شوروي) مرتکب کېدل، اصلي عامل او مسول څوک دي. روس چا راوستا، څوک يې په چوپړ کې و؟؟ انقلابيان په ښه او بد ښه پوهيدل، ډاکتر نجيب په خطاب کې خلقيانو ته وويل چې زه افشا کوم، چې خلقيانو څنگه خپل منشی ووژي، پنجشيري په ځواب کې وويل دا هم بايد څرګنده شي، چې شوروي سپاهيانو په راوړلو کې چا لاس درلود. (کتاب افغانستان پس از بازگشت سپاهيان شوروي ۸۰ مخ) او انسان وژنې په دوام باندي ډاکتر نجيب او سروري تر ټولو لوی لاس درلود.

هيئات مولوي محمد حنيف بلخي، ملا محمد يوسف واعظي، مولوي فضل الهادي شينواري تر مشرۍ او نورو کسانو سره دنده ورکړه، چې نتيجه اي تر اوسه معلوم نه شول، دا ډول ډليزه قبرونه د هېواد په هر گوټ کې پيدا شول، چې مشهوره يې د فيض آباد (بدخشان) پلچرخي او چمتلې دښتونه او د پلچرخي پولیگون دي.

(رویداد پنج ده اخير افغانستان) په ۲۲۵ مخ کې د انقلابيانو لخوا د (رقص مرگ) د کړاو يوه نوی اختراع و، معرفي کړي دي. پوهاند ډاکتر محمد عثمان روستار د خپل کتاب (زندان پلچرخي) ۱۲۷ مخ کې د زرو بې کفنه شهيدان بيان راوړيدي. چې په پټه خوله به د شهادت ميدان ته ور روان شول. حسن د جغتو اوسېدونکی چې کم سنه و، هغه وخت اعدام شو، چې ۱۸ کلن ؤ. ۱۹۵ مخ د (زندان پلچرخي)، پوهاند دا هم زياتوي چې د محکمې لخوا الله داد طوفان لس کاله بند محکوم و، مگر بيا هم اعدام شو. ډاکتر شيرشاه يوسفزی خپل کتاب په ۴۳ مخ کې خپل د تحقيق هيئات د خاد مامورين صادق، صابر او عمر معرفي کوي، چې دوی په د شکنجو نه کار اخيست.

۱۳۵۶ کال کې يو شمېر ليونيان چې په قلعه زمانخان کې داسايش گارواني په نامه، څه د لورې، څه د يخني او څه د لويانيانو خپل منځي جگړو کې وژل شوي و قدیر نورستاني د پوليسو قومندان او فيض محمد وزير او د کابل والي ډاکتر محمود حبيبي په اتهام او د پېښې د جدي تحقق لاندې و، کله چې ملگري امين د ۱۶ زرو شهيدانو لست د کورنۍ چارو وزارت پر ديوالو وڅړاو د قلعه زمان خان د شهيدانو قضيه نوره هيره شول.

بل چا کيسه کول چې د يو خلقي مور په وطن کې، پر لمانځه ولاړه وليده، چې خلقي زوی نوموړی په ملا کې په لغته ووهل، چې د ملا دو مهري يې ورماتې کړي پدې گناه چې کمونيزم راغلي د لمانځه وخت نور تير دي.

خښته هم وار پر وکړ. ولې چې قادر د خپل کودتا د ملگرو لخوا د کودتا په تور محکوم شوی او شکنجه شوی ؤ.

هايمن د خپل کتاب (افغانستان تحت تسلط شوروي) ۱۰۸ مخ کې د نور محمد تره کي له خولې ليکي: ((څوک چې زموږ پر ضد توطيه کوي، په هغه شپه کې به ورک شي.))

هايمن دا هم زياتوي، چې د تره کي دا شعار په عمل کې هم پياده کاوه.

د افغان- شوروي جگړه کتاب ۹۵ او ۹۶ مخونو کې راغلي دي، چې الکسي کاسگين د شوروي لومړی وزير، کوم شکايت چې پوليت بيرو ته کاوه وويل چې تره کي او ملگري امين خپل مخالفين د يوه سره اعداموي. يوازې مخالفين نه؛ بلکه خپل د سنگر ملگري هم يو د بل پسې تر برید لاندې نيسي.

جنرال محمود قاريوف د خپل کتاب (افغانستان پس از بازگشت سپاهيان شوروي) په ۸۱ مخ کې داسې ليکلي دي: ((خلقيان او ډاکتر نجيب د ولس په وينو، لاسونه لري دي او اسدالله سروري په امر ډېر کسان تيرباران شول.))

دا هغه اسناد او شواهد دي، چې آن شورويان ورته په تعجب او حرايتيا کې ؤ او پر افغان مظلوم ولس آن د شورويانو هم زړه سوخیده. د ملگري تره کي، چې ولس وځپل شي گرچه جنرال قادر د غوايي د کودتا هير وو مگر د دولتي تاسيساتو د بمباردمان نه ناگار دي. ډگرمن غوث الدين طوطاخيل پيلوټ او شير بهادر پيلوټ ټولو ته معلومات شته، چې ارگ کې يې سردار داودخان تر بمباردمان لاندې نيولی و.

ډېر کسان ونيول شول، شکنجه شول، فرار او ووژل شول. د انقلابي ملگرو د جناياتو نه يو هم د کابل د چمتلې دښت کې (د هېواد د ورځپاڼې) د چنگاښ د ۲۱ کال ۱۳۸۶ ډليزو قبرونه د کشف خبر هم يو مستند ثبوت دي، د دې جنايت د بررسي لپاره د ولسمشر حامد کرزي لخوا يو لوي

په (تاريخ مسخ نمی شود) کې ډاکتر شيرشاه يوسفزی د (رویداد پنج ده اخير در افغانستان) په حواله ليکي چې انجنير ظريف د کندار والي د يو سپين ږير پر مخ ور توف کړه، او ډگروال محمد حسن وطنخوا، يې د الوتکې په زينه کې ږيري ته اړولگيت وواهه.

د همدې کتاب په ۲۲۶ مخ کې راغلي چې سيد منصور هاشمي د بدخشان والي او وزير ډېر کسان د الوتکې نه د پنج ده سيند ته واچول. دا کتاب زياتوي، پاڅونونه، لکه د لوگر، کنر، نورستان، پلخمری، لغمان، پنجشیر، پکتيا او چنداول پاڅونونه په ډېر ظالمانه ډول وځپل شول.

د هجوم کتاب په ۱۱۲ مخ کې شورويان په لومړيو کې د امين د کړونو مخالفت نه درلود، دا چې دی لکه ستالين لومړی خپل مخالفين له منځه وړي او بيا په دوهمه مرحله د ده نږدې ملگري چې د ده د کړونو مانع واقع کېږي له منځه وړي. مگر د ده وژنې ډېر شوي لکه چې پرچميان ادعا کوي چې د چمتلې په دښت کې د ده په وخت کې ۱۷ زره تنه شهيدان تر خاورو لاندې شويدي د (افغان- شوروي جگړه) د کتاب ۱۶۲ مخ کې دا وژنې د تره کي او امين وخت کې د اسد الله سروري لخوا بولي.

انقلابي محکمې جلالدين حقاني، پنا قومندان او سيد منصور نادري هم لکه احمد شاه مسعود او تورن اسماعيل خان غيايي په اعدام محکوم کړل.

د مې پر ۲۱ کال ۱۹۹۱ کوم څلور سکات راکټونه چې د خواجه غار پر ولسوالۍ وار وشو، تر ۵۰ تنو زيات نر او ښځې، زاړه او واړه شهيدان شول. (تحقيق و ترتيب حامد علمي کتاب)

نهم فصل

د گورباچوف د تېښتې هلې ځلې

گورباچوف د شوروي د نورو مشرانو نه توپير درلود، تر اندازې واقع بين ؤ. افغانستان يې يو خون چکان زخم وباله، د سرو لښکرو د وتلو په لټه کې شو، د همدې مطلب دپاره لومړی بېرک چې مخالفت کاوه د مخه ليرې او بل مزدور رامنځ ته کړ. د ملگرو ملتو تر سرپرستې لاندې چې (ديکو کوردويز) تر سرپرستي لاندې هڅې وکړي، چې د افغانستان او پاکستان ترمنځ يو پروتوکول منځ ته راشی، سولې ته زمينه برابره شی چې دا پروسه لومړي د شاه محمد دوست د رژيم د بهرنيو چارو وزير لخوا او په وروسته کې د نوی وزير عبدالوکيل لخوا مخ ته يوړل شول، چې بالاخره په نېټه د اپريل ۱۴ مه کال ۱۹۸۸ د وکيل او د باکستان د بهرنيو چارو وزير ذين نورانی ترمنځ لاس ليک شو، چې د امريکا د بهرنيو چارو وزير جارج شولتز او د شوروي چارو وزير شينوارناز هم لاندې لاس ليک وکړ.

کور دويز د خپل کتاب (پشت پرده های افغانستان) کې ليکلي چې دا مراسم لکه جنازې غوندې ؤ، او وکيل رېږديدې، ولې د ولس د محاکمې نه په ډار ؤ. دا پروتوکول د اوبو سر خيڼه ؤ، مجاهدين د قبضې اصلی پلو ؤ، گډون نه درلود نو يې رد کړه او پروتوکول هم عملی جنبه پيدا نکره.

شورويان يوازې خپلو افغانی کمونستانو په سترگو کې خاروې واچولې او يوازې پر ډاگ پريښودل، وکیل هم د خپل کتاب ۵۹۹ مخ خپل روانی حالت خراب راوړيدي روسانو د خپل وتلو دپاره لار پرانيستل. ډاکتر نجيب: دوستی با شوروي افتخار ملی ماست. (د وکیل کتاب)

دوه ننگين پروتوکولونه

۱- د شورويانو په هدايت د کابل رژيم د پاکستان سره د پروتوکول وروسته د شورويانو هم د جنوري په مياشت کې کال ۱۹۸۹ دې فقره ايزه پروتوکول لاس ليک کړ. د روسي سپاهيانو د وتل پر ميعاد ډيرې چنې ووهل شو، چې انقلابيانو ډير وخت غوښت.

په لومړۍ فقره کې يرغل او تجاوز يو اقامت و بلل، او اوس نو د همدې نېټې نه افغانستان ترک وهی.

او به دوهمه ماده کې ټوله جانی او مالی خسارو او تاوانونه د افغانستان د رژيم لخوا ور بخشش شويدي. چې دا ملي خيانت دي، ولس بايد پريکړه کړي واي.

۲- د دې پروتوکول نه داسې څرگنديږي چې يو بل پروتوکول د يرغل په هکله هم لاس ليک شويدي، چې يرغل ته د دوی په ذهن مشروعيت ورکوي، چې سرې لښگرې پر خپل سر ندي راغلي پلکې بلنه ورکړ شويده، گرچه يرغل د مرغومي پر شپږمه عملی شو، درې مياشتې وروسته يعنی د مارچ مياشت ۱۶ او کال ۱۹۸۰ کې پروتوکول چې سرې لښکر مسلط وې لاس ليک شويدي، لومړی يرغل بيا پروتوکول، د دې وړو پروتوکول اصل او مينوت شورويانو د ځان سره واخيست. دا پدې مانا چې شورويان په دعوت راغلي او په دعوت ووتل.

د هجوم د کتاب ليکوال په ۳۸۸ مخ راغلی، چې د افغانستان په هکله دا ټولې فيصلې شفاهي وې، کوم تصميمونه يې K G B او يا دفاع وزارت نيول،

ټول اسناد شورويانو له منځه يو وړل د سرو لښکرو په وتلو کې هم وکيل
چنې وهلې چې د وتلو مدت اوږد کړي.

د رژيم سقوط او نجيب تېښته

نجيب د اپريل په ۱۳ مه کال ۱۹۹۱ په تېښتې لاس پورې کړ. نجيب د ببرک د بلويانو تر فشار لاندې ؤ، خلقيانو هم نه مانه د ټنې کودتا هم يو شوک ؤ. د نجيب د سولې او ملي پخلاينه د ملگرو ملتو تر سرپرستي لاندې په اقدام لاس پورې کړ. د شورويانو هدايت ؤ، يرغل او جگړه نوره پايله نه ورکوي. ملگرو ملتونو دا دنده و بينن سيوان ته وسپارل شول، چې د نجيب موجوديت د سولې دپاره يو لوی خنډ دی، دې بايد استعفی وکړی او د دولت اداره يو موقتي ادارې ته وسپاري، نجيب چې په ډير بد حالت کې د يوې خوا د مجاهدينو ورځنۍ فشار، چې د رژيم وروستۍ سلگې وې او د کارمليانو تخريب په دننه کې د لوستونې ماران ؤ. وعده هم دا ؤ، چې نجيب به ژوندي د کابل نه باسي. نجيب ومنل يوه نظامی کمیته چې عبارت ؤ:

جنرال نبي عظيمي

آصف دلاور

جنرال فتاح

عظيم زرمتي

جنرال سيد اعظم

جنرال فاروق

جنرال ولي

او جنايتکار پکې را ټول ؤ، ده هڅه کول، چې د... په تبديليو يو څه لاس ته راوړي، مگر ولس هونښيار ؤ. نجيب د ملگرو ملتو په دفتر کې څو کاله پاته شو.

عبدالرحم هاتف د رياست جمهوري سرپرست شو. نجيب د وروي د مياشتې ۲۷ کال ۱۳۷۱ د تينښتې په تکل د حامد کرزي هوايي ميدان خوا د اسحاق توخي، احمدزی او جفسر سره وخوئيد. خپل ميرمن فتانه او لور مسکا لا پخوا د وطن نه ايستلي وې. هغه شعار چې کفن يا وطن د ياده ويستې. چې د کارمليانو په تحريک د گلیم جم د قطعاتو قومندان مجيد روزی لخوا مخنيوي وشو. د ډاره د ملگرو ملتو دفتر په کابل کې ننوت، او د پخوانی خاصیت پر بنا د ملگرو لخوا مرگ ته برابر شو.

۸ ص د وري ۲۸ کال ۱۳۹۷ پنځم مخ کې راغلی چې دوستم غوشتل چې د هندوانو نه د نجيب د ور تسليمولو په مقابل کې ډيرې پيسې واخلي، چې د دومره پيسو هندوانو توان نه درلود. د نبي عظيمي، مزدک وکیل، کاوياني، محمود بريالي او اناهيता د ببرک د گوښه کيدو غچ پدې ډول د نجيب نه واخيست، د يو تفاهم پر بنا دې وخت کې د شمال ټلوالې تر نامه لاندې کافر او مسلمان سره يو شوي ؤ.

د روس د بهرنيو چارو د وزير مرستيال (نيکولا ايوان ويچ) د رژيم د فاتحې تر عنوان لاندې په مقاله کې د نجيب فرار د اطلاع ورکول و گلیم جم ته د وکیل د بهرنيو چارو د وزير لخوا بولي. په همدې تينښتې په ورځ فاروق يعقوبي د (واد) وزير د خپل مرستيال يار محمد د مزدک ورور لخوا ووژل شو، چې د خودکشي پنه ورکړه او په همدې ورځ د پنځم رياست رييس باقي نومي هم پخپل دفتر کې ووژل شو. دې پېښو نجيب نور هم وارخطا کړ چې تينښتې ته و دريد. چې ده وطن نه پښې سپکې کړي. او هغه شعار چې: وطن يا کفن په تينگه له ياده وباسي.

ده په ډير مکارې هڅه وکړه، چې د گوند جناياتو باندې پرده واچوي، د خلق دموکراتيک نوم (د وطن گوند) په نامه وارول. چې هغه وطن خرڅونکي

غوښتل چې شورويان زموږ هېواد پرېږدي بالاخره د ډېر و چيغو وهلو نه وروسته د اپريل ۱۴ مه کال ۱۹۸۸ د عبدالوکيل او زين نوراني د پاکستان خارجه چارو وزير، د کوردويز په منځګړيتوب د شوروي د بهرنيو چارو وزير شيواردا زى او د امريکا د بهرنيو چارو وزير جارج شولتز په تضمين قرارداد لاسليک شو.

د نجيب جنايات

کورنۍ او بهرنۍ کمونستانو د تسلط وخت کې دا جنايات لکه:

- خپلواکي او ملي حاکمیت تر پښو لاندې شو.
  - بې له محاکمې اعدامونه (وژنې).
  - شکنجه، تعذيب، روجي او جسمي درد او رنج واردول.
  - توهين او تحقير
  - مختلف ډوله سرکوبي
  - بې رحمۍ
  - جنسي تېرى
  - بالاخره هر ډول غير انساني کړنې.
- د تره کي کور، کالي، ډوډۍ د امين (عدالت، قانونيت او مصونيت) د ببرک وحدت او د نجيب ملي پخلاينه عملي نه شول.
- اسنادو، شواهد او قراينو پر بنا د گوند د پوليت بيرو غړي، وزيرانو، د شورا غړي، د مرکزي کميټې غړي، معينان، واليان، نظامي او يوې سيمې قومندان پورتنیو جناياتو لکه، ملي خيانت، دښمن ته د راتگ زمينه برابرو، جنګي جنايات، د بشري حقوق نقض، د بې ناموسۍ، جاسوسي جرايمو مجرمين دي، د قضا ود لوړ مقام نه د جزا د قانون د ۳۹۴، ۲۰۴، ۲۰۶، ۴۲۶، ۳۳۱، ۴۳۳، ۴۰۱، ۳۵۲، ۳۹۹، ۴۱۴، ۱۷۴، ۱۹۴، ۲۱۱، ۲۲۱، ۲۲۵، مطابق اشد مجازات هيله کوم چې د دې ملي ځاينانو زجر او د نورو غيبرت و گرځي.

د متعددو جرمونو ثبوت او د هغو سزا:

۱. وژنه د جزا قانون ۳۹۴ ماده قصاص

۱. په يوه سياسي گوند کې شموليت چې قانوني جواز يې نه درلود. چې دا گوند د پردو دگتو لپاره او د افغان د ملي او اسلامي ارزښتونه خلاف و.
  ۲. د غوايي د کودتا پلوي او د کمونستي نظام د راوړولو حمايه او پلوي.
  ۳. د افغاني سفارت په تهران کې شتمني لوټول.
  ۴. د يرغل ملگري، ملي خيانت (خپلواکۍ او ملي حاکميت) په خطر کې اچول.
  ۵. د کمونستي الحادي رژيم په تينگښت کې هلې ځلې.
  ۶. د پردو په گټه جاسوسي.
  ۷. د خاد د مشر او بيا د ولسمشر په توگه د ده ملي خيانت او جنګي جناياتو مرتکب کېدل، او په زرو وټنوال وژل، او د هېواد پرېښودو ته اړل ايستل.
  ۸. د حقوق بشر نقض او شکنجه.
  ۹. شورويانو سره د پرتوکول په ترڅ کې جبران خساره بخښل، دا هغه جنايت دي چې نوموړي يې بايد سزا وگوري، او پرې وروستی اتم پاراگراف کې وکيل هم د جرم شريك دی په ټولو جناياتو کې د گوند نور غړي هم ملزم دي.
- د شورويانو د نجيب راوستل اصلي مطلب په جينوا کې د سولې خبرې او د روسانو د وتلو لپاره لاره هوارول و، خو وکيل چې نوی ټاکل شوی و، د دې پروسې مخ ته مشکلات رامنځ ته کول، (افغان- شوروي جگړه) ۴۸۶ مخ. نه

۲. تشويق به قتل، اړعاب ۲۳۵ (ج، ق).
۳. اقرار په شکنجه ۲۲ (ج، ق).
۴. قانون جزا ۲۱۳ محاکمه علني بايد وي
۵. اعدام ۹۸ ماده (ج، ق) اويختن تا مرګ
۶. اقدام به جرم ۲۹ ماده (ج، ق)
۷. اطلاع کاذب ۳۷۷ ماده (ج، ق)
۸. قيام فرقه، الوتکي ۲۱۱ ماده (ج، ق)
۹. جزاي تبعي د گوندي محرميت دولت، اردو، او انتخاباتي فعاليت بايد
۱۰. مرحوم وي ۱۱۲ ماده (ج، ق)
۱۱. تحريك و شريك ۱۱۲ ماده (ج، ق)
۱۲. اتفاق جرم ۱۴۹ ماده (ج، ق)
۱۳. مجاهدين دفاع مشروع ۵۷ ماده (ج، ق)
۱۴. وهل منجر به قتل ۱۹۸ ماده (ج، ق)
۱۵. د مقتول جسد پتول ۲۰۰ ماده (ج، ق)
۱۶. اعدام نيت انگېزه دني ولري ۳۹۵ ماده (ج، ق)
۱۷. محرك قتل جزايي پيش بيني شده اصل جرم محكوم ۴۱۳ ماده دويم بند (ج، ق)
۱۸. غير قانوني توقيف ۴۱۴ ماده (ج، ق)

۱. وژنه د ټيټ انگيزې سره د جزا قانون ۳۹۵ ماده اعدام
۲. وهل او شکنجه د جزا قانون ۳۹۹ ماده حبس دوام
۳. غير قانوني توقيف د جزا قانون ۴۱۴ ماده حبس متوسط
۴. جاسوسي د جزا قانون ۱۴۹ ماده حبس دوام
۵. د رژيم چپه کول د جزا قانون ۲۰۴ ماده اعدام
۶. وسله وال پاڅون د جزا قانون ۱۷۵-۲۱۱ مادې اعدام
۷. د دښمن د داخلیدو لپاره زمينه برابرو ۱۷۴ ماده اعدام
۸. د ولسمشر وژل د جزا قانون ۲۰۶ ماده اعدام
۹. د غير قانوني گوند جوړول د جزا قانون ۲۲۱ ماده لس کاله حبس
۱۰. د دولت پر ضد پروپاگاندا د جزا قانون ۱۹۱ ماده لس کاله حبس
۱۱. د بهرنۍ هېوادو نه مالي منفعت تر لاسه کول د جزا قانون ۲۲۵ ماده لس کاله حبس
۱۲. زنا او بې ناموسۍ د جزا قانون ۴۲۶ ماده حبس طويل
۱۳. لواطت او تجاوز د جزا قانون ۴۲۹ ماده اوه کاله حبس
۱۴. فسق او فجور د جزا قانون ۳۳۱ ماده درې کاله حبس
۱۵. تهديد د جزا قانون ۴۳۳ ماده اوه کاله حبس
۱۶. قذف او ښکېدل د جزا قانون ۴۳۸ - ۴۴۲ مادې ۲۰ زره افغانۍ نقدي جریمه
۱۷. د جسد پتول د جزا قانون ۴۰۱ ماده درې زره افغانۍ نقدي جریمه
۱۸. د دين پر ضد عمل کول د جزا قانون ۳۴۷ ماده ۶۰ زره افغانۍ نقدي جریمه
۱۹. شراب نوشي د جزا قانون ۳۵۲ ماده ۶ مياشتې حبس
۲۰. مرور زمان پدې يو شمېر جرايم ارتکاب شويدي، لکه نقض حقوق بشر، جنګي جنايات، دسته جمعي قتلونه د نړيوال جزايي ديوانه د موادو پر بناء تر مرور زمان لاندې نه راځي.

عبدالحميد محتاط او سرايي د رئيس جمهور مرستيالان په رښتيا كوم تصميم چې وکيل (دردناک) بولي، دولتي واگي د حضرت صبغت الله مجددي ته تسليم کړي.

په همدې ورځ، کریم شادان، ووژل شو، او د عبدالحد ولسی د غزني پخواني والی د قاری بابا د مجاهدينو په لاس ورغلی، د ملک اصغر په چارراهي کې ووژل شو. مجددي صاحب د گلیم جم مشر عبدالرشید دوستم ته د خالد بن ولید لقب ورکړ. او د غازي محمد اکبر خان هغه تفنگچه چې ميکناتين (د برطانيه سفير) نه يې په زور اخیستی ؤ، هم و جنرال حمید گل (اې اس اې) رئيس ته ډالی کړ.

ترڅو نوبت پس له دوو میاشتو د پروتوکول سره سم استاد رباني ته ورسید. د پنډې په پروتوکول کې د استاد رباني تعهد دا ؤ، چې فقط څلور میاشتي به پاتې کېږي او انتخابات به کوي، مگر ده، دا دواړه شرطونه نادیده ونيول.

استاد هم جنرال حمید گل خپل پوځي مشاورو وټاکي نوي رژیم د حکومتداري نه کفایت درلود او نه يې عدالت ته پام ؤ، د لکو او ميلونه شپهدانو د وینو سره جفا وشول، ټول جنگي جنايت کارانو ته د فرار زمينه برابر شول، آصف دلاور، باباجان، همایون فوزي او مجید روزي تر اخير په دولت کې پاته شول. جنرال عبدالرشید دوستم يې د مجاهدينو سره په جگړه کې کیلومتر په اجاره اخیست په دولت کې شریک شو. خو هيڅ يو يې محاکمه نه شو. ان ببرک د خپل عمر تر اخيره په داخل کې ژوند وکړ، د دې شاته به ارو مرو يو لاس وې، چې يو وخت په رامنځ ته شي.

قومی تعصبات او د استاد کړنې د کورنۍ جگړې ته لار هواره کړه، په عوض ددې چې محاکمې شي، د غوايي د کودتا قهرمان جنرال قادر ته هم د احمد شاه مسعود لخوا د پاسپورت او تلو اجازه ورکړه شوه، د قادر کتاب مخ. ۴۴۴

لسم فصل

د بري په درشل کې

د مجاهدينو واکمني

د بري ورځ را ورسیدل چې د مجاهدينو په مټ اسلامي نظام راوستل شی، نو د پنډي (پاکستان) د غونډې پر بنا حضرت صبغت الله مجددي د جبهه نجات مشر لنډ مهاله ادارې په ډول د ۲ میاشتو او استاد برهان الدین رباني تر مجددي وروسته د ۴ میاشتو دپاره ومنل شول او رباني په د ټولټاکنو کوي.

د غوايي پر اتمه وه د مجاهدينو لوی کاروان د الله اکبر په تکبیرو او شان او شوکت او ددبده سره د مجددي تر قیادت لاندې کابل ته را ننوتل، چې دا بری هم ډیر گران تمام شوي ؤ، د رژیم دولتي او گوندي مشرانو لکه:

فضل الحق خالقیار لومړی وزیر

محمود حبیبی د مشرانو جرگې رئیس

خلیل احمد ابوي دولسي جرگې رئیس

عبدالکریم شادان قاضي القضاة

عبدالرحیم هاتف لومړي مرستيال د جمهور رئیس

يونس قانوني، حاجي محمد محقق، گلابزوي، کبير رنجبر، نورالحق علومي، ببرک شينواري، جبار قهرمان دا مصوبه ترتيب کړه، چې دوخت ولسمشر حامد کرزي توشیح نکړه. استاد رباني په چوکۍ پورې وموښت، د رياست چوکۍ به يې کله کاريزمير، کله بلخ او کله فيض آباد ته د ځان سره وړل، چې استاد سياف دې کله سليمان (ع) باله، چې تخت به هوا ور سره تلي تر اخيره پدې ټينگ پاته شو، چې ويل به يې (يا مرگ يا ارگ). تر هغه وخت چې طالبان را ورسيد، استاد سياف يو وخت راته ويل، چې د طالبانو په وخت کې احمد شاه مسعود راته ويل چې کولای شم، کابل ونيسم مگر بيا رباني دستي بيرته راځي، رباني استاد ټينگ په چوکۍ پورې سرينس و، هرې معاملې ته چمتو و، لکه د رباني او نواز شريف ترمنځ هغه پروتوکول چې په کال ۱۹۹۲ مياشت جولای کې لاسليک شوی و ښاغلي Mark Jems په Golden yellow کتاب کې راوړي او نور آقا وليزاده ژباړه کړيدي، چې د دې پروتوکول پر بنا پاکستانی لوپوړي چارواکی بيله ويزې افغانستان ته ننوتلی شي او ټول سکاټ راکټونه، ټول ټانگونه، ټول الوتکې پاکستان ته تسليم کړي.

پورتنې مطلب د شبکه ای اطلاع رسانی افغانستان ويب سايت نېټه ۱/ ۲/ ۹۷ خپره او افشا کړيده.

که پورتنې مطلب ريښتياوي نو لازم دی، چې استاد د ببرک سره په يوه گور کې ښخ کړو.

پورتنې پروتوکول رسمي کود نمبر PIHC- ۱۴۰۰۰/ po: ۰۰۰۴۵۸ ښودل شويدي.

رباني تر هغه پاته شو: تر څو طالب را ورسيد. ده طالب هم يو (خود جوشه) حرکت وباله، او لارې جنبشي پيسې هم ور وليږلي.

کابل هسې خراب شو، چې د کمونستانو به وخت کې نه و، خراب شوی. تر ۶۰ زرو نه ډير کابليان خپلمنځي او تنظيمي جگړو کې شهيدان شول. قومي تعصباتو ته يې لمن وهل، لومړی وزير استاد فريد يې لمساوه، چې دې هېواد کې رئيس جمهور تاجگ، د دفاع وزير تاجک او لومړی وږير تاجک نور څه مشکل پاتې ندي، چې بايد په اوضاع مسلط او تاجکی نظام راولو، مگر استاد فريد د خپل اسلامي تعهد پا بند و، استاد د چوکۍ ننگه کړه او د جمعيت مشرتابه، د جمعيت مجاهدين د ټولو نورو مجاهدينو سره وجنگول. د هيڅ جهادی تنظيمونه خبرې نه منل، د حزب اسلامی سره په جنگ کې شو، وحدت اسلامی، جنبش ملی او اسلامی سره تلفات ورکړه، د مې په ۲۹ مه کال ۱۹۹۲ پر حضرت مجددی په کابل کې د الوتکې د راکوزيدو په وخت کې د راکټ فیر شو، حضرت د مجبوريت له مخې پرې پر حکمتيار واچول، مگر وروسته يې اعتراف وکړ چې موضوع بل ډول و، تر څو د ده په مقابل کې (جنش، وحدت، حزب اسلامی او نجات ملی) د شوراى هم آهنگی تر نامه لاندې شورا جوړه کړه، مجددی صاحب په سر کې و. استاد د چا و نه منل.

چور او چپاول او پاتک رواج وموند مجاهد مقام د ټوپک سالارې ته را ټيټ شو، د جهاد لاس ته راوړنې د خاورو سره برابر شول، د مارکس او لنين ځای يوه بله پردي مفکوره لکه قاضي حسين احمد، مفتي محمود او مولانا سمیع الحق ونيول، ولس د غوايي د اتم لکه د غوايي اوومه روغه ورځ و نه ليدل، د بشري حقوق په څرگند ډول تر پښو لاندې شول، سرو مال او ناموس په امن نه و.

ځينو انجونو د ناموس د دفاع په خاطر د بامونو نه ځان را ختا کړ، چې پدې تجاوزونو کې گلیم جم ډير رول درلود، کمونستان او جهاديان خپل منځ کې د تفاهم پر بنا (شمالي ټلوال) چې د نقضې حقوق بشر او جنگی جناياتو و بخښل شی، چې مصوبه په ولسي جرگه کې د استاد سياف، استاد رباني،

آباد کې سفير او مولوي وکیل احمد متوکل د بهرنیو چارو وزیر، د طالبانو په ارتباط دواړو کتابونه لیکلي دي.

د طالبانو د لوړ پوړو چارواکو د فعالیت په ترڅ کې د ځینو نمونه لکه، ملا عبیدالله برادر، ملا رباني، ملا محمد حسن، ملا سید آغا جان معتصم راوړيدي، مگر د دو مهم غړو لکه (ملا کرنیل امام او مولوي جنرال حمید گل د (I S I) رئیس په رول سترگې پټې کړيدي د شمال ډنډ د باغونه سوځل او د بودا د مجسمې خرابولو یاد اوري نده کړ. د اکتوبر میاشت کال ۲۰۰۱ چې بالاخره F۱۶ او B۵۲ دنده واخیسته چې د طالباني رژیم رانسکور او رژیم د منځه واخلي. پاتې دې نه وي چې همدا ډول د طالبانو شاته د پاکستان د ISI لاس پټ لکه چې: (د S ریاست) کتاب د دې ریاست د شیطاني او بې شرمانه کړنو او د افغانستان په کورني چارو کې لاسوهنه ته په اشاره په (۲۹۸) او (۲۹۹) مخ کې. داسې مطلب راوړيدي په (۲۰۰۷) او (۲۰۰۸) کلونو کې د امریکا او ناټو استخباراتو ته کره شواهدو پر اساس د طالبانو بیا را پورته کیدو او د پرویز مشرف او اشفاق کياني لخوا د طالبانو سره د پټو مرستو هدایت، هر څه روښانه شوي وو) (لیکوال سټیو کول)

دلته مې عرض او مطلب دا دي، چې د وروستي دو پړاونه (مجاهدين او طالبان) بله موضوع ده، د کمونستي رژیم چارواکی د ولس د ټولو کړاو او رنج مبدا ده چې ان تر دا اوسه دوام لري، کړاو چې اغاز یې ؤ، او انجام نه، د رژیم د کارکونکو او کمونستي انقلابیانو دپاره اشد مجازات غواړم چې د دوی دپاره زجر او د نورو دپاره په تاریخ کې پند او عبرت شي.

و من الله التوفيق

په درناوي

د قضیې مدعي العموم

امارت اسلامي

د تلې پر ۷ مه کال ۱۳۷۳ پخواني مجاهدين څو تنه سره را ټول او د ملا محمد عمر تر قیادت لاندې د شرعیت د تطبیق تر عنوان لاندې د واکمنی په منظور ډیر په قاطعیت اقدام وکړ، د استاد رباني د مجاهدينو حکومت یې (شر و فساد) وباله، په لږ وخت کې لومړی کندهار، بیا هرات او وروسته جلال آباد او بیا کابل ته مخه کړه. پخواني مجاهدين قومندان او یا د رباني د حکومت چارواکي ټوله تېبټې ته اړ شول. که طالب نه وای ناهنجاره حالت به تراوسه دوام درلود کابل په ننوتلو هغه لومړي ورځ د ملگرو ملتو د مصونیت سیاسي رعایت ونکړ، نجیب او د هغه ورور احمدزی یې را وایستل. شکنجې کوم چې به نجیب هم دا کار کاوه ورکړي او بیا د آریانا په څلور لارې کې د ټانک په میل بېله سوال او ځواب او محاکمې ځوړند کړ. جفسر او اسحاق توخي ته په مرموز ډول د وتلو لار ورکړه شول، پاتکونه پورته شو، ناموس خوندي شو.

د گلیم جم او فدا محمد ده نشین د فدراسیون مفکوره له منځه لاړه، امن راغی مگر بشری حقوق بیا په جدي ډلو نقض شوه، پدې پړاو کې بیا افغان ولس مهاجرت ته اړ شول، دې واکمنی تر هغه پورې چې د اسامه بن لادن، چې د نیویارک د تجارتي مرکز د سپټمبر په حمله تورن ؤ، او د میلمه پالنې تر نامه لاندې ملا محمد عمر د هغه سپارلو ته حاضر نه ؤ د دو تنو د طالبانو د وخت لوړ پوړي چارواکي ملا عبدالسلام ضعیف د وخت په اسلام

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English